

รวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๑ เล่ม ๔

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

หนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๑ เป็นการรวบรวมกฎหมายประกอบด้วย พระราชบัญญัติ จำนวน ๕๒ ฉบับ และพระราชกำหนด จำนวน ๖ ฉบับ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๕๘ ฉบับ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาในปี พุทธศักราช ๒๕๖๑ อันมีเนื้อหาของพระราชบัญญัติ / พระราชกำหนด ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย รวมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย ที่มีการแก้ไขในแต่ละฉบับเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการค้นคว้าอ้างอิง และเพื่อเผยแพร่ให้แก่สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนประชาชนผู้สนใจ ใฝ่ศึกษาทั่วไปผ่านช่องทาง www.parliament.go.th/elaw

นายสรศักดิ์ เพียรเวช
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กันยายน ๒๕๖๒

คำนำ

การจัดทำหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๑ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นการรวบรวมพระราชบัญญัติ จำนวน ๕๒ ฉบับ และพระราชกำหนด จำนวน ๖ ฉบับ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาในปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ โดยแต่ละฉบับได้นำเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย พร้อมทั้งได้สรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมตั้งแต่ฉบับแรกถึงฉบับปัจจุบันมาจัดทำเป็นบันทึกท้ายพระราชบัญญัติ / พระราชกำหนด เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าเพิ่มเติมถึงเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมในแต่ละครั้งและเพื่อความสะดวกในการค้นคว้ากฎหมายย้อนไปยังฉบับก่อน ๆ

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๑ จะเป็นประโยชน์แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนทั่วไปที่สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใดคณะผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ และขอรับไว้พิจารณาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย
กันยายน ๒๕๖๑

คณะที่ปรึกษา

นายสุชาติ โรจน์ทองคำ
นายจักรพันธ์ จันทระเจริญ
นายกุลพล วัชรภาพ

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

นางวนิดา อินทรอำนวย
นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง
นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์
นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ
นางกัญชลีการ์ เทียนเถื่อน
นางสาววรารมณ มีเปรม
นางสาวปารจรีย์ นวนกุล
นางสาววิวรรณ เขียววิชัย

วิทยาการชำนาญการพิเศษ
วิทยาการชำนาญการพิเศษ
วิทยาการชำนาญการพิเศษ
วิทยาการปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

<http://www.parliament.go.th/elaw>

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๓๐ หรือ ๓๒๑๐

รายละเอียดประกอบการใช้

หนังสือรวมกฎหมายปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ นี้ มีกฎหมายจำนวนทั้งสิ้น ๕๘ ฉบับ โดยมีข้อมูลภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับ ประกอบด้วยข้อมูล ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาในปีพุทธศักราช ๒๕๖๑

กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาในปี พุทธศักราช ๒๕๖๑ ประกอบด้วยพระราชบัญญัติ จำนวน ๕๒ ฉบับ และพระราชกำหนด จำนวน ๖ ฉบับ โดยจัดเรียงชื่อเรื่องตามลำดับพยัญชนะไทย ก – ฮ

ส่วนที่ ๒ บันทึกท้ายกฎหมาย

บันทึกท้ายกฎหมาย คณะผู้จัดทำได้สืบค้นเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายในแต่ละเรื่องตั้งแต่ฉบับแรกซึ่งยังคงใช้บังคับอยู่ จนถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน รวมทั้งวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของกฎหมายฉบับก่อน ๆ เพื่อนำมาจัดทำบันทึกท้ายพระราชบัญญัติ/พระราชกำหนดด้วย

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมาย (ภาคผนวก)

ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายประกอบด้วยข้อมูลวันที่มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ / พระราชกำหนด ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเรียงตามลำดับการพิจารณาตั้งแต่ร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จนถึงวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สารบัญ

ชื่อเรื่อง	หน้า
คำนำ	ก - ข
คณะผู้จัดทำ	ค
รายละเอียดประกอบการใช้	ง
๑. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑	๑
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๕
๒. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๒๐
๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๓๐
๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑ (กำหนดความคุ้มครองผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งกระทำโดยสุจริตประกอบกับ มาตรา ๑๙๖ ของรัฐธรรมนูญฯ)	๔๑
๕. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑ (ปรับปรุงค่าตอบแทนผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง)	๔๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๕๒
๖. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑	๖๙
๗. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ (ปรับปรุงค่าตอบแทนของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง)	๗๘
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๘๒
๘. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑	๙๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๑๐๔
๙. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๒๐
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๑๒๓
๑๐. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๓๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๑๕๒
๑๑. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๖๕
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๑๘๘
๑๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๙๗
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๒๑๒
๑๓. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๔๒
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๒๔๗
๑๔. พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๕๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๒๘๕

๑๕. พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๙๓
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๒๙๖
๑๖. พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๐๓
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๓๑๗
๑๗. พระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๒๐
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๓๓๐
๑๘. พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๓๓
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๓๖๐
๑๙. พระราชบัญญัติโอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๖๓
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๓๖๗

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายและวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๑

พระราชบัญญัติ

มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหาร
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการ
ของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๑/๑) กำกับดูแลสำนักงานในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓/๑) ในวรรคสองของมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๓/๑) ดำเนินการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมตลอดทั้งรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส รวมทั้งเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“ในการดำเนินการตาม (๓/๑) ถ้าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้กำหนดมาตรการและกลไกที่เกี่ยวข้องไว้ ให้สำนักงานให้ความร่วมมือและดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรการและกลไกดังกล่าว”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๑/๒ ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง (๓/๑) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และร่วมมือกันดำเนินการกับสำนักงาน

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้ประกอบด้วยเลขาธิการเป็นประธานกรรมการ รองเลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมอบหมาย ผู้แทนจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไม่เกินสี่คน และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ โดยให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นเลขานุการหนึ่งคน และผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

การแต่งตั้งผู้แทนจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม และผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด โดยให้ผู้แทนจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม และผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ให้ประธานกรรมการและกรรมการตามวรรคสองได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติให้กันบุคคลไว้เป็นพยานตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินการทางวินัยกับบุคคลซึ่งถูกกันไว้เป็นพยานนั้น และบุคคลนั้นอาจได้รับความช่วยเหลือได้ตามสมควรจนคดีถึงที่สุด เว้นแต่บุคคลนั้นฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขการกันไว้เป็นพยานตามวรรคหนึ่ง

การคุ้มครองตามวรรคสอง ย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งตำแหน่งของพยานที่ดำรงตำแหน่งอยู่ และการเลื่อนขึ้นเงินเดือนรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นด้วย เว้นแต่บุคคลนั้นไม่สมควรได้รับการคุ้มครองเมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์และสภาพของการกระทำผิดแล้ว หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขการกันไว้เป็นพยาน”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ เมื่อความปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐใดมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินงานที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้สำนักงานแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

(๑) ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

(๒) เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้บริการหรือประชาชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

(๓) เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง

ในกรณีตาม (๑) หากสำนักงานเห็นว่ามีความสมควร ให้สำนักงานแจ้งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องสั่งการให้มีการตรวจสอบและดำเนินการ แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากจะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต้องกำหนดระยะเวลาที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้สำนักงานทราบด้วย ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สำนักงานรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) ต่อไป ทั้งนี้ หากกรณีใดมีลักษณะส่อไปในทางทุจริตในภาครัฐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รายงานให้คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป”

ผู้รับสนองพระราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐ สมควรกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว และเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับมาตรการและกลไกที่เกี่ยวข้องที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเพื่อรองรับอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวที่จะกำหนดให้แก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการดังกล่าว รวมทั้งเพิ่มเติมมาตรการในการคุ้มครองบุคคลที่ถูกกักไว้เป็นพยาน และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประกาศใช้เป็นครั้งแรกในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี คือ พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อมาในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกจำนวน ๒ ครั้ง โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามลำดับ สืบเนื่องจาก คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤตินิชอบ โดยกำหนดแนวทางและมาตรการป้องกันเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤตินิชอบในวงราชการ จึงมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ นอกจากนี้ยังแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเพื่อรองรับอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤตินิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤตินิชอบอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐ และกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวและเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับมาตรการและกลไกที่เกี่ยวข้องที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๑ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริงให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายสำคัญและเร่งด่วนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ยังไม่มีส่วนราชการในส่วนของฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยตรง ทำให้รัฐบาลไม่สามารถกำกับดูแลและผลักดันเพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่มีอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมาก สมควรที่จะมีส่วนร่วมราชการในฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบในการดำเนินการด้านนโยบายดังกล่าว และเป็นศูนย์กลางประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในฝ่ายบริหารสามารถดำเนินการในลักษณะบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามศัพท์เฉพาะ

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือหรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น “ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน และนิยามคำว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “ผู้กล่าวหา” “ผู้ถูกกล่าวหา” “ไต่สวนข้อเท็จจริง” “กรรมการ” “พนักงาน ป.ป.ท.” “เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท.” “สำนักงาน” “เลขาธิการ” “รองเลขาธิการ” (มาตรา ๓)

๒. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (มาตรา ๕-มาตรา ๒๒)

๒.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ เป็นกรรมการ และมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการ และข้าราชการในสำนักจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ป.ป.ท.

๒.๒ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ กำหนดให้กรรมการมีวาระคราวละสี่ปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

๒.๓ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจหน้าที่ เสนอนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรี เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ไต่สวนข้อเท็จจริงและข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็นส่งพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบด้วย และยังมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ

เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย รวมถึงปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือการอื่นใดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายด้วย

๓. การไต่สวนข้อเท็จจริง (มาตรา ๒๓-มาตรา ๕๐)

๓.๑ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนดกล่าว คือ เมื่อได้รับการกล่าวหาตามมาตรา ๒๔ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ เมื่อได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๓๐ หรือเมื่อได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

๓.๒ กำหนดให้ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ถ้อยคำประกอบการชี้แจง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

๓.๓ เมื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว ให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

๔. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (มาตรา ๕๑-มาตรา ๕๘)

กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยมีเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ มีหน้าที่ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ ในส่วนของการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้เลขาธิการปฏิบัติงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยสำนักงานฯ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ท. รวมตลอดทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริต ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต จัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริต และปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย

๕. เบ็ดเตล็ด (มาตรา ๕๙ - มาตรา ๖๑)

๕.๑ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ จัดทำบัญชีเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. รับไว้พิจารณาและผลการดำเนินการ เพื่อส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทราบ เพื่อเป็นการประสานงานตามระยะเวลาวิธีการ และรายการที่ตกลงร่วมกัน

๕.๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงาน ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยให้มีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย เว้นแต่อำนาจในการจับและคุมขัง ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ

๕.๓ กำหนดให้ค่าใช้จ่ายในเรื่องการไต่สวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐาน การมาช่วยปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๘ (๔) และการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งวิธีการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๖. บทกำหนดโทษ (มาตรา ๖๒ – มาตรา ๖๕)

๖.๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือไม่ดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่สั่งตามมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๓ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. และมีใช้การกระทำตามที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๔ กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

๗. บทเฉพาะกาล

๗.๑ กำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๗.๒ กำหนดให้กระทรวงยุติธรรม สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. สำนักงานประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำโครงสร้างสำนักงาน กรอบอัตรา กำลังข้าราชการและพนักงานราชการและกำหนดงบประมาณ รวมถึงการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นเพื่อรองรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๘ ก วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ หน้า ๓๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและการดำเนินการล่าช้าและก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และรูปแบบของการทุจริตที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว สมควรปรับปรุงกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง และกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งพนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้ช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ

ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐในส่วนของการได้มา องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง เพื่อให้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเพิ่มเติมมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ อันจะมีผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐบรรลุผลและเกิดประโยชน์แก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และมีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง)

๒. กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีชื่อเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ท.” ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกห้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามมาตรา ๕/๑ และมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

๓. กำหนดวิธีการสรรหาและขึ้นการได้มาของกรรมการ ป.ป.ท. โดยให้คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สรรหาและเสนอรายชื่อบุคคลให้คณะกรรมการคัดเลือก ซึ่งประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พิจารณาคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการ ป.ป.ท. แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งต่อไป (มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๕/๑)

๔. กำหนดให้ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ป.ป.ท. ผู้ใดมีลักษณะต้องห้าม ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๕) หรือแสดงหลักฐานที่เชื่อได้ว่าตนเลิกประกอบวิชาชีพอิสระตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๓) แล้ว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือก แต่หากไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นไม่ได้รับการคัดเลือกในกรณีนี้ให้คณะกรรมการคัดเลือกทำการพิจารณาคัดเลือกใหม่ (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคสอง)

๕. กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ป.ป.ท. ก่อนครบวาระ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๖. กำหนดให้กรรมการ เลขาธิการ หรืออนุกรรมการ หรือพนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งได้รับมอบหมายให้ไต่สวนข้อเท็จจริง สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องในเรื่องที่กล่าวหา โดยหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการจะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานใดให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด แต่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้นด้วย (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๗. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับเรื่องที่ถูกกล่าวหาไว้พิจารณาหรือไม่รับไว้พิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และกำหนดให้เลขาธิการมีอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรืออาจมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. ไต่สวนข้อเท็จจริงแทนได้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เลขาธิการและพนักงาน ป.ป.ท. ต้องปฏิบัติในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ (มาตรา ๙ เพิ่มเดิม ๒๓/๑ มาตรา ๒๓/๒)

๘. กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะส่งเรื่องคืนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กรณีเห็นว่าการกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตอื่น ไม่สามารถแยกกันได้และการดำเนินการของพนักงานสอบสวนจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๓๐)

๙. กำหนดให้พนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจในการปล่อยตัวชั่วคราวเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้เรียกประกันหรือหลักประกันด้วยสำหรับกรณีที่ได้มีการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้แล้ว (มาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๓๐/๑)

๑๐. ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแทน เพื่อให้สอดคล้องกับกลไกการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของเลขาธิการ ป.ป.ท. หรือพนักงาน ป.ป.ท. ที่ได้รับมอบหมาย (มาตรา ๑๒ ยกเลิกมาตรา ๓๓)

๑๑. กำหนดให้ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ค่าเดินทาง ค่าที่พักและสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสาม)

๑๒. กำหนดมิให้แต่งตั้งบุคคลที่รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ในฐานะพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. มาก่อนเป็นอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ในการไต่สวนข้อเท็จจริงอีก (มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ (๑))

๑๓. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔๗ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ในการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการทหารและในกรณีเช่นนั้นอำนาจของอัยการสูงสุดตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม ให้เป็นอำนาจของเจ้ากรมพระธรรมนูญ” (มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗)

๑๔. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการระดับกรมที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มีเลขาธิการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานฯ (มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง)

๑๕. กำหนดให้ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๗ เพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

๑๖. กำหนดให้พนักงาน ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. และข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งในทำนองเดียวกันกับค่าตอบแทนพิเศษประจำตำแหน่งพนักงานไต่สวนและผู้ช่วยพนักงานไต่สวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒)

๑๗. กำหนดคุณสมบัติของพนักงาน ป.ป.ท. โดยต้องแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่ต่ำกว่าชำนาญการหรือเทียบเท่าขึ้นไป และต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมายและประสบการณ์ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (มาตรา ๑๙ เพิ่มมาตรา ๕๒/๑)

๑๘. กำหนดให้เพิ่มหมวด ๓/๑ มาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ โดยกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีหน้าที่เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมาตรการที่ล้าสมัย รวมถึงกำหนดมาตรการในกรณีที่หน่วยงานของรัฐกระทำการหรือดำเนินโครงการใดที่ส่อไปในทางทุจริต

ต่อหน้าที่หรือประพจน์มิชอบ (มาตรา ๒๐ เพิ่มหมวด ๓/๑ มาตราการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ มาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๕๘/๒ และมาตรา ๕๘/๓)

๑๙. กำหนดให้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อมูลและการรวบรวมพยานหลักฐาน การมาช่วยปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๘ (๔) และการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งวิธีการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑)

๒๐. กำหนดมิให้นาระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีมารวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และระยะเวลาการดำเนินการลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา โดยได้กำหนดกรอบระยะเวลาสิ้นสุดของการดำเนินคดีอาญาไว้ไม่เกินยี่สิบปี (มาตรา ๒๒ เพิ่มมาตรา ๖๑/๑)

๒๑. กำหนดให้บรรดาการดำเนินการใด ๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. คณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้สำหรับเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือระหว่างแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมอบหมายให้คณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ดำเนินการต่อไปก็ได้และพยานหลักฐานที่รวบรวมไว้แล้วก็ยังเป็นอันใช้ได้ (มาตรา ๒๓)

๒๒. กำหนดบทบัญญัติรองรับการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ โดยให้กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใหม่ และกำหนดให้กรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งและเหลืออยู่น้อยกว่าสามคน ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการไปพลางก่อนได้ (มาตรา ๒๔) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๒๕) และให้ผู้ดำรงตำแหน่งพนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๒๖)

๒๓. กำหนดให้ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๗)

๓. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ หน้า ๓๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และ ให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริต และประพจน์มิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และ จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกัน และขจัดการทุจริตและประพจน์มิชอบอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วม

ในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐ สมควรกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว และเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับมาตรการและกลไกที่เกี่ยวข้องที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติ ในพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ปัจจุบันและเพื่อรองรับอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวที่จะกำหนดให้แก่คณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยกำหนด ให้มีคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการดังกล่าว รวมทั้งเพิ่มเติมมาตรการในการคุ้มครองบุคคล ที่ถูกกักไว้เป็นพยาน และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้เพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในการกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑๗ (๑/๑))

๒. เพิ่มอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๒.๑ กำหนดให้สำนักงานฯ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตรวมตลอดทั้งรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส รวมทั้งเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๕๑ (๓/๑))

๒.๒ กำหนดให้สำนักงานฯ ให้ความร่วมมือและดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรการและกลไกที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้กำหนดเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตรวมตลอดทั้งรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส รวมทั้งเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๕๑ วรรคสี่)

๒.๓ กำหนดให้สำนักงานฯ สามารถตั้งคณะกรรมการร่วมภาคเอกชนขึ้นเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยกำหนดให้คณะกรรมการร่วมภาคเอกชนประกอบด้วย เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นประธาน และกรรมการจากผู้แทนสำนักงานฯ ผู้แทนจากภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไม่เกินสี่คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคน และเลขานุการ ไม่เกินสองคนซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด โดยให้ผู้แทนจากภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และให้ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการร่วมภาคเอกชนได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๕๑/๒)

๓. กำหนดมิให้มีการดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินการทางวินัยกับบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติให้กักไว้เป็นพยาน เว้นแต่บุคคลนั้นฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขการกักไว้เป็นพยานที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด (มาตรา ๗ เพิ่มวรรคสอง และวรรคสาม ของมาตรา ๕๘)

๔. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข กรณีที่หน่วยงานของรัฐใดมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินงานดังต่อไปนี้ (๑) ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

(๒) เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้บริการหรือประชาชน (๓) เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ อย่างร้ายแรง และหากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาอันควร ให้สำนักงานฯ รายงานคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗ (๑), (๒) กล่าวคือ เพื่อพิจารณาดำเนินการเสนอมาตรการและแผนพัฒนาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐต่อ คณะรัฐมนตรี และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐได้ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

มาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การกำกับดูแลมาตรฐานสินค้าเกษตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสินค้าเกษตรและเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กฎกระทรวงที่ออกตามวรรคสองจะกำหนดให้สินค้าเกษตร หรือลักษณะของสินค้าเกษตรใดของผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้าซึ่งสินค้านั้น หรือขนาดหรือลักษณะของกิจการของผู้ผลิตอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง of มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ในกรณีที่มิกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรใด ห้ามผู้ใดผลิตส่งออก หรือนำเข้าซึ่งสินค้านั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าแล้วแต่กรณี ซึ่งสินค้านั้นจากสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมาย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง of มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญ ให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ขอรับใบแทนจากสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับทราบการสูญหายหรือชำรุดเสียหายดังกล่าว”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง of มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ การย้ายสถานที่ทำการของผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าที่ระบุไว้ในใบอนุญาตต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมายก่อน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าซึ่งจะเลิกประกอบกิจการต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมายทราบล่วงหน้าก่อนเลิกประกอบกิจการไม่น้อยกว่าหกสิบวัน และเมื่อเลิกประกอบกิจการแล้ว ให้ส่งคืนใบอนุญาตให้แก่สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการ”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ ของหมวด ๓ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๒๖/๑ การมอบหมายของสำนักงานให้แก่หน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรใด ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ซึ่งสินค้าเกษตรนั้น ต้องขอรับการตรวจสอบและได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน

การขอรับการตรวจสอบและรับรอง และการตรวจสอบและรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ค่าบริการตรวจสอบและรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีการออกกฎกระทรวงกำหนดขนาดหรือลักษณะของกิจการของผู้ผลิตให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ วรรคสามแล้ว ให้ผู้ผลิตนั้นได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับการตรวจสอบและได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอาจประกาศการนำเข้าสินค้าเกษตรจากต่างประเทศที่มีมาตรฐานทัดเทียมกับมาตรฐานบังคับไม่ต้องได้รับใบรับรองตามมาตรา ๒๗ หากปรากฏว่าสินค้าเกษตรนั้นได้รับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานจากประเทศนั้นที่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกัน

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจประกาศยกเว้นให้มีการนำเข้าสินค้าเกษตรจากต่างประเทศตามวรรคหนึ่งที่ไม่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกันได้ แต่สินค้าเกษตรนั้นต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานจากประเทศดังกล่าวแล้ว

เมื่อมีการออกประกาศตามวรรคสองแล้ว ให้รัฐมนตรีรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

การแสดงผลฐานการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานกับสินค้าเกษตรที่นำเข้าตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ การนำเข้าสินค้าเกษตรจากประเทศที่มีมาตรฐานแตกต่างจากมาตรฐานบังคับ หากผู้นำเข้าประสงค์จะขอรับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานตามมาตรฐานบังคับจากผู้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของต่างประเทศที่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกันก็ให้กระทำได้ แต่ผู้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของประเทศนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานด้วย

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจพิจารณาให้ความเห็นชอบผู้ตรวจสอบและรับรองของต่างประเทศที่ไม่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกันได้

การให้ความเห็นชอบผู้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของต่างประเทศตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานทั่วไปสำหรับสินค้าเกษตรใดแล้ว ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ซึ่งสินค้าเกษตรนั้นจะขอรับการตรวจสอบและขอรับใบรับรองตามมาตรฐานทั่วไปจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานก็ได้

การขอรับการตรวจสอบและรับรอง และการตรวจสอบและรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ค่าบริการตรวจสอบและรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้นำมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับแก่การนำเข้าซึ่งสินค้าเกษตรตามมาตรฐานทั่วไปโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร มีดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องหมายรับรองมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรที่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับ

(๒) เครื่องหมายรับรองมาตรฐานทั่วไปสำหรับสินค้าเกษตรที่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานทั่วไป”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘ ผู้ใดเลียนเครื่องหมายรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๕๔ เพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๓ บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพี่ยงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่ไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ยังมีอายุอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตนั้นจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

มาตรา ๑๕ การให้ความเห็นชอบที่สำนักงานได้ให้ไว้ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ยังมีผลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการให้ความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ บรรดาคำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการกำหนดให้สินค้าเกษตรต้องอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับทั้งหมดหรือแต่บางส่วน การออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตร การกำหนดค่าบริการตรวจสอบและรับรอง การได้รับยกเว้นการตรวจสอบและได้ใบรับรองตามมาตรฐานบังคับ และการกำหนดให้มีการนำเข้าสินค้าเกษตร จากต่างประเทศที่มีมาตรฐานทัดเทียมหรือมาตรฐานแตกต่างกับมาตรฐานบังคับได้โดยต้องมีข้อตกลงหรือ ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกัน รวมทั้งการกำหนดเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร ตลอดจนบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและ สภาพการณ์ในปัจจุบัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

กฎหมายมาตรฐานสินค้าเกษตรฉบับแรกคือ พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้ประกาศใช้ในสมัยรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต่อมาพระราชบัญญัตินี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตรา โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และประกาศใช้เป็นกฎหมายในสมัยรัฐบาลรัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี

ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการกำหนดให้สินค้าเกษตรต้องอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับทั้งหมดหรือแต่บางส่วน รวมทั้งการกำหนดเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร ตลอดจนบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงตราพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น จึงมีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตรจำนวนทั้งสิ้น ๓ ฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๗ ก วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประเทศไทยกำลังเร่งพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน และโดยที่ในปัจจุบันสินค้าเกษตรหลายชนิดทั้งที่ผลิตขึ้นในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศยังไม่มีมาตรฐานใช้บังคับเป็นเหตุให้สินค้าเกษตรด้อยคุณภาพและไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ประชาชนขาดความเชื่อถือ และส่งผลกระทบต่อ การประกอบกิจการค้าสินค้าเกษตรของไทย ทำให้ไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สมควรมีกลไกในการกำหนดมาตรฐานและการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรขึ้น เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เพื่อความปลอดภัยหรือป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชน หรือแก่กิจการค้าสินค้าเกษตรหรือเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ แบ่งเนื้อหาเป็น ๙ หมวด พร้อมบทเฉพาะกาล ประกอบด้วยบทบัญญัติ ๘๐ มาตรา และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติพระราชบัญญัตินี้ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. หมวด ๑ คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร

กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยให้รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ นอกจากนี้ได้กำหนดองค์ประกอบของกรรมการ อำนาจหน้าที่ของกรรมการ คุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๒. หมวด ๒ การกำหนดมาตรฐาน

การกำหนดมาตรฐานบังคับหรือมาตรฐานทั่วไปสำหรับสินค้าเกษตรให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้เกี่ยวกับ วิธีการ กรรมวิธีหรือกระบวนการจัดการผลิตหรือคุณลักษณะของสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง คุณภาพและความปลอดภัยทางเคมี ชีวภาพ กายภาพ ความปลอดภัย ด้านสุขอนามัยพืชหรือสุขอนามัยหรือลักษณะอื่นที่เกี่ยวกับ หีบห่อ การบรรจุหีบห่อ การทำเครื่องหมายหรือฉลาก การตรวจสอบ ประเมิน ทดสอบ วิเคราะห์ วิจัย ข้อกำหนดรายการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา นอกจากนี้ก่อนออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับ ให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของตัวแทนกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

๓. หมวด ๓ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ

ในกรณีที่มีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรใด ห้ามผู้ใดเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้านั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าแล้วแต่กรณี ซึ่งสินค้านั้นจากสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำหรับการขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ใบอนุญาตให้ใช้กับผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าที่ระบุชื่อไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น และให้มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

๔. หมวด ๔ การตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน

ในกรณีที่มีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรใด ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือ ผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ซึ่งสินค้านั้นต้องขอรับการตรวจสอบและได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับจากผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน โดยการตรวจสอบและรับรองดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕. หมวด ๕ การประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน

ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน เว้นแต่จะเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ตรวจสอบ และรองรับมาตรฐานจากสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด เช่น เป็นบริษัทโดยมีทุนจดทะเบียน ซึ่งชำระแล้วตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด มีห้องปฏิบัติการที่มีขีดความสามารถและคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเช่นกัน นอกจากนี้ใบอนุญาตให้ใช้บังคับผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานที่ระบุชื่อไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น และให้มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาต การขอใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๖. หมวด ๖ การควบคุม

ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน ต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตรวจสอบและรับรองมาตรฐานต่อสำนักงานในรอบสามเดือน และต้องเก็บรักษาผลการตรวจสอบดังกล่าวไว้เป็นเวลาสามปีเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้ นอกจากนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร กรรมการวิชาการ อนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๗. หมวด ๗ เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน

กำหนดให้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับแสดงสินค้าเกษตรมี ๒ แบบ คือ เครื่องหมายที่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานบังคับและเครื่องหมายที่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐานทั่วไป

๘. หมวด ๘ การอุทธรณ์

ผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้ขอใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐาน มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติต่อคณะกรรมการ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

๙. หมวด ๙ บทกำหนดโทษ

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ต้องรับโทษตามอัตราโทษที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๘ ถึงมาตรา ๗๗

๑๐. บทเฉพาะกาล

บรรดามาตรฐานสินค้าเกษตรที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานทั่วไปตามพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๔๐ ก วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขชื่อตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติจากผู้อำนวยการเป็นเลขาธิการเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรมตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการวิชาการเพื่อให้สามารถแต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานของรัฐและผู้แทนหน่วยงานของเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตรเข้าร่วมเป็นกรรมการวิชาการได้ นอกจากนี้สมควรแก้ไขคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานโดยให้นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ซึ่งมีห้องปฏิบัติการของตนเองหรือสามารถให้ห้องปฏิบัติการของผู้อื่น เว้นแต่ในกรณีที่มีการตรวจสอบมาตรฐานไม่จำเป็นต้องมีหรือใช้ห้องปฏิบัติการยื่นขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานได้ ทั้งนี้ เพื่อให้มีหน่วยงานที่ให้บริการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติ ๑๒ มาตรา สาระสำคัญมีดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยยกเลิก บทนิยามคำว่า “บริษัท” และยกเลิกบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” โดยบัญญัติใหม่เป็นคำว่า “เลขาธิการ” นอกจากนี้ให้แก้ไขคำว่า “ผู้อำนวยการ” เป็น “เลขาธิการ” ทุกแห่งในพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. แก้ไขมาตรา ๖ วรรค ๒ เกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

๓. แก้ไขมาตรา ๑๗ วรรค ๓ ซึ่งคณะกรรมการวิชาการต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มของสินค้าเกษตรที่ได้รับแต่งตั้ง

๔. แก้ไขมาตรา ๓๔ เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต

๕. เพิ่มเติมบทเฉพาะกาลในการบังคับใช้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

“มาตรา ๙ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีได้อ้างถึงผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีนั้นอ้างถึงเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

มาตรา ๑๑ บรรดาประกาศที่ออกตามความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีประกาศที่ออกตามความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ หน้า ๒๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการกำหนดให้สินค้าเกษตรต้องอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับทั้งหมดหรือแต่บางส่วน การออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตร การกำหนดค่าบริการตรวจสอบและรับรอง การได้รับยกเว้น การตรวจสอบและได้ใบรับรองตามมาตรฐานบังคับ และการกำหนดให้มีการนำเข้าสินค้าเกษตร จากต่างประเทศที่มีมาตรฐานทัดเทียมหรือมาตรฐานแตกต่างกับมาตรฐานบังคับได้โดยต้องมี ข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรอง มาตรฐานซึ่งกันและกัน รวมทั้งการกำหนดเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร ตลอดจนบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและสภาพการณ์ในปัจจุบัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ ของประเทศและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเนื้อหารวม จำนวน ๑๖ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. กำหนดให้สินค้าเกษตร หรือลักษณะของสินค้าเกษตรใดของผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้า ซึ่งสินค้านั้น หรือขนาด หรือลักษณะของกิจการของผู้ผลิตอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับทั้งหมด หรือแต่บางส่วนก็ได้ (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคสาม)

๒. กำหนดให้หน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติได้ มอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานบังคับสามารถออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้าได้ (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง)

๓. กำหนดให้ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดเสียหายในสาระสำคัญ ให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณีขอรับใบแทนจากสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมายภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบการสูญหายหรือชำรุดเสียหายดังกล่าว (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง)

๔. กำหนดให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในกรณีการย้าย สถานที่ทำการ ต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมาย (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง)

๕. กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าซึ่งจะเลิกประกอบ กิจการต้องแจ้ง เป็นหนังสือให้สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมาย ทราบล่วงหน้าก่อนเลิกประกอบกิจการ ไม่น้อยกว่าหกสิบวัน และเมื่อเลิกประกอบกิจการแล้ว ให้ส่งคืนใบอนุญาตให้แก่สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของ รัฐที่สำนักงานมอบหมายภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖)

๖. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจประกาศกำหนด ค่าบริการ ตรวจสอบและรับรองตามมาตรฐานบังคับ และกำหนดให้ผู้ผลิตสินค้าเกษตร บางขนาดหรือลักษณะของกิจการ ซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิตไม่ต้องขอรับ การตรวจสอบและรับรองตามมาตรฐานบังคับ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)

๗. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ มาตรฐานสินค้าเกษตรมีอำนาจประกาศยกเว้นการได้รับใบรับรองตามมาตรา ๒๗ ให้แก่สินค้าที่ได้รับการ ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานจากประเทศที่ไม่มีข้อตกลง หรือความร่วมมือ ระหว่างประเทศเกี่ยวกับการ ยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกัน กำหนดให้ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐาน สินค้าเกษตร มีอำนาจให้ความเห็นชอบ ผู้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของต่างประเทศที่ไม่มี ข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการ ยอมรับผลการตรวจสอบและรับรอง ซึ่งกันและกัน และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์มีอำนาจประกาศกำหนด ค่าบริการตรวจสอบและรับรองตามมาตรฐานทั่วไป (มาตรา ๙ แก้ไข เพิ่มเติมมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑)

๘. กำหนดเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร (มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง)

๙. กำหนดโทษแก่ผู้เลียนเครื่องหมายรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๕๔ เพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็น เครื่องหมายเช่นนั้น (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘)

๑๐. กำหนดรองรับบรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ใน วันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัติ

มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้แต่ไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๒)

๑๑. กำหนดให้บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ยังมีอายุอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตนั้นจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน (มาตรา ๑๓)

๑๒. กำหนดให้การให้ความเห็นชอบที่สำนักงานได้ให้ไว้ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ยังมีผลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการให้ความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๔)

๑๓. กำหนดให้บรรดาคำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๕)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๑)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน ๔. ของบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความตาม ๔. ของบัญชีอัตรา เงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความตาม ๕. ของบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร
ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็น ๕. ของบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารท้ายพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร

๔. ประเภทวิชาการในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม

ตำแหน่ง	อัตรา (บาท/เดือน)
ศาสตราจารย์	๑๕,๖๐๐
	๑๓,๐๐๐
รองศาสตราจารย์	๙,๙๐๐
	๕,๖๐๐
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	๕,๖๐๐
	๓,๕๐๐

๕. ประเภทวิทยฐานะ

ระดับ	อัตรา (บาท/เดือน)
ครูเชี่ยวชาญพิเศษ	๑๕,๖๐๐
	๑๓,๐๐๐
ครูเชี่ยวชาญ	๙,๙๐๐
ครูชำนาญการพิเศษ	๕,๖๐๐
ครูชำนาญการ	๓,๕๐๐
ครูชำนาญการต้น	๒,๕๐๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร ประเภทวิชาการในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม โดยไม่นำชั้นยศทางทหารมาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมและ สร้างแรงจูงใจในการสร้างผลงานทางวิชาการของข้าราชการทหารผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว และเพิ่มบัญชี อัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร ประเภทวิทยฐานะ เพื่อให้ข้าราชการทหารผู้ปฏิบัติงานด้านการสอน มีสิทธิได้รับเงินวิทยฐานะ อันจะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและเป็นไปโดยสอดคล้องกับภาระหน้าที่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารฉบับแรกที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้ประกาศใช้ในช่วงสมัยรัฐบาล พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี จากนั้น ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ในบางมาตราซึ่งเป็นกฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วย ๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ ในสมัยรัฐบาล พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๗ ในสมัยรัฐบาล พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี ๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ ในสมัยรัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ ในสมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๗ ในสมัยรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ ในสมัยรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ ๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖ สมัยรัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ๙) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๘ และฉบับล่าสุดพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ และได้ในบรรจระบุเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๖ /๒๕๖๐ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ สาระสำคัญของกฎหมายทั้ง ๑๑ ฉบับมีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๔๓ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร สมควรให้มีกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

๒. บทบัญญัติคํานิยมของข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม

๓. ให้มีคณะกรรมการข้าราชการทหารคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า กพท. มีหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระเบียบข้าราชการทหาร แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และมีอำนาจแต่งตั้งนายทหารสัญญาบัตรประจำการ เป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการข้าราชการทหารมอบหมาย

๔. เงินเพิ่มสำหรับข้าราชการทหารที่ประจำอยู่ในต่างประเทศหรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ และเงินเพิ่มอื่นหรือเงินช่วยเหลือตามที่กำหนดโดยคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงการคลังหรือโดยกระทรวงกลาโหม ตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง และอาจได้รับเงินค่าครองชีพชั่วคราวได้ตามภาวะเศรษฐกิจ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๑๗ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๒๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บัญชีอัตราเงินเดือนทหารที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่เป็นการเหมาะสมเพราะบางชั้นยศมีจำนวนชั้นเงินเดือนน้อยชั้นเกินไป ทำให้ในบางกรณีไม่สามารถบรรจุผู้มีวุฒิในชั้นยศต่ำสุดได้ตามระบบยศทหาร และการเลื่อนชั้นเงินเดือนในบางกรณีต้องแต่งตั้งยศสูงกว่าที่ควร สมควรขยายจำนวนชั้นเงินเดือนบางชั้นยศให้มีมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามบัญชีอัตราเงินเดือนทหารท้ายพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ เกี่ยวกับให้ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้รับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนทหารท้ายพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนทหารท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนทหารท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕)

๔. ให้ปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งรับราชการหรืออยู่ในกองประจำการหรือมีสภาพเป็นนักเรียนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงรับราชการหรืออยู่ในกองประจำการ หรือมีสภาพเป็นนักเรียนอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เข้าระดับและชั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนทหารท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๖)

๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๘๑ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ในบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้ใช้มาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสภาพของตำแหน่ง และภาวะการครองชีพในปัจจุบัน จำเป็นต้องกำหนดจำนวนขั้นเงินเดือน อัตราเงินเดือนข้าราชการทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมแต่ละระดับ และปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนทหารเสียใหม่ รวมทั้งให้มีการให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนแต่ละบัญชีได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้แบ่งเป็น ๑๓ ระดับ (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนทหารท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนทหาร บัญชี ก. บัญชีอัตราเงินเดือนทหาร บัญชี ข. บัญชีอัตราเงินเดือนทหาร บัญชี ค. และบัญชีอัตราเงินเดือนทหาร บัญชี ง. ท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔)

๓. การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งรับราชการหรืออยู่ในกองประจำการหรือมีสภาพเป็นนักเรียนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงรับราชการหรืออยู่ในกองประจำการหรือมีสภาพเป็นนักเรียนอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เข้าระดับและชั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนทหาร บัญชี ก. บัญชี ข. บัญชี ค. บัญชี ง. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕)

๔. ปรับอัตราเงินเดือนทหารตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้เข้าระดับและชั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนทหารท้ายพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนทหาร และตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๖)

๕. เพื่อประโยชน์ในการบรรจุบุคคลซึ่งเคยเป็นข้าราชการทหารตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และออกจากราชการไปก่อนวันที่บัญชีอัตราเงินเดือนทหารตามพระราชบัญญัตินี้

นี้มีผลใช้บังคับ กลับเข้ารับราชการ ให้ปรับอัตราเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการให้เข้าระดับและขั้นเงินเดือนตามบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนทหารที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๕ (มาตรา ๗)

๖. ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนทหาร บัญชี ก. ตามมาตรา ๑๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้นำบัญชีอัตราเงินเดือนทหารท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ มาใช้บังคับไปพลางก่อน (มาตรา ๘)

๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๓๕ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๕ หน้า ๑๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ในบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้ใช้มาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสภาพของตำแหน่งและภาวะการณ์ครองชีพในปัจจุบันจำเป็นต้องกำหนดจำนวนขั้นเงินเดือน อัตราเงินเดือน ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมแต่ละระดับ และปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหารเสียใหม่ รวมทั้งให้มีการใช้บัญชีอัตราเงินเดือนใหม่และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งแต่ละบัญชีได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มความในมาตรา ๑๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ เกี่ยวกับมาตรา ๑๐ ทวิ ข้าราชการทหารผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ นอกจากจะได้รับเงินเดือนตามขั้นยศแล้วให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งอีกส่วนหนึ่งดังนี้ (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาชีพนเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาชีพนเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการข้าราชการทหาร (๒) ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเงินประจำตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง ตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการข้าราชการทหาร (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้แบ่งเป็น ๑๓ ระดับ (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนทหารท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนทหาร หมายเลข ๑ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน (มาตรา ๕)

๔. เพื่อประโยชน์ในการบรรจุบุคคลซึ่งเคยเป็นข้าราชการทหารตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และออกจากราชการไปก่อนวันที่บัญชีอัตราเงินเดือนทหารตามพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ กลับเข้ารับราชการ ให้ปรับอัตราเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการให้เข้าระดับและขั้นเงินเดือน ตามบัญชีกำหนดการปรับอัตราเงินเดือนทหารที่คณะกรรมการข้าราชการทหารกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖)

๕. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๑ ก วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๘ หน้า ๓๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการแยกบัญชีอัตราเงินเดือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการทหารไปบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะตัว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกมาตรา ๑๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม และอัตราและการรับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการทหาร ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้รับเงินเดือนดังต่อไปนี้

๑) ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้ได้รับเงินเดือนระดับ พ.๑

๒) พลทหารประจำการ (พลอาสาสมัคร) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ พ.๒

๓) นายทหารประทวนยศตั้งแต่สิบตรี จ่าตรี จ่าอากาศตรี ถึงสิบเอก จ่าเอก จ่าอากาศเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๑

๔) นายทหารประทวนยศตั้งแต่จ่าสิบตรี พันจ่าตรี พันจ่าอากาศตรี ถึงจ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๒

๕) นายทหารประทวนยศจำสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก อัตราเงินเดือนจำสิบเอกพิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๓

๖) นายทหารสัญญาบัตรยศร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ถึงร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๑

๗) นายทหารสัญญาบัตรยศพันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๒

๘) นายทหารสัญญาบัตรยศพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๓

๙) นายทหารสัญญาบัตรยศพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๔

๑๐) นายทหารสัญญาบัตรยศพลจัตวา พลเรือจัตวา พลอากาศจัตวา หรือพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๕

๑๑) นายทหารสัญญาบัตรยศพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๖

๑๒) นายทหารสัญญาบัตรยศพลโท พลเรือโท พลอากาศโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๗

๑๓) นายทหารสัญญาบัตรยศพลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๘

๑๔) นายทหารสัญญาบัตรยศจอมพล จอมพลเรือ จอมพลอากาศ หรือพลเอก (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๖)

๖. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๔๔ ก วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ หน้า ๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖ กำหนดให้กรมราชองครักษ์เป็นส่วนราชการกระทรวงกลาโหม สมควรกำหนดให้มีผู้แทนกรมราชองครักษ์เป็นกรรมการในคณะกรรมการข้าราชการทหารด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานบุคคลและการปฏิบัติงานของกระทรวงกลาโหมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้มีคณะกรรมการข้าราชการทหารคณะหนึ่งจำนวนไม่เกินสิบสองคน เรียกโดยย่อว่า “กขท” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นประธาน และกรรมการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งจากนายทหารสัญญาบัตรประจำการซึ่งเป็นผู้แทนกรมราชองครักษ์ กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กรมการเงินกลาโหม กรมพระธรรมนูญ และกรมเสมียนตรา ส่วนราชการละหนึ่งคน และจากนายทหารสัญญาบัตรประจำการ หรือนอกประจำการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการและต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกไม่เกินสามคน โดยให้กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากกรมเสมียนตราเป็นเลขานุการ (มาตรา ๓)

๗. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๕ ก วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ข้าราชการทหารและทหารกองประจำการซึ่งมีภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการรบและการสงคราม เพื่อป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรจากภัยคุกคาม ทั้งภายในและภายนอกประเทศการรักษาความสงบเรียบร้อย การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ การพัฒนาประเทศ และการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ ต้องเสียชีวิตและร่างกายในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้มีความไม่มั่นคงในชีวิตและครอบครัว สมควรมีบัญชีอัตราเงินเดือนและบัญชีเงินประจำตำแหน่งเป็นการเฉพาะ รวมทั้งสมควรกำหนดให้ข้าราชการทหารบางตำแหน่งมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับในปัจจุบันกระทรวงกลาโหมมีความจำเป็นต้องรับบุคคลเข้าทำหน้าที่เช่นเดียวกับทหารแต่ยังไม่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานะของบุคคลเหล่านั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ เกี่ยวกับในกรณีเหตุจำเป็นและสมควร กระทรวงกลาโหมอาจออกประกาศกำหนดให้รับบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวเพื่อปฏิบัติภารกิจใดเป็นการเฉพาะ โดยอาจเรียกชื่อและกำหนดตำแหน่งได้ตามความเหมาะสมและจะกำหนดให้มีชั้นยศทหารด้วยหรือไม่ก็ได้ กำหนดระยะเวลาการทำงานที่ เงินเดือน และค่าตอบแทนอย่างอื่น สิทธิประโยชน์ ระเบียบและวินัยของบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ เกี่ยวกับบุตรหรือคู่สมรสที่มีได้สมรสใหม่ หรือบิดามารดาของข้าราชการทหารและทหารกองประจำการที่เสียชีวิตเนื่องจากการรบหรือการปฏิบัติหน้าที่ราชการอาจได้รับสิทธิในการบรรจุหรือแต่งตั้งเป็นข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ พนักงานหรือลูกจ้างในหน่วยงานหรือวิสาหกิจของกระทรวงกลาโหม เพราะเหตุทดแทน ทั้งนี้ จำนวนผู้จะได้รับสิทธิ เงื่อนไขการได้รับสิทธิการขอบรรจุหรือแต่งตั้ง วิธีการบรรจุหรือแต่งตั้ง และการได้รับเงินเดือนในชั้นใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความใน (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐) ของมาตรา ๑๒ ทวิ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับ

(๔) นายทหารประทวนยศตั้งแต่จ่าสิบตรี พันจ่าตรี พันจ่าอากาศตรี ถึงจ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๒ ถึง ป.๓

(๕) นายทหารประทวนยศจำสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก อัตราเงินเดือนจำสิบเอกพิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๓ ถึง น.๒

(๖) นายทหารสัญญาบัตรยศร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ถึงร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๑ ถึง น.๒

(๗) นายทหารสัญญาบัตรยศพันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๒ ถึง น. ๓

(๘) นายทหารสัญญาบัตรยศพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น. ๓ ถึง น.๕

(๙) นายทหารสัญญาบัตรยศพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๔ ถึง น. ๕

(๑๐) นายทหารสัญญาบัตรยศพลจัตวา พลเรือจัตวา พลอากาศจัตวา หรือพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๕ ถึง น.๖ (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มความเป็นวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ เกี่ยวกับระดับเงินเดือนของข้าราชการทหารตาม (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) ซึ่งได้รับเงินเดือนเต็มขั้นสูงสุดของระดับที่ตนได้รับอยู่ในขณะนั้น ในปีงบประมาณใด หากผ่านการประเมินสมรรถภาพ ความประพฤติ ความรู้ความสามารถและผลการปฏิบัติหน้าที่แล้วให้มีสิทธิได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นตามที่กำหนดไว้ในอนุมาตราดังกล่าวแล้วแต่กรณีอีกหนึ่งระดับ สำหรับการประเมินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงกลาโหมกำหนด (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับข้าราชการทหาร และทหารกองประจำการอาจได้รับเงินเพิ่มตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด เช่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศหรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าเสี่ยงภัยและปฏิบัติการกิจพิเศษ เงินเพิ่มผู้ชำนาญการ และเงินเพิ่มอื่นตามที่ตกลงกับกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ ยังได้กำหนดกรณีเงินเพิ่มค่าครองชีพตามสภาวะเศรษฐกิจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๘)

๗. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ตามความในพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวกับการเลื่อนระดับหรือขั้นยศหรือเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือแต่งตั้งขั้นยศให้ข้าราชการทหาร และทหารกองประจำการผู้ใดถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายจนพิการเนื่องจากการรบหรือการปฏิบัติหน้าที่โดยความเห็นชอบของสภากลาโหมพิจารณาเป็นกรณีพิเศษเพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติหรือเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๙)

๘. บัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป ในระหว่างที่ยังไม่นำบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับให้ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการและนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมคงได้รับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปพลางก่อน นอกจากนี้ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับเงินประจำตำแหน่งที่ออกตามพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ มาใช้บังคับกับการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม (มาตรา ๑๐)

๙. ให้อาสาสมัครทหารพรานและบุคคลซึ่งทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นบุคคลซึ่งทำหน้าที่ทหารตามมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้

ใช้บังคับ นอกจากนี้ในระหว่างที่ยังมิได้มีการออกตามมาตรา ๔/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้บุคคลดังกล่าวข้างต้นได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่กับบุคคลดังกล่าวนั้น ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปพลางก่อน (มาตรา ๑๑)

๘. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๓๖ ก วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปัจจุบันการได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาการในโรงเรียนทหารของข้าราชการทหารตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารทำโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ ยังไม่ครอบคลุมถึงข้าราชการทหารซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันการศึกษาอื่นในสังกัดกระทรวงกลาโหม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารเพื่อให้ข้าราชการทหารซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันการศึกษา สังกัดกระทรวงกลาโหมทุกสถาบันที่จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

แก้ไขคำว่า “๔. ประเภทวิชาการในโรงเรียนทหาร” ในบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารทำโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นคำว่า “๔. ประเภทวิชาการในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม” (มาตรา ๓)

๙. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๓๖ ก วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ หน้า ๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สิทธิในการได้รับเงินเดือนของข้าราชการแต่ละประเภทนั้น ต้องมีความสอดคล้องและเท่าเทียมกัน ซึ่งข้าราชการที่มียศ ได้แก่ ข้าราชการทหารและข้าราชการตำรวจต้องเป็นไปตามแนวทางดังกล่าว เมื่อปัจจุบันได้ปรากฏว่ามีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างระบบเงินเดือนของข้าราชการตำรวจบางชั้นยศให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น ทำให้เงินเดือนของข้าราชการทหารบางชั้นยศมีความแตกต่างจากข้าราชการตำรวจในชั้นยศเดียวกัน สมควรปรับปรุงการได้รับเงินเดือนของข้าราชการทหารนั้นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ยกเลิกความใน (๕) และ (๖) ของวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับ (๕) นายทหารประทวนยศจ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก อัตราเงินเดือน จ่าสิบเอกพิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๓ ถึง น.๓ (๖) นายทหารสัญญาบัตรยศร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ถึงร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ น.๑ ถึง น.๓ (มาตรา ๓)

๑๐. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๔๓ ก วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการและนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้เหมาะสม เป็นธรรม และได้มาตรฐาน โดยคำนึงถึงค่าครองชีพที่เปลี่ยนแปลงไป ค่าตอบแทนในภาคเอกชน ฐานะการคลังของประเทศ ความแตกต่างระหว่างรายได้ของข้าราชการต่างประเทศกัน และปัจจัยอื่นที่จำเป็น สมควรปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา และบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ท้ายพระราชบัญญัติ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ เกี่ยวกับในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อเป็นการเยียวยาให้ข้าราชการทหารได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม กระทรวงกลาโหมอาจกำหนดให้ข้าราชการทหารได้รับการเยียวยาโดยให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามที่เห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้รับเงินเดือนตามอัตราที่กำหนดไว้สำหรับระดับตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่เท่านั้น (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ ทวิ)

๓. ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ และกำหนดให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔)

๔. กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับในวาระเริ่มแรก ให้ปรับเงินเดือนของข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่ได้รับอยู่เดิมเข้าสู่อัตราเงินเดือนในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ระดับ พ.๑ ระดับ พ.๒ ระดับ ป.๑ ระดับ ป.๒ ระดับ ป.๓ ระดับ น.๑ ระดับ น.๒ และ ระดับ น.๓ ได้รับเงินเดือนในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่ได้รับอยู่เดิมอีกหนึ่งขั้น (มาตรา ๔)

๕. กำหนดบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมท้ายพระราชบัญญัติ

๑๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๔ ก วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร ประเภทวิชาการ ในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม โดยไม่นำชั้นยศทางทหารมาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการสร้างผลงานทางวิชาการของข้าราชการทหารผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว และเพิ่มบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหาร ประเภทวิทยฐานะ อันจะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและเป็นไปโดยสอดคล้องกับภาระหน้าที่ จึงเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน ๔. ของบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความตาม ๔. ของบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓)

๒. ให้เพิ่มความตาม ๕. ของบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็น ๕. ของบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการทหารท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๖๑

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

“มาตรา ๖/๑ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งข้าราชการตุลาการได้กระทำโดยสุจริต
ย่อมได้รับความคุ้มครอง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อประธานศาลฎีกาหรือ ก.ต. แล้วแต่กรณี และให้การลาออกมีผลนับแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของวรรคสองของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) เมื่อปรากฏว่าข้าราชการตุลาการนั้นขาดสัญชาติไทย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ (๑๐) หรือไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งข้าราชการตุลาการทุกชั้นศาลเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา เป็นผู้เลือกจากบุคคลซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๙”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง (๒) สำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือผู้ซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการในศาลอื่นตามมาตรา ๒๑ ให้มีสิทธิเลือกและได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลซึ่งข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีเงินเดือนอยู่ในชั้นศาลนั้นในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ ส่วนผู้พิพากษาอาวุโส

ให้มีสิทธิเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลที่ตนปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ให้ประธานศาลฎีกามีคำสั่งให้เลขาธิการ ก.ต. เป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) และ (๓) ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) หรือกระบวนการในการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) และ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ ก.ต. เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของ ก.ต. ให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองหรือศาลอื่น หรือคณะกรรมการอัยการ”

มาตรา ๑๑ ให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จะเข้ารับหน้าที่

ให้ประธานศาลฎีกาดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ผู้พิพากษาและตุลาการย่อมมีอิสระในการพิจารณาพิพากษา อรรถคดี สมควรกำหนดความคุ้มครองผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งได้กระทำโดยสุจริต ประกอบกับมาตรา ๑๙๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักการใหม่ในเรื่ององค์ประกอบ ของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมและการได้มาซึ่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม สมควรแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักการใหม่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ข้าราชการตุลาการให้ได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ในศาลฎีกา

(ก) ประธานศาลฎีกา ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๕

(ข) รองประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา และผู้พิพากษาศาลฎีกา ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๔ ขั้นสูงสุด

(๒) ในศาลอุทธรณ์

(ก) ประธานศาลอุทธรณ์และประธานศาลอุทธรณ์ภาค ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๔ ขั้นสูงสุด

(ข) รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๓ - ๔

(๓) ในศาลชั้นต้น

(ก) อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษามาตร รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล และผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลชั้นต้น ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๓ แต่ในกรณี queเห็นสมควร ก.ต. จะให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการซึ่งได้รับเงินเดือน ชั้น ๔ ขั้นสูงสุด หรือชั้น ๔ ให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษามาตร หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้ที่ได้รับตำแหน่งดังกล่าวได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิม

(ข) ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๒ - ๓ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนในขั้นต่ำของชั้น ๒

(ค) ผู้พิพากษาประจำศาล ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๑ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนในขั้นต่ำของชั้น ๑

(๔) ผู้ช่วยผู้พิพากษา ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา โดยให้เริ่มรับเงินเดือนในขั้นต่ำของตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา

ให้ข้าราชการตุลาการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง เมื่อเทียบกับตำแหน่งใดก็ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามตำแหน่งนั้น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบัญญัติอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการศาลฎีกา พ.ศ. ๒๕๔๓

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๕ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการได้รับไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมาจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับการปรับเพิ่มตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการในมาตรา ๔ และให้การได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในกรณีนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการ

ชั้นศาล	ขั้นเงินเดือน	ตำแหน่ง	เงินเดือน (บาท/เดือน)	เงินประจำตำแหน่ง (บาท/เดือน)		
ศาลฎีกา	๕	ประธานศาลฎีกา	๘๓,๐๙๐	๕๕,๐๐๐		
	ศาลอุทธรณ์	๔	รองประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค	๘๑,๙๒๐ ๘๐,๕๔๐	๕๐,๐๐๐ ๔๒,๕๐๐	
๓		รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค	๗๖,๘๐๐	๔๑,๕๐๐		
ศาลชั้นต้น		อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษามาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น	๗๔,๓๖๐	๓๐,๐๐๐		
		ศาลชั้นต้น	๒	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น	๕๘,๓๗๐ ๕๓,๒๐๐ ๔๕,๘๙๐ ๔๑,๔๑๐ ๓๗,๑๑๐	๒๓,๓๐๐
			๑	ผู้พิพากษาประจำศาล	๓๔,๒๑๐ ๓๒,๐๘๐ ๓๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐

บัญชีอัตราเงินเดือนผู้ช่วยผู้พิพากษา

อัตรา (บาท/เดือน)
๒๖,๓๙๐
๒๕,๐๐๐

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา

อัตรา (บาท/เดือน)
๑๐,๐๐๐

บัญชีอัตราเงินเดือนคณะตุ้ะยุติธรรม

อัตรา (บาท/เดือน)
๓๔,๒๑๐
๓๒,๐๘๐
๓๐,๐๐๐

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งคณะตุ้ะยุติธรรม

อัตรา (บาท/เดือน)
๒๐,๐๐๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น โดยกำหนดให้ถือว่าเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการได้รับไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมาจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับการปรับเพิ่มตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและคณะตุลาการ และให้การได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในกรณีนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดให้รองประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ และประธานศาลอุทธรณ์ภาคได้รับเงินเดือน ชั้น ๔ ขั้นสูงสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)
๒. ปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและตะโตะยุติธรรม
๓. กำหนดให้ถือว่าเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามระเบียบ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการตุลาการ และตะโตะยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วย การจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการตุลาการและตะโตะยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับการปรับเพิ่ม

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๔ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๖๐ วัน โดยเมื่อครบกำหนด ๖๐ วันแล้ว คณะกรรมการวิสามัญมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน (ครั้งที่ ๑) โดยที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๑) ออกไปอีก ๓๐ วัน เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ สาระสำคัญมีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๔๔ ก วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓ หน้า ๑๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๒๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีการตรากฎหมายกำหนดเงินเดือนเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้พิพากษาศาลยุติธรรม โดยจะนำระบบบัญชีเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับไม่ได้ ประกอบกับมาตรา ๒๗๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็บัญญัติให้การบริหารงานบุคคลไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้ง การให้พ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน หรือการลงโทษผู้พิพากษาเป็นอำนาจของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม โดยให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นขึ้นศาลละหนึ่งคณะ เพื่อเสนอความเห็นในเรื่องดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณา อีกทั้ง มาตรา ๒๗๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็บัญญัติให้มีการตรากฎหมายกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และวิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นบุคคลภายนอกซึ่งมิใช่หรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการ นอกจากนี้ ได้มีการตรากฎหมายตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระทั้งในการบริหารงานบุคคลและการงบประมาณ โดยได้นำหลักการเรื่องข้าราชการธุรการหรือข้าราชการศาลยุติธรรมไปบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับดังกล่าวแล้ว สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายที่ตราขึ้นตามมาตรา ๒๗๕ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๒๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๖ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๘ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดนิยามคำว่า “ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม” “เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม” “เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม” “คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม” และ “ก.ต.” (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ บททั่วไป

๓.๑ กำหนดความหมายของข้าราชการตุลาการ คະໂຕະຍຸຕິຊີຣຸມ และข้าราชการศาลยุติธรรม (มาตรา ๖)

๓.๒ กำหนดอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการและคະໂຕະຍຸຕິຊີຣຸມ (มาตรา ๗)

๓.๓ กำหนดการโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการโอนพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการหรือคະໂຕະຍຸຕິຊີຣຸມ (มาตรา ๘)

๓.๔ กำหนดบำเหน็จบำนาญของข้าราชการตุลาการและคະໂຕະຍຸຕິຊີຣຸມ (มาตรา ๙)

๓.๕ กำหนดการดำเนินการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและผู้พิพากษาสมทบตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการนั้น (มาตรา ๑๐)

๔. หมวด ๒ ข้าราชการตุลาการ

๔.๑ ส่วนที่ ๑ การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนตำแหน่ง

๑) กำหนดตำแหน่งข้าราชการตุลาการ และ ก.ต. อาจออกประกาศกำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการตุลาการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นก็ได้ (มาตรา ๑๑)

๒) กำหนดให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อบำรุงพิพากษาศาลชั้นต้น และการบรรจุ การแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของผู้พิพากษาอาวุโสให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (มาตรา ๑๒)

๓) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการให้ได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง (มาตรา ๑๓)

๔) กำหนดให้การบรรจุข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยวิธีการสอบคัดเลือก (มาตรา ๑๔)

๕) กำหนดให้ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาล จะต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาและได้รับการศึกษาอบรมจากสำนักงานศาลยุติธรรม (มาตรา ๑๕)

๖) กำหนดให้ผู้พิพากษาประจำศาล ก่อนเข้ารับหน้าที่ผู้พิพากษานั้นต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ (มาตรา ๑๖)

๗) กำหนดให้การพิจารณาแต่งตั้ง การโยกย้ายแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง และการงด การเลื่อนชั้น เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต. (มาตรา ๑๗)

๘) กำหนดให้การโยกย้ายแต่งตั้งข้าราชการตุลาการจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้น เว้นแต่เป็นการโยกย้ายแต่งตั้งประจำปี การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น หรือผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย (มาตรา ๑๘)

๙) กำหนดให้เมื่อ ก.ต. ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง การโยกย้ายแต่งตั้ง และการเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตุลาการแล้ว ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งได้ (มาตรา ๑๙)

๑๐) กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่ผู้นั้นดำรงอยู่ได้ (มาตรา ๒๑)

๑๑) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่คงปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมต่อไปจนกว่าจะเข้ารับหน้าที่ในตำแหน่งใหม่ (มาตรา ๒๒)

๑๒) กำหนดการโอนข้าราชการตุลาการไปเป็นข้าราชการพลเรือน ข้าราชการศาลยุติธรรม และข้าราชการฝ่ายอื่น (มาตรา ๒๓)

๑๓) กำหนดการโอนกลับเข้ารับตำแหน่งข้าราชการตุลาการ ให้ประธานศาลฎีกาสั่งบรรจุได้เมื่อ ก.ต. เห็นชอบ และให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (มาตรา ๒๔ และ มาตรา ๒๕)

๔.๒ ส่วนที่ ๒ การสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ และการคัดเลือกพิเศษ

๑) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัครทดสอบความรู้ หรือผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา (มาตรา ๒๖)

๒) กำหนดคุณสมบัติและการประกอบวิชาชีพทางกฎหมายของผู้สมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัครทดสอบความรู้ หรือผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา (มาตรา ๒๗ – มาตรา ๒๙)

๓) กำหนดให้ผู้สอบคัดเลือกที่ได้คะแนนสูงได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ก่อน (มาตรา ๓๑)

๔.๓ ส่วนที่ ๓ การพ้นจากตำแหน่ง

๑) กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ (มาตรา ๓๒)

๒) กำหนดการลาออกจากราชการของข้าราชการตุลาการ และประธานศาลฎีกา (มาตรา ๓๓)

๓) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการผู้ที่ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามหรือขาดคุณสมบัติหรือมิได้ประกอบวิชาชีพตามที่กำหนด ให้ประธานศาลฎีกาด้วยความเห็นชอบของ ก.ต. ส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ (มาตรา ๓๔)

๔) กำหนดการรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ หรือเหตุรับราชการนาน ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการของข้าราชการตุลาการ (มาตรา ๓๕)

๕. หมวด ๓ คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

๕.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) (มาตรา ๓๖)

๕.๒ กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีคำสั่งให้เลขานุการ ก.ต. เป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๓๗)

๕.๓ กำหนดให้ประธานศาลฎีกาแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเมื่อจะต้องมีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๓๘)

๕.๔ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๓๙)

๕.๕ กำหนดวาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมคราวละ ๒ ปี พ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน (มาตรา ๔๐)

๕.๖ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๔๑)

๕.๗ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนข้าราชการตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อกันขอให้ถอดถอนกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิผู้ที่มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ออกจากตำแหน่งได้ (มาตรา ๔๒)

๕.๘ กำหนดให้ในกรณีที่มีการเข้าชื่อกันขอให้ถอดถอนกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการลงมติในกรณีดังกล่าวภายใน ๓๐ วัน (มาตรา ๔๓)

๕.๙ กำหนดการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลง ก่อนครบวาระ (มาตรา ๔๔)

๕.๑๐ กำหนดการประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (มาตรา ๔๕)

๕.๑๑ กำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยรีบด่วน ให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมที่เหลือดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องมีกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมพอที่จะเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๔๖)

๕.๑๒ กำหนดให้ ก.ต. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ต. แล้วรายงานต่อ ก.ต. ได้ (มาตรา ๔๗)

๕.๑๓ กำหนดให้เลขานุการ ก.ต. เป็นผู้เสนอเรื่องต่อ ก.ต. แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมคนหนึ่งคนใดที่จะเสนอ (มาตรา ๔๘)

๕.๑๔ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เลขานุการ ก.ต. หรือเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมต้องดำเนินการตามมติของ ก.ต. ให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ ก.ต. (มาตรา ๔๙)

๕.๑๕ กำหนดให้ในกรณีที่ ก.ต. ไม่ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งการโยกย้ายแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามที่เลขาธิการ ก.ต. เสนอ ห้ามมิให้ ก.ต. เสนอแต่งตั้งบุคคลอื่น และให้เลขาธิการ ก.ต. ดำเนินการเสนออีกครั้งหนึ่ง และให้ ก.ต. พิจารณาใหม่ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ก.ต. มีมติดังกล่าว ในการเสนอครั้งใหม่ห้ามมิให้เสนอบุคคลเดิม (มาตรา ๕๐)

๕.๑๖ กำหนดให้ ก.ต. มีอำนาจระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ต. ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นได้ (มาตรา ๕๑)

๖. หมวด ๔ ตะโตะยุติธรรม

๖.๑ กำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และต้องเป็นมุสลิม ของผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นตะโตะยุติธรรม (มาตรา ๕๒)

๖.๒ กำหนดการออกจากราชการของตะโตะยุติธรรม ให้เลขาธิการ ก.ต. เสนอต่อ ก.ต. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อ ก.ต. ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้สั่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบ ก.ต. (มาตรา ๕๓)

๖.๓ กำหนดวินัย การรักษาวินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์ มาใช้บังคับแก่ตะโตะยุติธรรม (มาตรา ๕๔)

๗. หมวด ๕ วินัย การรักษาวินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์

๗.๑ ส่วนที่ ๑ วินัย

๑) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้โดยเคร่งครัด (มาตรา ๕๕)

๒) กำหนดห้ามมิให้ข้าราชการตุลาการจะเข้าเป็นตัวกระทำการ ร่วมกระทำการหรือสนับสนุน ในการโฆษณาหรือชักชวนใด ๆ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้แทนทางการเมืองอื่นใด (มาตรา ๕๖)

๓) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวังมิให้เสียหายแก่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม (มาตรา ๕๗)

๔) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ (มาตรา ๕๘)

๕) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องไม่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรานี้ (มาตรา ๕๙)

๖) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว (มาตรา ๖๐)

๗) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องสุภาพเรียบร้อยและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ และห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด ๆ (มาตรา ๖๑)

๘) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนและประเพณีปฏิบัติของทางราชการ และจริยธรรมของข้าราชการตุลาการตามที่ ก.ต. กำหนด (มาตรา ๖๒)

๙) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องไม่กระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการ (มาตรา ๖๓)

๑๐) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องอดสาเหและอำนวยความสะดวกในหน้าที่ราชการ (มาตรา ๖๔)

๑๑) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องรักษาความลับของทางราชการ (มาตรา ๖๕)

๑๒) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการต้องไม่เข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการพิจารณาพิพากษาคดีของข้าราชการตุลาการอื่น (มาตรา ๖๖)

๑๓) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการผู้ที่ไม่จัดการลงโทษตามอำนาจหน้าที่ หรือจัดการลงโทษโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าข้าราชการตุลาการผู้นั้นกระทำความผิดวินัย (มาตรา ๖๗)

๗.๒ ส่วนที่ ๒ การรักษาวินัย

๑) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมที่ถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัย ดำเนินการให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้น โดยมีชักช้า (มาตรา ๖๘)

๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการและเป็นผู้ซึ่งไม่มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องในเรื่องนั้นขึ้นอย่างน้อย ๓ คนเพื่อทำการสอบสวนข้าราชการตุลาการที่กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่มีโทษถึงไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก (มาตรา ๖๙)

๓) กำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการทำความผิดวินัย ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับแต่งตั้ง และเมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้จัดทำรายงานความเห็นเสนอต่อประธานศาลฎีกา และส่งรายงานดังกล่าวต่อเลขาธิการ ก.ต. เพื่อดำเนินการเสนอต่อคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาล เพื่อพิจารณากลับกรองเสนอความเห็นภายในระยะเวลาที่ ก.ต. กำหนด (มาตรา ๗๐)

๔) กำหนดให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน (มาตรา ๗๑)

๕) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาพิจารณาสั่งลงโทษโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ แต่ต้องให้อาสาข้าราชการตุลาการผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงชี้แจงก่อน และต้องให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลพิจารณากลับกรองเสนอความเห็นและได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต. ก่อน (มาตรา ๗๒)

๖) กำหนดการสอบสวนข้าราชการตุลาการผู้กระทำความผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนให้ ก.ต. ดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม (มาตรา ๗๓)

๗) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาสั่งให้ข้าราชการตุลาการพักราชการได้ ถ้าข้าราชการตุลาการผู้นั้นอยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ (มาตรา ๗๔)

๘) กำหนดให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยสอบสวนหรือพิจารณาลงโทษหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ให้เป็นไปตามหมวดนี้ได้เสมือนข้าราชการตุลาการผู้นั้นยังมิได้พ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งเพราะตาย (มาตรา ๗๕)

๗.๓ ส่วนที่ ๓ การลงโทษ

๑) กำหนดโทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ ไล่ออก ปลดออก ให้ออก งดเลื่อนตำแหน่ง หรืองดเลื่อนเงินเดือน และภาคทัณฑ์ (มาตรา ๗๖)

๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาสามารถสั่งลงโทษไล่ออกได้ เมื่อข้าราชการตุลาการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา ๗๗)

๓) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาสามารถสั่งลงโทษปลดออกได้ เมื่อข้าราชการตุลาการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะต้องถูกไล่ออกจากราชการ (มาตรา ๗๘)

๔) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาสามารถสั่งลงโทษให้ออกได้ เมื่อข้าราชการตุลาการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะต้องถูกปลดออกจากราชการ (มาตรา ๗๙)

๕) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาสามารถส่งลงโทษดเลื่อนตำแหน่ง หรือดเลื่อนเงินเดือนเป็นเวลาไม่เกิน ๓ ปีได้ ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงถึงขั้นที่จะต้องไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก (มาตรา ๘๐)

๖) กำหนดให้ในคำสั่งลงโทษให้แสดงด้วยว่า ผู้รับโทษนั้นกระทำความผิดเรื่องใด ฐานใดในมาตราใด (มาตรา ๘๑)

๗) กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เป็นคุณแก่ผู้ถูกลงโทษได้ ถ้าปรากฏว่าคำสั่งลงโทษทางวินัยนั้นได้ส่งไปโดยผิดพลาด (มาตรา ๘๒)

๘) กำหนดให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัยสามารถขอให้ ก.ต. ทบทวนคำสั่งลงโทษทางวินัยได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลได้ภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ทราบคำสั่งดังกล่าว (มาตรา ๘๓)

๗.๔ ส่วนที่ ๔ การร้องทุกข์

กำหนดให้ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕ หรือได้รับความเสียหายจากมติประการอื่นของ ก.ต. ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง หรือได้รับทราบมติของ ก.ต. และคำวินิจฉัยของ ก.ต. ให้เป็นที่ที่สุด (มาตรา ๘๔)

๘. บทเฉพาะกาล

๘.๑ กำหนดให้บรรดากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ รองอธิบดี ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการธุรการ ให้ถือว่ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีนั้นอ้างถึงประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม หรือข้าราชการศาลยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๘๕)

๘.๒ กำหนดให้คณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๖)

๘.๓ กำหนดให้เลขาธิการ ก.ต. จัดให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๖ (๒) และ (๓) ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๗)

๘.๔ กำหนดให้ผู้ที่เป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (มาตรา ๘๘)

๘.๕ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก การปรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการ ซึ่งดำรงตำแหน่งใดในชั้นใดและขึ้นเงินเดือนใด เพื่อรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการชั้นใดและขึ้นเงินเดือนใดสำหรับตำแหน่งนั้น ให้เป็นไปตามที่ ก.ต. กำหนด และเมื่อปรับเข้าชั้นเงินเดือนและชั้นแล้ว ให้ข้าราชการตุลาการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการท้ายพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๙)

๘.๖ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการผู้ใดดำรงตำแหน่งใดอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และได้รับเงินเดือนสูงกว่าที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะพึงได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คงได้รับเงินเดือนในอัตราที่ได้รับอยู่ก่อนจนกว่าจะมีการเลื่อนตำแหน่ง (มาตรา ๙๐)

๘.๗ กำหนดการปรับอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสให้เข้าขั้นและขึ้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.ต. กำหนด แต่จะกำหนดให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งต่ำกว่าที่รับอยู่เดิมไม่ได้ และเมื่อปรับเข้าขั้นเงินเดือนและขึ้นแล้ว ให้ผู้พิพากษาอาวุโสได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการท้ายพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๙๑)

๘.๘ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ มีอัตราเงินเดือนสูงกว่าตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะขอกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมที่สูงกว่า ให้ ก.ต. ดำเนินการให้เป็นไปตามความประสงค์นั้น เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการดำเนินงานของราชการศาลยุติธรรม ก.ต. จะให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปพลางก่อนก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีเช่นนี้การพิจารณาเพื่อเลื่อนตำแหน่ง ก.ต. ต้องคำนึงถึงอาวุโสของข้าราชการตุลาการผู้นั้นที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับประกอบด้วย (มาตรา ๙๒)

๘.๙ กำหนดให้ผู้ที่เคยเป็นข้าราชการตุลาการหรือคณะตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเคยเป็นข้าราชการตุลาการหรือคณะตุลาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การนับระยะเวลาที่เคยดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการตำแหน่งใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.ต. กำหนด (มาตรา ๙๓)

๘.๑๐ กำหนดให้ผู้ที่เคยเป็นคณะตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นคณะตุลาการตามพระราชบัญญัติต่อไป โดยให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนคณะตุลาการ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งคณะตุลาการท้ายพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙๔)

๘.๑๑ กำหนดให้ข้าราชการธุรการผู้ใดโอนมาจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ข้าราชการธุรการผู้นั้นได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเดิมที่ได้รับอยู่ โดยให้ปรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการธุรการผู้นั้นให้เข้ากับอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.ต. กำหนด ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๙๕)

๘.๑๒ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการหรือคณะตุลาการผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนนั้นเป็นอันใช้ได้ หรือในกรณีที่ยังสอบสวนไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ แต่การพิจารณาและการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙๖)

๘.๑๓ กำหนดให้การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.ต. กำหนด ทั้งนี้ ก.ต. อาจมีมติให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ (มาตรา ๙๗)

๘.๑๔ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้รับการอบรมจากกระทรวงยุติธรรมและการศึกษาอบรมจากสำนักงานศาลยุติธรรมร่วมกัน

เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีแล้ว ให้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นได้ โดยไม่นำมาตรา ๑๗ วรรคสอง มาใช้บังคับ (มาตรา ๙๘)

๘.๑๕ กำหนดให้ผู้ที่ได้ยื่นใบสมัครสอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ ตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงถือคุณสมบัติ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้มีสิทธิ สอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้เพื่อรับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษามาตามพระราชบัญญัตินี้ได้ (มาตรา ๙๙)

๘.๑๖ กำหนดให้ปรับเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการให้เข้าอัตราหรือขึ้นตามบัญชี อัตราเงินเดือนข้าราชการตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา บรรจุบุคคลซึ่งเคยรับราชการและออกจากราชการไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเข้ารับราชการ (มาตรา ๑๐๐)

๘.๑๗ กำหนดให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อกำหนด ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มติ และคำสั่งที่ได้ตราหรือออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมี ข้อกำหนด ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มติ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน (มาตรา ๑๐๑)

๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๑๓ ก วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ หน้า ๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษา ครบองค์คณะ เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้บังคับครบห้าปี ศาลยุติธรรมจึงต้องจัดให้มีผู้พิพากษา นั่งพิจารณาพิพากษาคดีครบองค์คณะ แต่เนื่องจากในขณะนี้อัตรากำลังผู้พิพากษาศาลชั้นต้นมีไม่เพียงพอที่จะ ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีผลใช้บังคับ ก.ต. อาจมีมติไม่ให้นำระยะเวลาที่ต้อง ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาแต่งตั้งผู้พิพากษา ศาลชั้นต้น แต่ในการแต่งตั้งต้องเสนอแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาล มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และต้องผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต. กำหนด ทั้งนี้ เพื่อรองรับ การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลครบองค์คณะและเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติ ทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

กำหนดให้ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีผลใช้บังคับและเป็นกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นในทางราชการ ก.ต. อาจมีมติไม่ให้นำ

ระยะเวลาที่ต้องดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นก็ได้ แต่ทั้งนี้ ในการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นต้องเสนอแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและต้องผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต. กำหนด (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๙๘/๑)

๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๓๙ ก วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ หน้า ๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น แต่เนื่องจากปัจจุบันศาลฎีกาและศาลอุทธรณ์มีปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับศาลฎีกามีภารกิจที่ต้องปฏิบัติหลายประการ โดยเฉพาะการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งต้องมืองค์คณะผู้พิพากษาพิจารณาพิพากษาในแต่ละคดีถึงเก้าคน ทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานของคณะผู้พิพากษาประชาชนสมควรให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา นอกจากนี้ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องนอกจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๑ ให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง)
๒. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้นด้วย เว้นแต่เป็นกรณีที่หากให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลนั้นต่อไปจะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษารรคดีของศาลนั้น หรือมีเหตุจำเป็นอันอันมิอาจก้าวล่วงได้ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด และเมื่อมีการสั่งในกรณีเช่นนี้แล้ว ให้ประธานศาลฎีกานำเรื่องเข้าขอความเห็นชอบจาก ก.ต. ในการประชุมนัดแรกนับแต่วันมีคำสั่ง (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคสอง)

๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔๖ ก วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ หน้า ๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและตะไตะยัตติธรรมเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละสาม ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นอีกในอัตราร้อยละห้า ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ นอกจากนี้ ในกรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตุลาการและตะไตะยัตติธรรมเพิ่มเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราและไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ สมควรกำหนดให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และโดยที่ศาลยุติธรรมต้องดำเนินการจัดตั้งศาลจังหวัดเพิ่มขึ้นและต้องจัดให้มีผู้พิพากษานั่งพิจารณาพิพากษาคดีครบองค์คณะแต่เนื่องจากอัตรากำลังผู้พิพากษามีไม่เพียงพอสมควรกำหนดให้ในกรณีมีเหตุผลจำเป็นในทางราชการสามารถแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและต้องผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต. กำหนดได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและยังเป็นการคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนและรองรับการพิจารณาพิพากษาคดีครบองค์คณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการตุลาการและตะไตะยัตติธรรมให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราและไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ การปรับให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่าบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การปรับเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราดังกล่าวหากทำให้อัตรานึงอัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับตัวเลขเงินเดือนของอัตราดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นเป็นสิบบาท และมีให้ถือว่าเป็นการปรับอัตราร้อยละที่แตกต่างกัน (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๗ วรรคสอง)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นให้เสนอแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นในทางราชการ ก.ต. จะมีมติไม่ให้นาระยะเวลาที่ต้องดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลดังกล่าวมาใช้บังคับแก่การพิจารณาแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นก็ได้ แต่ทั้งนี้ ในการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นต้องเสนอแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและต้องผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต. กำหนด (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ วรรคสอง)

๓. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและตะไตะยัตติธรรมท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและตะไตะยัตติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทนดังต่อไปนี้

๑) บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและตะไตะยัตติธรรม บัญชี ๑ ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

๒) บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและตะไตะยุติธรรม บัญชี ๒ ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการตุลาการและตะไตะยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ข้าราชการตุลาการและตะไตะยุติธรรมได้รับไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นมา หรือที่ได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวเพิ่มขึ้นในภายหลังก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนที่ได้รับการปรับเพิ่มตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและตะไตะยุติธรรมในมาตรา ๖ และให้เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในกรณีนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (มาตรา ๗)

๕. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๒ ก วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในการแต่งตั้งการให้พ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมและข้อยกเว้นในการโยกย้ายข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้น รวมทั้ง มีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบและองค์ประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล และผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลชั้นต้น ให้ได้รับเงินเดือนชั้น ๓ แต่ในกรณีที่เห็นสมควร ก.ต. จะให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการซึ่งได้รับเงินเดือนชั้น ๔ ให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นก็ได้ ในกรณีเช่นว่านั้น ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดังกล่าวได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิม (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ (๓) (ก))

๒. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบของ ก.ต. ตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความรู้ความสามารถความรับผิดชอบ ประวัติและผลงานการปฏิบัติราชการ การอุทิศตนแก่ทางราชการและพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลนั้นเป็นสำคัญ และให้นำความเห็นในเรื่องดังกล่าวของคณะอนุกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง มาประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ให้ถือว่าการกระทำใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการหาเสียง เพื่อให้ข้าราชการตุลาการลงคะแนนหรืองดเว้นลงคะแนนเลือกบุคคลหนึ่งบุคคลใด

เป็นกรรมการหรืออนุกรรมการใด ๆ เป็นการไม่ถือและปฏิบัติตามจริยธรรมของข้าราชการตุลาการ (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ วรรคสี่)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการโยกย้ายแต่งตั้งข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๗ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้น เว้นแต่เป็นการโยกย้ายแต่งตั้งตามวาระการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น เป็นกรณีที่ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญา เป็นกรณีที่กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “ก.ต.” ประกอบด้วย

๑) ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ

๒) กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน ซึ่งข้าราชการตุลาการในแต่ละชั้นศาล เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา เป็นผู้เลือกจากข้าราชการตุลาการในชั้นศาลของตนเอง ดังนี้

(ก) ศาลฎีกา ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในศาลฎีกาในตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา จำนวนหกคน

(ข) ศาลอุทธรณ์ ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคในตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาคจำนวนสี่คน

(ค) ศาลชั้นต้น ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในศาลชั้นต้นในตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าศาล จำนวนสองคน

๓) กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งวุฒิสภาเลือกจากบุคคลที่ไม่เป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔

สำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๑๑ วรรคสองหรือผู้ซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการในศาลอื่นตามมาตรา ๒๑ ให้มีสิทธิเลือกและได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลซึ่งข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีเงินเดือนอยู่ในชั้นศาลนั้นในขณะที่จัดให้มีการเลือก ส่วนผู้พิพากษาอาวุโสให้มีสิทธิเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลที่ตนปฏิบัติหน้าที่แต่ไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่ไม่มีกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๓) หรือมีแต่ไม่ครบสองคน ถ้ากรรมการตุลาการศาลยุติธรรมจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนเห็นว่ามีเรื่องเร่งด่วนที่ต้องให้ความเห็นชอบ ให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมเท่าที่มีอยู่เป็นคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (มาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๔๖ วรรคสอง)

๖. กำหนดให้ประธานศาลฎีกาดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) และ (๓) ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้วแต่กรณี และให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘)

๖. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๘๓ ก วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกำหนดให้มีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการพ้นจากราชการไปใช้บังคับแก่ข้าราชการบางประเภทซึ่งรวมถึงข้าราชการตุลาการ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการไว้เป็นการทั่วไป สมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์ทั่วไปโดยให้ข้าราชการตุลาการทุกตำแหน่งพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๘/๑)

๒. กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๓))

๓. กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการอีกต่อไป (มาตรา ๕)

๗. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๘๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ผู้พิพากษาและตุลาการย่อมมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีสมควรกำหนดความคุ้มครองผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งได้กระทำโดยสุจริต ประกอบกับมาตรา ๑๙๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักการใหม่ในเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมและการได้มาซึ่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักการใหม่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ (มาตรา ๓)

“มาตรา ๖/๑ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งข้าราชการตุลาการได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง”

๒. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๔)

“ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อประธานศาลฎีกาหรือ ก.ต. แล้วแต่กรณี และให้การลาออกมีผลนับแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก”

๓. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๔) ของวรรคสองของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๕)

“(๔) เมื่อปรากฏว่าข้าราชการตุลาการนั้นขาดสัญชาติไทย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ (๑๐) หรือไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ”

๔. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๖)

“(๓) กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งข้าราชการตุลาการทุกชั้นศาลเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา เป็นผู้เลือกจากบุคคลซึ่งไม่เป็น หรือเคยเป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๙”

๕. กำหนด ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๗)

“ในการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง (๒) สำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือผู้ซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการในศาลอื่นตามมาตรา ๒๑ ให้มีสิทธิเลือกและได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลซึ่งข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีเงินเดือนอยู่ในชั้นศาลนั้นในขณะที่จัดให้มีการเลือก ส่วนผู้พิพากษาอาวุโสให้มีสิทธิเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลที่ตนปฏิบัติหน้าที่แต่ไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม”

๖. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๘)

“มาตรา ๓๗ ให้ประธานศาลฎีกามีคำสั่งให้เลขานุการก.ต. เป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) และ(๓) ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) หรือกระบวนการในการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) และ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ ก.ต.เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของ ก.ต. ให้เป็นที่สิ้นสุด “

๗. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๑๐)

“(๕) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองหรือศาลอื่นหรือคณะกรรมการอัยการ”

๙. กำหนดให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ (มาตรา ๑๑)

๑๐. กำหนดให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จะเข้ารับหน้าที่ (มาตรา ๑๒)

ให้ประธานศาลฎีกาดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๘. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบัญชี อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและดะโต๊ะยุติธรรมเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ และค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น โดยกำหนดให้ถือว่าเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามระเบียบ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการตุลาการและดะโต๊ะยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการตุลาการและดะโต๊ะยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งข้าราชการตุลาการและดะโต๊ะยุติธรรมได้รับไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมาจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับการปรับเพิ่มตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและดะโต๊ะยุติธรรม และให้การได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในกรณีนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมให้รองประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ และประธานศาลอุทธรณ์ภาค ได้รับเงินเดือน ชั้น ๔ ขั้นสูงสุด (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๓)

๒. ปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการ และคະໂຕະຍຸຕິຮຣມ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งข้าราชการตุลาการและคະໂຕະຍຸຕິຮຣມ ได้รับไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมาจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับการปรับเพิ่มตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและคະໂຕະຍຸຕິຮຣມในมาตรา ๔ และให้การได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในกรณีนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕)

๔. กำหนดบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการและคະໂຕະຍຸຕິຮຣມ ท้ายพระราชบัญญัติ

นางธิดารัตน์ อุ่ณจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการอัยการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.” ประกอบด้วย

(๑) ประธาน ก.อ. ซึ่งข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจากผู้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และเคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการมาแล้วในตำแหน่งไม่ต่ำกว่า

อธิบดีอัยการหรืออธิบดีอัยการภาคหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า ทั้งนี้ ต้องไม่เคยเป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนได้รับเลือก

(๒) อัยการสูงสุดเป็นรองประธาน ก.อ.

(๓) รองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโสจำนวนห้าคนเป็นกรรมการอัยการ

(๔) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน ซึ่งข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจาก

(ก) ข้าราชการอัยการชั้น ๕ ขึ้นไป ซึ่งมีได้เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งอยู่แล้วจำนวนสี่คน

(ข) ผู้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการมาแล้วจำนวนสองคน

(๕) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจากผู้ซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการอัยการมาก่อน และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงบประมาณ ด้านการพัฒนางองค์กร หรือด้านการบริหารจัดการ

ให้อธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ เป็นเลขานุการ ก.อ.

มาตรา ๑๙ ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ข) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ ข. (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)

(๒) เป็นสมาชิกรัฐสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

(๓) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองหรือศาลอื่น

(๔) เป็นข้าราชการอัยการ ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ตุลาการศาลทหาร หรือทนายความ

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๖) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

(๗) ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๘) เคยเป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๒๓ วรรคสาม ซึ่งไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๒๐ ในการเลือกประธาน ก.อ. ให้ ก.อ. ประชุมพิจารณาจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่มาสมัครหรือที่ ก.อ. เห็นสมควรเป็นประธาน ก.อ. ไม่น้อยกว่าห้ารายชื่อ เพื่อให้ข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจากรายชื่อดังกล่าว

การเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๕) ให้ ก.อ. ประชุมพิจารณาจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่มาสมัครหรือที่ ก.อ. เห็นสมควรเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสามเท่าของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๕) เพื่อให้ข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจากรายชื่อดังกล่าว

มาตรา ๒๑ ให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิภายในหกสิบวันก่อนวันครบกำหนดวาระหรือภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุต้องเลือก และการออกเสียงลงคะแนนต้องกระทำโดยวิธีลับ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

เมื่อผลการเลือกประธาน ก.อ. ตามที่อัยการสูงสุดประกาศรายชื่อเป็นประการใด ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

กรณีอัยการสูงสุดประกาศรายชื่อกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเกี่ยวกับการเลือกประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิต่อศาล การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ระงับหรือชะลอการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเลือกที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เว้นแต่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในการนี้ หากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ อันเป็นผลให้บุคคลที่ได้รับการเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือได้รับการเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีเช่นว่านี้ ไม่มีผลกระทบต่อการที่บุคคลนั้นได้กระทำไว้แล้วก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าว

ในการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ห้ามผู้ใดกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการหาเสียงเพื่อให้ข้าราชการอัยการลงคะแนนหรืองดเว้นลงคะแนน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ประธาน ก.อ. มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่อัยการสูงสุดประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ถ้าตำแหน่งประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งว่างลงก่อนครบวาระให้อัยการสูงสุดสั่งให้ดำเนินการเลือก เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระของผู้ซึ่งตนแทน และหากมีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือวันที่อัยการสูงสุดประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือก แล้วแต่กรณี ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ประธาน ก.อ. พ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่กรณีครบกำหนดวาระตามวรรคสาม ให้รองประธาน ก.อ. ทำหน้าที่ประธาน ก.อ.

ในกรณีที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดวาระ และยังไม่มีการอัยการแทนตำแหน่งที่ว่างลง ให้ ก.อ. ประกอบด้วยกรรมการอัยการเท่าที่เหลืออยู่ และให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้าเหลือเพียงกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง ให้กรรมการอัยการโดยตำแหน่งเป็นองค์ประชุมและให้กระทำได้แต่เฉพาะเท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน

ในกรณีที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิครบกำหนดวาระ ให้ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อนจนกว่าประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบกำหนดวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส หรือ พ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการ ในกรณีที่เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ก)

(๕) กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการอัยการ ในกรณีที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ข)

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ (๑) หรือมาตรา ๑๙ ในกรณีที่ เป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ข) หรือ (๕)

(๗) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ ข. ในกรณีที่เป็นการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๘ (๔) (ก)

(๘) ถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๕/๑ ในกรณีที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการ อัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) หรือ (๕)

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดพ้นจากตำแหน่ง ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิหรือไม่ ให้ ก.อ. มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๒๕/๑ ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) หรือ (๕) ผู้ใดมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คุณธรรม และจริยธรรม หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ วรรคห้า ข้าราชการอัยการไม่น้อยกว่า หนึ่งในห้าของจำนวนข้าราชการอัยการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วย เข้าชื่อขอให้อถอดถอนประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) หรือ (๕) ผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้

เมื่อมีการเข้าซื้อถอดถอนตามวรรคหนึ่ง ให้ัยการสูงสุดจัดให้มีการลงมติภายในสามสิบวัน และในระหว่างนี้ประธาน ก.อ. หรือกรรมการัยการผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นจะทำหน้าที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการัยการผู้ทรงคุณวุฒิได้

มติที่ให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่ง ให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของข้าราชการัยการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งัยการผู้ช่วย และการออกเสียงลงคะแนนต้องกระทำโดยวิธีลับ

ผู้ใดถูกถอดถอนจากตำแหน่ง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่มติให้ถอดถอนตามวรรคสาม มติของข้าราชการัยการตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด และจะมีการขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าว โดยเหตุเดียวกันอีกไม่ได้

การเข้าซื้อ การลงมติ และการถอดถอน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่การประชุมของ ก.อ. เป็นการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ กับผู้ดำรงตำแหน่งัยการสูงสุดหรือรองัยการสูงสุด ซึ่งเป็นกรรมการัยการโดยตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๘ (๒) หรือ (๓) ด้วย ห้ามมิให้อยการสูงสุดหรือรองัยการสูงสุดผู้นั้นเข้าร่วมพิจารณาเรื่องดังกล่าว และให้ถือว่า ก.อ. ประกอบไปด้วยกรรมการัยการเท่าที่เหลืออยู่”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

“ในกรณีที่การประชุมของ ก.อ. เป็นการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง หรือการดำเนินการทางวินัยและการสั่งลงโทษทางวินัยกับอธิบดีัยการ สำนักงานคณะกรรมการัยการ ซึ่งเป็นเลขานุการ ก.อ. ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง หรือเป็นกรรมการัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ก) ห้ามมิให้อธิบดีัยการ สำนักงานคณะกรรมการัยการเข้าร่วมพิจารณาเรื่องดังกล่าว และให้ถือว่า ก.อ. ประกอบไปด้วยกรรมการัยการเท่าที่เหลืออยู่”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๖๒/๑ ข้าราชการัยการต้องไม่กระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการหาเสียงตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๕) และ (๖) ของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) ไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน

(๖) ไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษากฎหมาย หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทหรือกิจการอื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกับห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่มีวัตถุประสงค์มุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นที่ปรึกษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๒/๑ ของหมวด ๔ วินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของลักษณะ ๕ ข้าราชการตุลาการ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๑๐๒/๑ ข้าราชการตุลาการผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย”

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการเลือกภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการอัยการตามวรรคหนึ่งว่างลง และมีกรรมการอัยการเหลืออยู่ไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุม แต่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ให้กรรมการอัยการที่เหลืออยู่ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๓ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘ ข. (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่ผู้เคยเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ก่อนในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิครั้งแรกภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ ที่ประสงค์จะสมัครรับเลือกเป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องลาออกจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๔๘ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักการในเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการ และการได้มาซึ่งกรรมการอัยการ นอกจากนี้ มาตรา ๒๔๘ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ต้องมีมาตรการป้องกันมิให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลให้การสั่งคดี หรือการปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปโดยรวดเร็ว เทียบธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สมควรต้องปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการและกำหนดห้ามพนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) อัยการผู้ช่วย ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๑ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นต่ำของชั้น ๑”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ การบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยให้อัยการสูงสุดเป็นผู้สั่งโดยวิธีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษ ตามความในหมวด ๒ แห่งลักษณะนี้ โดยให้ผู้ได้รับบรรจุได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นต่ำของชั้น ๑”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๖ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามระเบียบคณะกรรมการอัยการว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบคณะกรรมการอัยการว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งข้าราชการอัยการได้รับไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา จนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับการปรับเพิ่มตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการในมาตรา ๕ และให้การได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในกรณีนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ

ขั้นเงินเดือน	เงินเดือน (บาท/เดือน)	เงินประจำตำแหน่ง (บาท/เดือน)
๘	๘๑,๙๒๐	๕๐,๐๐๐
๗	๘๐,๕๔๐	๔๒,๐๐๐
๖	๗๘,๑๗๐	๔๑,๕๐๐
๕	๗๖,๘๐๐	๔๑,๐๐๐
๔	๗๕,๕๖๐	๔๐,๐๐๐
	๗๔,๓๖๐	๓๐,๐๐๐
๓	๗๓,๒๔๐	๒๙,๐๐๐
	๕๘,๓๗๐	๒๓,๓๐๐
	๕๓,๒๐๐	๒๓,๓๐๐
	๔๕,๘๙๐	๒๓,๓๐๐
	๔๑,๔๑๐	๒๓,๓๐๐
	๓๗,๑๑๐	๒๓,๓๐๐
๒	๓๔,๒๑๐	๒๐,๐๐๐
	๓๒,๐๘๐	๒๐,๐๐๐
	๓๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
๑	๒๖,๓๙๐	๑๐,๐๐๐
	๒๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น โดยกำหนดให้ถือว่าเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามระเบียบคณะกรรมการอัยการว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบคณะกรรมการอัยการว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งข้าราชการอัยการได้รับไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมาจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับการปรับเพิ่มตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ และให้การได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในกรณีนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันฉบับแรกคือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามลำดับ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๕ ก วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ อัยการสูงสุด

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ และมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น รวมทั้งบัญญัติให้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้พนักงานอัยการ ดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปี ในการนี้สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับสมควรนำหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส รวมทั้งอัตราเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการอัยการ ตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการอัยการ มากำหนดรวมไว้ในพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการประเภทต่าง ๆ และเพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายอัยการมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ ลักษณะและบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๑๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกกฎหมาย ๑๓ ฉบับ ดังนี้ (มาตรา ๓)

๑.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑

๑.๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑

๑.๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๔

๑.๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑

๑.๕ ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๙ เรื่อง การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

๑.๖ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๗ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๘

๑.๘ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๕

๑.๙ ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๕ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙

๑.๑๐ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๓

๑.๑๑ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๑๒ พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๔

๑.๑๓ พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. กำหนดบทนิยาม คำว่า “ข้าราชการฝ่ายอัยการ” และ “ก.อ.” (มาตรา ๔)

๓. บททั่วไป

๓.๑ กำหนดให้ข้าราชการฝ่ายอัยการ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ข้าราชการอัยการ และ ข้าราชการธุรการ (มาตรา ๖)

๓.๒ กำหนดให้นำระบบบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการมาใช้กับ ข้าราชการอัยการโดยอนุโลม (มาตรา ๗)

๓.๓ กำหนดการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่ง การรับเงินเดือน การรับเงินประจำตำแหน่ง การปรับขึ้นตำแหน่งของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มสำหรับ ตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการธุรการ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับ ข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๘)

๓.๔ กำหนดให้ข้าราชการฝ่ายอัยการได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในหลักเกณฑ์เดียวกันกับ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา ๙)

๓.๕ กำหนดให้ข้าราชการที่สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการอัยการ หากประสงค์ จะโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเพื่อนับเวลาราชการอัยการ ก็ให้กระทำได้ โดยสำนักงานอัยการสูงสุดทำความตกลงกับเจ้าสังกัด (มาตรา ๑๐)

๓.๖ กำหนดให้บำเหน็จบำนาญของข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (มาตรา ๑๑)

๓.๗ กำหนดให้เครื่องแบบ และการแต่งกายของข้าราชการฝ่ายอัยการ การกำหนดให้มีตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายใดเพื่อใช้ในการบริหารราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๑๒)

๓.๘ กำหนดให้วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดประจำปีของข้าราชการ ฝ่ายอัยการ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๓)

๓.๙ กำหนดให้ประมวลจริยธรรมของข้าราชการฝ่ายอัยการให้เป็นไปตามที่สำนักงานอัยการสูงสุด กำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. (มาตรา ๑๔)

๓.๑๐ กำหนดให้ข้าราชการฝ่ายอัยการมีเสรีภาพในการรวมกลุ่ม แต่ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพ ในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ และต้องไม่มีวัตถุประสงค์ ทางการเมือง (มาตรา ๑๕)

๓.๑๑ กำหนดให้การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา การให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด (มาตรา ๑๖)

๓.๑๒ กำหนดให้ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นไปตามที่ ก.อ. กำหนด ให้ ก.อ. ทำเป็นระเบียบ ข้อกำหนด หรือประกาศ ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๑๗)

๔. คณะกรรมการอัยการ

๔.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการอัยการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.” ประกอบด้วย อัยการสูงสุดเป็นประธาน รองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโสจำนวนไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภาจำนวนสองคน และคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคน และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงบประมาณ ด้านการพัฒนาองค์กร หรือด้านการบริหารจัดการ และให้ ก.อ. แต่งตั้งข้าราชการอัยการเป็นเลขานุการ ก.อ. (มาตรา ๑๘)

๔.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๑๙)

๔.๓ กำหนดให้วุฒิสภាตั้งคณะกรรมการพิจารณาขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจำนวนสองเท่าของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะต้องเลือกต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาเลือกต่อไป (มาตรา ๒๐)

๔.๔ กำหนดให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุต้องเลือก ตามวิธีการที่ ก.อ. ประกาศกำหนด (มาตรา ๒๑)

๔.๕ กำหนดให้กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับเลือกหรือแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (มาตรา ๒๓)

๔.๖ กำหนดให้ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการอัยการว่างลง ถ้ายังมีกรรมการอัยการพอที่จะเป็นองค์ประชุม ให้กรรมการอัยการที่เหลืออยู่ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไปได้ (มาตรา ๒๔)

๔.๗ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๒๕)

๔.๘ กำหนดให้การประชุม ก.อ. ต้องมีกรรมการอัยการมาประชุมไม่น้อยกว่าแปดคนจึงเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๒๖)

๔.๙ กำหนดให้ในการประชุมของ ก.อ. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับกรรมการอัยการผู้ใด โดยเฉพาะผู้นั้นไม่มีสิทธิอยู่ในที่ประชุม แต่ให้นับผู้นั้นเป็นองค์ประชุมด้วย (มาตรา ๒๗)

๔.๑๐ กำหนดให้หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมนาคุณ เบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทนของ ก.อ. รวมทั้งอนุกรรมการ บุคคล และคณะบุคคลที่ ก.อ. แต่งตั้ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๒๘)

๔.๑๑ กำหนดให้อัยการสูงสุดเป็นผู้เสนอเรื่องต่อ ก.อ. แต่กรรมการอัยการคนหนึ่งคนใดจะเสนอเรื่องที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ ก.อ. เพื่อให้ ก.อ. พิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนดก็ได้ (มาตรา ๒๙)

๔.๑๒ กำหนดอำนาจและหน้าที่ของ ก.อ. (มาตรา ๓๐)

๔.๑๓ กำหนดให้ ก.อ. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการตุลาการ (มาตรา ๓๑)

๕. ข้าราชการอัยการ (ลักษณะ ๓)

๕.๑ การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนขั้นเงินเดือน (หมวด ๑ ของลักษณะ ๓)

๑) กำหนดให้ตำแหน่งข้าราชการอัยการมี ๘ ชั้น (มาตรา ๓๒)

๒) กำหนดให้มีตำแหน่งอัยการอาวุโสด้วย (มาตรา ๓๓)

๓) กำหนดหลักเกณฑ์การได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการอัยการ (มาตรา ๓๔)

๔) กำหนดให้การบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยให้อัยการสูงสุดเป็นผู้สั่งโดยวิธีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษ โดยให้ผู้ได้รับบรรจุได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของชั้น ๑ (มาตรา ๓๕)

๕) กำหนดให้อัยการผู้ช่วยที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วยจะต้องได้รับการอบรมจากสำนักงานอัยการสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผลของการอบรมเป็นที่พอใจของ ก.อ. ว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย (มาตรา ๓๖)

๖) กำหนดให้ก่อนเข้ารับหน้าที่ อัยการประจำกองและอัยการจังหวัดผู้ช่วยต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ (มาตรา ๓๗)

๗) กำหนดให้ประธาน ก.อ. เสนอ ก.อ. โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ประวัติการปฏิบัติราชการ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลนั้นเทียบกับงานในตำแหน่งข้าราชการอัยการที่จะได้รับแต่งตั้งนั้น ๆ เพื่อให้ความเห็นชอบก่อน เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (มาตรา ๓๘)

๘) กำหนดให้ข้าราชการอัยการที่มีอายุครบหกสิบปีขึ้นไป หากประสงค์จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสในปิงบประมาณใด ให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุดไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนเริ่มปิงบประมาณนั้น (มาตรา ๓๙)

๙) กำหนดให้อัยการสูงสุดเสนอรายชื่อผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการอัยการอาวุโสต่อ ก.อ. เพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อ ก.อ. ให้ความเห็นชอบแล้วจึงนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (มาตรา ๔๐)

๑๐) กำหนดให้การแต่งตั้งข้าราชการอัยการให้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ ให้ประธาน ก.อ. เป็นผู้เสนอ โดยคำนึงถึงอาวุโส ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ประวัติการปฏิบัติราชการ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลนั้น (มาตรา ๔๑)

๑๑) กำหนดให้อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค รองอธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ อัยการผู้เชี่ยวชาญ อัยการจังหวัด อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด รองอัยการจังหวัด และอัยการประจำกอง ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการท้ายพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๓)

๑๒) กำหนดให้การโอนข้าราชการอัยการไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการโดยให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าในขณะที่ย้ายให้อัยการสูงสุดสั่งได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้นั้นยินยอมและ ก.อ. เห็นชอบ (มาตรา ๔๔)

๑๓) กำหนดให้การโอนข้าราชการตุลาการมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการอัยการอาจทำได้เมื่อ ก.อ. เห็นชอบ (มาตรา ๔๕)

๑๔) กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจสั่งบรรจุข้าราชการอัยการผู้ที่พ้นจากตำแหน่งข้าราชการไปโดยมิได้มีความผิดหรือมีมลทินหรือมัวหมองในราชการได้เมื่อ ก.อ. เห็นชอบ (มาตรา ๔๖)

๑๕) กำหนดให้ ก.อ. สามารถจะปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้ ถ้า ก.อ. เห็นว่าการไปบริหารการหรือไปปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นเป็นประโยชน์ต่อราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด (มาตรา ๔๗)

๑๖) กำหนดให้ข้าราชการอัยการผู้ที่ไปบริหารการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร และประสงค์จะกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการอัยการ ให้ยื่นคำขอภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร และให้อัยการสูงสุดสั่งบรรจุได้เมื่อ ก.อ. เห็นชอบ (มาตรา ๔๘)

๕.๒ การสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ และการคัดเลือกพิเศษ (หมวด ๒ ของลักษณะ ๓)

๑) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัครทดสอบความรู้ หรือผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วย (มาตรา ๔๙)

๒) กำหนดคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายของผู้สมัครสอบคัดเลือกตามมาตรา ๔๙ หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครสอบคัดเลือกให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๕๐)

๓) กำหนดคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายของผู้สมัครทดสอบความรู้ตามมาตรา ๔๙ หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครทดสอบความรู้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๕๑)

๔) กำหนดคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายของผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษตามมาตรา ๔๙ หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครคัดเลือกพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๕๒)

๕) กำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอ ก.อ. เพื่อมีมติให้จัดให้มีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษ (มาตรา ๕๓)

๖) กำหนดให้ผู้สอบคัดเลือกที่ได้คะแนนสูงได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยก่อน หากได้คะแนนเท่ากันให้จับสลากเพื่อจัดลำดับในระหว่างผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันนั้น (มาตรา ๕๔)

๕.๓ การพ้นจากตำแหน่ง

๑) กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการอัยการ (มาตรา ๕๕)

๒) กำหนดให้ข้าราชการอัยการที่มีอายุครบเจ็ดสิบปีแล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปี (มาตรา ๕๖)

๓) กำหนดให้อัยการสูงสุดด้วยความเห็นชอบของ ก.อ. สั่งให้ข้าราชการอัยการออกจากราชการ ถ้าปรากฏว่าข้าราชการอัยการผู้นั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ หรือขาดคุณสมบัติหรือมิได้ประกอบวิชาชีพหรือไม่มีประสบการณ์ตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๕๗)

๔) กำหนดให้ข้าราชการอัยการผู้ที่ประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งเพื่อให้อัยการสูงสุดเป็นผู้พิจารณา เมื่ออัยการสูงสุดส่งอนุญาตแล้วให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่ง และในกรณีที่อัยการสูงสุดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อ ก.อ. เพื่อให้ ก.อ. เป็นผู้พิจารณา (มาตรา ๕๘)

๕) กำหนดให้อัยการสูงสุดสามารถให้ข้าราชการอัยการออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหตุพทุพลภาพ หรือเหตุบริหารการนานตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ด้วยความเห็นชอบของ ก.อ. (มาตรา ๕๙)

๖. วินัย การดำเนินการทางวินัย และการลงโทษ

๖.๑ วินัย

๑) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืนจักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๔ แห่งลักษณะนี้ (มาตรา ๖๐)

๒) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ (มาตรา ๖๑)

๓) กำหนดให้ข้าราชการอัยการจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่ได้ (มาตรา ๖๒)

๔) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๖๓)

๕) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวัง มิให้เสียหายแก่ราชการ และด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม (มาตรา ๖๔)

๖) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา (มาตรา ๖๕)

๗) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการจะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ (มาตรา ๖๖)

๘) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องไม่ประกอบวิชาชีพหรือดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ (มาตรา ๖๗)

๙) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องไม่ประพฤติตนเป็นคนเสเพล มีหนี้สินรุงรัง เสพของมีนเมา จนไม่สามารถครองสติได้ เล่นการพนันเป็นอาชญา กระทำความผิดอาญา หรือกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว หรือกระทำการอื่นใดอันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการ (มาตรา ๖๘)

๑๐) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องสุภาพเรียบร้อยและห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด (มาตรา ๖๙)

๑๑) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องรักษาความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการและต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ (มาตรา ๗๐)

๑๒) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ (มาตรา ๗๑)

๑๓) กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องรักษาความลับของทางราชการ (มาตรา ๗๒)

๑๔) กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาที่รู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยแล้วไม่จัดการสอบสวนพิจารณาและดำเนินการลงโทษตามอำนาจและหน้าที่ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำความผิดวินัย (มาตรา ๗๓)

๖.๒ การดำเนินการทางวินัย

๑) กำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจดำเนินการสอบสวนขั้นต้นข้าราชการอัยการผู้ที่ถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัย (มาตรา ๗๔)

๒) กำหนดให้ในกรณีที่ผลสอบสวนขั้นต้นปรากฏว่ามีมูลเป็นกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชารายงานประธาน ก.อ. และให้ ก.อ. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอย่างน้อยสามคนเพื่อทำการสอบสวน (มาตรา ๗๕)

๓) กำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเท่าที่มีอยู่ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๗๖)

๔) กำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อ ก.อ. เพื่อพิจารณาต่อไป และให้ประธาน ก.อ. มีคำสั่งให้เป็นไปตามมติของ ก.อ. (มาตรา ๗๗)

๕) กำหนดให้กรรมการสอบสวนตามมาตรา ๗๕ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๗๘)

๖) กำหนดให้ประธาน ก.อ. โดยความเห็นชอบของ ก.อ. จะพิจารณาสั่งลงโทษข้าราชการอัยการผู้ที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.อ. กำหนด โดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ (มาตรา ๗๙)

๗) กำหนดให้อัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.อ. จะสั่งให้ข้าราชการอัยการพักราชการก็ได้ ถ้าปรากฏว่าข้าราชการอัยการผู้นั้นถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญา ที่มีใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ (มาตรา ๘๐)

๘) กำหนดให้ดำเนินการสอบสวนหรือพิจารณาเพื่อลงโทษ หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ข้าราชการอัยการผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา ต้องเริ่มดำเนินการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันและดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง ถ้าผลการสอบสวนหรือพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ (มาตรา ๘๑)

๙) กำหนดให้การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษทางวินัยสำหรับอัยการสูงสุดและรองอัยการสูงสุด ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.อ. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๘๒)

๖.๓ การรักษากฎจริยธรรมและจรรยา (หมวด ๓ ของลักษณะ ๔) โดยกำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและประมวลจรรยาบรรณ (มาตรา ๘๓)

๖.๔ การลงโทษ

๑) กำหนดโทษผิดวินัยมี ๕ สถาน คือ ไล่ออก ปลดออก ให้ออก งดการเลื่อนตำแหน่ง หรืองดเลื่อนขั้นหรือขึ้นเงินเดือน และภาคทัณฑ์ (มาตรา ๘๔)

๒) กำหนดโทษการไล่ออกนั้น ก.อ. จะมีมติให้ลงโทษเมื่อข้าราชการอัยการผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา ๘๕)

๓) กำหนดโทษการปลดออกนั้น ก.อ. จะมีมติให้ลงโทษได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ยังไม่ถึงขนาดที่จะต้องถูกไล่ออกจากราชการ (มาตรา ๘๖)

๔) กำหนดโทษการให้ออกนั้น ก.อ. จะมีมติให้ลงโทษได้เมื่อข้าราชการอัยการผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ยังไม่ถึงขนาดที่จะต้องถูกปลดออก และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ (มาตรา ๘๗)

๕) กำหนดโทษในกรณีข้าราชการอัยการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะเสนอ ก.อ. เพื่อมีมติลงโทษงดการเลื่อนตำแหน่งหรืองดเลื่อนขั้นหรือขึ้นเงินเดือน เป็นเวลาไม่เกินสามปี หรือลงโทษภาคทัณฑ์โดยจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ เมื่อ ก.อ. พิจารณาเห็นสมควรลงโทษสถานใด ก็ให้ประธาน ก.อ. สั่งตามมตินั้น (มาตรา ๘๘)

๖) กำหนดให้ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้รับโทษนั้นกระทำผิดวินัยในกรณีใดตามมาตราใด (มาตรา ๘๙) ให้ข้าราชการอัยการผู้ใดถูกสั่งลงโทษแล้ว หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของประธาน ก.อ. หรืออัยการสูงสุด ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งของประธาน ก.อ. หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี (มาตรา ๙๐)

๗. ข้าราชการธุรการ

๗.๑ บททั่วไป

๑) กำหนดคุณสมบัติทั่วไปและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการธุรการ (มาตรา ๙๑)

๒) กำหนดให้การพิจารณา สรรหา กลั่นกรอง หรือแต่งตั้งบุคคลใดเข้าสู่ตำแหน่ง รวมทั้งการโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษบุคคลนั้น จะต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความเสมอภาค ความเป็นธรรม พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าว และประโยชน์ของทางราชการด้วย (มาตรา ๙๒)

๗.๒ การสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้ง

๑) กำหนดให้การสรรหาเพื่อให้ได้บุคคลมาบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการธุรการอาจทำได้ โดยวิธีการสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัดเลือก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๙๓) ในกรณีมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานอัยการสูงสุดจะบรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญสูงเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ หรือทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๙๔)

๒) กำหนดให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการธุรการตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติ ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๙๕) การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการธุรการ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้อัยการสูงสุดหรือผู้ที่อัยการ สูงสุดมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง (มาตรา ๙๖)

๓) กำหนดกรณีการโอนข้าราชการธุรการไปบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการ ตามกฎหมายอื่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือการโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการธุรการ (มาตรา ๙๗)

๔) กำหนดให้การบรรจุข้าราชการธุรการที่ได้ออกจากราชการไปเนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร (มาตรา ๙๘) และการทดลอง ปฏิบัติหน้าที่ราชการ การให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการออกจากราชการ การสั่งให้ผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือ มีลักษณะต้องห้ามออกจากราชการ การย้าย การโอน การเลื่อนตำแหน่ง การสั่งให้ประจำส่วนราชการ การเยยวยาแก้ไข หรือการดำเนินการตามคำพิพากษาของศาลปกครอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๙๙)

๕) กำหนดหลักเกณฑ์การสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการธุรการของพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการธุรการ หรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นซึ่งไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ออกจากงานหรือ ออกจากราชการไปแล้ว (มาตรา ๑๐๐)

๗.๓ การพัฒนาคุณภาพในการดำเนินคดี (หมวด ๓ ของลักษณะ ๕) โดยกำหนดให้มีตำแหน่ง เจ้าพนักงานคดี ซึ่งเป็นข้าราชการธุรการที่มีความรู้และประสบการณ์ในทางกฎหมายและงานคดี เพื่อปฏิบัติ หน้าที่ช่วยเหลือพนักงานอัยการในด้านการดำเนินคดีตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด เพื่อเป็นประโยชน์แก่ การพัฒนาคุณภาพในการดำเนินคดีของสำนักงานอัยการสูงสุด (มาตรา ๑๐๑)

๗.๔ วินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ โดยกำหนดให้นำ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๐๒)

๗.๕ การรักษาจริยธรรมและจรรยา โดยกำหนดให้ข้าราชการธรรมาธิบดีและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและประมวลจรรยาบรรณ (มาตรา ๑๐๓)

๘. บทเฉพาะกาล

๘.๑ กำหนดให้ภายในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ มีให้นำมาตรา ๕๖ มาใช้บังคับกับข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ และในปีถัด ๆ ไป โดยให้ข้าราชการอัยการพ้นจากราชการเป็นลำดับในแต่ละปีต่อเนื่องกันไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๑๐๔)

๘.๒ กำหนดให้คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) และ (๔) ครบถ้วนแล้ว ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๐๕)

๘.๓ กำหนดให้ข้าราชการฝ่ายอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นข้าราชการฝ่ายอัยการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๐๖)

๘.๔ กำหนดให้ข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดกระทำความผิดวินัยในขณะที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ดำเนินการใดแล้ว ถ้าการสั่งและการดำเนินการนั้นได้กระทำไปโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ให้ถือว่าเป็นอันสมบูรณ์ ถ้ากรณียังค้างระหว่างการสอบสวนก็ให้ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ แต่การพิจารณาและการสั่งลงโทษให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๐๗)

๘.๕ กำหนดให้ข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดอยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรืออยู่ระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าข้าราชการฝ่ายอัยการผู้นั้นถูกสั่งให้พักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๐๘)

๘.๖ กำหนดให้ผู้ที่ไต่ขึ้นใบสมัครสอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงถือคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ (มาตรา ๑๐๙)

๘.๗ กำหนดมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับกับข้าราชการอัยการซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการประจำกอง หรืออัยการจังหวัดผู้ช่วยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๑๐)

๘.๘ กำหนดให้เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาบรรจุบุคคลซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการและออกจากราชการไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเข้ารับราชการให้ปรับเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการให้เข้ากับอัตราหรือขั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการ (มาตรา ๑๑๑)

๘.๙ กำหนดให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีที่ได้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการและกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน (มาตรา ๑๑๒)

๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๙๓ ก วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ หน้า ๓๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ อัยการสูงสุด

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสเพื่อทำหน้าที่ในทางวิชาชีพพนักงานอัยการโดยไม่ดำรงตำแหน่งด้านบริหารจนกว่าจะพ้นจากราชการ นอกจากนั้น สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของอัยการอาวุโสให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอัยการ (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

๒. กำหนดให้กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการอัยการ ต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (๔))

๓. กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปในปีงบประมาณใดอาจขอไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสได้ หากเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่จะขอไปดำรงตำแหน่ง โดยให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออัยการสูงสุด ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนเริ่มปีงบประมาณที่จะดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส และให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีในปีงบประมาณใดให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ เมื่อสิ้นปี งบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีตามมาตรา ๕๖ (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙)

๔. กำหนดให้คณะกรรมการอัยการจัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปี และเสนอผลการประเมินให้คณะกรรมการอัยการพิจารณาประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

๕. กำหนดให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ไม่สามารถดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งของข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๒ และไม่อาจเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งดังกล่าว (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

๖. กำหนดให้ยกเลิกบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๔ เกี่ยวกับกรณีให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบปี ในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ไปตามลำดับในแต่ละปี และไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการอัยการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีในปีงบประมาณใดให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ (มาตรา ๘)

๗. บทบัญญัติรองรับให้ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ที่เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอัยการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดวาระ (มาตรา ๙) และกำหนดมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการอัยการที่ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสหรือผ่านการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๐)

๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ หน้า ๑๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ อัยการสูงสุด

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๒๔๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักการในเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการและการได้มาซึ่งกรรมการอัยการ นอกจากนี้ มาตรา ๒๔๘ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้ต้องมีมาตรการป้องกันมิให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลให้การสั่งคดีหรือการปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปโดยรวดเร็ว เที่ยงธรรม และปราศจากอคติ ทั้งปวง หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สมควรต้องปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการ และกำหนดห้ามพนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการ หรือ “ก.อ.” รวมถึงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดในการเลือกประธาน ก.อ. การเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ๖๐ วันก่อนวันครบกำหนดวาระหรือภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่มิเหตุต้องเลือกและการออกเสียงลงคะแนนต้องกระทำโดยวิธีลับ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.อ.กำหนด เมื่อผลการเลือกประธาน ก.อ. ตามที่อัยการสูงสุดประกาศรายชื่อแล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นอกจากนี้ ในการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ห้ามผู้ใดกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการหาเสียงเพื่อให้ข้าราชการอัยการลงคะแนนหรืองดเว้นลงคะแนนโดยต้องเป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑)

๒. กำหนดให้ประธาน ก.อ. มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี นับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่อัยการสูงสุดประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ในกรณีที่ประธาน ก.อ. พ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่กรณีครบกำหนดวาระให้รองประธาน ก.อ. ทำหน้าที่ ประธาน ก.อ. อย่างไรก็ดี ในกรณีที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิครบกำหนดวาระ ให้ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน

จนกว่าประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่ (มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔)

๓. กำหนดให้ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ ครบกำหนดวาระตาย ลาออก เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการอัยการ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือถูกถอดถอนจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ในกรณีเป็นที่สงสัยว่า ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดพ้นจากตำแหน่งประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิหรือไม่ ให้ ก.อ. มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด (มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๒๕)

๔. กำหนดให้ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใดมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับคุณธรรม และจริยธรรมหรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ วรรคห้า ข้าราชการอัยการไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนข้าราชการอัยการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น (ยกเว้นอัยการผู้ช่วย) เข้าชื่อขอให้ถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้ โดยให้อัยการสูงสุดจัดให้มีการลงมติภายในสามสิบวัน และให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ซึ่งการออกเสียงลงคะแนนต้องกระทำโดยวิธีลับ อย่างไรก็ตาม ผู้ใดถูกถอดถอนจากตำแหน่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่มติดีให้ถอดถอน โดยมติของข้าราชการอัยการตามมาตรา ๒๑ ให้เป็นที่สุดและจะมีการขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยเหตุเดียวกันอีกไม่ได้ ทั้งนี้ การเข้าชื่อ การลงมติ และการถอดถอนให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๕/๑)

๕. กำหนดในกรณีที่การประชุมของ ก.อ. เป็นการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่งหรือการดำเนินการทางวินัยและการสั่งลงโทษทางวินัยกับอธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการเป็นเลขานุการ อ.ก. ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง หรือเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ก) ห้ามมิให้อธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการเข้าร่วมพิจารณาเรื่องดังกล่าว และให้ถือว่า ก.อ. ประกอบไปด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๗ วรรคห้า)

๖. กำหนดให้ข้าราชการอัยการต้องไม่กระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการหาเสียงตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า (มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๖๒/๑)

๗. กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของข้าราชการอัยการเพิ่มเติมโดยข้าราชการอัยการต้องไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน หรือไม่เป็นการ กรรมการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษากฎหมาย หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือกิจการอื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกับห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่มีวัตถุประสงค์มุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นที่ปรึกษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน (มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๖๗ (๕) (๖))

๘. กำหนดให้ข้าราชการอัยการผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามมาตรา ๒๑ วรรคห้า ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย (มาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๑๐๒/๑)

๙. กำหนดให้คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการเลือกภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการอัยการดังกล่าวว่างลง และมีกรรมการอัยการเหลืออยู่ไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุม แต่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ให้กรรมการอัยการที่เหลืออยู่ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไปได้ (มาตรา ๑๒)

๑๐. กำหนดมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๙ ข. (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่ผู้เคยเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ก่อนในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิครั้งแรกภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ ที่ประสงค์จะสมัครรับเลือกเป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องลาออกจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๓)

๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ อัยการสูงสุด

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ เพื่อให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพ ที่เพิ่มสูงขึ้น โดยกำหนดให้ถือว่าเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามระเบียบคณะกรรมการอัยการ ว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบคณะกรรมการอัยการ ว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งข้าราชการอัยการ ได้รับไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมาจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับการปรับเพิ่มตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ และให้การได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในกรณีนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๓๔ (๘) โดยกำหนดให้อัยการผู้ช่วย ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งชั้น ๑ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นต่ำของชั้น ๑ (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขมาตรา ๓๕ โดยกำหนดให้การบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ให้อัยการสูงสุดเป็นผู้สั่งโดยวิธีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษตามความในหมวด ๒ แห่งลักษณะนี้ โดยให้ผู้ได้รับบรรจุได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในขั้นต่ำของชั้น ๑ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามระเบียบคณะกรรมการอัยการว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบคณะกรรมการอัยการว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวข้าราชการอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งข้าราชการอัยการได้รับไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมาจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่ง

ของเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับการปรับเพิ่มตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการ
อัยการในมาตรา ๕ และให้การได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวในกรณีนั้นสิ้นสุดลงในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
(มาตรา ๖)

บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการท้ายพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

ขั้นเงินเดือน	เงินเดือน (บาท/เดือน)	เงินประจำตำแหน่ง (บาท/เดือน)
๘	๘๑,๙๒๐	๕๐,๐๐๐
๗	๘๐,๕๔๐	๔๒,๐๐๐
๖	๗๘,๘๐๐	๔๑,๕๐๐
๕	๗๖,๘๐๐	๔๑,๐๐๐
๔	๗๕,๕๖๐	๔๐,๐๐๐
	๗๔,๓๖๐	๓๐,๐๐๐
๓	๗๓,๒๔๐	๒๙,๐๐๐
	๕๘,๓๗๐	๒๓,๓๐๐
	๕๓,๒๐๐	๒๓,๓๐๐
	๔๕,๘๙๐	๒๓,๓๐๐
	๔๑,๔๑๐	๒๓,๓๐๐
	๓๗,๑๑๐	๒๓,๓๐๐
๒	๓๔,๒๑๐	๒๐,๐๐๐
	๓๒,๐๘๐	๒๐,๐๐๐
	๓๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
๑	๒๖,๓๙๐	๑๐,๐๐๐
	๒๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

ล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การคุ้มครองเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เจ้าหนี้มีประกัน” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ “เจ้าหนี้มีประกัน” หมายความว่า เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางจำนอง จำน่า หรือสิทธิยึดหวง หรือเจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจำนำ รวมถึงเจ้าหนี้ที่กฎหมายอื่นให้ถือว่าเป็นเจ้าหนี้มีประกัน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

“เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอ ศาลมีอำนาจส่งเงินประกันค่าใช้จ่ายคงเหลือภายหลังหักค่าใช้จ่ายให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในคดีล้มละลายนั้น”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

“มาตรา ๒๔/๑ บุคคลผู้เป็นหนี้ลูกหนี้หรือมีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครองซึ่งได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับหนี้หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ มีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลดังกล่าวให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกเสร็จแล้ว ให้ศาลไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยเป็นการด่วน เพื่อทราบกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ เหตุผลที่ทำให้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ตลอดจนความประพฤติของลูกหนี้ว่าได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใดซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นเกี่ยวกับการล้มละลาย หรือเป็นข้อบกพร่องอันจะเป็นเหตุให้ศาลไม่ยอมปลดจาก

ล้มละลายโดยไม่มีเงื่อนไข เว้นแต่ศาลเห็นว่าการไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยยังไม่มีความจำเป็น ศาลจะพิจารณางดการไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยไว้ก่อนก็ได้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ลูกหนี้จะเสนอคำขอประนอมหนี้ก็ได้ ในกรณีนี้ให้นำบทบัญญัติของส่วนที่ ๖ การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย ในหมวด ๑ กระบวนพิจารณา ตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลาย มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าลูกหนี้ได้เคยขอประนอมหนี้ ไม่เป็นผลมาแล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้ขอประนอมหนี้ภายในกำหนดเวลาหกเดือนนับแต่วันที่การขอประนอมหนี้ ครั้งสุดท้ายไม่เป็นผล

การขอประนอมหนี้ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องเลื่อนหรืองดการจำหน่ายทรัพย์สิน เว้นแต่กรณีมีเหตุอันสมควรที่อาจเป็นประโยชน์แก่การขอประนอมหนี้

ถ้าศาลเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งให้ยกเลิกการล้มละลาย และจะสั่งให้ลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของตนหรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๐/๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๐/๓ เมื่อลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่สามารถที่จะชำระหนี้ตามกำหนดได้ และเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนแน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ถ้ามีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ บุคคลตามมาตรา ๙๐/๔ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการได้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓) ของมาตรา ๙๐/๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

“(๓) ศาลได้เคยมีคำสั่งยกคำร้องขอ ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ตามความในหมวดนี้ ภายในระยะเวลาหกเดือนก่อนยื่นคำร้องขอ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๙๐/๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ความมีหนี้สินล้นพ้นตัวของลูกหนี้หรือไม่สามารถที่จะชำระหนี้ตามกำหนดได้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๙๐/๑๒ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) ห้ามมิให้เจ้าหนี้มีประกันบังคับชำระหนี้เอาหลักทรัพย์ซึ่งเป็นหลักประกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ หรือเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอ ระยะเวลาดังกล่าวศาลอาจขยายได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกเดือน”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๐/๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๐/๑๔ ทวิ ในกรณีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันมีสภาพเป็นของสดเสี้ง่าย หรือ หากห่วงงัวเข้าไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สิน เจ้าหนี้มีประกันอาจใช้สิทธิจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วเก็บเงินไว้แทน”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๐/๔๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๐/๔๖ มติยอมรับแผนต้องเป็นไปดังนี้

(๑) ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่ละกลุ่มทุกกลุ่ม ซึ่งมีใช้กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ มีมติของเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมากและมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น หรือ

(๒) ที่ประชุมเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม ซึ่งมีใช้กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ มีมติของเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมากและมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้

ในกลุ่มนั้นซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น และเมื่อนับรวมจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหนี้ทุกกลุ่มแล้ว มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแห่งจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

ในการนับจำนวนหนี้ให้ถือว่าเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ ได้มาประชุมและได้ออกเสียงลงคะแนนในมติยอมรับแผนนั้นด้วย”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙๐/๖๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

“มาตรา ๙๐/๖๒ ทวิ กรณีศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หนี้ตามมาตรา ๙๐/๖๒ (๑) ที่เกิดขึ้นเพื่อให้กิจการของลูกหนี้ดำเนินต่อไปได้ในระหว่างการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้โดยสุจริต ย่อมมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้โดยให้อยู่ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิลำดับที่ ๑ ตามมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๑๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

“การขอให้เพิกถอนตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้ขอเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่เวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ได้รู้ต้นเหตุอันเป็นมูลให้เพิกถอน หรือพ้นสิบปีนับแต่ได้ทำนิติกรรมนั้น”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓๙/๑ ของส่วนที่ ๑ การแต่งตั้งและถอดถอน ในหมวด ๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

“มาตรา ๑๓๙/๑ ให้กรมบังคับคดีจัดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน รวมถึงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่อธิบดีกรมบังคับคดีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามวรรคหนึ่งให้เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ให้คำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่น

ในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘/๑ ในกรณีที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โฆษณาคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล หรือประกาศหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ในหนังสือพิมพ์รายวัน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะอื่นใดแทน ตามที่อธิบดีกรมบังคับคดีประกาศกำหนดก็ได้”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๗๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ในราชกิจจานุเบกษา และหนังสือพิมพ์รายวันหรือผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะอื่นใดแทนตามที่อธิบดีกรมบังคับคดีประกาศกำหนดแล้ว บุคคลทุกคนได้ทราบว่ามีคำสั่งนั้น”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

“มาตรา ๑๗๓/๑ ผู้ใดมีหน้าที่ตามมาตรา ๒๔/๑ แล้วไม่ปฏิบัติตามมาตราดังกล่าว มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งด้วย

ถ้าบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองได้ยื่นคำขอต่อศาลแสดงถึงเหตุที่ตนไม่อาจแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับหนี้หรือทรัพย์สินได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๔/๑ เมื่อศาลเห็นว่ามีความเหตุอันสมควรจะให้บุคคลนั้นแจ้งข้อมูลดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้ เมื่อบุคคลดังกล่าวได้แจ้งข้อมูลให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วให้คดีอาญาเป็นอันเลิกกัน”

มาตรา ๒๐ บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามหมวด ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีบทบัญญัติที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถขอฟื้นฟูกิจการได้ทันต่อสถานะทางการเงินของลูกหนี้ เนื่องจากลูกหนี้ต้องเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวเท่านั้น จึงจะขอฟื้นฟูกิจการได้ นอกจากนั้น การติดตาม การจัดการ และการรวบรวมทรัพย์สินของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรกำหนดให้ลูกหนี้มีโอกาสฟื้นฟูกิจการได้เร็วขึ้น และให้มีกลไกในการติดตาม จัดการ และรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการคุ้มครองเจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอ อันเป็นการส่งเสริมและรองรับความสะดวกรวดเร็วในการประกอบธุรกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ได้มีการประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มีจอมพล แปลก พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นฉบับแรก และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ และฉบับล่าสุด คือ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๐ ได้ในบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๔ /๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่งสาระสำคัญของกฎหมายทั้ง ๑๐ ฉบับ มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๔๘๓ หน้า ๙๕๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐) อาทิตยทิพอาภา พล.อ. พิชยนทรโยธิน ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยลักษณะล้มละลายเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร
สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๘๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

หมวด ๑ กระบวนพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลายประกอบด้วยส่วนที่เกี่ยวกับการขอให้ล้มละลายและการสั่งพิทักษ์ทรัพย์ คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ การประชุมเจ้าหนี้ กรรมการเจ้าหนี้ การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย คำพิพากษา

ให้ล้มละลาย การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย การควบคุมตัวและทรัพย์สินของลูกหนี้และการจำกัดสิทธิ และการปลดจากการล้มละลาย

หมวด ๒ กระบวนการพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้ตาย

หมวด ๓ กระบวนการพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

หมวด ๔ วิธีจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ประกอบด้วยส่วนที่เกี่ยวกับการขอชำระหนี้ ทรัพย์สิน ซึ่งอาจเอามาชำระหนี้ ผลของการล้มละลายเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำไปแล้ว การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน การแบ่งทรัพย์สิน การปิดคดี และการยกเลิกการล้มละลาย

หมวด ๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ประกอบด้วยส่วนที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอน และ อำนาจหน้าที่

หมวด ๖ อำนาจศาลและกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

หมวด ๗ การสอบสวนและบทกำหนดโทษ

หมวด ๘ บทบัญญัติเบ็ดเสร็จ ประกอบด้วยส่วนที่เกี่ยวกับเงินค้ำจ่าย การล้มละลายเกี่ยวกับ ต่างประเทศ และค่าธรรมเนียม

๒. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๒๘ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๑๑ หน้า ๑๙๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากค่าของเงินในปัจจุบันแตกต่างไปจากเมื่อสมัยก่อนเป็นอันมาก จึงควรแก้ไขกำหนดจำนวน หนี้ที่จะฟ้องคดีล้มละลายให้สูงขึ้น กับแก้ไขจำนวนเงินวงศาลและค่าธรรมเนียมบางอย่างให้เหมาะสม และ โดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิกถอนการกระทำของลูกหนี้เกี่ยวกับทรัพย์สินยังไม่รัดกุม จึงสมควรแก้ไขด้วย

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓ มาตรา สาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. เดิมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งอนุมาตรา ๒ ของมาตรา ๙ ได้กำหนดให้ เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ (๒) ลูกหนี้เป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งพันบาทหรือเป็นหนี้เจ้าหนี้หลายคน ซึ่งเข้าชื่อกันเป็นโจทก์เป็นจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท ซึ่งในพระราชบัญญัติฉบับที่ ๒ นี้ได้แก้ไขจำนวนเงินเป็นไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาท

๒. แก้ไขพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๑๑ ในเรื่องการกำหนดจำนวนเงิน ประกันที่โจทก์ต้องนำมาวางต่อศาล จากห้าสิบบาทแก้ไขเป็นหนึ่งพันบาท

๓. แก้ไขในมาตรา ๖๘ เรื่อง การร้องขอปลดล้มละลาย โดยการนำเงินมาวางไว้ต่อเจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์ตามจำนวนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเห็นสมควรไม่เกินห้าสิบบาทเพื่อเป็นประกัน ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย โดยได้แก้ไขจำนวนเงินเป็น “ไม่เกินห้าร้อยบาท”

๔. แก้อัตรา ๑๐๙ เรื่องทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้ ข. สัตว์ พืช พันธุ์ เครื่องมือและสิ่งของสำหรับการประกอบอาชีพของลูกหนี้รวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยบาท โดยได้แก้ไขจำนวนเงินเป็น “รวมกันไม่เกินสามพันบาท”

๕. แก้อัตรา ๑๗๙ เรื่องค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายสำหรับค่าขึ้นศาลสำหรับค่าฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลายยังให้คงเดิมไว้ คือ ห้าสิบบาท แต่ได้แก้ไขคำยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายคิดตามจำนวนหนี้สินที่ขอรับชำระโดยอัตราเดิม คือ

- ก. หนี้สินไม่เกินหนึ่งพันบาท ค่าธรรมเนียมห้าบาท
 - ข. หนี้สินเกินหนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท ค่าธรรมเนียมสิบบาท
 - ค. หนี้สินเกินห้าพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมห้าสิบบาท
 - ง. หนี้สินเกินหนึ่งหมื่นบาทขึ้นไป ค่าธรรมเนียมยี่สิบบาท
- ถ้าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้คิดฉบับละห้าบาทเสมอกันหมด
- โดยได้แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ ดังนี้
- ก. หนี้สินไม่เกินห้าพันบาท ค่าธรรมเนียมยี่สิบห้าบาท
 - ข. หนี้สินเกินห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมห้าสิบบาท
 - ค. หนี้สินเกินสองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมหนึ่งร้อยบาท
 - ง. หนี้สินเกินห้าหมื่นบาทขึ้นไป ค่าธรรมเนียมสองร้อยบาท
- ถ้าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้คิดฉบับละยี่สิบบาทเสมอกันหมด

๓. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๓๗ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๖ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่เจ้าหนี้มีสิทธิจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้จะต้องเป็นหนี้ไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาทและเนื่องจากในปัจจุบันค่าของเงินบาทตกต่ำลงมาก สมควรกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ได้ล้มละลายได้เสียใหม่ โดยจะฟ้องได้ต่อเมื่อลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เดิมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙ ได้กำหนดให้เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้โดยกำหนดจำนวนหนี้ไว้หนึ่งพันบาท ต่อมาในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้แก้ไขเพิ่มจำนวนเงินให้เป็นไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาท และในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๓ ได้แก้ไขเพิ่มจำนวนเงินให้เป็นไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท และได้บัญญัติให้ฟ้องลูกหนี้ ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาทเอาไว้ด้วย

๒. เดิมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๑๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ฟ้องล้มละลายของเจ้าหนี้มีประกันไว้ดังนี้ ในอนุมาตรา (๒) กล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้วจะยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้องซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ของตนแล้วเงินยังขาดอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท ต่อมาในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้แก้ไขเพิ่มจำนวนเงินดังกล่าวให้เป็นไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาท และในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้แก้ไขเพิ่มจำนวนเงินดังกล่าว โดยให้กรณีบุคคลธรรมดาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท

๔. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๘ ก วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๑ หน้า ๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติบางมาตราของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคลประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว อันควรได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้ประสงค์จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ฟื้นฟูกิจการ แต่เนื่องจากมาตรา ๙๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติให้เจ้าหนี้ที่ยอมให้ลูกหนี้ก่อหนี้ขึ้นโดยรู้อยู่แล้วว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย อันเป็นเหตุให้ไม่มีสถาบันทางการเงิน หรือเอกชนรายใดยินยอมให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว ลูกหนี้จึงต้องตกเป็นบุคคลล้มละลายทั้ง ๆ ที่กิจการของลูกหนี้อยู่ในสภาพที่จะฟื้นฟูได้ หากได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน สมควรที่จะมีบทบัญญัติคุ้มครองการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ฟื้นฟูกิจการได้ซึ่งจะช่วยเจ้าหนี้ให้มีโอกาสรับชำระหนี้อย่างเป็นธรรมด้วย อันจะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจและการค้าของประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๓ ส่วน มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ได้บัญญัติเพิ่มเติมกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ มาตรา ๙๐/๑ ถึงมาตรา ๙๐/๙๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ประกอบไปด้วย ๑๓ ส่วน ดังต่อไปนี้

- ส่วนที่ ๑ บทนิยาม
- ส่วนที่ ๒ การขอและการให้ฟื้นฟูกิจการ
- ส่วนที่ ๓ การตั้งผู้ทำแผน
- ส่วนที่ ๔ การขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ
- ส่วนที่ ๕ คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้
- ส่วนที่ ๖ การเพิกถอนนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้ว
- ส่วนที่ ๗ การประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการ

- ส่วนที่ ๘ การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ
 ส่วนที่ ๙ การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ
 ส่วนที่ ๑๐ การยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ การยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและการยกเลิก
 การฟื้นฟูกิจการ
 ส่วนที่ ๑๑ การขอรับชำระหนี้เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
 ส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์
 ส่วนที่ ๑๓ บทกำหนดโทษว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

๕. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒ หน้า ๓๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันซึ่งกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหนี้มีสิทธิจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ รวมทั้งจำนวนเงินที่ต้องวางประกันค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมในชั้นตอนต่าง ๆ และราคาของทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันสมควรแก้ไขให้เหมาะสม รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ และมาตรการในการรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินที่กำหนดไว้ยังไม่ครอบคลุมถึงสามของลูกหนี้ นอกจากนี้ บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และกระบวนการล้มละลายบางประการยังไม่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ การใช้ดุลพินิจของศาลในการเห็นชอบด้วยแผนอำนาจของผู้บริหารแผนเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ การปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิกถอนนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้วในกระบวนการล้มละลาย และกระบวนการฟื้นฟูกิจการ นอกจากนั้นได้แก้ไขในเรื่องลำดับบุริมสิทธิในคดีล้มละลายโดยกำหนดให้เงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นนายจ้างมีลำดับบุริมสิทธิเดียวกันกับเงินค่าภาษีอากร และเนื่องจากการจัดตั้งศาลล้มละลายเพื่อพิจารณาคดีล้มละลายโดยเฉพาะ สมควรยกเลิกบทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยล้มละลายให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายรวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ได้แก้ไขจำนวนเงินที่จะฟ้องให้ลูกหนี้ล้มละลาย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งได้บัญญัติให้ฟ้องลูกหนี้ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้ เจ้าหนี้ ผู้เป็นโจทก์คนเดียว หรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นเจ้าหนี้ ผู้เป็นโจทก์คนเดียว หรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท ในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ นี้

ได้แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินกรณีบุคคลธรรมดาเป็นไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคล ไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

๒. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ เรื่องการฟ้องล้มละลายของ เจ้าหนี้มีประกันจากเดิมที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ห้าแสนบาท ซึ่งในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้แก้ไขเพิ่มเติม กล่าวคือ กล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้วจะยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมา ในฟ้องซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ของตนแล้ว เงินยังขาดอยู่สำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นจำนวนไม่น้อย กว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

๓. แก้ไขจำนวนเงินประกันที่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ต้องนำมาวางต่อศาลจากเดิมที่กำหนดไว้เพียงหนึ่งพันบาท เป็นห้าพันบาท (ยกเลิกมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑)

๔. แก้ไขจำนวนเงินที่กำหนดให้บุคคลล้มละลายนำมาวางต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามจำนวน ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเห็นสมควรไม่เกินห้าร้อยบาท เพื่อขอให้ปลดจากการล้มละลาย โดยแก้ไขเป็น ห้าพันบาท (ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑)

๕. มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกในมาตรา ๙๐/๔๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เรื่องการโอนทรัพย์สินของลูกหนี้โดยมี จุดมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนใดได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้

มาตรา ๙๐/๔๑ เมื่อปรากฏว่ามีการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือ ยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการยื่นคำร้องขอและภายหลังนั้น โดยมีจุดมุ่งหมาย ให้เจ้าหนี้คนใดได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ อาจยื่นคำขอต่อศาล โดยทำเป็นคำร้อง ในการนี้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้

ถ้าเจ้าหนี้ผู้ได้เปรียบเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำ ตามวรรคหนึ่งที่ได้กระทำขึ้นในระหว่างระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการยื่นคำร้องขอและภายหลังนั้น

การเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามมาตรานี้ ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มา โดยสุจริตและมีค่าตอบแทนก่อนมีการยื่นคำร้องขอ

๖. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องทรัพย์สินที่ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ ซึ่งเดิม ในมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ ข. ได้กำหนดไว้สามพันบาท โดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ นี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ ข. สัตว์ พืชพันธุ์ เครื่องมือและสิ่งของสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพ ของลูกหนี้ ราคารวมกันไม่เกินหนึ่งแสนบาท

๗. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระยะเวลาการเพิกถอนนิติกรรมที่เกิดจากการฉ้อฉล ซึ่งเดิมการขอเพิกถอน นิติกรรมที่เกิดจากการฉ้อฉลที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาสามปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น โดยในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ ยกเลิกมาตรา ๑๑๔ โดยลดระยะเวลาดังกล่าวเหลือหนึ่งปี

๖. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๐๓ ก วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ หน้า ๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการยุติธรรมกำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานธุรการอิสระของศาลยุติธรรม แต่ไม่ได้กำหนดให้กรมบังคับคดีเป็นหน่วยงานธุรกรรมของศาลยุติธรรม กรมบังคับคดีจึงยังอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานะของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๓๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (มาตรา ๓)

๗. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๔๔ ก วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดให้ลูกหนี้พ้นจากการล้มละลายโดยผลของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังขาดความชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลของการพ้นจากการล้มละลาย โดยเฉพาะการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ อย่างไรก็ตามหลักการของบทบัญญัติในเรื่องนี้เป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลล้มละลายที่สุจริตได้มีโอกาสพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย สมควรคงหลักการดังกล่าวไว้ โดยยกเลิกบทบัญญัติเดิมและนำมากำหนดเพิ่มเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมาย นอกจากนี้ บทบัญญัติที่กำหนดให้บุคคลล้มละลายอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ซึ่งใช้บังคับในปัจจุบันนั้น ยังขาดความชัดเจนแน่นอนขึ้นอยู่กับการดุลพินิจของศาลแต่ละกรณี จึงสมควรแก้ไขหลักเกณฑ์ที่ศาลจะสั่งปลดจากล้มละลายให้ชัดเจน เพื่อเป็นหลักประกันแก่บุคคลล้มละลายว่าหากดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแล้วจะสามารถได้รับการปลดจากล้มละลาย และเพื่อให้บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของบทนิยามคำว่า “บุคคลภายในของลูกหนี้” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้

ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๓) คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของลูกหนี้หรือของบุคคลตาม (๑) หรือ (๒)” (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “บุคคลล้มละลายทุจริต” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “บุคคลล้มละลายทุจริต” หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดฐานยักยอกหรือนื้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกั๊ยมเงินที่เป็นการนื้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกั๊ยมเงินที่เป็นการนื้อโกงประชาชน (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานหรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลขหรือการสื่อสารอื่นใด ส่งโทรเลข ไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หนังสือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใด ที่มีถึงลูกหนี้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (มาตรา ๖)

๕. ให้เพิ่มมาตรา ๖๗/๑ ของส่วนที่ ๑๐ การปลดจากล้มละลายในหมวด ๑ กระบวนพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลายแห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เกี่ยวกับเรื่องเมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้ว บุคคลล้มละลายอาจได้รับการปลดจากล้มละลายเมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายตามมาตรา ๗๑ หรือเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๘๑/๑ (มาตรา ๗)

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าได้แบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้ที่ได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบและไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต (มาตรา ๘)

๗. ให้ยกเลิกมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (มาตรา ๙)

๘. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๑/๑ มาตรา ๘๑/๒ มาตรา ๘๑/๓ และมาตรา ๘๑/๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เกี่ยวกับเรื่องมาตรา ๘๑/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๑/๒ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ให้ปลดบุคคลนั้นจากล้มละลายทันทีที่พ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย มาตรา ๘๑/๒ ก่อนระยะเวลาสามปีตามมาตรา ๘๑/๑ วรรคหนึ่ง จะสิ้นสุดลงเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาดังกล่าวไว้ก่อนก็ได้ มาตรา ๘๑/๓ เมื่อศาลไต่สวนคำขอตามมาตรา ๘๑/๒ แล้ว ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลล้มละลายมิได้ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการรวบรวมทรัพย์สินโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ศาลมีคำสั่งหยุดนับระยะเวลาตามมาตรา ๘๑/๑ ตั้งแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำขอหรือวันที่ศาลมีคำสั่งจนถึงวันที่ศาลกำหนดโดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือไม่ก็ได้ มาตรา ๘๑/๔ เมื่อศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๘๑/๓ แล้ว หากพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป บุคคลล้มละลายอาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งดังกล่าวได้ (มาตรา ๑๐)

๙. ให้ยกเลิกส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์ ในหมวด ๓/๑ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และมาตรา ๙๐/๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๑)

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้คิดตามอัตราตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒)

๑๑. บุคคลธรรมดาซึ่งศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และครบระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปลดจากล้มละลาย

บุคคลซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ถูกปลดจากล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ปลดจากล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยการนับระยะเวลาให้นับตั้งแต่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย (มาตรา ๑๓)

๑๒. บทบัญญัติมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดี บังคับแก่คดีดังกล่าว (มาตรา ๑๔)

๘. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๐ ก วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กระบวนการพิจารณาคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายที่กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อศาลเพื่อมีคำสั่งคำขอรับชำระหนี้ ทำให้กระบวนการพิจารณาคำขอรับชำระหนี้มีหลายขั้นตอนสมควรลดขั้นตอนโดยกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาและมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอรับชำระหนี้ เพื่อให้การพิจารณาคำขอรับชำระหนี้มีความรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ สมควรกำหนดรายละเอียดของคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายให้ชัดเจน และกำหนดให้เจ้าหนี้ที่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดสามารถยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษปรับให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งคำขอรับชำระหนี้ รวมทั้งกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่ง (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขความในวรรคสองของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้พิจารณา และมีคำสั่งอนุญาตให้บุคคลเป็นกรรมการเจ้าหนี้ (มาตรา ๔)

๓. แก้ไขมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดรายละเอียดของคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย และกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจตรวจคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายและแจ้งให้ลูกหนี้แก้ไขให้ครบถ้วนชัดเจน (มาตรา ๕)

๔. แก้ไขวรรคสองของมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต้องทำตามแบบพิมพ์ และต้องแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนี้ที่ยื่นขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มมาตรา ๙๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าหนี้ที่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด สามารถยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลว่าตนประสงค์จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ และแสดงถึงเหตุสุดวิสัยที่ตนไม่อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ทันภายในเวลากำหนด ในกรณีที่ศาลเห็นว่ากรณีเป็นเหตุสุดวิสัย ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าหนี้รายนั้นยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ทั้งนี้เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ดังกล่าวมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้เฉพาะทรัพย์สินที่มีอยู่ภายหลังการแบ่งทรัพย์สินก่อนที่เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้เท่านั้น และไม่กระทบถึงการใดที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ดำเนินการไปแล้ว (มาตรา ๗)

๖. แก้ไขมาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนด ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจออกหมายเรียกเจ้าหนี้ ลูกหนี้หรือบุคคลใดมาสอบสวนหรือให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารเพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับหนี้สินได้ และกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเกี่ยวกับคำขอรับชำระหนี้เป็นผู้พิจารณาสั่งคำขอรับชำระหนี้ในกรณีที่ไม่มีเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อื่นโต้แย้ง และสำหรับกรณีที่มิได้โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งยกคำขอรับชำระหนี้อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน หรืออนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน รวมทั้งกำหนดให้ผู้ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งสามารถยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (มาตรา ๘) ซึ่งการพิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องคัดค้านดังกล่าว ให้ศาลมีอำนาจเรียกสำนวนคำขอรับชำระหนี้มาตรวจ และส่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำคำชี้แจงตามที่เห็นสมควร หากศาลสมควรให้ไต่สวนพยานหลักฐานเพิ่มเติม ก็ให้ดำเนินการโดยเร็วเท่าที่จำเป็น

๗. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (มาตรา ๙)

๘. แก้ไขมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจยกคำขอรับชำระหนี้ หรือลดจำนวนหนี้ที่ได้มีคำสั่งอนุญาตไปโดยผิดหลง (มาตรา ๑๐)

๙. แก้ไขความใน (๔) ของวรรคหนึ่ง ในมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยแก้ไขลำดับการให้ชำระค่าใช้จ่ายและหนี้สินจากการแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนี้ (มาตรา ๑๑)

๑๐. แก้ไขมาตรา ๑๓๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกระเบียบกำหนดคุณสมบัติของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเกี่ยวกับคำขอรับชำระหนี้ (มาตรา ๑๒)

๑๑. แก้ไขมาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๕ มาตรา ๑๖๖ มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ และมาตรา ๑๗๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดอัตราโทษและแก้ไขจำนวนเงินให้มีความเหมาะสม (มาตรา ๑๓)

๑๒. แก้ไขมาตรา ๑๗๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยแก้ไขอัตราโทษสำหรับผู้ที่ไม่กล่าวอ้างโดยไม่เป็นความจริงว่าตนเป็นเจ้าของนี้ โดยมุ่งหวังที่จะได้ดูหรือคัดสำเนาเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย (มาตรา ๑๔)

๑๓. กำหนดให้บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๕)

๙. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๔๖ ก วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ หน้า ๒๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ยังไม่ครอบคลุมลูกหนี้ซึ่งประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีทั้งบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัดซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน และประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว ดังนั้นเพื่อให้ลูกหนี้ซึ่งไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้มีโอกาสได้รับการฟื้นฟูกิจการและไม่ต้องตกเป็นบุคคลล้มละลายหากมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยเป็นการเพิ่มหมวด ๓/๒ กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มาตรา ๙๐/๙๑ ถึงมาตรา ๙๐/๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งเป็น ๖ ส่วน สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้ (มาตรา ๓)

๑. ส่วนที่ ๑ บทนิยาม (มาตรา ๙๐/๙๑)

“เจ้าหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้มีประกันหรือเจ้าหนี้ไม่มีประกัน

“ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งประกอบธุรกิจที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือที่จดทะเบียนกับหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คำร้องขอ” หมายความว่า คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

“ผู้ร้องขอ” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

“แผน” หมายความว่า แผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้” หมายความว่า ผู้ถือหุ้นของห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นลูกหนี้ และหมายความรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในคณะบุคคลผู้เป็นลูกหนี้ด้วย

“ผู้บริหารแผน” หมายความว่า ผู้จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแผน

“ผู้บริหารของลูกหนี้” หมายความว่า หันส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจดำเนินกิจการของลูกหนี้อยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

๒. ส่วนที่ ๒ การขอให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน (มาตรา ๙๐/๙๒ – มาตรา ๙๐/๙๘)

๒.๑ กำหนดเมื่อลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้และเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการซึ่งเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกัน โดยลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ลูกหนี้ที่เป็นคณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสามล้านบาท และลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัดต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสามล้านบาทแต่ไม่ถึงสิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม แต่ต้องมีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ บุคคลตามมาตรา ๙๐/๙๓ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนได้ ส่วนกรณีที่ให้สันนิษฐานว่าลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ มี ๕ ข้อดังนี้

๑) ลูกหนี้มีทรัพย์สินไม่พอกับหนี้สิน

๒) ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ภายในกำหนด และเมื่อได้รับหนังสือทวงถามจากเจ้าหนี้ให้ชำระหนี้แล้วยังไม่ชำระหนี้ภายในเวลา สามสิบวัน

๓) ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่จะพึงบังคับคดีได้ตามคำพิพากษา หรือเจ้าหนี้ร้องขอบังคับคดีแก่ลูกหนี้แล้ว ไม่มีทรัพย์สินพอชำระหนี้

๔) ลูกหนี้ผิดชำระหนี้เจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง และมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้ผิดนัดหรืออาจจะผิดนัดชำระหนี้เจ้าหนี้รายอื่น ๆ

๕) ลูกหนี้มีกระแสด้านเงินสดไม่พอชำระหนี้

๒.๒ กำหนดให้เจ้าหนี้และลูกหนี้ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนได้ แต่กรณีที่ขอยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนของลูกหนี้ไม่ได้ มีเงื่อนไข ๓ ข้อดังนี้

๑) ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด

๒) ศาลหรือนายทะเบียนได้มีคำสั่งให้เลิกหรือเพิกถอนทะเบียนนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ หรือมีการจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ต้องเลิกกันด้วยเหตุอื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าการชำระบัญชีของนิติบุคคลดังกล่าวจะเสร็จแล้วหรือไม่

๓) ศาลได้เคยมีคำสั่งยกคำร้องขอ ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ภายในระยะเวลาหกเดือนก่อนยื่นคำร้องขอ

๒.๓ กำหนดให้คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน ต้องแสดงโดยชัดแจ้ง โดยผู้ร้องขอต้องแนบแผนพร้อมหลักฐานแสดงว่าเจ้าหนี้ได้ให้ความเห็นชอบในแผนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนหนี้ทั้งหมด ซึ่งแผนดังกล่าวต้องมีรายการเป็นไปตามมาตรา ๙๐/๙๖ กำหนด เช่น เหตุผลที่ทำให้มีการฟื้นฟูกิจการ รายละเอียดแห่งสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพัน หลักการและวิธีการฟื้นฟูกิจการ การไถ่ถอนหลักประกัน แนวทางแก้ปัญหาในกรณีขาดสภาพคล่องชั่วคราว วิธีปฏิบัติในกรณีมีการโอนสิทธิเรียกร้องระยะเวลาดำเนินการตามแผนซึ่งไม่เกินสามปี ฯลฯ ทั้งนี้ ผู้ร้องขอต้องชำระค่าขึ้นศาลหนึ่งพันบาทและต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายต่อศาลเป็นจำนวนหนึ่งหมื่นบาทหรือตามที่ศาลเห็นสมควร หากผู้ร้องขอไม่ยอมวางเงินประกันให้ถือว่าผู้ร้องขอทั้งคำร้องขอให้ศาลจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ส่วนการถอนคำร้องขอต้องได้รับอนุญาตจากศาล แต่ถ้าศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนแล้วศาลจะอนุญาตให้ถอนคำร้องขอไม่ได้ ในกรณีที่ผู้ร้องขอทั้งคำร้องขอ หรือขาดนัดพิจารณาหรือศาลอนุญาตให้ถอนคำร้องขอก่อนที่ศาล

จะส่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายหนึ่งฉบับเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทั้งหลายและลูกหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

๓. ส่วนที่ ๓ การพิจารณาคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน (มาตรา ๙๐/๙๙ – มาตรา ๙๐/๑๐๕)

๓.๑ กำหนดเมื่อศาลส่งรับคำร้องขอแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนเป็นการด่วนและให้ศาลประกาศคำสั่งรับคำร้องขอและวันเวลานัดไต่สวนในหนังสือพิมพ์รายวันแพร่หลายหนึ่งฉบับล่วงหน้าก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน กับให้ส่งสำเนาคำร้องและแจ้งวันเวลานัดไต่สวนแก่ลูกหนี้ เจ้าหนี้ทั้งหลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียนด้วย ทั้งนี้ ให้ส่งก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และลูกหนี้หรือเจ้าหนี้อาจยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนนัดแรกไม่น้อยกว่าสามวัน

๓.๒ กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบด้วยแผนของศาล อาทิ แผนต้องมีรายการครบถ้วน และต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้ ข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนนั้นเป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลาย เป็นต้น (มาตรา ๙๐/๑๐๑)

๓.๓ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำคัญตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดี หรือยกเลิกคำสั่งฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการตามความในหมวดนี้ โดยกำหนดข้อห้ามตามมาตรา ๙๐/๑๐๔ บัญญัติ

๔. ส่วนที่ ๔ การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน (มาตรา ๙๐/๑๐๖ – มาตรา ๙๐/๑๑๕)

๔.๑ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลประกาศคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายหนึ่งฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียนด้วยกับให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อนำคำสั่งดังกล่าวไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔.๒ แผนซึ่งศาลสั่งเห็นชอบแล้วนั้นผูกมัดเจ้าหนี้ที่ได้เข้าร่วมประชุมในการลงมติเห็นชอบด้วยแผนหรือได้รับแจ้งให้เข้าร่วมประชุมในการลงมติดังกล่าว

๔.๓ ในระหว่างการดำเนินการตามแผน หากเจ้าหนี้ยื่นคำร้องต่อศาลเกี่ยวกับมูลหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนว่าลูกหนี้ไม่แสดงรายละเอียดแห่งหนี้สินของตนหรือแสดงจำนวนหนี้ที่ค้างชำระของเจ้าหนี้ทั้งหลายไม่ถูกต้อง ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วนกับส่งสำเนาคำร้องแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ทั้งหลาย ผู้บริหารแผน และลูกหนี้

๔.๔ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้และบรรดาสิทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ เว้นแต่สิทธิที่จะได้รับเงินปันผล ตกแก่ผู้บริหารแผน โดยผู้บริหารแผนอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ทำข้อบังคับของลูกหนี้ขึ้นใหม่ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับหรือข้อความในหนังสือบริคณห์สนธิของลูกหนี้ตามแนวทางที่กำหนดในแผน

๕. ส่วนที่ ๕ การยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน และการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ (มาตรา ๙๐/๑๑๖ – มาตรา ๙๐/๑๒๑)

๕.๑ กำหนดกรณีถ้าลูกหนี้ ผู้บริหารของลูกหนี้ ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้วแต่กรณี เห็นว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนแล้วให้รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิก

การฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า และให้ศาลนัดพิจารณาหากเป็นผลสำเร็จให้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า แต่ถ้าได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผนภายในกำหนดระยะเวลาตามแผน ถ้ายังเหลือระยะเวลาดำเนินการตามแผนให้ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการต่อไปแต่ถ้าระยะเวลาสิ้นสุดลงแล้วและแผนได้ดำเนินการใกล้จะสำเร็จแล้วศาลจะขยายระยะเวลาอีกตามควรก็ได้

๕.๒ กำหนดในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเป็นของลูกหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้และผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป

๕.๓ คำสั่งศาลที่ให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน และยกเลิกการฟื้นฟูกิจการไม่กระทบถึงการใดที่ผู้บริหารแผนได้กระทำไปแล้วก่อนศาลมีคำสั่งเช่นนั้น

๖. ส่วนที่ ๖ บทลงโทษ (มาตรา ๙๐/๑๒๒ – มาตรา ๙๐/๑๒๘)

๖.๑ กรณีผู้ใดยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๙๐/๒ อันเป็นเท็จ หรือกรณีผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔ (๘) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาทหรือจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙๐/๑๒๒ และ มาตรา ๙๐/๑๒๓)

๖.๒ กรณีผู้ใดเป็นผู้บริหารแผนหรือผู้บริหารแผนชั่วคราวปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ โดยมีมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๙๐/๑๒๖)

๑๐. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๒ ก วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๑ หน้า ๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามหมวด ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีบทบัญญัติบางประการที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถขอฟื้นฟูกิจการได้ทันต่อสถานะทางการเงินของลูกหนี้ เนื่องจากลูกหนี้ต้องเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวเท่านั้นจึงจะขอฟื้นฟูกิจการได้ รวมทั้งการติดตาม การจัดการ และการรวบรวมทรัพย์สินของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสรื้อฟื้นกิจการได้เร็วขึ้นและจัดให้มีกลไกในการติดตามจัดการ และรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการคุ้มครองเจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอ ซึ่งจะเป็นมาตรการหนึ่งที่เป็นการส่งเสริมและรองรับความสะดวกในการประกอบธุรกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เจ้าหนี้มีประกัน” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “เจ้าหนี้มีประกัน หมายความว่า เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางจำนอง จำน่า หรือสิทธิยึดเหนี่ยว หรือเจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจำนำ รวมถึงเจ้าหนี้ที่กฎหมายอื่นให้ถือว่าเป็นเจ้าหนี้มีประกัน” (มาตรา ๓)

๒. ให้เพิ่มความว่า “เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอ ศาลมีอาจส่งเงินประกันค่าใช้จ่ายคงเหลือ ภายหลังหักค่าใช้จ่ายให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในคดีล้มละรายนั้น ” เป็นวรรคสาม ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ (มาตรา ๔)

๓. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๗)

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๐/๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๘)

๗. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓) ของมาตรา ๙๐/๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๙)

๘. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๙๐/๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๐)

๙. ให้ยกเลิกความใน (๖) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๙๐/๑๒ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๑)

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๐/๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๒)

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๐/๔๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ และให้ใช้ความมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๓)

๑๒. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๙๐/๖๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ (มาตรา ๑๔)

๑๓. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๑๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ (มาตรา ๑๕)

๑๔. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๑๓๙/๑ ของส่วนที่ ๑ การแต่งตั้ง และถอดถอน ในหมวด ๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ (มาตรา ๑๖)

๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย

เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๗)

๑๖. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๗๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๘)

๑๗. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๑๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๙)

๑๘. กำหนดให้บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังคงค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้บังคับตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด (มาตรา ๒๐)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

ลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้คนพิการซึ่งไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ อันเนื่องมาจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว สติปัญญา หรือการเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่น ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในการเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าทีรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๙) ของวรรคสองของมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒/๔ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

“มาตรา ๓๒/๔ การกระทำใด ๆ ดังต่อไปนี้ โดยองค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับเพื่อประโยชน์ของคนพิการซึ่งไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ อันเนื่องมาจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว สติปัญญา หรือการเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หากไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร และได้ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง

(๑) ทำซ้ำหรือดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ที่ได้มีการโฆษณาหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนแล้ว และได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ที่ทำซ้ำหรือดัดแปลงตาม (๑) รวมถึงสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ที่ได้รับจากองค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับในประเทศหรือต่างประเทศ

องค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับ รูปแบบการทำซ้ำหรือดัดแปลงตามความจำเป็นของคนพิการ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเพื่อทำซ้ำหรือดัดแปลงและเผยแพร่ต่อสาธารณชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๓ให้นำมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๒/๒ มาตรา ๓๒/๓ มาตรา ๓๒/๔ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับแก่สิทธิของนักแสดงโดยอนุโลม”

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีแห่งสนธิสัญญามาร์ราเคช เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานที่มีการโฆษณาแล้ว สำหรับคนตาบอด คนพิการทางการเห็น หรือคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ (Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works for Persons Who Are Blind, Visually Impaired, or Otherwise Print Disabled) โดยสนธิสัญญาดังกล่าวกำหนดให้รัฐภาคีบัญญัติกฎหมายภายในเพื่อรองรับข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ เพื่อให้คนตาบอด คนพิการทางการเห็น และคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในการเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของคนพิการตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อให้สอดคล้องกับสนธิสัญญาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ของประเทศไทย มีขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้แก่ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ แต่ด้วยเหตุที่สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ได้เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการพัฒนาและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมของประเทศและระหว่างประเทศ สมควรที่จะได้มีการปรับปรุงมาตรการคุ้มครองด้านลิขสิทธิ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวและเพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างสรรค์งานในด้านวรรณกรรม ศิลปกรรม และงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น จึงได้ตราพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ขึ้น โดยยกเลิกพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑

ต่อมาปัจจุบันที่สภาพสังคมเทคโนโลยีและการสื่อสารทางระบบคอมพิวเตอร์มีความก้าวหน้ามากขึ้น จึงได้มีการนำข้อมูลการบริหารสิทธิ (rights management information) และมาตรการทางเทคโนโลยี (technological measures) มาใช้ในการคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์และสิทธิของนักแสดง อย่างไรก็ตาม ยังคงมีการละเมิดงานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงเกิดขึ้น จึงกำหนดให้มีการคุ้มครองข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยีไว้

นอกจากนี้ปัจจุบันมีปัญหาการทำซ้ำโดยการบันทึกเสียงหรือภาพ หรือทั้งเสียงและภาพจากภาพยนตร์ ในระหว่างการฉายในโรงภาพยนตร์ ทั้งภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วนำไปทำซ้ำในสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นซีดี หรือแผ่นดีวีดี เป็นต้น ออกจำหน่าย สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์และธุรกิจที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยกำหนดให้การกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ในลักษณะดังกล่าวเป็นความผิดเฉพาะ และมีอัตราโทษเช่นเดียวกับการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้า นอกจากนี้ สมควรกำหนดข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ของชนพิการทางการมองเห็น คนพิการทางการได้ยิน คนพิการทางสติปัญญา และคนพิการประเภทอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่จะสามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ได้ตามความจำเป็น

กฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อเนื่อง ได้แก่ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยสาระสำคัญของกฎหมายทั้ง ๔ ฉบับ มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๕๙ ก วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติต่าง ๆ จึงไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ได้เป็นเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการพัฒนา

และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมของประเทศและระหว่างประเทศ สมควรที่จะได้มีการปรับปรุงมาตรการคุ้มครองด้านลิขสิทธิ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อรองรับการเป็นเปลี่ยนแปลงดังกล่าวและเพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างสรรค์งานในด้านวรรณกรรม ศิลปกรรม และงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “ผู้สร้างสรรค์” “ลิขสิทธิ์” “วรรณกรรม” “โปรแกรมคอมพิวเตอร์” “นาฏกรรม” “ศิลปกรรม” “ดนตรีกรรม” “โสตทัศนวัสดุ” “ภาพยนตร์” “สิ่งบันทึกเสียง” “นักแสดง” “งานแพร่เสียงแพร่ภาพ” “ทำซ้ำ” “ดัดแปลง” “เผยแพร่ต่อสาธารณชน” “การโฆษณา” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “อธิบดี” “คณะกรรมการ” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ ลิขสิทธิ์

๓.๑ ส่วนที่ ๑ งานอันมีลิขสิทธิ์ (มาตรา ๖ – มาตรา ๗)

งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ งานสร้างสรรค์ประเภทวรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หรืองานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์หรือแผนกศิลปะของผู้สร้างสรรค์ไม่ว่างานดังกล่าวจะแสดงออกโดยวิธีหรือรูปแบบอย่างไร การคุ้มครองลิขสิทธิ์ไม่ครอบคลุมถึงความคิด หรือขั้นตอน กรรมวิธีหรือระบบ หรือวิธีใช้หรือทำงาน หรือแนวความคิด หลักการการค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์ มาตรา ๗ สิ่งต่อไปนี้ไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้

๑) ข่าวประจำวัน และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสารอันมิใช่งานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์หรือแผนกศิลปะ

๒) รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย

๓) ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่น

๔) คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของทางราชการ

๕) คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ตาม (๑) ถึง (๔) ที่กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่นจัดทำขึ้น

๓.๒ ส่วนที่ ๒ การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ (มาตรา ๘ – มาตรา ๑๔)

ให้ผู้สร้างสรรค์เป็นผู้มีลิขสิทธิ์ในงานที่ตนได้สร้างสรรค์ขึ้นภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑) ในกรณีที่ยังไม่ได้มีการโฆษณางาน ผู้สร้างสรรค์ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรืออยู่ในราชอาณาจักร หรือเป็นผู้มีสัญชาติหรืออยู่ในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย ตลอดระยะเวลาหรือเป็นส่วนใหญ่ในการสร้างสรรค์งานนั้น

๒) ในกรณีที่ได้มีการโฆษณาแล้ว การโฆษณานั้นในครั้งแรกได้กระทำขึ้นในราชอาณาจักรหรือในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย หรือในกรณีที่การโฆษณารั้งแรกได้กระทำนอกราชอาณาจักรหรือในประเทศอื่นที่ไม่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ภาคีอยู่ด้วย หากได้มีการโฆษณางานดังกล่าวในราชอาณาจักรหรือในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วยภายใน

สามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการโฆษณาครั้งแรก หรือผู้สร้างสรรค์เป็นผู้มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ใน (๑) ในขณะที่มีการโฆษณางานครั้งแรก ในกรณีที่ผู้สร้างสรรค์ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ถ้าผู้สร้างสรรค์เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลนั้นต้องเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

๓.๓ ส่วนที่ ๓ การคุ้มครองลิขสิทธิ์ (มาตรา ๑๕ – มาตรา ๑๘)

ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๔ เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมมีสิทธิแต่ผู้เดียวดังต่อไปนี้ (๑) ทำซ้ำหรือดัดแปลง (๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน (๓) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง (๔) ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น (๕) อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตาม (๑) (๒) หรือ (๓) โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดหรือไม่ก็ได้ แต่เงื่อนไขดังกล่าวจะกำหนดในลักษณะที่เป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมไม่ได้ การพิจารณาว่าเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง (๕) จะเป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมหรือไม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๔ ส่วนที่ ๔ อายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ (มาตรา ๑๙ – มาตรา ๒๖)

๑) ภายใต้บังคับมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มียุทธผลตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์ และมีอยู่ต่อไปอีกเป็นเวลาห้าสิบปีนับแต่ผู้สร้างสรรค์ถึงแก่ความตาย ในกรณีที่ผู้สร้างสรรค์ร่วม ลิขสิทธิ์ในงานดังกล่าวให้มียุทธผลตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์ร่วม และมีอยู่ต่อไปอีกเป็นเวลาห้าสิบปีนับแต่ผู้สร้างสรรค์ร่วมคนสุดท้ายถึงแก่ความตาย ถ้าผู้สร้างสรรค์หรือผู้สร้างสรรค์ร่วมทุกคนถึงแก่ความตายก่อนที่ได้มีการโฆษณางานนั้น ให้ลิขสิทธิ์ดังกล่าวมีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก ในกรณีที่ผู้สร้างสรรค์เป็นนิติบุคคล ให้ลิขสิทธิ์มีอายุห้าสิบปีนับแต่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณางานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ลิขสิทธิ์มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก

๒) งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นโดยผู้สร้างสรรค์ใช้นามแฝงหรือไม่ปรากฏชื่อผู้สร้างสรรค์ ให้ลิขสิทธิ์มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณางานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ลิขสิทธิ์มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก ในกรณีที่รู้ตัวผู้สร้างสรรค์ให้นำมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๓) ลิขสิทธิ์ในงานภาพถ่าย โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง หรืองานแพร่เสียงแพร่ภาพ ให้มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณางานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ลิขสิทธิ์มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก มาตรา ๒๒ ลิขสิทธิ์ในงานศิลปประยุกต์ให้มีอายุยี่สิบห้าปีนับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณางานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ลิขสิทธิ์มีอายุยี่สิบห้าปีนับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก

มาตรา ๒๓ ลิขสิทธิ์ในงานที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นโดยการจ้างหรือตามคำสั่งหรือในความควบคุมตามมาตรา ๑๔ ให้มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณางานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ลิขสิทธิ์มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก

๔) การโฆษณางานตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ อันเป็นการเริ่มนับอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ หมายความว่า การนำงานออกทำการโฆษณาโดยความยินยอมของเจ้าของลิขสิทธิ์

๕) เมื่ออายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ครบกำหนดในปีใด ถ้าวันครบกำหนดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ไม่ตรงกับวันสิ้นปีปฏิทิน หรือในกรณีที่ไม่มีกำหนดวันครบกำหนดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ที่แน่นอน ให้ลิขสิทธิ์ยังคงมีอยู่ต่อไปจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินของปีนั้น

๖) การนำงานอันมีลิขสิทธิ์ออกทำการโฆษณาภายหลังจากที่อายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์สิ้นสุดลงไม่ก่อให้เกิดลิขสิทธิ์ในงานนั้น ๆ ขึ้นใหม่

๓.๕ ส่วนที่ ๕ การละเมิดลิขสิทธิ์ (มาตรา ๒๗ – มาตรา ๓๑)

๑) การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๕ (๕) ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำได้ต่อไปนี้ (๑) ทำซ้ำหรือดัดแปลง (๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน

๒) การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ หรือสิ่งบันทึกเสียง อันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๕ (๕) ทั้งนี้ ไม่ว่าในส่วนที่เป็นเสียงและหรือภาพ ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำได้ต่อไปนี้ (๑) ทำซ้ำหรือดัดแปลง (๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน (๓) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานดังกล่าว

๓) การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานแพร่เสียงแพร่ภาพอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๕ (๕) ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำได้ต่อไปนี้ (๑) จัดทำโสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง หรืองานแพร่เสียงแพร่ภาพ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน (๒) แพร่เสียงแพร่ภาพซ้ำ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน (๓) จัดให้ประชาชนฟังและหรือชมงานแพร่เสียงแพร่ภาพ โดยเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า

๔) การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่โปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๕ (๕) ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำได้ต่อไปนี้ (๑) ทำซ้ำหรือดัดแปลง (๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน (๓) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานดังกล่าว

๕) ผู้ใดรู้อยู่แล้วหรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานใดได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานนั้นเพื่อหากำไร ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำได้ต่อไปนี้ (๑) ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ (๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน (๓) แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ (๔) นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

๓.๖ ส่วนที่ ๖ ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ (มาตรา ๓๒ – มาตรา ๔๓)

การกระทำแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หากไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์และไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ภายใต้บังคับบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ตามวรรคหนึ่ง มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำได้ต่อไปนี้ (๑) วิจัยหรือศึกษางานนั้น อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร (๒) ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัวหรือญาติสนิท (๓) ดิชม วิจารณ์ หรือแนะนำผลงานโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น (๔) เสนอรายงานข่าวทางสื่อสารมวลชนโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น (๕) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของศาลหรือเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย หรือในการรายงานผลการพิจารณาดังกล่าว (๖) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏโดยผู้สอน เพื่อประโยชน์ในการสอนของตน อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร (๗) ทำซ้ำ ดัดแปลงบางส่วนของงาน หรือดัดทอนหรือทำบทสรุปโดยผู้สอนหรือสถาบันศึกษา เพื่อแจกจ่ายหรือจำหน่ายแก่ผู้เรียนในชั้นเรียนหรือในสถาบันศึกษา ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อหากำไร (๘) นำงานนั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ

๔. หมวด ๒ สิทธิของนักแสดง (มาตรา ๔๔ – มาตรา ๕๓)

๔.๑ นักแสดงย่อมมีสิทธิแต่ผู้เดียวในการกระทำอันเกี่ยวกับการแสดงของตน ดังต่อไปนี้ (๑) แพร่เสียงแพร่ภาพ หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งการแสดง เว้นแต่จะเป็นการแพร่เสียงแพร่ภาพหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนจากสิ่งบันทึกการแสดงที่มีการบันทึกไว้แล้ว (๒) บันทึกการแสดงที่ยังไม่มีการบันทึกไว้แล้ว

(๓) ทำซ้ำซึ่งสิ่งบันทึกการแสดงที่มีผู้บันทึกไว้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนักแสดงหรือสิ่งบันทึกการแสดงที่ได้รับอนุญาตเพื่อวัตถุประสงค์อื่น หรือสิ่งบันทึกการแสดงที่เข้าข่ายกเว้นการละเมิดสิทธิของนักแสดงตามมาตรา ๕๓

๔.๒ ผู้ใดนำสิ่งบันทึกเสียงการแสดงซึ่งได้นำออกเผยแพร่เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าแล้ว หรือนำสำเนาของงานนั้นไปแพร่เสียงหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยตรง ให้ผู้นั้นจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่นักแสดง ในกรณีที่ตกลงค่าตอบแทนไม่ได้ ให้อธิบดีเป็นผู้มีคำสั่งกำหนดค่าตอบแทน ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงอัตราค่าตอบแทนปกติในธุรกิจประเภทนั้น คำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่ง คู่กรณีอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งของอธิบดี คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

๕. หมวด ๓ การใช้ลิขสิทธิ์ในพฤติการณ์พิเศษ (มาตรา ๕๔ – มาตรา ๕๕)

ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งประสงค์จะขออนุญาตใช้ลิขสิทธิ์ในงานที่มีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนในรูปของสิ่งพิมพ์หรืออย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการเรียน การสอน หรือค้นคว้า ที่มีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไรอาจยื่นคำขอต่ออธิบดี โดยแสดงหลักฐานว่าผู้ขอได้ขออนุญาตใช้ลิขสิทธิ์ในการจัดทำคำแปลเป็นภาษาไทย หรือทำซ้ำสำเนางานที่ได้เคยจัดพิมพ์งานแปลเป็นภาษาไทยดังกล่าวจากเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่ได้รับการปฏิเสธหรือเมื่อได้ใช้เวลาอันสมควรแล้วแต่ตกลงกันไม่ได้ ถ้าปรากฏว่าในขณะที่ยื่นคำขอดังกล่าว (๑) เจ้าของลิขสิทธิ์มิได้จัดทำหรืออนุญาตให้ผู้ใดจัดทำคำแปลเป็นภาษาไทยของงานดังกล่าวออกทำการโฆษณา ภายในสามปีหลังจากที่ได้มีการโฆษณางานเป็นครั้งแรก หรือ (๒) เจ้าของลิขสิทธิ์ได้จัดพิมพ์คำแปลงานของตนเป็นภาษาไทยออกทำการโฆษณา ซึ่งเมื่อพ้นกำหนดสามปีหลังจากที่ได้จัดพิมพ์คำแปลงานดังกล่าวครั้งสุดท้ายไม่มีการจัดพิมพ์คำแปลงานนั้นอีกและไม่มีสำเนาคำแปลงานดังกล่าวในท้องตลาด

๖. หมวด ๔ คณะกรรมการลิขสิทธิ์ (มาตรา ๕๖ – มาตรา ๖๐)

ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการลิขสิทธิ์” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสิบสองคน ในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้แทนของสมาคมเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงและผู้แทนของสมาคมผู้ใช้งานลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนเป็นกรรมการ คณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลใดเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

๗. หมวด ๕ ลิขสิทธิ์และสิทธิของนักแสดงระหว่างประเทศ (มาตรา ๖๑)

งานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์และสิทธิของนักแสดงของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์หรืออนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของนักแสดงซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วยหรืองานอันมีลิขสิทธิ์ขององค์การระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยร่วมเป็นสมาชิกอยู่ด้วยย่อมได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศรายชื่อประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์หรืออนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของนักแสดงในราชกิจจานุเบกษา

๘. หมวด ๖ คดีเกี่ยวกับลิขสิทธิ์และสิทธิของนักแสดง (มาตรา ๖๒ – มาตรา ๖๖)

๘.๑ คดีเกี่ยวกับลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่างานที่มีการฟ้องร้องในคดีนั้น เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงตามพระราชบัญญัตินี้ และโจทก์เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือสิทธิของนักแสดงในงานดังกล่าวเว้นแต่จำเลยจะได้แย้งว่าไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือสิทธิของนักแสดง หรือโต้แย้งสิทธิของโจทก์ งานใดมีชื่อหรือสิ่งที่ใช้แทนชื่อของบุคคลใดที่อ้างว่าตนเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงแสดงไว้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของชื่อหรือสิ่งที่ใช้แทนชื่อนั้นเป็นผู้สร้างสรรค์หรือนักแสดง งานใดไม่มีชื่อหรือสิ่งที่ใช้แทนชื่อแสดงไว้ หรือมีชื่อหรือสิ่งที่ใช้แทนชื่อแสดงไว้ แต่มิได้อ้างว่าเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดง และมีชื่อหรือสิ่งใดที่

ใช้แทนชื่อของบุคคลอื่นซึ่งอ้างว่าเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หรือผู้พิมพ์และผู้โฆษณาแสดงไว้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลซึ่งเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หรือผู้พิมพ์และผู้โฆษณานั้นเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงในงานนั้น

๘.๒ ห้ามมิให้ฟ้องคดีละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงเมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่เจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดง

๘.๓ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดอันยอมความได้

๙. หมวด ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๖๗ – มาตรา ๖๘)

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) เข้าไปในอาคาร สถานที่ทำการ สถานที่ผลิต หรือสถานที่เก็บสินค้าของบุคคลใดในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือเข้าไปในยานพาหนะเพื่อตรวจค้นสินค้า หรือตรวจสอบเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (๒) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (๓) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าถ้อยคำ สมุดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานดังกล่าวมีประโยชน์แก่การค้นพบหรือใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร มาตรา ๖๘ ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

๑๐. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๖๙ – มาตรา ๗๗)

๑๐.๑ ผู้ใดกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสี่ปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงแปดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๒ ผู้ใดกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ตามมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๓ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการสั่ง ตามมาตรา ๖๐ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๖๗ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๕ ผู้ใดกระทำความผิดต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนดห้าปี กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้อีก ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

๑๐.๖ ในกรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่ากรรมการหรือผู้จัดการทุกคนของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดกับนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำของนิติบุคคลนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

๑๐.๗ บรรดาสิ่งที่ได้ทำขึ้นหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงตามพระราชบัญญัตินี้ และยังเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๐ ให้ตกเป็นของเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดง ส่วนสิ่งที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดให้รับเสียทั้งสิ้น

๑๐.๘ ค่าปรับที่ได้ชำระตามคำพิพากษา ให้จ่ายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงเป็นจำนวนกึ่งหนึ่ง แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการกระทบกระเทือนถึงสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายในทางแพ่งสำหรับส่วนที่เกินจำนวนเงินค่าปรับที่เจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงได้รับแล้วนั้น

๑๐.๙ ความผิดตามมาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้

๑๑. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๗๘)

งานอันมีลิขสิทธิ์อยู่แล้วตามพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พุทธศักราช ๒๔๗๔ หรือพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ งานที่ได้จัดทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และไม่มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พุทธศักราช ๒๔๗๔ หรือพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ แต่เป็นงานที่ได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖ ก วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ หน้า ๗

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันมีการนำข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยีมาใช้ในการคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดง สมควรกำหนดให้มีการคุ้มครองข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี รวมทั้งกำหนดข้อยกเว้นการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์และสิทธิของนักแสดงเพิ่มขึ้น อีกทั้งสมควรกำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงที่ทำให้งานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงเข้าถึงโดยสาธารณชนได้อย่างแพร่หลาย ต้องจ่ายค่าเสียหายเพิ่มขึ้น และสมควรกำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งริบหรือสั่งทำลายสิ่งที่ใช้ในการกระทำความผิดและสิ่งที่ได้ทำขึ้นหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงได้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มบทนิยามคำว่า “ข้อมูลการบริหารสิทธิ” “มาตรการทางเทคโนโลยี” และ “การหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยี” เพื่อความชัดเจนและสอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติเรื่องการคุ้มครองข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒. เพิ่มข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ ในกรณีดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์กรณีการจำหน่ายต้นฉบับหรือสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ในกรณีที่ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในต้นฉบับหรือสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการนำหลักสิทธิในการจำหน่ายครั้งแรก (first sale doctrine) มากำหนดเป็นข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ (เพิ่มมาตรา ๓๒/๑)

๒.๒ กำหนดข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ในกรณีเป็นการทำซ้ำชั่วคราวที่เกิดขึ้นในระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งจำเป็นต้องเกิดการทำซ้ำขึ้นเพื่อนำสำเนามาใช้เพื่อให้อุปกรณ์ที่ใช้ในระบบคอมพิวเตอร์ทำงานได้ หรือเพื่อให้กระบวนการส่งงานอันมีลิขสิทธิ์ในระบบคอมพิวเตอร์ทำงานได้ (เพิ่มมาตรา ๓๒/๒)

๒.๓ กำหนดข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้ให้บริการ (service provider) ในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต การให้บริการในการติดต่อผ่านระบบคอมพิวเตอร์ และการให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์ เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น เพื่อกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดให้ชัดเจนโดยกำหนดขั้นตอนว่า เมื่อมีคำสั่งศาลอนุญาตตามคำร้องของเจ้าของลิขสิทธิ์ให้ผู้ให้บริการระงับยับยั้งการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือนางานที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ออกจากระบบคอมพิวเตอร์ หากผู้ให้บริการระงับยับยั้งการละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นในระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ และผู้ให้บริการมิใช่ผู้ควบคุม ริเริ่ม หรือสั่งการให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์ในระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ ผู้ให้บริการไม่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์และความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามคำสั่งศาล (เพิ่มมาตรา ๓๒/๓)

๓. เพิ่มสิทธิของนักแสดงในการแสดงว่าตนเป็นนักแสดงและสิทธิที่จะห้ามมิให้ผู้รับโอนสิทธิหรือบุคคลอื่นกระทำการต่อการแสดงอันทำให้นักแสดงเสียหายต่อชื่อเสียงหรือเกียรติคุณ (เพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมการนำบทบัญญัติในเรื่องลิขสิทธิ์มาใช้บังคับกับสิทธิของนักแสดงโดยอนุโลม โดยเพิ่มข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ตามมาตรา ๓๒/๒ และมาตรา ๓๒/๓ ให้นำมาใช้บังคับกับสิทธิของนักแสดง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๓)

๕. เพิ่มการคุ้มครองข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี (เพิ่มหมวด ๒/๑ ข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี มาตรา ๕๓/๑ มาตรา ๕๓/๒ มาตรา ๕๓/๓ มาตรา ๕๓/๔ และมาตรา ๕๓/๕) ดังต่อไปนี้

๕.๑ การละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิ

๑) กำหนดห้ามลบหรือเป็นเปลี่ยนแปลงข้อมูลการบริหารสิทธิ โดยรู้อยู่แล้วว่าการกระทำดังกล่าวอาจจงใจให้เกิด ก่อให้เกิด ให้ความสะดวก หรือปกปิดการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดง

๒) กำหนดห้ามนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งงานหรือสำเนาอันมีลิขสิทธิ์ โดยผู้กระทำรู้รู้แล้วว่างานหรือสำเนานั้นมีการลบหรือเป็นเปลี่ยนแปลงข้อมูลการบริหารสิทธิ

๓) กำหนดข้อยกเว้นสำหรับการละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิสำหรับการลบหรือเป็นเปลี่ยนแปลงข้อมูลการบริหารสิทธิโดยเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ หรือวัตถุประสงค์อื่นในทำนองเดียวกัน การลบหรือเป็นเปลี่ยนแปลงข้อมูลการบริหารสิทธิโดยสถาบันการศึกษา หอจดหมายเหตุ ห้องสมุด หรือองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพสาธารณะ ที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร และการเผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งงานหรือสำเนาอันมีลิขสิทธิ์ที่มีการลบหรือเป็นเปลี่ยนแปลงข้อมูลการบริหารสิทธิ โดยสถาบันการศึกษา หอจดหมายเหตุ ห้องสมุด หรือองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพสาธารณะ ที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร

๖. การละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิ

๖.๑ กำหนดห้ามการหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยีหรือการให้บริการเพื่อก่อให้เกิดการหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยี โดยรู้อยู่แล้วว่าการกระทำนั้นอาจจงใจหรือก่อให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดง

๖.๒ กำหนดข้อยกเว้นสำหรับการละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยีดังต่อไปนี้

๑) ในกรณีที่ต้องกระทำเพื่อทำให้สามารถกระทำแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ตามที่ได้รับยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์

๒) กรณีกระทำเพื่อวิเคราะห์ห้องค์ประกอบที่จำเป็นของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการใช้งานร่วมกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่น

๓) เพื่อประโยชน์แห่งการวิจัย วิเคราะห์ และหาข้อบกพร่องของเทคโนโลยีการเข้ารหัส โดยผู้กระทำต้องได้มาซึ่งงานหรือสำเนาอันมีลิขสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย และได้ใช้ความพยายามโดยสุจริตในการขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์แล้ว

๔) เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในการทดสอบ ตรวจสอบ หรือแก้ไขระบบความปลอดภัยของคอมพิวเตอร์ ของระบบคอมพิวเตอร์ หรือของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แล้วแต่กรณี

๕) เพื่อระงับการทำงานของมาตรการทางเทคโนโลยีในส่วนที่เกี่ยวกับการรวบรวมหรือกระจายข้อมูลบ่งชี้ส่วนบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงกิจกรรมบนอินเทอร์เน็ตของผู้ที่เข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ โดยการกระทำนั้นต้องไม่กระทบต่อการเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์โดยบุคคลอื่น

๖) การกระทำโดยเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ หรือวัตถุประสงค์อื่นในทำนองเดียวกัน

๗) การกระทำโดยสถาบันการศึกษา หอจดหมายเหตุ ห้องสมุดหรือองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพสาธารณะ ที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร เพื่อเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ที่ไม่อาจเข้าถึงได้ด้วยวิธีอื่น

๗. แก้ไขเพิ่มเติมชื่อหมวด ๖ เป็น “หมวด ๖ คดีเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ สิทธิของนักแสดง ข้อมูลการบริหารสิทธิ และมาตรการทางเทคโนโลยี” เพื่อให้ครอบคลุมเรื่องข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี

๘. กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงจ่ายค่าเสียหายเพิ่มขึ้นไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายในกรณีที่เป็นการกระทำโดยจงใจหรือมีเจตนาให้งานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงสามารถเข้าถึงโดยสาธารณชนได้อย่างแพร่หลาย (เพิ่มมาตรา ๖๔ วรรคสอง)

๙. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุความการฟ้องคดี การชดเชยค่าเสียหายการขอให้ศาลสั่งเพื่อระงับหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี โดยให้นำมาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ มาใช้บังคับแก่การฟ้องคดีเกี่ยวกับข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยีโดยอนุโลม (เพิ่มมาตรา ๖๕/๑)

๑๐. กำหนดโทษการกระทำละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยีให้ชัดเจน (เพิ่มมาตรา ๗๐/๑)

๑๑. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจศาลในคดีอาญาให้มีอำนาจริบสิ่งที่ได้ทำขึ้นมาหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดง แทนการให้ตกเป็นของเจ้าของลิขสิทธิ์หรือนักแสดง เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการนำสิ่งของนั้นมาหมุนเวียนสู่ช่องทางพาณิชย์ได้อีก และเพิ่มเติมการให้อำนาจศาลที่จะสั่งให้ทำให้สิ่งนั้นใช้ไม่ได้หรือทำลายสิ่งนั้นก็ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๕)

๑๒. กำหนดเพิ่มเติมให้อธิบดีมีอำนาจเป็นเปรียบเทียบความผิดเกี่ยวกับการละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗)

๑๓. กำหนดบทเฉพาะกาลให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจศาลในการสั่งตามมาตรา ๗๕ ตามที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยร่างพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับคดีละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงที่มีการฟ้องคดีอาญาไว้ก่อนแล้วและคดียังไม่ถึงที่สุด

๓. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖ ก วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ หน้า ๑๔

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาการทำซ้ำโดยการบันทึกเสียงหรือภาพหรือทั้งเสียงและภาพจากภาพยนตร์ในระหว่างการฉายในโรงภาพยนตร์ทั้งภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์ต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตแล้วนำไปทำซ้ำในสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นซีดี หรือแผ่นดีวีดี เป็นต้น ออกจำหน่าย สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์และธุรกิจที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นการขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ และอาศัยข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ในปัจจุบัน โดยอ้างว่าเป็นการทำซ้ำเพื่อประโยชน์ของตนเอง จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยกำหนดให้การกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ในลักษณะดังกล่าวเป็นความผิดเฉพาะ และมีอัตราโทษเช่นเดียวกับการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้า นอกจากนี้ สมควรกำหนดข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ของคนพิการทางการมองเห็น คนพิการทางการได้ยิน คนพิการทางสติปัญญา และคนพิการประเภทอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่จะสามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ได้ตามความจำเป็น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เกี่ยวกับการทำซ้ำโดยการบันทึกเสียงหรือภาพหรือทั้งเสียงและภาพจากภาพยนตร์อันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ในโรงภาพยนตร์ตามกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๕ (๕) ในระหว่างการฉายในโรงภาพยนตร์ ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และมีให้นำมาตรา ๓๒ วรรคสอง (๒) มาใช้บังคับ (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็น (๙) ของวรรคสอง ของมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เกี่ยวกับทำซ้ำ หรือดัดแปลง เพื่อประโยชน์ของคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ อันเนื่องมาจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน สติปัญญา หรือการเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อหากำไร ทั้งนี้ รูปแบบของการทำซ้ำหรือดัดแปลงตามความจำเป็นของคนพิการและองค์กรผู้จัดทำรวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเพื่อทำซ้ำหรือดัดแปลงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เกี่ยวกับผู้ใดกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ตามมาตรา ๒๘/๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสี่ปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงแปดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๕)

๔. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๒ ก วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ หน้า ๑๙

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีแห่งสนธิสัญญามาร์ราเคช เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเข้าถึงงานที่มีการโฆษณาแล้วสำหรับคนตาบอดคนพิการทางการเห็น หรือคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ (Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works for Persons Who Are Blind, Visually Impaired, or Otherwise Print Disabled) โดยสนธิสัญญาดังกล่าวกำหนดให้รัฐภาคี บัญญัติกฎหมายภายในเพื่อรองรับข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ เพื่อให้คนตาบอด คนพิการ ทางการมองเห็น และคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในการเข้าถึง งานอันมีลิขสิทธิ์สมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของคนพิการ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อให้สอดคล้องกับสนธิสัญญาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเนื้อหารวม จำนวน ๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของ คนพิการ ตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง (๙) ๑ (มาตรา ๓ ยกเลิกมาตรา ๓๒ วรรคสอง (๙))

๒. กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของคนพิการ ดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดให้คนพิการที่จะได้รับประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ในรูปแบบ ที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้ได้แก่คนพิการที่มีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว สติปัญญา หรือการเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

๒.๒ กำหนดให้องค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับ สามารถทำซ้ำหรือดัดแปลงซึ่งงานอันมีลิขสิทธิ์ที่นำออกโฆษณาหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนแล้ว และองค์กรได้นำงานนั้นมาโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ต้องไม่เป็นการทำซ้ำหรือดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร

นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

วิธีการงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒

(๒) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๓) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๕) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๖) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔

(๗) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลาการใช้ได้เกินปีงบประมาณตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย แล้วแต่กรณี

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการ ไม่ว่าจะเป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิตหรือจากการอื่นใด

“เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่าย หรือให้ก่อหนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“หน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภาภาษีด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

- (๔) องค์การมหาชน
- (๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- (๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

(๓) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตาม (๑) หรือ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๑) และ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๗ ให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

การโอนงบประมาณรายจ่าย ให้กระทำได้เฉพาะกรณีมีความจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ และให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมอบหมายผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณนั้น โดยให้แจ้งสำนักงานงบประมาณทราบด้วย

หมวด ๒

ลักษณะของงบประมาณ

มาตรา ๑๐ งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา อย่างน้อยต้องมีเอกสารประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) คำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงิน สำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

(๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบัน และปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

(๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ

(๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง ซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

(๕) รายงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินโดยรวมของรัฐวิสาหกิจ

(๖) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ

(๗) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม

(๘) ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว

(๙) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

มาตรา ๑๑ ในการเสนองบประมาณต่อรัฐสภานั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ ตามที่มีกฎหมายให้อำนาจจัดเก็บอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงิน ส่วนที่ขาดดุลต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้นด้วย

ในกรณีที่ต้องมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๓ การเสนองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้แสดงเหตุผลและเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย

วิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้

- (๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง
- (๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ
- (๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ
- (๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร
- (๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน
- (๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ
- (๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง
- (๘) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

การจำแนกรายจ่ายใดเป็นงบประมาณรายจ่ายตามประเภทที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย

มาตรา ๑๖ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ

งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๑๗ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ

มาตรา ๑๘ งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ โดยต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

หมวด ๓

หน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการ

มาตรา ๑๙ ให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่และอำนาจจัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการงบประมาณ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย เพื่อให้การจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๒๓

(๓) เรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายและสถานะเงินนอกงบประมาณตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียดที่ผู้อำนวยการกำหนด

(๔) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการด้วย

(๕) กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินจัดสรรตามความจำเป็นของการปฏิบัติงาน

(๖) กำหนดระยะเวลาของเงินจัดสรร

(๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๐ ให้ผู้อำนวยการเสนองบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสามเดือนก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น

มาตรา ๒๑ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบสรรพสมุด บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้

มาตรา ๒๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายตามมาตรา ๒๑ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔

การจัดทำงบประมาณ

มาตรา ๒๓ การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับและฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

มาตรา ๒๔ ในการจัดทำงบประมาณประจำปี ให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี ประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณรายจ่าย และวิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือการจัดการในกรณีที่ประมาณการรายได้สูงกว่าวงเงินงบประมาณ

(๒) กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนและงบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) กำหนดกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาล เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี

เมื่อได้ดำเนินการตาม (๑) แล้ว ให้ผู้อำนวยการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ส่วนที่ ๑ การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วย

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องมีการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๗ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๒๘ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๒๕ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๒๙ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐ การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ถ้าหน่วยรับงบประมาณมิได้ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้อำนวยการกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๒

งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ

ระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัด และลดความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๕

การบริหารงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๓๓ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้อำนวยการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๓๕ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่

(๑) มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้

(๒) ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นของส่วนราชการที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(๓) การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน

(๔) การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ

การโอนงบประมาณรายจ่ายตาม (๓) และ (๔) ให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นและไม่เกิดผลเสียหายต่อการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการและแผนงานบุคลากรภาครัฐ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๖ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือรายการใด ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๕ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุมัติมิได้ในกรณีที่เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นแผนงานหรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รายจ่ายรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบกลางด้วยกันก็ได้

หมวด ๖

การควบคุมงบประมาณ

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และเพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณรายจ่าย ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้ โดยให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

มาตรา ๓๘ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้มีการใช้จ่ายงบประมาณภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

ในกรณีของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๙ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ หน่วยรับงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น

การจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อนุมัติการตามมาตรา ๓๔ โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากผู้อนุมัติการก่อนการจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน เว้นแต่กรณีที่เป็นรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายบุคลากรและรายจ่ายอื่นที่ผู้อนุมัติการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้โดยไม่ต้องขออนุมัติเงินจัดสรร

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายก่อนได้รับเงินจัดสรรตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๑ รายการงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ผู้อนุมัติการรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อหนี้ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเพื่อขาดเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อนุมัติการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้

เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบที่ผู้อนุมัติการกำหนดในมาตรา ๔๑ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้ แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น

ในกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินจากคลังได้ภายในปีงบประมาณ ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังได้ เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มีการกันเงินไว้ ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว

การขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังตามวรรคสอง ให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือนของ ปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลง กับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ปีงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลังให้กระทำได้ แต่เฉพาะภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี ที่ได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือน แต่หากมีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลัง ภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๔๕ ให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก

หมวด ๗

การประเมินผลและการรายงาน

ส่วนที่ ๑

การประเมินผล

มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน การปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ โดยในระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ

มาตรา ๔๗ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อทราบ

ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามที่เหมาะสม

ส่วนที่ ๒

การรายงาน

มาตรา ๔๙ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปี ที่สิ้นสุดนั้นและเงินทุนสำรองจ่ายในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวัน

มาตรา ๕๐ ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณ ที่สิ้นสุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อผู้อำนวยการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๕๑ ให้ผู้อำนวยการรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณ

รายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภาภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น

หมวด ๘ ความรับผิดชอบ

มาตรา ๕๒ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยรับงบประมาณ ผู้ใดจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวนั้นโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญาซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้อนุญาตให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบงบประมาณที่หน่วยรับงบประมาณได้ จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำตามวรรคหนึ่ง จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการ ฝ่าฝืนด้วย เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริตไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบ ดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้หักทวงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่กฎหมายใดที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บัญญัติบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือมีการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ให้ถือว่าบทนิยามหรือการอ้างอิงดังกล่าว ในกฎหมายนั้นยังคงมีความหมายหรือเป็นการอ้างอิงความหมายตามบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกฎหมายใดที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่มีการกำหนดบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือมีการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณด้วย

ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีการดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติม บทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” หรือการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจในกฎหมายตามวรรคหนึ่งหรือในกฎหมายวรรคสอง ให้แล้วเสร็จ

มาตรา ๕๔ การจัดทำและการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๕๕ เว้นแต่เป็นกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ ในกรณีที่หน่วยรับ งบประมาณได้มีการก่อหนี้ผูกพันไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๕๖ ให้งบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเภทงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายตามโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ค่าใช้จ่ายชดใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ที่ยังมีได้มีการก่อหนี้ผูกพัน แต่ได้มีการกันเงินและ ขอบยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประเภทงบกลาง ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้ก่อหนี้ผูกพันให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ และดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๕๘ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจแห่ง พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

การออกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๙ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐหรือพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๖๐ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่จะมีการโอนงบประมาณรายจ่ายให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๖๑ ให้กระทรวงการคลังนำเงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งคลังให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ต่อประธานสภาิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยมีหลักการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ด้วยเหตุผลว่า โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ รายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น ซึ่งในคราวประชุมสภาิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติรับหลักการและมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. จำนวน ๒๖ คน เป็นผู้พิจารณา

จากนั้นในคราวประชุมสภาิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๔๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่สองและลงมติเห็นชอบในวาระที่สามเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมทั้งเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ทั้งนี้ ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ และแนวทางการดำเนินการตามที่สำนักงบประมาณเสนอโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. การก่องหนผู้พ้นเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายตามร่างมาตรา ๔๒ เป็นการให้อำนาจฝ่ายบริหารอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่องหนผู้พ้นเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย โดยฝ่ายนิติบัญญัติไม่มีโอกาสได้ทราบเหตุผลและความจำเป็นของการก่องหนผู้พ้นได้เลย จึงมีข้อสังเกตว่าให้สำนักงบประมาณจัดทำรายงานการก่องหนผู้พ้นตามร่างมาตรา ๔๒ เสนอเป็นเอกสารประกอบการพิจารณาของประธานสภาิติบัญญัติประจำปีถัดไปจากข้อสังเกตดังกล่าวมีแนวทางการดำเนินการคือ การก่องหนผู้พ้นเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายตามร่างมาตรา ๔๒ เป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่องหนผู้พ้นข้ามงบประมาณรายจ่ายใหม่ในระหว่างปีงบประมาณนอกเหนือจากรายการที่ได้รับอนุมัติการจัดสรรงบประมาณที่สำนักงบประมาณรวบรวมเสนอคณะรัฐมนตรีภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีประกาศใช้ ซึ่งสำนักงบประมาณจะนำไปแสดงเพิ่มเติมในเอกสารประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อนำเสนอต่อฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป

๒. ร่างมาตรา ๔๓ เป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์เพื่อรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐโดยกำหนดให้การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น สำหรับการขยายเวลาการเบิกเงินให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่มีการก่องหนผู้พ้นไว้ก่อนสิ้นปี ให้กันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีได้อีก ๖ เดือน หากเบิกจ่ายไม่ทันให้ขยายเวลาออกไปอีกไม่เกิน ๖ เดือน กรณีที่หน่วยรับงบประมาณไม่สามารถดำเนินการเบิกจ่ายได้ทันตามระยะเวลาดังต้น วงเงินงบประมาณส่วนที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันต้องพับไปแต่ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่องหนผู้พ้นไว้แล้วและมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนั้นต่อไป หน่วยรับงบประมาณสามารถพิจารณาทบทวนปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อขอโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับในปีปัจจุบันไปดำเนินการในโครงการที่มีความจำเป็นนั้นได้ หรือให้ขอตั้ง

งบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณถัดไปเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการนั้นต่อไปได้ โดยให้หน่วยจัดสรรงบประมาณพิจารณาให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณให้เป็นลำดับแรก จากข้อสังเกตดังกล่าวมีแนวทางการดำเนินการคือ ตามร่างมาตรา ๔๓ ที่กำหนดให้การขยายเวลาการจ่ายเงินงบประมาณให้ทำได้เฉพาะการก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ โดยให้กันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีได้ ๖ เดือนและให้ขยายเวลาออกไปอีกไม่เกิน ๖ เดือน หากเบิกจ่ายไม่ทันงบประมาณดังกล่าวต้องพับไป นั้น โดยทั่วไปรายการที่มีการก่อหนี้ผูกพันไว้แล้วเมื่อไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันและงบประมาณต้องพับไป นั้น โดยทั่วไปรายการที่มีการก่อหนี้ผูกพันไว้แล้วเมื่อไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันและงบประมาณต้องพับไป รายการดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายค้างเบิกข้ามปี ซึ่งหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณในแต่ละปี รายการใดที่มีข้อผูกพันที่ต้องจ่ายตามสัญญา สำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ในลำดับแรก ทั้งนี้ สำนักงบประมาณเห็นควรรับข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ สำหรับดำเนินการจัดทำงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป

๓. เนื่องจากร่างมาตรา ๒๙ และร่างมาตรา ๕๐ ได้มีการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณเป็นครั้งแรกเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสอย่างเสมอภาคกับหน่วยรับงบประมาณอื่นในเรื่องวิธีการงบประมาณ ซึ่งการมีฐานะเป็นหน่วยรับงบประมาณย่อมมีทั้งสิทธิและหน้าที่ควบคู่กัน ซึ่งในช่วงเปลี่ยนผ่านสำนักงบประมาณควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลา โดยคำนึงถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ กล่าวโดยเฉพาะหน้าที่แล้วย่อมเกิดหน้าที่ตั้งแต่ในขั้นตอนของการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การควบคุม และการประเมินผลและการรายงาน ดังนี้ ๑) สำนักงบประมาณและกระทรวงการคลังควรเข้าร่วมสนับสนุนการดำเนินการกับกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ การเงินและการบัญชี และการตรวจเงิน รวมถึงระเบียบที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ตลอดจน การปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการงบประมาณ การเงินและการบัญชี ๒) สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรร่วมกันปรับปรุงและจัดทำชุดการฝึกอบรมพร้อมคู่มือ เพื่อสร้างเสริมและเพิ่มพูนความรู้ทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการงบประมาณ การเงิน การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องโดยสอดคล้องกับกระบวนการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. และโครงสร้างการจัดหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย เพื่อให้หน่วยจัดสรรงบประมาณและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากข้อสังเกตดังกล่าวมีแนวทางการดำเนินการคือ สำนักงบประมาณได้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างสำนักงบประมาณ รมบัญชีกลาง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการหารือได้มีมติร่วมกันว่า ในการจัดทำคำขอตังงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จะดำเนินการนำร่องเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน ๓๖ แห่ง ก่อนเป็นอันดับแรก โดยมีแนวทางการดำเนินการร่วมกันดังนี้

๓.๑ การเตรียมการเพื่อจัดทำคำขอตังงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำนักงบประมาณได้กำหนดแผนการดำเนินการในแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

- ระหว่างมิถุนายน-กรกฎาคม ๒๕๖๑ สำนักงบประมาณจะสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะนำมาใช้ในการจัดทำคำขอตังงบประมาณ

- ระหว่างตุลาคม-พฤศจิกายน ๒๕๖๑ สำนักงบประมาณเวียนแจ้งแนวทางการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- พฤศจิกายน ๒๕๖๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน ๗๖ แห่งเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยบันทึกลงในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายพร้อมรายละเอียดให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรวบรวมและเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของรัฐมนตรีก่อนการกระทรวงมหาดไทย เพื่อส่งให้สำนักงบประมาณต่อไป

๓.๒ การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน/อบรม โดยประสานงานร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการจัดทำคู่มืออบรมระดับผู้บริหารของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. รวมทั้งการอบรมเจ้าหน้าที่ระดับผู้ปฏิบัติงาน ทั้งในส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ตลอดจนฝึกทักษะเรียนรู้การบันทึกคำของบประมาณในระบบสารสนเทศเพื่อจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๓ การปรับปรุงแก้ไขระเบียบในส่วนของการกระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระเบียบการกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ

๓.๔ การตรวจเงินตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยกรมบัญชีกลางได้จัดทำร่างมาตรฐานและหลักเกณฑ์การตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ และร่างมาตรฐานและหลักเกณฑ์การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้าร่วมให้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประกอบการกำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์การตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกรมบัญชีกลางจะได้นำข้อมูลไปดำเนินการจัดทำมาตรฐานและหลักเกณฑ์การตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐเพื่อประกาศใช้ต่อไป

๓.๕ การปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการงบประมาณ การเงินและการบัญชี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีแผนการบูรณาการร่วมกับกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ดังนี้ ๑) การเชื่อมต่อข้อมูลรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระหว่างระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) กับระบบบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาอรั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒) การปรับปรุงการบันทึกบัญชี ในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยจะดำเนินการทันทีเมื่อกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานการเงินประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓) การเชื่อมต่อข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) กับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) และสามารถเชื่อมต่อข้อมูลการก่อหนี้ผูกพันทางงบประมาณ ซึ่งจะทำได้ ทำให้สามารถเบิกจ่ายเงิน บันทึกบัญชี และจัดทำรายงานการเงินในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E-LAAS) ได้อย่างถูกต้อง ๔) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ซึ่งในการร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบนระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งใช้รูปแบบการจำแนกงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกแห่ง ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๖๕๗ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง รูปแบบและการจำแนกประเภทรายรับ-รายจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕) ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถศึกษาคู่มือได้จากระบบคลังความรู้ (KM) ของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)

๔. เนื่องจากมาตรา ๗๑ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัด ฟื้นฟูและเยียวยาผู้ถูกระทำการดังกล่าว โดยมาตรา ๗๑ วรรคสี่บัญญัติว่า ในการจัดสรรงบประมาณ รัฐพึงคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการที่แตกต่างกันของเพศ วัย และสภาพของบุคคล ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรม นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้น มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติให้ต้องคำนึงถึงความจำเป็นและการกิจของหน่วยงานของรัฐที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้ และความสามารถ ในการใช้จ่ายและการก่อหนี้ผูกพันของหน่วยงานของรัฐภายในปีงบประมาณนั้นด้วย ดังนั้น ในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานของรัฐและในการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของรัฐ จึงต้องพิจารณาถึงหน้าที่และอำนาจความจำเป็น การกิจ ฐานะเงินนอกงบประมาณ และรายได้หรือเงินอื่นใดที่มีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้แล้ว และต้องพิจารณาถึงความจำเป็นและความต้องการที่แตกต่างกันของเพศ วัย และสถานภาพของบุคคลดังกล่าวไปพร้อมกันด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ข้อสังเกตดังกล่าวมีแนวทางการดำเนินการคือ หลักเกณฑ์การจัดทำคำของบประมาณโดยกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำงบประมาณโดยคำนึงถึงความเสมอภาคมิติหญิงชาย (Gender Responsive Budgeting : GRB) โดยพิจารณาถึงความจำเป็น และประโยชน์ที่แตกต่างกันของกลุ่มที่เป็นหญิง ชาย คนชรา และกลุ่มคนต่าง ๆ โดยกระจายทรัพยากรให้เกิดความเท่าเทียมตอบสนองความต้องการของทุกคนในสังคมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว แนวทางการจัดทำงบประมาณจึงสอดคล้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ อย่างไรก็ดี สำนักงบประมาณจะกำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณ โดยพิจารณาให้ความสำคัญถึงหลักการดังกล่าวมากขึ้น

๕. ควรแยกแยะความชัดเจนระหว่างการบูรณาการงบประมาณกับการบูรณาการงานจะช่วยให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายตามร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๓๑ สำนักงบประมาณควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกให้ชัดเจนว่าแผนงานโครงการใดที่มีความจำเป็นต้องตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายบูรณาการเพื่อดำเนินการเพราะหลายแผนงานโครงการเพียงแต่ใช้การบูรณาการงานระหว่างหน่วยงานเท่านั้นโดยใช้งบประมาณรายจ่ายปกติก็สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมายได้ เพราะหลักการบูรณาการงานทั่วไปจะช่วยลดความซ้ำซ้อน การประหยัดงบประมาณ หรือการทำให้เกิดความรวดเร็วอยู่แล้ว ดังนั้น หน่วยรับงบประมาณบูรณาการตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๖ นั้น ต้องเป็นหน่วยงานสังกัดต่างกระทรวงกันและเป็นแผนงานพิเศษหรือโครงการพิเศษ

ซึ่งจำเป็นต้องใช้วิธีการตั้งงบประมาณรายจ่ายบูรณาการเพื่อให้แผนงานพิเศษหรือโครงการพิเศษนั้นสำเร็จตามเป้าหมายร่วมและให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแท้จริงเท่านั้น จากข้อสังเกตดังกล่าวมีแนวทางการดำเนินการคือ สำนักงบประมาณได้ตั้งคณะกรรมการกำกับการจัดทำระเบียบ หลักเกณฑ์ ตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. เพื่อจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งจะกำหนดให้เกิดความชัดเจนว่าแผนงานบูรณาการจะมีขึ้นเพื่อการใดและควรครอบคลุมถึงแผนงานโครงการหรือหน่วยงานใดบ้างเพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตดังกล่าว ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ

๖. ให้สำนักงบประมาณประสานหน่วยรับงบประมาณที่มีพระราชบัญญัติอ้างอิงความหมายข้อคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เร่งรัดดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายตามมาตรา ๕๓ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว จากข้อสังเกตดังกล่าวมีแนวทางการดำเนินการคือ เมื่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ประกาศบังคับใช้แล้ว สำนักงบประมาณจะดำเนินการโดยเวียนแจ้งหน่วยรับงบประมาณทุกหน่วยพิจารณากฎหมายในความรับผิดชอบเพื่อให้เร่งรัดดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ในโอกาสแรก

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๒ ก วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่ายการควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวดและบทเฉพาะกาล ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกกฎหมาย ๗ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดบทนิยามศัพท์ คำว่า “งบประมาณรายจ่าย” “งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” “กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย” “ปีงบประมาณ” “เงินนอกงบประมาณ” “หนี้” “เงินจัดสรร” “หน่วยรับงบประมาณ” “หน่วยงานของรัฐ” “ส่วนราชการ” “รัฐวิสาหกิจ” องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น “คลัง” “ผู้อำนวยการ” และ “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๓. บททั่วไป

๓.๑ กำหนดให้การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ (มาตรา ๖)

๓.๒ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ การโอนงบประมาณรายจ่าย ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น (มาตรา ๗)

๓.๓ กำหนดให้รัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ และให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด และกำหนดให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมอบหมายผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณนั้น โดยให้แจ้งสำนักงบประมาณทราบด้วย (มาตรา ๘ และมาตรา ๙)

๔. ลักษณะของงบประมาณ

๔.๑ กำหนดให้งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภานั้น อย่างน้อยต้องมีเอกสารประกอบด้วยดังต่อไปนี้ (๑) คำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงิน สารสำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งขอ (๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบัน และปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย (๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ (๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณและความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (๕) รายงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินโดยรวมของรัฐวิสาหกิจ (๖) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ (๗) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม (๘) ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว (๙) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (มาตรา ๑๐)

๔.๒ กำหนดในการเสนองบประมาณต่อรัฐสภานั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามที่กฎหมายให้อำนาจจัดเก็บอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดดุลต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้นด้วย และในกรณีที่ต้องมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ (มาตรา ๑๑)

๔.๓ กำหนดในกรณีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี (มาตรา ๑๒)

๔.๔ กำหนดให้การเสนองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้แสดงเหตุผลและเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ตั้งด้วย ซึ่งวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด (มาตรา ๑๓)

๔.๕ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้ (๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง (๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ (๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร (๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน (๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ (๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง (๘) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย การจำแนกรายจ่ายใดเป็นงบประมาณรายจ่ายตามประเภทที่กำหนดดังกล่าวให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด (มาตรา ๑๔)

๔.๖ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย (มาตรา ๑๕)

๔.๗ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบ ดำเนินการ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (มาตรา ๑๖)

๔.๘ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ (มาตรา ๑๗)

๔.๙ งบประมาณรายจ่ายข้ามปี คือ งบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลาการใช้ได้เกินปีงบประมาณตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ซึ่งงบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ โดยต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย ทั้งนี้ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๘)

๕. หน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการ

๕.๑ พระราชบัญญัตินี้กำหนดบทนิยามให้ผู้อำนวยการ หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ โดยให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่และอำนาจจัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการงบประมาณ ได้แก่ กำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย เพื่อให้การจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๒๓ เรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายและสถานะเงินนอกงบประมาณตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียดที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการด้วย กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินจัดสรรตามความจำเป็นของการปฏิบัติงาน กำหนดระยะเวลาของเงินจัดสรร รวมถึงติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา ๑๙)

๕.๒ กำหนดให้ผู้อำนวยการเสนองบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสามเดือนก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น นอกจากนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยการ

หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบ บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้ อย่างไรก็ดี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายตามมาตรา ๒๑ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๒๐-มาตรา ๒๒)

๖. การจัดทำงบประมาณ

๖.๑ การจัดทำงบประมาณ

๑) กำหนดให้การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับและฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ (มาตรา ๒๓)

๒) กำหนดให้สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำงบประมาณประจำปี ร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการกำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี ประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณรายจ่ายและวิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือการจัดการในกรณีที่ประมาณการรายได้สูงกว่าวงเงินงบประมาณ กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนและงบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี และกำหนดกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาลเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี เมื่อได้ดำเนินการนโยบายงบประมาณประจำปี ประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณรายจ่ายและวิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณแล้ว ให้ผู้อำนวยการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (มาตรา ๒๔)

๖.๒ การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

๑) กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนด ให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายอย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและให้จัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วย (มาตรา ๒๕)

๒) กำหนดในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องมีการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อผู้อำนวยการ (มาตรา ๒๖)

๓) กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด (มาตรา ๒๗)

๔) กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณโดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๘)

๕) กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด สำหรับการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๒๔)

๖) กำหนดให้การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ถ้าหน่วยรับงบประมาณมิได้ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้อำนวยการกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๓๐)

๖.๓ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

๑) กำหนดให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการ ประกอบด้วย เป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัด และลดความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๓๑)

๒) เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด (มาตรา ๓๒)

๗. การบริหารงบประมาณรายจ่าย

๗.๑ กำหนดไว้แต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด (มาตรา ๓๓)

๗.๒ กำหนดเพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้อำนวยการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด (มาตรา ๓๔)

๗.๓ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่ (๑) มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้ (๒) ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นของส่วนราชการที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว (๓) การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน (๔) การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ (มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง)

อย่างไรก็ดี การโอนงบประมาณรายจ่ายตาม (๓) และ (๔) ให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นและไม่เกิดผลเสียต่อการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการและแผนงานบุคลากรภาครัฐ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๗.๔ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือรายการใดตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๕ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุมัติมิได้ในกรณีที่ส่งผลให้เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นแผนงานหรือโครงการใหม่ เว้นแต่ จะได้รับอนุมัติจาก

คณะรัฐมนตรี สำหรับรายจ่ายรายการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็นในกรณีที่มีความจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบกลางด้วยกันก็ได้ (มาตรา ๓๖)

๘. การควบคุมงบประมาณ

๘.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย รวมถึงมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และมีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสรรพสมุดบัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้ โดยให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย (มาตรา ๓๗)

๘.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้มีการใช้จ่ายงบประมาณภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด (มาตรา ๓๘)

๘.๓ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๙)

๘.๔ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น การจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพัน ต้องเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ (มาตรา ๔๐)

๘.๕ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณทำหน้าที่รวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อนนี้ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่อนนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเพื่อขาดเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่อนนี้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการฯ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๔๑)

๘.๖ กำหนดในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อนนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้และมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อนนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้ (มาตรา ๔๒)

๘.๗ กำหนดให้การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น การขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังได้เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อนนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว โดยการขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลัง ให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือนของปีงบประมาณถัดไป แต่ถ้ามีความจำเป็น ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง (มาตรา ๔๓)

๘.๘ กำหนดในกรณีที่เงินงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลังให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา (มาตรา ๔๔)

๘.๙ กำหนดให้มีเงินทุนโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท นำไปจ่ายในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย (มาตรา ๔๕)

๙. การประเมินผลและการรายงาน

๙.๑ การประเมินผล

๑) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยในระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยการติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ (มาตรา ๔๖)

๒) กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด และให้ถือว่าผลการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดให้ผู้อำนวยการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดที่กำกับควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อทราบ แต่หากหน่วยรับงบประมาณไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้อำนวยการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามที่เหมาะสม (มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘)

๙.๒ การรายงาน

๑) กำหนดเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีที่สุดสิ้นปีและเงินทุนสำรองจ่ายในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวัน (มาตรา ๔๙)

๒) กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่สุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณให้ผู้อำนวยการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (มาตรา ๕๐)

๓) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณต้องรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปีงบประมาณนั้น (มาตรา ๕๑)

๑๐. ความรับผิดชอบ

กำหนดให้ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยรับงบประมาณ ผู้ใดจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวนั้นโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญาซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบใช้เงินงบประมาณที่หน่วยรับงบประมาณได้จ่ายไป

หรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น และบุคคลภายนอก ผู้ได้รับประโยชน์จะต้องร่วมรับผิดชอบด้วย เว้นแต่กระทำไปโดยสุจริตไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้ ทักท้วงคำสั่งผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่าการที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ (มาตรา ๕๒)

๑๑. บทเฉพาะกาล

๑๑.๑ กำหนดในกรณีที่กฎหมายใดที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บัญญัติบทนิยาม คำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ให้หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือ มีการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ให้ถือว่าบทนิยามหรือการอ้างอิงดังกล่าว ในกฎหมายนั้นยังคงมีความหมายหรือเป็นการอ้างอิงความหมายตามบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกฎหมายที่มี ผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีการดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” หรือการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจในกฎหมาย ตามวรรคหนึ่งหรือในกฎหมายตามวรรคสองให้แล้วเสร็จ (มาตรา ๕๓)

๑๑.๒ กำหนดให้การจัดทำและการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะแล้วเสร็จ (มาตรา ๕๔)

๑๑.๓ กำหนดว่า เว้นแต่เป็นกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ ในกรณีที่หน่วยรับ งบประมาณได้มีการก่อหนี้ผูกพันไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายใน วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ (มาตรา ๕๕)

๑๑.๔ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเภทงบกลางรายการ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ค่าใช้จ่ายชดใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินและเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ที่ยังมีได้มีการก่อหนี้ผูกพัน แต่ได้มีการกันเงินและขอขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลัง ไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และกำหนดในกรณีที่มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประเภทงบกลางให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไข เพิ่มเติมโดยให้ก่อหนี้ผูกพันให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ และดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้ว เสร็จ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ (มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗)

๑๑.๕ กำหนดให้บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ การออกระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และกำหนดให้บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐหรือพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ (มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙)

๑๑.๖ กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่จะมีการโอนงบประมาณรายจ่าย ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๖๐)

๑๑.๗ กำหนดให้กระทรวงการคลังนำเงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งคลังให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖๑)

นางวนิดา อินทรอำนวย/ จัดทำ

พระราชบัญญัติ
วินัยการเงินการคลังของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การปฏิบัติการเกี่ยวกับการเงินการคลังของรัฐตามกฎหมายต่าง ๆ ถ้าเป็นกรณี
ที่บัญญัติไว้แล้วตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

(๔) องค์การมหาชน

(๕) ทุณทุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

(๓) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตาม (๑) หรือ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๑) และ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บ หรือได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใดที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้สาธารณะ” หมายความว่า หนี้สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ รัฐต้องดำเนินนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักการรักษาเสถียรภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และหลักความเป็นธรรมในสังคม และต้องรักษาวินัยการเงินการคลังตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

มาตรา ๗ การกู้เงิน การลงทุน การตรากฎหมาย การออกกฎ หรือการดำเนินการใด ๆ ของรัฐที่มีผลผูกพันทรัพย์สินหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ ต้องพิจารณาความคุ้มค่า ต้นทุน และผลประโยชน์ เสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการเงินการคลังของรัฐด้วย

มาตรา ๘ รัฐพึงเสริมสร้างวินัยให้ประชาชนเสียภาษีอากรให้ครบถ้วนตามกฎหมาย

มาตรา ๙ คณะรัฐมนตรีต้องรักษาวินัยในกิจการที่เกี่ยวกับเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างเคร่งครัด

ในการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาประโยชน์ที่รัฐหรือประชาชนจะได้รับ ความคุ้มค่า และภาระการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่รัฐ รวมถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างรอบคอบ

คณะรัฐมนตรีต้องไม่บริหารราชการแผ่นดินโดยมุ่งสร้างค่านิยมทางการเมืองที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและประชาชนในระยะยาว

หมวด ๒ นโยบายการเงินการคลัง

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นเลขานุการ และให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวินัยการเงินการคลังเพิ่มเติมจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติหรือในกฎหมายอื่น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

(๒) จัดทำและทบทวนแผนการคลังระยะปานกลาง

(๓) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารทรัพย์สิน และปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลังของรัฐ

(๔) กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณ สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และสัดส่วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐

(๕) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินการคลัง

(๖) กำหนดอัตราการใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘

(๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณ

มาตรา ๑๓ ให้มีแผนการคลังระยะปานกลาง เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักสำหรับการวางแผนการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ รวมทั้งแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนการบริหารหนี้สาธารณะด้วย

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่จัดทำแผนการคลังระยะปานกลางตามวรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี

แผนการคลังระยะปานกลางตามวรรคหนึ่ง ให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปี และอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) เป้าหมายและนโยบายการคลัง
- (๒) สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ
- (๓) สถานะและประมาณการการคลัง ซึ่งรวมถึงประมาณการรายได้ ประมาณการรายจ่าย ดุลการคลัง และการจัดการกับดุลการคลังนั้น
- (๔) สถานะหนี้สาธารณะของรัฐบาล
- (๕) ภาระผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาล

มาตรา ๑๔ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางตามมาตรา ๑๓ แล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๑๕ การจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้นำแผนการคลังระยะปานกลางมาประกอบการพิจารณาด้วย และให้คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายงบประมาณ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายการจัดเก็บรายได้แผ่นดิน สถานะของหนี้สาธารณะ และความสามารถในการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ

มาตรา ๑๖ ให้หน่วยงานของรัฐนำแผนการคลังระยะปานกลางที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว มาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐด้วย

มาตรา ๑๗ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึง

- (๑) ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ
- (๒) ฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้
- (๓) ความสามารถในการใช้จ่ายและการก่อหนี้ผูกพันของหน่วยงานของรัฐภายในปีงบประมาณนั้น
- (๔) การปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ
- (๕) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

มาตรา ๑๘ การตรากฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นหรือเหตุฉุกเฉินที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้

มาตรา ๑๙ การเสนอกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ด้วย

มาตรา ๒๐ การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) งบประมาณรายจ่ายลงทุน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลของงบประมาณประจำปีนั้น
- (๒) งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและสวัสดิการของบุคลากรของรัฐ ต้องตั้งไว้อย่างพอเพียง
- (๓) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐซึ่งเป็นหนี้สาธารณะที่กระทรวงการคลังกู้หรือค้าประกัน ต้องตั้งเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงินอย่างพอเพียง

(๔) ภาระทางการเงินที่มีกฎหมายบัญญัติให้รัฐบาลต้องส่งเงินเข้าสมทบหรือชดเชยเพื่อการใด ๆ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ตามเวลาที่กฎหมายกำหนด

(๕) ภาระทางการเงินเพื่อชดเชยต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการ รวมทั้งความเสียหายจากการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา ๒๘ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ในโอกาสแรกที่สามารถทำได้

(๖) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้ตั้งได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ การเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง และภารกิจที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐ

ในกรณีที่การตั้งงบประมาณรายจ่ายไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งได้ ให้แสดงเหตุผลความจำเป็นและมาตรการในการแก้ไขต่อรัฐสภาพร้อมกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีด้วย

มาตรา ๒๑ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้กระทำได้เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินระหว่างปีงบประมาณ โดยไม่สามารถรอกงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไปได้ และให้ระบุที่มาของเงินที่จะใช้จ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วย

มาตรา ๒๒ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ตั้งได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจจัดสรรหรือไม่สมควรจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบได้โดยตรง

มาตรา ๒๓ ให้มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแก่หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ โดยต้องคำนึงถึงการดำเนินงาน รายได้ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใดที่หน่วยงานนั้นมีอยู่ด้วย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง เห็นว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรอาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ และยื่นคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการการให้แสดงเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม และให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีระบบการจัดทำและการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล การกำกับดูแลการใช้จ่ายเงิน และระบบการควบคุมภายในด้านการเงิน

การคลัง โดยรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน และรายได้ที่ได้รับให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

มาตรา ๒๔ การโอนงบประมาณรายจ่ายระหว่างหน่วยงานของรัฐจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายอนุญาตให้กระทำได้

มาตรา ๒๕ การเสนอกฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องนำเงินรายได้หรือเงินอื่นใดส่งคลัง ให้กระทำเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นและเกิดประโยชน์ในการที่หน่วยงานของรัฐนั้นจะมีเงินเก็บไว้เพื่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของตน โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อนเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๖ การเสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น หรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะ จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๗ การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณ หรือภาระทางการคลังในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้นจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ โดยต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการต่อคณะรัฐมนตรี และในกรณีที่การดำเนินการก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ ให้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่จะได้รับ เสนอในการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

ในการพิจารณาอนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความจำเป็นเร่งด่วน ประโยชน์ที่ได้รับ และภาระทางการคลังหรือการสูญเสียรายได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ จัดทำรายงานเปรียบเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับการสูญเสียรายได้ที่เกิดขึ้นจริงกับประมาณการที่ได้จัดทำตามวรรคหนึ่งเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบเป็นประจำทุกสิ้นปีงบประมาณ จนกว่าการดำเนินการดังกล่าวจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๒๘ การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ โดยรัฐบาลรับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้น ให้กระทำเฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น เพื่อฟื้นฟู

หรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน หรือเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

ในการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาภาระทางการคลังของรัฐที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายนั้น และแนวทางการบริหารจัดการภาระทางการคลังของรัฐและผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

ภาระที่รัฐต้องรับชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมียอดคงค้างทั้งหมดรวมกันไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๒๙ ไม่ว่าการมอบหมายนั้นจะเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือไม่ จัดทำประมาณการต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการที่รัฐจะต้องรับภาระทั้งหมดสำหรับกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการนั้น ๆ และแจ้งให้คณะกรรมการและกระทรวงการคลังทราบ

มาตรา ๒๙ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๒๘ จัดทำบัญชีสำหรับการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ได้รับมอบหมายแยกต่างหากจากบัญชีการดำเนินงานทั่วไป พร้อมทั้งเสนอรายงานผลการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายและผลสัมฤทธิ์ต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

มาตรา ๓๐ ให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินการคลังให้เป็นไปตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินการคลังที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓

วินัยการเงินการคลัง

ส่วนที่ ๑

รายได้

มาตรา ๓๑ รายได้ ได้แก่ รายได้แผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงเงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษ แต่มีกฎหมายบัญญัติให้นำไปใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้

รายได้แผ่นดิน ได้แก่ เงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษ และต้องนำส่งคลังตามมาตรา ๓๔

มาตรา ๓๒ การจัดเก็บรายได้แผ่นดินที่เป็นภาษีอากรจะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย และการยกเว้นหรือการลดภาษีอากรใด จะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ที่ให้อำนาจจัดเก็บภาษีอากรนั้น ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงความเป็นธรรม ความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งการพัฒนาและสนับสนุนเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมด้วย

ในการเสนอยกเว้นหรือลดภาษีอากรตามวรรคหนึ่งต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ ให้หน่วยงานของรัฐผู้เสนอจัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการยกเว้นหรือลดภาษีอากรด้วย

มาตรา ๓๓ การจัดเก็บ ลด และยกเว้นรายได้แผ่นดินที่เป็นค่าธรรมเนียมอันมิใช่ค่าตอบแทนการให้บริการ จะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

มาตรา ๓๔ บรรดาเงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สินหรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการให้นำส่งคลังตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดไว้แต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งได้รับเงินที่มีผู้มอบให้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้จ่ายในกิจการของหน่วยงานของรัฐนั้นก็ดี หรือได้รับเงินที่เกิดจากทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการของหน่วยงานของรัฐนั้นก็ดี ให้หน่วยงานของรัฐนั้นจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับนั้นได้ และไม่ต้องนำส่งคลัง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งได้รับเงินตามโครงการช่วยเหลือ หรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นเงินให้กู้หรือให้เปล่า รวมทั้งเงินที่ได้รับสืบเนื่องจากโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือเช่นนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

เมื่อมีเหตุผลอันสมควร รัฐมนตรีจะอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งที่ได้รับเงินในกรณีต่อไปนี้ นำเงินนั้นไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

(๑) เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดเชยความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อบูรณะทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา

(๒) เงินรายรับของหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษา หรือสถานอื่นใดที่
 อำนวยบริการอันเป็นสาธารณประโยชน์ หรือประชาสงเคราะห์

(๓) เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่

(๔) เงินที่ได้รับจากการจำหน่ายหุ้นในนิติบุคคลเพื่อนำไปซื้อหุ้นในนิติบุคคลอื่น

การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ
 สำนักงานงบประมาณ ส่วนการจำหน่ายหุ้นและการซื้อหุ้นตาม (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
 โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๕ การกั้นเงินรายได้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของ
 หน่วยงานนั้น หรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

มาตรา ๓๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติวรรคสองและวรรคสาม การจัดสรรเงินกำไรสุทธิของ
 รัฐวิสาหกิจเพื่อนำส่งคลัง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น

ให้รัฐวิสาหกิจที่ไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเพื่อนำส่งคลัง
 ในอัตราไม่น้อยกว่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในกรณีที่เห็นสมควร กระทรวงการคลังจะกำหนดให้รัฐวิสาหกิจจัดสรรกำไรสุทธิหรือกำไรสะสม
 เพื่อนำส่งคลังเพิ่มเติมจากวรรคสองในจำนวนที่กระทรวงการคลังเห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๒

รายจ่าย

มาตรา ๓๗ หน่วยงานของรัฐจะก่อหนี้ผูกพันหรือจ่ายเงินได้แก่แต่โดยอาศัยอำนาจที่มีอยู่
 ตามกฎหมาย

การก่อหนี้ผูกพันและการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินงาน
 ต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส คุ่มค่าและประหยัด โดยพิจารณาเป้าหมาย ประโยชน์ที่ได้รับ ผลสัมฤทธิ์ และ
 ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐ และต้องเป็นไปตามรายการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงาน
 ของรัฐนั้นด้วย

มาตรา ๓๘ ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินมีหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของ
 หน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือกฎ หรือตามที่ได้รับอนุญาตให้จ่าย

มาตรา ๓๙ การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๐ เงินที่ขอเบิกจากคลัง ถ้าไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด ให้หน่วยงานของรัฐผู้เบิกนำส่งคืนคลังโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินจากคลังเป็นเงินทดรองราชการ เพื่อให้ส่วนราชการใช้ทดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อย หรือเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติราชการในต่างประเทศหรือตามข้อผูกพันในการกู้เงินจากต่างประเทศ หรือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถรอการเบิกเงินจากงบประมาณได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เมื่อส่วนราชการได้จ่ายเงินทดรองราชการแล้ว ให้เบิกเงินชดใช้เงินทดรองราชการที่ได้จ่ายไปนั้น ในโอกาสแรกที่กระทำได้

มาตรา ๔๒ หน่วยงานของรัฐซึ่งมิใช่ส่วนราชการต้องจัดให้มีการวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติไว้ โดยต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

มาตรา ๔๓ การก่อหนี้ที่ผูกพันการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือเงินอื่นของหน่วยงานของรัฐ ต้องพิจารณาภาระทางการเงินที่เกิดขึ้นและข้อผูกพันในการชำระเงินตามสัญญา และประโยชน์ที่รัฐจะได้รับด้วย

ส่วนที่ ๓

การจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ

มาตรา ๔๔ การบริหารจัดการทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองหรือการกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง โดยต้องพิจารณาประโยชน์ของรัฐและประชาชน ความคุ้มค่า และความประหยัด ซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๔๕ ทรัพย์สินของแผ่นดินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดิน ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สินนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินตามประเภทและลักษณะแห่งทรัพย์สินนั้น

ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานอื่นของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สินของแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีหน้าที่จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินและรายงานให้กระทรวงการคลังทราบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ทรัพย์สินใดตกเป็นของแผ่นดิน ให้กระทรวงการคลังนำขึ้นบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินตามประเภทและลักษณะแห่งทรัพย์สินนั้นต่อไปด้วย

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง กระทรวงการคลังอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐอื่นดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๔๖ การบริหารเงินคงคลังให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง โดยต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็น เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่องด้วย

มาตรา ๔๗ นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ แล้ว การบริหารจัดการเงินของหน่วยงานของรัฐหรือที่อยู่ในความครอบครองดูแลรักษาของหน่วยงานของรัฐ ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ โดยมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมด้วย

มาตรา ๔๘ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ หรือตามกฎหมายระเบียบของหน่วยงานของรัฐโดยเคร่งครัด โดยต้องดำเนินการด้วยความสุจริต คำนึงถึง โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้

ส่วนที่ ๔ การก่อหนี้และการบริหารหนี้

มาตรา ๔๙ การก่อหนี้และการบริหารหนี้สาธารณะและหนี้ของหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามกฎหมายและอยู่ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้กู้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศและของหน่วยงานของรัฐ โดยต้องกระทำด้วยความรอบคอบ และคำนึงถึงความคุ้มค่า ความสามารถในการชำระหนี้ การกระจายภาระการชำระหนี้ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการเงินการคลัง ตลอดจนความน่าเชื่อถือของประเทศและของหน่วยงานของรัฐผู้กู้

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดสัดส่วนดังต่อไปนี้เพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ

- (๑) สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
- (๒) สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ
- (๓) สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด
- (๔) สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ
- (๕) สัดส่วนอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ภาระหนี้ของรัฐบาลตาม (๒) ประกอบด้วย ต้นเงินกู้ ดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายในการกู้เงินของรัฐบาล และหนี้เงินกู้ของหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลรับภาระที่ต้องชำระในแต่ละปีงบประมาณ

เมื่อมีการกำหนดสัดส่วนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการรายงานสัดส่วนดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบ และเปิดเผยต่อสาธารณชน รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

ให้มีการทบทวนสัดส่วนที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยทุกสามปีและรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

มาตรา ๕๑ ให้กระทรวงการคลังรายงานสัดส่วนหนี้ตามมาตรา ๕๐ ที่เกิดขึ้นจริงต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการทุกหกเดือน

ในกรณีที่การบริหารหนี้สาธารณะไม่สามารถดำเนินการได้ตามสัดส่วนที่กำหนดตามมาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผล วิธีการ และระยะเวลาในการทำให้สัดส่วนดังกล่าวอยู่ภายในสัดส่วนที่กำหนดเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

รายงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

มาตรา ๕๒ การกู้เงินของรัฐบาล และการค้ำประกันการชำระหนี้ของหน่วยงานของรัฐ โดยรัฐบาล ให้ปฏิบัติตามที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะโดยเคร่งครัด

การก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๙ รัฐบาลจะค้ำประกันการชำระหนี้หนี้ไม่ได้

มาตรา ๕๓ การกู้เงินของรัฐบาลนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ให้กระทรวงการคลังกระทำได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะ

และเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนและอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทศ โดยไม่อาจตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ทัน

กฎหมายที่ตราขึ้นตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน ระยะเวลาในการกู้เงิน แผนงานหรือโครงการที่ใช้จ่ายเงินกู้ วงเงินที่อนุญาตให้ใช้จ่ายเงินกู้ และหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินแผนงานหรือโครงการที่ใช้จ่ายเงินกู้

เงินที่ได้รับจากการกู้เงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาไว้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐเบิกไปใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการตามที่กฎหมายกำหนดได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๔ การเบิกจ่ายเงินกู้ตามกฎหมายกู้เงินที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะตามมาตรา ๕๓ ให้หน่วยงานของรัฐที่ใช้จ่ายเงินกู้อำนาจการเบิกจ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงินและระเบียบการเบิกจ่ายเงินกู้อย่างเคร่งครัด และใช้จ่ายเงินกู้ให้เป็นไปอย่างโปร่งใส คุ่มค่า และประหยัด

มาตรา ๕๕ การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานะของเงินคลัง โดยคำนึงถึงประมาณการรายได้และแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในแต่ละช่วงเวลาด้วย

เมื่อปรากฏว่าในระหว่างปีงบประมาณรัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้เกินกว่าประมาณการ หรือมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณต่ำกว่าประมาณการ ให้กระทรวงการคลังพิจารณาปรับลดวงเงินที่จะกู้ตามวรรคหนึ่งลงตามความจำเป็นและเหมาะสม

มาตรา ๕๖ การกู้เงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องใช้เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการโดยเร่งด่วนต้องดำเนินการโดยไม่อาจใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายได้ โดยต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงิน หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการ แผนงานหรือโครงการ และจำนวนเงินกู้ที่ต้องใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการนั้นด้วย

มาตรา ๕๗ การกู้เงินตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ จะกระทำได้แต่เฉพาะเพื่อใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการที่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจหรือสังคม และเมื่อหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าของแผนงานหรือโครงการมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่จะใช้จ่ายเงินกู้นั้นแล้ว

มาตรา ๕๘ เมื่อได้มีการใช้จ่ายเงินกู้ตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ แล้ว ให้มีการติดตามประเมินผล และการรายงานผลการใช้จ่ายเงินกู้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๙ เงินที่กระทรวงการคลังกู้ตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ ให้หน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการใช้จ่ายเงินกู้นำไปใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการจนเสร็จสิ้น และถ้ามีเงินเหลือหรือไม่มีการดำเนินการหรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินตามแผนงานหรือโครงการนั้นอีกให้นำส่งคลัง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ได้เบิกเงินกู้ออกไปใช้จ่าย เนื่องจากแผนงานหรือโครงการเสร็จสิ้น หรือไม่มีการดำเนินการ หรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินตามแผนงานหรือโครงการนั้นอีก ให้กระทรวงการคลังนำเงินกู้ที่เหลืออยู่ส่งคลัง แต่ในกรณีที่กระทรวงการคลังยังไม่ได้เบิกเงินจากผู้ให้กู้ ให้ยกเลิกวงเงินกู้ที่ยังไม่ได้เบิกนั้น

มาตรา ๖๐ ก่อนเริ่มปีงบประมาณใด ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการกู้เงินและการบริหารหนี้เงินกู้ที่จะกระทำในปีงบประมาณนั้น ส่งให้กระทรวงการคลัง และเมื่อได้มีการกู้เงินแล้วให้รายงานกระทรวงการคลังเพื่อทราบด้วย

ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการกู้เงินประจำปีงบประมาณและสถานะหนี้เงินกู้คงค้างเสนอต่อกระทรวงการคลัง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

ส่วนที่ ๕

เงินนอกงบประมาณและทุนหมุนเวียน

มาตรา ๖๑ เงินนอกงบประมาณให้มีเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการมีเงินนอกงบประมาณนั้น ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๓๗ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณด้วยโดยอนุโลม

เงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ ให้นำมาฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหรือได้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นอย่างอื่น

เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เงินนอกงบประมาณนั้นเมื่อได้ใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์จนบรรลุวัตถุประสงค์แห่งการนั้นแล้ว มีเงินคงเหลือให้นำส่งคลัง

โดยมิชักช้า ทั้งนี้ การนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณหรือมีเงินนอกงบประมาณมากเกินไปสมควร ให้กระทรวงการคลังเรียกให้หน่วยงานของรัฐนำเงินดังกล่าวส่งคลัง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๓ การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น โดยต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่ชัดเจนและเป็นกรณีที่เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามหน้าที่เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม และเหมาะสมที่จะอนุญาตให้นำรายรับจากการดำเนินกิจกรรมนั้นสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้ รวมถึงไม่เข้าซ้อนกับทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งไว้แล้ว

การขอจัดตั้ง การบริหาร การประเมินผล การรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ส่วนที่ ๖ การคลังท้องถิ่น

มาตรา ๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมไปพลางก่อน

มาตรา ๖๕ การจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย การก่อหนี้ผูกพัน และการบริหารทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยต้องพิจารณาผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า ความประหยัด และภาระทางการคลังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

มาตรา ๖๖ การจัดทำงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้พิจารณาฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณ การจัดเก็บรายได้

ในปีงบประมาณนั้น โดยให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๗ การก่อหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ถ้าเป็นการกู้เงินหรือการออกพันธบัตร ให้อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้กำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะด้วย

การกู้เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นการกู้เงินจากต่างประเทศหรือกู้เป็นเงินตราต่างประเทศ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีก่อนด้วย

หมวด ๔

การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ

มาตรา ๖๘ ให้กระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นทุนหมุนเวียน ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามที่กฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด

มาตรา ๖๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีผู้ทำบัญชีตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๐ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็น หน่วยงานของรัฐจะขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินประจำปีซึ่งมิใช่ปีงบประมาณก็ได้ และกระทรวงการคลังจะกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐนั้นปฏิบัติตามด้วยก็ได้

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลังตามวรรคสอง ให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบ และนำส่งกระทรวงการคลังด้วย

มาตรา ๗๑ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามมาตรา ๗๐ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง โดยให้ตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

มาตรา ๗๒ ให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานการเงินประจำปีพร้อมกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และกระทรวงเจ้าสังกัด เว้นแต่กรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการให้นำส่งให้คณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณ และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๗๓ ให้กระทรวงการคลังจัดทำบัญชีการเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ

มาตรา ๗๔ ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุด เสนอต่อรัฐมนตรีภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น

ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีเสนอรายงานตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๗๕ ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรฐานการรายงานผลการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้กระทรวงการคลังเสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามวรรคหนึ่ง พร้อมด้วยรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามวรรคสอง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอรัฐสภาภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๗๖ ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานสถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสียหายทางการคลัง ในวันสิ้นปีงบประมาณ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการเพื่อทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

การจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๗ ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงาน ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรา ๗๕ และรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗๐ ยกเว้นรายงานการเงินของรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจ

(๓) รายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) รายงานการเงินรวมภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐตาม (๑) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจตาม (๒) และรายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม (๓)

รายงานตาม (๑) ถึง (๔) ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในกรณีหน่วยงานของรัฐใดไม่ส่งรายงานการเงินภายในระยะเวลาตามมาตรา ๗๐ ให้กระทรวงการคลังเปิดเผยไว้ในรายงานตามวรรคหนึ่ง และให้แจ้งไว้ในรายงานที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

รายงานการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

มาตรา ๗๘ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปี ซึ่งอย่างน้อยต้องแสดงผลการประเมินความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากผลกระทบของเศรษฐกิจมหภาค ระบบการเงิน นโยบายของรัฐบาล และผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ที่อาจก่อให้เกิดภาระทางการคลังของรัฐบาล และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้น

เมื่อกระทรวงการคลังได้จัดทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปีแล้ว ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๕

การตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๘๐ การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เทียบธรรม กล่าวหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

ในกรณีมีการกระทำผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ การส่งลงโทษทางปกครองให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๑ ให้คณะกรรมการจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางตามมาตรา ๑๓ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๒ บทบัญญัติในมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ ไม่ใช้บังคับกับกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย การยกเว้น การลดหย่อนภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม หรือการกันเงินรายได้ซึ่งมีผลบังคับใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๘๓ บทบัญญัติในมาตรา ๒๐ (๔) ไม่ใช่บังคับกับการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับบรรดาภาระทางการเงินที่มีกฎหมายบัญญัติให้ส่งเงินเข้าสมทบหรือชดเชยเพื่อการใด ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๘๔ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๕ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดให้มีรายงานการเงินตามมาตรา ๗๗ (๓) และ (๔) ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๖ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีผลบังคับใช้ต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีตามมาตรา ๖๙ ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีของหน่วยงานของรัฐซึ่งทำหน้าที่อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับทำหน้าที่ต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลังจัดทำหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพ และมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลัง ด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลัง และการบริหารหนี้สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุมครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๖ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน กำหนดเวลาพิจารณา ๕๗ วัน (ครบกำหนดวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑) เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเสนอต่อประธานสภาฯ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียด ในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และในวาระที่สามมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ และส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๒๗ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลังด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลังและการบริหารหนี้สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวดพร้อมบทเฉพาะกาล ประกอบด้วย บทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. นิยามศัพท์ เช่น คำว่า

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า (๑) ส่วนราชการ (๒) รัฐวิสาหกิจ (๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ (๔) องค์การมหาชน (๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล (๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า (๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ (๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ (๓) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัดที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตาม (๑) หรือ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๑) และ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือ ทุนหมุนเวียนที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บ หรือได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุหรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้สาธารณะ” หมายความว่า หนี้สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

๒. บททั่วไป

๒.๑ กำหนดวินัยสำหรับการดำเนินนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ ส่วนการกู้เงิน การลงทุน การตรากฎหมาย การออกกฎ หรือการดำเนินการใด ๆ ของรัฐที่มีผลผูกพันทรัพย์สินหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงิน การคลังแก่รัฐนั้นต้องพิจารณาความคุ้มค่าต้นทุน และผลประโยชน์ เสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐด้วย และกำหนดให้รัฐพึงเสริมสร้างวินัยให้ประชาชนเสียภาษีอากรให้ครบถ้วนตามกฎหมาย (มาตรา ๖ – มาตรา ๘)

๒.๒ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องรักษาวินัยในกิจการที่เกี่ยวกับแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างเคร่งครัด (มาตรา ๙)

๓. นโยบายการเงินการคลัง

๓.๑ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด ซึ่งให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นเลขานุการ และสำนักงานเศรษฐกิจการคลังปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ กำหนดวินัยการเงินการคลังเพิ่มเติมจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือในกฎหมายอื่น จัดทำและทบทวนแผนการคลังระยะปานกลาง เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ การงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารทรัพย์สิน และปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลังของรัฐ กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณ สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณ และสัดส่วนอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลัง กำหนดอัตราการชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา ๑๐ – มาตรา ๑๑)

๒) กำหนดให้การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่คณะกรรมการฯ กำหนด (มาตรา ๑๒)

๓.๒ การดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณ

๑) กำหนดให้มีแผนการคลังระยะปานกลางเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักสำหรับการวางแผนการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐรวมทั้งแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแผนการบริหารหนี้สาธารณะด้วย ให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำแผนการคลังระยะปานกลางที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วมาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐ ในการจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี และแผนการคลังระยะปานกลางให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และอย่างน้อยต้องประกอบด้วย เป้าหมายและนโยบายการคลัง สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ สถานะและประมาณการการคลังซึ่งรวมถึงประมาณการรายได้ ประมาณการรายจ่าย ดุลการคลัง และการจัดการกับดุลการคลังนั้น สถานะหนี้สาธารณะของรัฐบาล และภาระผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาล (มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖)

๒) กำหนดให้การจัดทำกรอบเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้นำแผนการคลังระยะปานกลางมาประกอบการพิจารณาด้วยและให้คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายงบประมาณ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่าย การจัดเก็บรายได้ แผ่นดิน สถานะของหนี้สาธารณะ และความสามารถในการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ (มาตรา ๑๕) ส่วนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยของรัฐต้องคำนึงถึง ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ ฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้ ความสามารถในการใช้จ่ายและการก่อหนี้ผู้พันของหน่วยงานของรัฐภายในปีงบประมาณนั้น การปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ และกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นโดยคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๑๗)

๓) กำหนดหลักการตรากฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น (มาตรา ๑๘) การเสนอกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ด้วย (มาตรา ๑๙)

๔) กำหนดหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๑) งบประมาณรายจ่ายลงทุน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลของงบประมาณประจำปี สำหรับงบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและสวัสดิการของบุคลากรของรัฐต้องตั้งไว้เพียงพอ

(๒) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐซึ่งเป็นหนี้สาธารณะที่กระทรวงการคลังกู้หรือค้ำประกันนั้น ต้องตั้งเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงินอย่างเพียงพอ

(๓) ภาระทางการเงินที่มีกฎหมายบัญญัติให้รัฐบาลต้องส่งเงินเข้าสมทบหรือชดเชยเพื่อการใด ๆ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ตามเวลาที่กฎหมายกำหนด

(๔) ภาระทางการเงินเพื่อชดเชยต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการ รวมทั้งความเสียหายจากการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา ๒๘ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ในโอกาสแรกที่สามารถทำได้

(๕) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นนั้น ให้ตั้งได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ การเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง และภารกิจที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐเท่านั้น (มาตรา ๒๐)

(๖) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้กระทำได้เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินระหว่างปีงบประมาณ (มาตรา ๒๑)

(๗) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ตั้งได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น (มาตรา ๒๒)

๕) กำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแก่หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ (มาตรา ๒๓)

๖) กำหนดให้การโอนงบประมาณรายจ่ายระหว่างหน่วยงานของรัฐจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายอนุญาตให้กระทำได้ (มาตรา ๒๔)

๗) กำหนดหลักการเสนอกฎหมาย

(๑) การเสนอกฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องนำเงินรายได้หรือเงินอื่นใดส่งคลังให้กระทำได้เฉพาะในกรณีมีความจำเป็นและเกิดประโยชน์ โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ก่อนเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๒๕)

(๒) การเสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าทำเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้นหรือเพื่อการหนึ่งการใด เป็นการเฉพาะจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๒๖)

๘) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณ หรือภาระทางการคลังในอนาคตตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนดให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้นจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการฯ ขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๒๗)

(๑) การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ โดยรัฐบาล รับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้นให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น (มาตรา ๒๘)

(๒) หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายจัดทำบัญชีสำหรับการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ เสนอต่อรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ (มาตรา ๒๙)

๙) กำหนดให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังให้เป็นไปตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงการคลังที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนด (มาตรา ๓๐)

๔. วินัยการเงินการคลัง

๔.๑ รายได้

๑) รายได้ ได้แก่ รายได้แผ่นดินและให้หมายความรวมถึงเงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ แต่มีกฎหมายบัญญัติให้นำไปใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้ และกำหนดให้การจัดเก็บรายได้แผ่นดินที่เป็นภาษีอากรจะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย และการยกเว้นหรือการลดภาษีอากรใด จะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ให้อำนาจจัดเก็บภาษีอากรนั้น (มาตรา ๓๑ – มาตรา ๓๓)

๒) บรรดาเงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือได้ชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สินหรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการให้นำส่งคลังตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น หรือกรณีเมื่อมีเหตุผลอันสมควรตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดยกเว้นให้ไม่ต้องนำส่งคลัง ได้แก่ เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดเชยความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อบูรณทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา เงินรายรับของหน่วยงานของรัฐที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษาหรือสถานอื่นใดที่อำนวยความสะดวกเป็นสาธารณประโยชน์ หรือประชาสงเคราะห์ เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ หรือเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายหุ้นในนิติบุคคลเพื่อนำไปซื้อหุ้นในนิติบุคคลอื่น (มาตรา ๓๔)

๓) การกั้นเงินรายได้ให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น หรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะอาศัยอำนาจตามกฎหมาย (มาตรา ๓๕)

๔) การจัดสรรเงินกำไรสุทธิของรัฐวิสาหกิจเพื่อนำส่งคลังให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น (มาตรา ๓๖)

๔.๒ รายจ่าย

๑) การก่อหนี้ที่ผูกพันการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือเงินอื่นของหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส คุ่มค่า และประหยัด โดยพิจารณาเป้าหมาย ประโยชน์ที่จะได้รับ ผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐและต้องเป็นไปตามรายการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของรัฐนั้น ต้องพิจารณาภาระทางการเงินที่เกิดขึ้น และข้อผูกพันในการชำระเงินตามสัญญาและประโยชน์ที่รัฐจะได้รับด้วย และให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมิใช่ส่วนราชการ ต้องจัดให้มีการวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติไว้ โดยต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ (มาตรา ๓๗ และ มาตรา ๔๒ – มาตรา ๔๓)

๒) กำหนดให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินมีหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือกฎ หรือตามที่ได้รับอนุญาตให้จ่าย การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๓๘ - มาตรา ๓๙)

๓) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินจากคลังเป็นเงินทดรองราชการเพื่อส่วนราชการใช้ตรงจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยหรือเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติราชการในต่างประเทศหรือตามข้อผูกพันในการกู้เงินจากต่างประเทศหรือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถรอการเบิกเงินจากงบประมาณได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เงินที่ขอเบิกจากคลัง ถ้าไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมดให้หน่วยงานของรัฐผู้เบิกนำส่งคืนคลังโดยไม่ชักช้า (มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑)

๔.๓ การจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ

๑) กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองหรือการกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้ทรัพย์สินของแผ่นดิน และทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดิน ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษา และบริหารทรัพย์สินนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ การบริหารจัดการการเงินของหน่วยงานของรัฐต้องกระทำด้วยความระมัดระวังรอบคอบและมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมด้วย ส่วนการบริหารเงินคงคลังให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังโดยต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็น เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่องด้วย (มาตรา ๔๔ - มาตรา ๔๗)

๒) กำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ หรือตามกฎระเบียบของหน่วยงานของรัฐ โดยเคร่งครัด ต้องดำเนินการด้วยความสุจริต คุ่มค่า โปร่งใสมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและตรวจสอบได้ (มาตรา ๔๘)

๔.๔ การก่อหนี้และการบริหารหนี้

๑) การก่อหนี้และการบริหารหนี้สาธารณะและหนี้ของหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามกฎหมาย และอยู่ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้กู้ สัดส่วนเพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ

๒) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐประกาศกำหนดสัดส่วนหนี้สาธารณะ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ (ภาระหนี้ของรัฐบาล ประกอบด้วย ต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย ค่าใช้จ่าย และหนี้เงินกู้ที่ต้องชำระในแต่ละปีงบประมาณ) สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ และสัดส่วนอื่น ๆ แล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบ และเปิดเผยต่อสาธารณชน รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย โดยมีการทบทวนสัดส่วนอย่างน้อยทุก ๓ ปี และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย นอกจากนี้ กฎหมายกำหนดให้กระทรวงการคลังรายงานสัดส่วนหนี้ที่เกิดขึ้นจริงต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐทุก ๖ เดือน (มาตรา ๕๐ และ มาตรา ๕๑)

๓) กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติในการกู้เงินของรัฐบาล และการค้าประกันการชำระหนี้ของหน่วยงานของรัฐโดยรัฐบาล ให้ปฏิบัติตามที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะโดยเคร่งครัด (มาตรา ๕๒) การกู้เงินของรัฐบาลนอกจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะให้กระทรวงการคลังกระทำก็ได้แต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะ และเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน และอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทศโดยไม่อาจตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ทัน (มาตรา ๕๓)

๔) กำหนดให้การเบิกจ่ายเงินกู้ตามกฎหมายกู้เงินที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะและให้หน่วยงานของรัฐที่ใช้จ่ายเงินกู้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงินและระเบียบการเบิกจ่ายเงินกู้ อย่างเคร่งครัด ใช้จ่ายเงินกู้โปร่งใส คุ่มค่า และประหยัด (มาตรา ๕๔)

๕) กำหนดให้การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานะของเงินคงคลัง โดยคำนึงถึงประมาณการรายได้และแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ กระทรวงการคลังอาจพิจารณาปรับลดวงเงินที่จะกู้ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมเมื่อปรากฏว่าในระหว่างปีงบประมาณรัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้เกินกว่าประมาณการหรือมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณต่ำกว่าประมาณการ (มาตรา ๕๕)

๖) กำหนดให้การกู้เงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ในกรณีจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีและต้องใช้เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องดำเนินการโดยไม่อาจใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายได้ โดยต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ แผนงานหรือโครงการ และจำนวนเงินกู้ตามแผนงานหรือโครงการนั้นด้วย และเมื่อได้มีการใช้จ่ายเงินกู้แล้วให้ติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้จ่ายเงินกู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และกำหนดให้เงินที่กระทรวงการคลังกู้ตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบใช้จ่ายเงินกู้นำไปใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการจนเสร็จสิ้นแล้ว หากยังมีเงินเหลือหรือไม่มีการดำเนินการหรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการนั้นอีก ให้นำส่งคลัง (มาตรา ๕๖ – มาตรา ๕๙)

๓) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการจัดทำแผนการกู้เงินและการบริหารหนี้เงินกู้ของหน่วยงานของรัฐ โดยก่อนเริ่มปีงบประมาณใดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนฯ ที่จะกระทำในปีงบประมาณนั้น ส่งให้กระทรวงการคลัง และเมื่อได้มีการกู้เงินแล้วให้รายงานต่อกระทรวงการคลังเพื่อทราบด้วย และ ต้องจัดทำรายงานการกู้เงินประจำปี งบประมาณและสถานะหนี้เงินกู้คงค้างเสนอต่อกระทรวงการคลังภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๖๐)

๔.๕ เงินนอกงบประมาณและทุนหมุนเวียน

๑) กำหนดหลักเกณฑ์ให้มีเงินนอกงบประมาณเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือ การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการมีเงินนอกงบประมาณนั้น เงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐให้นำมา ฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหรือได้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็น อย่างอื่น ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงิน นอกงบประมาณหรือมีเงินนอกงบประมาณมากเกินไปเกินสมควร ให้กระทรวงการคลังเรียกให้หน่วยงานของรัฐนำเงิน ดังกล่าวส่งคลัง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๖๑ –มาตรา ๖๒)

๒) กำหนดให้การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น โดยต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่ชัดเจนและเป็นกรณีที่เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามหน้าที่ เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม และเหมาะสมที่จะอนุญาตให้นำรายรับจาก การดำเนินกิจกรรมนั้นสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้รวมถึงไม่เข้าซ้อนกับทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งไว้แล้ว การขอจัดตั้ง การบริหาร การประเมินผล การรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เว้นแต่จะมี กฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๖๓)

๔.๖ การคลังท้องถิ่น

๑) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอในการจัดทำบริการ สาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ (มาตรา ๖๔)

๒) กำหนดหลักการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย การก่อหนี้ผูกพัน และการบริหารทรัพย์สิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยต้องพิจารณาผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า ความประหยัด และภาระทางการคลังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย (มาตรา ๖๕)

๓) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้พิจารณา ฐานะการคลัง ความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ในปีงบประมาณนั้นโดยต้องปฏิบัติตาม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัตินี้ และการก่อหนี้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ถ้าเป็นการกู้เงินหรือ การออกพันธบัตรให้อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้กำหนดขึ้นตามกฎหมาย ว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะด้วย ส่วนการกู้เงินที่เป็นการกู้เงินจากต่างประเทศหรือกู้เป็นเงินตราต่างประเทศ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีก่อนด้วย (มาตร ๖๖ –มาตรา ๖๗)

๕. การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ

๕.๑ กำหนดให้กระทรวงการคลังทำหน้าที่

๑) กำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ให้หน่วยงานของรัฐ (ที่ไม่ใช่ รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียน) จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชี ภาครัฐ ส่วนหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นทุนหมุนเวียน ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามที่กฎหมายว่าด้วยการบริหาร ทุนหมุนเวียนกำหนด (มาตรา ๖๘)

๒) จัดทำบัญชีการเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ (มาตรา ๗๓)

๓) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดเสนอต่อรัฐมนตรีภายใน ๔๕ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น โดยให้รัฐมนตรีรายงานต่อคณะรัฐมนตรี ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (มาตรา ๗๔)

๔) จัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

(๒) งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณและจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการตรวจสอบงานการเงินแผ่นดินรายงานผลการตรวจสอบ รายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรฐานการรายงานผลการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ) และให้กระทรวงการคลังเสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณพร้อมด้วยรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายใน ๒๑๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (มาตรา ๗๕)

๕) จัดทำรายงานสถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสี่ยงทางการคลัง ในวันสิ้นปีงบประมาณ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการเพื่อทราบภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๗๖)

๖) จัดทำรายงาน

(๑) รายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงาน การเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรา ๗๕ และรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗๐ ยกเว้น รายงานการเงินของรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจ

(๓) รายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) รายงานการเงินรวมภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินรวมของรัฐบาลและ หน่วยงานของรัฐตาม (๑) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจตาม (๒) และรายงานการเงินรวมขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตาม (๓) ทั้งนี้ รายงานตาม (๑) ถึง (๔) ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๒๑๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (มาตรา ๗๗)

๗) ทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปี ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เสนอต่อ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง และเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๗๘)

๕.๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทำหน้าที่

๑) จัดให้มีผู้ทำบัญชีตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อจัดทำบัญชีและ รายงานการเงินตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๙)

๒) จัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกำหนดในกรณีที่มีความจำเป็นหน่วยงานของรัฐจะขอ ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินประจำปีซึ่งมิใช่ปีงบประมาณก็ได้ โดยภายใน ๙๐ วัน นับแต่

วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง ให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและนำส่งกระทรวงการคลังด้วย (มาตรา ๗๐)

๓) นำส่งรายงานการเงินประจำปีพร้อมกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงเจ้าสังกัด ยกเว้นรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้นำส่งให้คณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ทั้งนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน (มาตรา ๗๒)

๔) จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด (มาตรา ๗๔)

๕.๓ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ผู้สอบบัญชี) ตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลังโดยให้ตรวจสอบรายงานผลการตรวจสอบตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด (มาตรา ๗๑)

๖. การตรวจเงินแผ่นดิน (หมวด ๕)

กำหนดให้การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เที่ยงธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ในกรณีมีการกระทำผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ การสั่งลงโทษทางปกครองให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน (มาตรา ๘๐)

๗. บทเฉพาะกาล

๗.๑ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ จัดทำแผนการคลังระยะปานกลางให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๑)

๗.๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๔)

๗.๓ กำหนดให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดให้มีรายงานการเงินตามมาตรา ๗๗ (๓) และ (๔) ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๗.๔ กำหนดบทเร่งรัดเพื่อให้มีการดำเนินการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือหลักเกณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีผลบังคับใช้ต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๖)

๗.๕ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีตามมาตรา ๖๔ ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีของหน่วยงานของรัฐซึ่งทำหน้าที่อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับทำหน้าที่ต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลังจัดทำหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนและประโยชน์สาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็น “รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” ทุกแห่ง

มาตรา ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “เขตอนุรักษ์” และคำว่า “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

““หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในส่วนของ ๔ การทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ของหมวด ๓ การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ลงวันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๔

การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๖ ในส่วนนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า กระบวนการศึกษาและประเมินผลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้มีการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบดังกล่าว ผลการศึกษาเรียกว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

“อนุญาต” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกไปอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตร และการให้อาชญาบัตรด้วย

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ และให้หมายความรวมถึงผู้จัดการของนิติบุคคลอาคารชุดสำหรับทรัพย์สินส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด และผู้จัดสรรที่ดินหรือคณะกรรมการหมู่บ้านจัดสรรของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรสำหรับสาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินด้วย

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่มีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ตามระเบียบหรือกฎหมายอื่นใดไว้แล้ว การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้คำนึงถึงผลการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ดังกล่าวด้วย

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนดให้โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ เป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ซึ่งผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด โดยจะกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทหรือขนาดของโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการก็ได้ และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการ สภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน การประเมินทางเลือกในการดำเนินการ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการทั้งทางตรงและทางอ้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหาย

การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด เป็นการเพิ่มเติมจากที่ต้องดำเนินการตามวรรคสองด้วย

ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาทบทวนประกาศตามวรรคหนึ่งทุกรอบระยะเวลาห้าปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็นจะดำเนินการให้เร็วกว่านั้นก็ได้

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ เป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชนที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการนั้น จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ในระหว่างการศึกษาความเหมาะสมของโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการ และเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ในการพิจารณาเสนอความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้มีความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการประกอบการพิจารณาด้วย

ในการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจขอให้บุคคลหรือสถาบันใดซึ่งมีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทำการศึกษาและเสนอรายงานหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

กรณีโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ เป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการนั้นจัดทำและเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑/๑ ด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่งเป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการด้านการคมนาคมขนส่ง การชลประทาน การป้องกันสาธารณภัย โรงพยาบาล หรือที่อยู่อาศัย ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อประโยชน์สาธารณะ ในระหว่างที่รอผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการนั้น อาจเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินกระบวนการหรือขั้นตอนเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกชนที่จะเป็นผู้รับงานนั้น ไปพลางก่อนได้ แต่จะลงนามผูกพันในสัญญาหรือให้สิทธิกับเอกชนผู้นั้นไม่ได้

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ เป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่จะต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน ในการเสนอรายงานดังกล่าวอาจจัดทำเป็นรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง ก็ได้

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายรอการสั่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการตามวรรคหนึ่งไว้จนกว่ารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะได้รับความเห็นชอบหรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ และได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนตรวจสอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมา หากเห็นว่ารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้นมิได้จัดทำให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือมีเอกสารไม่ครบถ้วน ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน

แจ้งให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตที่เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น

ในกรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐ ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนเห็นว่ารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้จัดทำถูกต้องและมีเอกสารครบถ้วน หรือได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องและ ครบถ้วนตามวรรคสามแล้ว ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือ หน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนพิจารณาเสนอ ความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น เพื่อเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการ พิจารณาต่อไป

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ปฏิบัติหน้าที่แทนได้ เว้นแต่โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผล กระทบสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง เป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบ ต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใด ของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง หรือเป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการ ตามมาตรา ๔๙ วรรคสี่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด

ให้หน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน ตามวรรคห้า รายงานผลการปฏิบัติงานและการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของ คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบภายในระยะเวลา และตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตในกิจการ อันเป็นสาระสำคัญสำหรับการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการนั้นตามกฎหมายร่วมเป็น กรรมการอยู่ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการผู้ชำนาญการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๑/๑ ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่ให้ความเห็นชอบ ให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมใหม่ตามแนวทาง รายละเอียด ประเด็น หรือหัวข้อที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการกำหนดภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ มิฉะนั้นให้ถือว่าผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตไม่ประสงค์จะเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และให้ถือว่าจบกระบวนการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ตัดสิทธิที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตจะเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมใหม่ตามมาตรา ๕๐

เมื่อผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตได้เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมหรือได้จัดทำใหม่แล้ว ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานดังกล่าว ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่ให้ความเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอตามวรรคสาม ให้ถือว่าจบกระบวนการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ตัดสิทธิที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตจะเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมใหม่ตามมาตรา ๕๐

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ ความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๑/๒ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑/๑ ให้กรรมการผู้ชำนาญการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการมีอำนาจตรวจสอบสถานที่ที่เป็นที่ตั้งของโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้นได้ โดยต้องกระทำต่อหน้าหรือด้วยความยินยอมของผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาต

มาตรา ๕๑/๓ เมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ หรือในกรณีที่ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๕๑/๑ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนำมาตรการตามที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการในวรรคหนึ่งของผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องจัดทำตามมาตรา ๕๑/๕ ไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตด้วย

มาตรา ๕๑/๔ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจกำหนดให้การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ ต้องจัดทำหรือได้รับการรับรองจากผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การขอและการออกใบอนุญาต คุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการสั่งพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๑/๕ เพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบและพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตที่ได้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งได้รับอนุญาตให้ดำเนินการแล้ว จัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เสนอต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตรวบรวมรายงานที่ได้รับตามวรรคหนึ่งส่งให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในเขตท้องที่นั้น หรือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับรายงาน

ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวบรวมรายงานตามวรรคสอง และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะและความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือมิได้ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๕๑/๓ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอแนะหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตให้มีการดำเนินการทางกฎหมายเพื่อบังคับให้ผู้ดำเนินการ หรือผู้ขออนุญาตปฏิบัติตามมาตรการที่ได้กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตให้ถูกต้อง และให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาต แล้วแต่กรณี แจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบภายในระยะเวลาเก้าสิบวัน

มาตรา ๕๑/๖ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือได้รับความเห็นชอบหรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการสามารถนำไปใช้เพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือประกอบการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายได้เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนได้มีหนังสือแจ้งความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตประสงค์จะนำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือได้รับความเห็นชอบหรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการแล้ว เพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี หรือประกอบการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง โครงการหรือกิจการ หรือการดำเนินการที่จะดำเนินการนั้นจะต้องไม่มีการดัดแปลง ขยาย ต่อเติม เพิ่ม ลด หรือ

เปลี่ยนแปลงที่จะมีผลกระทบหรือทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่และชุมชนเพิ่มขึ้น จากที่ระบุในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือได้รับความเห็นชอบหรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ หรือจะต้องไม่เป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง และผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องทบทวนมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นหรือได้รับความเห็นชอบ เสนอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาใหม่แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๑/๗ ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการได้รับเบี้ยประชุมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑/๑ คณะกรรมการผู้ชำนาญการจะมอบหมายให้บุคคลหรือสถาบันใดได้ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการโดยได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาก็ได้

บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามวรรคสองจะต้องไม่เป็นข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรในสังกัดสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน แล้วแต่กรณี และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด

รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการจะมอบหมายให้บุคคลตามวรรคสองเป็นผู้ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาได้จะต้องเป็นรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง หรือมีความยุ่งยากซับซ้อน หรือมีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒ (๑) ให้ทำต่อหน้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะ ถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ให้ทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๑/๑ และมาตรา ๑๐๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๐๑/๑ ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตผู้ใดก่อสร้างหรือดำเนินโครงการหรือกิจการก่อนที่รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๘ จะได้รับความเห็นชอบหรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งแสนบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือหยุดการกระทำนั้น

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการก่อสร้างหรือดำเนินการในโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติในวรรคหนึ่งถึงหนึ่ง

มาตรา ๑๐๑/๒ ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตผู้ใดไม่นำส่งรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๑/๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๐/๑ และมาตรา ๑๑๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๑๐/๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการเปรียบเทียบแต่ละคณะให้มีจำนวนสามคน และต้องแต่งตั้งจากผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ การประชุม และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบ
ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑๐/๒ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสองปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิก ๑. ของอัตราค่าธรรมเนียมท่ายพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน ๒. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๒. ใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงาน ปีละ ๕,๐๐๐ บาท”

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๗. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

“๗. การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม

ไบอนุญาติ”

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ บรรดารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการต่อไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ให้ความเห็นชอบ หรือถือได้ว่าให้ความเห็นชอบ หรือที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ให้ความเห็นแล้ว สามารถนำไปใช้เพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือประกอบการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายได้ ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ โครงการหรือกิจการที่ได้รับความยินยอมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด โดยได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โครงการหรือกิจการนั้นสามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยต้องปฏิบัติตามมาตรการที่ได้แสดงความยินยอมนำไปปฏิบัติและส่งรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๕ ให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ

มาตรา ๑๖ บรรดาคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นไว้

ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผล
กระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การใดที่ได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนโดยชอบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและ
รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการโดยชอบตามพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออก
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เฉพาะที่เกี่ยวกับการ
จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา
กฎกระทรวง หรือประกาศ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้
ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้
ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ให้เป็นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันเป็นการไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕๘ และมาตรา ๒๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้มีการจัดทำกฎหมายที่จำเป็นเพื่อกำหนดให้การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามกฎหมาย ประกอบกับกระบวนการและขั้นตอนการจัดทำ การเสนอ และการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่ได้ใช้บังคับเป็นเวลานานแล้ว และในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเพื่อให้มีมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับและได้รับความเชื่อมั่นจากทุกภาคส่วน ในการดำรงไว้ซึ่งการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศอย่างสมดุล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการ คือ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขคำว่า “รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม” เป็น “รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๓. ปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๑ มาตรา ๕๑/๒ มาตรา ๕๑/๓ มาตรา ๕๑/๔ มาตรา ๕๑/๕ มาตรา ๕๑/๖ มาตรา ๕๑/๗ มาตรา ๕๑/๘ และมาตรา ๕๑/๙)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการเข้าตรวจสอบสถานที่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๖)

๕. เพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับกรณีการไม่นำส่งรายงานการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และกรณีการดำเนินการก่อสร้างหรือประกอบกิจการใดก่อนที่รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะได้รับความเห็นหรือความเห็นชอบ (เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑ มาตรา ๑๐๑/๒)

๖. เพิ่มคณะกรรมการเปรียบเทียบ (เพิ่มมาตรา ๑๑๐/๑ และมาตรา ๑๑๐/๒)

๗. แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียม (ยกเลิก ๑. แก้ไขเพิ่มเติม ๒. และเพิ่ม ๗. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๒๔ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๕๗ วัน เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สามมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของ

คณะกรรมการธิการ และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ
วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๓๗ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๓๕ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน
ยังไม่มีมาตรการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างพอเพียงสมควรปรับปรุงใหม่โดย

- (๑) ส่งเสริมประชาชนและองค์กรเอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (๒) จัดระบบการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (๓) กำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่นให้เกิดการประสานงาน
และมีหน้าที่ร่วมกันในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและกำหนดแนวทางปฏิบัติในส่วนที่ไม่มี
หน่วยงานใดรับผิดชอบโดยตรง

(๔) กำหนดมาตรการควบคุมมลพิษด้วยการจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย
ระบบกำจัดของเสีย และเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับมลพิษ

(๕) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดมลพิษให้เป็นไปโดยชัดเจน

(๖) กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริมด้านกองทุนและความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้
การยอมรับที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น
๑๑๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิก (มาตรา ๓)

- (๑) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๒) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๓) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

๒. ในพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้ (มาตรา ๔)

"สิ่งแวดล้อม" หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์
ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น

"คุณภาพสิ่งแวดล้อม" หมายความว่า ดุลยภาพของธรรมชาติ อันได้แก่ สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติ
ต่าง ๆ และสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชนและความสมบูรณ์สืบไป
ของมนุษยชาติ

"มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม" หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ อากาศ เสียง และสภาวะ
อื่น ๆ ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนสิ่งแวดล้อม

"มลพิษ" หมายความว่า ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่น ๆ รวมทั้งกาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้นที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่น ๆ ที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

"ภาวะมลพิษ" หมายความว่า สภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนโดยมลพิษ ซึ่งทำให้คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ มลพิษในดิน

"แหล่งกำเนิดมลพิษ" หมายความว่า ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรมอาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใด ๆ หรือสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ

"ของเสีย" หมายความว่า ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้ง กาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้นที่อยู่ในสภาพของแข็ง ของเหลวหรือก๊าซ

"น้ำเสีย" หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว รวมทั้ง มลสารที่ปะปนหรือปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น

"อากาศเสีย" หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นไอเสีย กลิ่นควัน ก๊าซ เขม่า ฝุ่นละออง เถ้าถ่าน หรือมลสารอื่นที่มีสภาพละเอียดบางเบาจนสามารถรวมตัวอยู่ในบรรยากาศได้

"วัตถุอันตราย" หมายความว่า วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

"เหตุรำคาญ" หมายความว่า เหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

"โรงงานอุตสาหกรรม" หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

"อาคาร" หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

"ยานพาหนะ" หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยและอากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

"ผู้ควบคุม" หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการควบคุม ตรวจสอบ วิเคราะห์ ดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการควบคุม บำบัด หรือกำจัดมลพิษอื่นใด ซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษจัดสร้างให้มีขึ้นเพื่อการบำบัดน้ำเสีย กำจัดของเสียหรือมลพิษอื่นใดด้วยการลงทุนและเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง

"ผู้รับจ้างให้บริการ" หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย หรือตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

"เขตอนุรักษ์" หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตสงวนเพื่อการท่องเที่ยว และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมายกำหนด

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า

(๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๒) ประธานสุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล

(๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองท้องถิ่นอย่างอื่นนอกเหนือจาก (๑) ถึง (๕) ข้างต้น ที่ได้รับการประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

"เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

๓. กำหนดให้ในกรณีที่บทบัญญัติใดในพระราชบัญญัตินี้อ้างถึงจังหวัดหรือกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานครหรือให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณีด้วย (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการร่วมกันส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชาติ บุคคลอาจมีสิทธิและหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๖)

(๑) การได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติหรือเป็นความลับเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สินหรือสิทธิในทางการค้าหรือกิจการของบุคคลใดที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

(๒) การได้รับชดเชยค่าเสียหาย หรือค่าทดแทนจากรัฐในกรณีที่ได้รับความเสียหายจากภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษ อันมีสาเหตุมาจากกิจการหรือโครงการใดที่ริเริ่มสนับสนุนหรือดำเนินการโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

(๓) การร้องเรียนกล่าวโทษผู้กระทำผิดต่อเจ้าพนักงานในกรณีที่ได้พบเห็นการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิด หรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(๔) การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๕) การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติไว้

๕. กำหนดให้เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้องค์กรเอกชนซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย หรือกฎหมายต่างประเทศที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางสาธารณะหรือมุ่งค้าหากำไรจากการประกอบกิจกรรมดังกล่าว มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๗)

๖. กำหนดให้องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗ แล้วอาจได้รับการช่วยเหลือหรือได้รับการสนับสนุนจากทางราชการในเรื่องดังต่อไปนี้ (มาตรา ๘)

(๑) การจัดให้มีอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๒) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลหรือข่าวสาร เพื่อสร้างจิตสำนึกของสาธารณชนที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(๓) การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ริเริ่มโครงการหรือกิจกรรม เพื่อคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้น

(๔) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเสนอแนะ ความคิดเห็นต่อรัฐบาลหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๕) การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนผู้ได้รับอันตรายหรือความเสียหาย จากภาวะมลพิษอันเกิดจากการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษ รวมทั้ง เป็นผู้แทนในคดีที่มีการฟ้องร้อง ต่อศาล เพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายนั้นด้วย

ในกรณีที่องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่ง และร้องขอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติช่วยเหลือ ให้นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจสั่งให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม หรือสั่งให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกต่อไป

คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจพิจารณา จัดสรรเงินทุนอุดหนุน หรือเงินกู้ให้แก่องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนแล้ว เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้ตามที่เห็นสมควร

องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนแล้วอาจเสนอชื่อผู้แทนภาคเอกชนเพื่อให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้

ในกรณีที่องค์กรเอกชนใดที่ได้จดทะเบียนแล้วดำเนินการโดยก่อความวุ่นวายหรือขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยหรือไม่เหมาะสม ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนขององค์กรเอกชนนั้นได้

๗. กำหนดให้เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายต่อสาธารณชนอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ หรือภาวะมลพิษที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ต่อชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ เป็นอันมาก ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งตามที่เห็นสมควรให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือบุคคลใด รวมทั้ง บุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับอันตรายหรือความเสียหายดังกล่าว กระทำหรือร่วมกันกระทำการใด ๆ อันจะมีผล เป็นการควบคุม ระวังหรือบรรเทาผลร้ายจากอันตรายและความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างทันที่ทั้งที่ ในกรณี ที่ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้ก่อให้เกิดภาวะมลพิษดังกล่าว ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งบุคคลนั้นไม่ให้กระทำ การใดอันจะมีผลเป็นการเพิ่มความรุนแรงแก่ภาวะมลพิษในระหว่างที่มีเหตุภัยอันตรายดังกล่าวด้วย

อำนาจในการสั่งตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการ ภายในเขตจังหวัดแทนนายกรัฐมนตรีได้โดยให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคสองแล้ว ให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้เพื่อเป็นการป้องกันแก้ไข ระวังหรือบรรเทาเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภัยอันตรายจากภาวะ มลพิษตามมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีกำหนดมาตรการป้องกันและจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ไว้ล่วงหน้า (มาตรา ๑๐)

๙. กำหนดให้มีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง-วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่เกินแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในจำนวนนี้จะต้องมีผู้แทนภาคเอกชนร่วมอยู่ด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้พิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๑๒)

๑๐. กำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๓)

(๑) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๒

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา ๓๕

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดตามมาตรา ๓๗

(๕) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากรและการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเสนอตามมาตรา ๕๓ (๑)

(๘) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา ๕๕

(๙) กำกับดูแลและเร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ท้องถิ่น ประกาศ ระเบียบและคำสั่งที่จำเป็น เพื่อให้กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีความเป็นระบบโดยสมบูรณ์

(๑๐) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่น่าปรากฏว่า ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๑๒) กำกับจัดการและบริหารเงินกองทุน

(๑๓) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๑๑. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๓ ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินอีกหนึ่งวาระ และการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗)

๑๒. กำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการและแผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือบุคคลนั้นมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจจะทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ในกรณีที่เอกสารหรือข้อมูลที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเรียกให้ส่งตามวรรคหนึ่งเป็นเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับความลับอันมีลักษณะเป็นสิทธิบัตรซึ่งได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดวิธีการและมาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้เอกสารหรือข้อมูลเหล่านั้นถูกเผยแพร่สู่บุคคลอื่นใด นอกจากนี้ จะต้องใช้เอกสารหรือข้อมูลนั้นเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรานี้เท่านั้น (มาตรา ๑๙)

๑๓. กำหนดให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า "กองทุนสิ่งแวดล้อม" ในกระทรวงการคลัง ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๒)

(๑) เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

(๒) เงินที่โอนมาจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) เงินค่าบริการและค่าปรับที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นคราว ๆ

(๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

(๖) เงินจากดอกผลและผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุนนี้

(๗) เงินอื่น ๆ ที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการกองทุนนี้

ให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนสิ่งแวดล้อม และดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้

๑๔. กำหนดให้เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๓)

(๑) ให้ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม รวมทั้ง การจัดหาจัดซื้อ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบดังกล่าวด้วย

(๒) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจกู้ยืม เพื่อจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด สำหรับใช้เฉพาะในกิจการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) ให้เอกชนกู้ยืมในกรณีที่บุคคลนั้น มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย หรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย หรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อการควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรม หรือการดำเนินกิจการของตนเองหรือบุคคลนั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเป็นผู้รับจ้างให้บริการ บำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) เป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควรและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๕) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

๑๕. กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนา การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมโยธาธิการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติแต่งตั้งเป็นกรรมการ และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและ เลขาธิการ (มาตรา ๒๔)

๑๖. กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๕)

(๑) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบและวิธีการขอจัดสรรหรือขอกู้ยืมเงินกองทุน

(๓) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินงานของผู้จัดการกองทุนตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ตลอดจนวิธีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กรมบัญชีกลางและผู้จัดการ กองทุนตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐

(๔) วางระเบียบการรับเงินและเบิกจ่ายเงินกองทุน

(๕) กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินที่กู้ยืมจากกองทุนตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) รวมทั้ง อัตราดอกเบี้ยและหลักประกันตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๖) กำหนดอัตราส่วนและหลักเกณฑ์สำหรับการหักเงินค่าบริการและค่าปรับส่งเข้ากองทุน ตามมาตรา ๙๓

(๗) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

โดยคณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาและปฏิบัติการอย่างหนึ่ง อย่างใดตามที่คณะกรรมการกองทุนจะมอบหมายก็ได้

๑๗. กำหนดให้การจัดสรรเงินกองทุนให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือเอกชน ทำการกู้ยืม ตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด (มาตรา ๒๘)

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้คณะกรรมการกองทุน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจจัดสรรเงินกองทุนให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนรายหนึ่งรายใดกู้ยืมเงินกองทุนได้ โดยมีกำหนดระยะยาวเป็นพิเศษ และจะกำหนด ให้ลดอัตราดอกเบี้ยหรือยกเว้นดอกเบี้ยตามที่เห็นสมควรก็ได้

๑๘. กำหนดให้อธิบดีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เป็นผู้จัดการกองทุนในเงินกองทุนส่วนที่จัดสรรให้ส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมตามมาตรา ๒๓ (๑) และเงินกองทุนในส่วนอื่นที่คณะกรรมการกองทุนจัดสรรนอกเหนือจากมาตรา ๒๓ (๒) และ (๓) (มาตรา ๒๙)

๑๙. กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินของรัฐที่เห็นสมควรหรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นผู้จัดการกองทุนในเงินกองทุนส่วนที่จัดสรรให้ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือเอกชนกู้ยืมตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) ได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้จัดการกองทุนมีหน้าที่วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในด้านการลงทุนและด้านวิชาการ และให้มีอำนาจทำสัญญาให้กู้ยืมแทนคณะกรรมการกองทุนในฐานะผู้ให้กู้ เก็บรักษาและจ่ายเงินกองทุนส่วนนี้ให้ผู้กู้ตามเงื่อนไขในสัญญากู้ยืม รวมทั้ง ติดตามทวงถามและรับเงินที่ผู้กู้ชำระคืนพร้อมทั้งดอกเบี้ยส่งเข้ากองทุน และให้มีอำนาจกำหนดระเบียบเพื่อปฏิบัติการในการให้กู้ยืมเงินได้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุน

สัญญากู้ยืมตามวรรคสองจะต้องมีเงื่อนไข ซึ่งเป็นสาระสำคัญของสัญญากำหนดให้ผู้กู้มีหน้าที่ต้องใช้จ่ายเงินที่กู้ยืมไป เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเท่านั้น (มาตรา ๓๐)

๒๐. กำหนดให้เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เก็บรักษาไว้ตามมาตรา ๒๒ ให้กรมบัญชีกลางนำไปหาดอกผลโดยการฝากออมทรัพย์หรือฝากประจำกับสถาบันการเงินที่เป็นของรัฐ

เงินรายได้ของกองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๒ ให้นำส่งเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ในการตามทักปฏิบัติไว้ใน มาตรา ๒๓ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๓๑)

๒๑. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่อไปนี้ (มาตรา ๓๒)

(๑) มาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่น ๆ ที่อยู่ภายในพื้นแผ่นดิน โดยจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำในแต่ละพื้นที่

(๒) มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งรวมทั้งบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ

(๓) มาตรฐานคุณภาพน้ำบาดาล

(๔) มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

(๕) มาตรฐานระดับเสียงและความสั่นสะเทือนโดยทั่วไป

(๖) มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่น ๆ

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่งจะต้องอาศัยหลักวิชาการ กฎเกณฑ์ และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย

๒๒. กำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้กำหนดไว้แล้วให้เหมาะสมตามความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (มาตรา ๓๔)

๒๓. กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า "แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม" เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ

สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดขึ้นตามมาตรา ๑๓ (๑) โดยแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๓๕)

๒๔. กำหนดให้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตาม มาตรา ๓๕ อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงานและแนวทางการดำเนินงานในเรื่องดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓๖)

- (๑) การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่น ๆ
- (๒) การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- (๓) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- (๔) การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
- (๕) การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้ง การกำหนดอัตรากำลังพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๖) การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๗) การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒๕. กำหนดให้เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แจ้งให้จังหวัดนั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด แต่ถ้ามีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกตามความเหมาะสม

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ มารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดด้วย

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ แต่ประสงค์จะดำเนินการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดของตน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดนั้นอาจจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก็ได้ (มาตรา ๓๗)

๒๖. กำหนดให้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จะต้องเป็นแผนปฏิบัติการที่เสนอระบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงสภาพความรุนแรงของปัญหาและเงื่อนไขต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้น และควรจะต้องมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓๘)

(๑) แผนการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๒) แผนการจัดหาและให้ได้มาซึ่งที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซมบำรุงรักษาและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๓) แผนการจัดเก็บภาษีอากรและค่าบริการเพื่อการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบการกำจัดของเสียรวมตาม (๒)

(๔) แผนการตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมการปล่อยทิ้งน้ำเสียและของเสียอย่างอื่นจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

(๕) แผนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการละเมิดและฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

๒๗. กำหนดให้ในกรณีที่มีการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการในพื้นที่ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างพื้นที่ของสองจังหวัดขึ้นไปเนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์หรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติของพื้นที่นั้นหรือเพื่อประโยชน์ในการจัดการอย่างเป็นระบบตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกต้องและเหมาะสม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๗ (มาตรา ๔๐)

๒๘. กำหนดให้ในกรณีที่จังหวัดใดซึ่งมีหน้าที่ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๗ ไม่จัดทำหรือไม่สามารถจัดทำได้ หรือจัดทำเสนอแล้วแต่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้นว่ามีความรุนแรงถึงขนาดที่จำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือไม่ หากเห็นว่าจำเป็นให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อออกคำสั่งให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับจังหวัดนั้นแทน (มาตรา ๔๑)

๒๙. กำหนดให้การคุ้มครองและจัดการพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๕ และตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (มาตรา ๔๒)

๓๐. กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏว่า พื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารหรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้โดยง่ายหรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติ หรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๔๓)

๓๑. กำหนดให้ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๓ ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ไว้ในกฎกระทรวงด้วย (มาตรา ๔๔)

(๑) กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๒) ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของพื้นที่นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติหรือเกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๓) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่นั้น ให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(๔) กำหนดวิธีการจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้น รวมทั้ง การกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น

(๕) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้น

๓๒. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทและขนาดของโครงการ หรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอขอความเห็นชอบตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

ในกรณีที่โครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดใดหรือที่จะจัดตั้งขึ้นในพื้นที่ใดมีการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้แล้ว และเป็นมาตรฐานที่สามารถใช้กับโครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดเดียวกันหรือในพื้นที่ลักษณะเดียวกันได้ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้โครงการหรือกิจการในทำนองเดียวกันได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ได้ แต่ทั้งนี้โครงการหรือกิจการนั้นจะต้องแสดงความยินยอมปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๔๖)

๓๓. กำหนดให้ในกรณีที่โครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ เป็นโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้น จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ในระยะทำการศึกษาความเหมาะสมของโครงการเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจขอให้บุคคลหรือสถาบันใด ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทำการศึกษาและเสนอรายงานหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

สำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๔๖ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้นจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ (มาตรา ๔๗)

๓๔. กำหนดให้ในกรณีที่โครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๖ เป็นโครงการหรือกิจการซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ให้บุคคลผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ในการเสนอรายงานดังกล่าวอาจจัดทำเป็นรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ก็ได้

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายรอการส่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการตามวรรคหนึ่งไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๙ จากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมตรวจสอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมาน หากเห็นว่ารายงานที่เสนอมามีได้จัดทำให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือมีเอกสารข้อมูลไม่ครบถ้วน ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแจ้งให้บุคคลผู้ขออนุญาตที่เสนอรายงานทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานนั้น

ในกรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาเห็นว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมาร้องต้องและมีข้อมูลครบถ้วน หรือได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนตามวรรคสามแล้ว ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานนั้น เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาต่อไป

การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น หรือผู้แทนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย (มาตรา ๔๘)

๓๕. กำหนดให้การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามมาตรา ๔๘ ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบแล้ว

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ หรือในกรณีที่ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายส่งอนุญาตแก่บุคคลซึ่งขออนุญาตได้

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่ให้ความเห็นชอบ ให้เจ้าหน้าที่รอการส่งอนุญาตแก่บุคคลผู้ขออนุญาตไว้ก่อนจนกว่าบุคคลดังกล่าวจะเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการสั่งให้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดทำใหม่ทั้งฉบับ ตามแนวทางหรือรายละเอียดที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการกำหนด

เมื่อบุคคลดังกล่าวได้เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติม หรือได้จัดทำใหม่ทั้งฉบับแล้ว ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานดังกล่าว แต่ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการเห็นชอบ และให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวส่งอนุญาตแก่บุคคลผู้ขออนุญาตได้

ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร รัฐมนตรีจะประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้โครงการหรือกิจการตามประเภทและขนาดที่ประกาศกำหนดตามมาตรา ๔๖ ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการขอต่ออายุใบอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น ตามวิธีการเช่นเดียวกับการขออนุญาตด้วยก็ได้ (มาตรา ๔๙)

๓๖. กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๕๓)

(๑) เสนอแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๒) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๓) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านภาษีอากรและการลงทุนของเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษและการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๔) เสนอแนะการกำหนดอัตราค่าบริการสำหรับระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๕) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดตามมาตรา ๕๕

(๖) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙

(๗) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของของเสียอันตรายตามมาตรา ๗๙

(๘) ประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชน เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษ

(๙) จัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติปีละหนึ่งครั้ง

(๑๐) พิจารณาวินิจฉัยการคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย

๓๗. กำหนดให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๕)

๓๘. กำหนดให้ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อมโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานดังกล่าวไม่ต่ำกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๕๕ ให้มาตรฐานดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น แต่ถ้ามาตรฐานดังกล่าวต่ำกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๕๕ ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจตามกฎหมายนั้นแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ในกรณีที่มิอุปสรรคไม่อาจดำเนินการเช่นนั้นได้ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นผู้ชี้ขาด เมื่อมีคำชี้ขาดเป็นประการใด ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำชี้ขาดนั้น (มาตรา ๕๖)

๓๙. กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏว่าท้องที่ใดมีปัญหามลพิษซึ่งมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมมลพิษเพื่อดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษได้ (มาตรา ๕๙)

๔๐. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดตามมาตรา ๓๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ซึ่งการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (มาตรา ๖๐)

(๑) ทำการสำรวจ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีอยู่ในเขตควบคุมมลพิษนั้น

(๒) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่ได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (๑)

(๓) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพมลพิษ รวมทั้ง ขอบเขตความรุนแรงของสภาพปัญหา และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น

๔๑. กำหนดให้แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๖๐ จะต้องเสนอประมาณการและคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนสำหรับก่อสร้างหรือดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่จำเป็น สำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นด้วย (มาตรา ๖๑)

๔๒. กำหนดให้ในกรณีที่จำเป็นจะต้องจัดทำที่ดินสำหรับใช้เป็นที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมสำหรับเขตควบคุมมลพิษใด แต่ไม่สามารถจัดหาที่ดินของรัฐได้ ให้ดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนเพื่อพิจารณาคัดเลือกเป็นที่ตั้ง ในกรณีที่มิค้ำใช้จ่ายให้เสนอประมาณการและคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนในแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ ให้กำหนดที่ดินที่เหมาะสมเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีให้ดำเนินการเวนคืนต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (มาตรา ๖๒)

๔๓. กำหนดให้ยานพาหนะที่จะนำมาใช้จะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษเกินกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ และกำหนดให้ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่า ได้มีการใช้ยานพาหนะโดยฝ่าฝืนตามมาตรา ๖๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้น โดยเด็ดขาดหรือจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ (มาตรา ๖๔ - มาตรา ๖๕)

๔๔. กำหนดให้ในการออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะตามมาตรา ๖๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทำเครื่องหมายให้เห็นปรากฏเด่นชัดเป็นตัวอักษรที่มีข้อความว่า "ห้ามใช้เด็ดขาด" หรือ "ห้ามใช้ชั่วคราว" หรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งเป็นที่รู้และเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไปว่ามีความหมายอย่างเดียวกันไว้ ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของยานพาหนะนั้นด้วย

การทำและการยกเลิกเครื่องหมายห้ามใช้ตามวรรคหนึ่ง หรือการใช้ยานพาหนะในขณะที่มีเครื่องหมายดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๖๖)

๔๕. กำหนดให้ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม การปล่อยอากาศเสีย รั่วสียหรือมลพิษอื่นใดที่อยู่ในสภาพเป็นควัน ไอ ก๊าซ เขม่า ฝุ่น ละออง เถ้าถ่าน หรือมลพิษอากาศ ในรูปแบบใด ออกสู่บรรยากาศไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ต้องติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์ หรือเครื่องมืออื่นใดสำหรับการควบคุม กำจัด ลด หรือขจัดมลพิษ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เว้นแต่จะได้มีระบบ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ทำการตรวจสอบและทดลองแล้วเห็นว่ายังใช้การได้อยู่แล้ว เพื่อการนี้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้มีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์ หรือเครื่องมือดังกล่าวด้วยก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ปล่อยหรือก่อให้เกิดเสียงหรือความสั่นสะเทือนเกินกว่าระดับมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘ ด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๖๘)

๔๖. กำหนดให้ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใด กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘ (มาตรา ๖๙)

๔๗. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๖๙ มีหน้าที่ต้องก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เพื่อการนี้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่กำหนดให้ทำการก่อสร้างติดตั้งหรือจัดให้มีขึ้นนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษใดมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอยู่แล้วก่อนวันที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖๙ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษแจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อตรวจสอบ หากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเห็นว่า ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่มีอยู่แล้วนั้นยังไม่สามารถทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด (มาตรา ๗๐)

๔๘. กำหนดให้ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งยังมีได้ทำการก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด หรือไม่ประสงค์ที่จะทำการก่อสร้างหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดดังกล่าว มีหน้าที่ต้องจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียที่เกิดจาก

การดำเนินการของตนไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น และมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๗๑)

๔๙. กำหนดให้ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภท เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๗๐ มีหน้าที่ต้องจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษของตนไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น และมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตนเองอยู่แล้ว และสามารถทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียได้ตามมาตรฐานที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๒)

๕๐. กำหนดให้ห้ามมิให้ผู้รับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การขอและการออกใบอนุญาต คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต การควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้รับอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาต และการเสียค่าธรรมเนียมการขอและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างให้บริการเป็นผู้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ควบคุมด้วย

ในการรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียของผู้รับจ้างให้บริการตามวรรคหนึ่ง จะเรียกเก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงมิได้ (มาตรา ๗๓)

๕๑. กำหนดให้ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือในเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม แต่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียจากแหล่งกำเนิดของตนไปให้ผู้รับจ้างให้บริการทำการบำบัดหรือกำจัดตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ (มาตรา ๗๔)

๕๒. กำหนดให้ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมและไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจกำหนดวิธีการชั่วคราว สำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งเกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ ได้ตามที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีการก่อสร้าง ติดตั้ง และเปิดดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น

วิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึง การเก็บรวบรวม การขนส่ง หรือการจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียด้วยวิธีการใด ๆ ที่เหมาะสม ไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่อยู่ในเขตอื่น หรืออนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งรับจ้างให้บริการอยู่ในเขตอื่นเข้ามาเปิดดำเนินการรับจ้างให้บริการในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้นเป็นการชั่วคราว หรืออนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการนั้นทำการเก็บรวบรวมน้ำเสียหรือของเสียเพื่อนำขนเคลื่อนย้ายไปทำการบำบัดหรือ

กำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของผู้ที่นั้นซึ่งอยู่ในเขตท้องที่อื่นนอกเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น (มาตรา ๗๕)

๕๓. กำหนดให้น้ำเสียที่ได้รับการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมของทางราชการหรือระบบบำบัดน้ำเสียของผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย จะต้องมีความสอดคล้องตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘ (มาตรา ๗๖)

๕๔. กำหนดให้การเก็บรวบรวม การขนส่ง และการจัดการด้วยประการใด ๆ เพื่อบำบัดและขจัดขยะมูลฝอยและของเสียอื่นที่อยู่ในสภาพเป็นของแข็ง การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการทำเหมืองแร่ทั้งบนบกและในทะเล การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการสำรวจ และขุดเจาะน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติและสารไฮโดรคาร์บอนทุกชนิดทั้งบนบกและในทะเล หรือการป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการปล่อยทิ้งน้ำมันและการทิ้งของเสียและวัตถุอื่น ๆ จากเรือเดินทะเล เรือบรรทุกน้ำมัน และเรือประเภทอื่น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (มาตรา ๗๘)

๕๕. กำหนดให้ในกรณีที่ไม่มีความหมายใดบัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิต การใช้สารเคมี หรือวัตถุอันตรายในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การสาธารณสุขและกิจการอย่างอื่นให้อยู่ในความควบคุม ในการนี้ให้กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการและวิธีการเพื่อควบคุมการเก็บ รวบรวม การรักษาความปลอดภัย การขนส่งเคลื่อนย้าย การนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกนอกราชอาณาจักรและการจัดการ บำบัด และกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าวด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาที่เกี่ยวข้องด้วย (มาตรา ๗๙)

๕๖. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งมีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย ตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๐ เป็นของตนเองมีหน้าที่ต้องเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบหรืออุปกรณ์ และเครื่องมือดังกล่าวในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดเป็นหลักฐานไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น และจะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบ หรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวเสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

การเก็บสถิติ ข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานให้ทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวในวรรคหนึ่ง จะต้องมีความควบคุมตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดให้ผู้ควบคุมมีหน้าที่ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งแทนเจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียมีหน้าที่ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามวรรคหนึ่ง (มาตรา ๘๐)

๕๗. กำหนดให้เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดังต่อไปนี้ (มาตรา ๘๒)

(๑) เข้าไปในอาคาร สถานที่และเขตที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมหรือแหล่งกำเนิดมลพิษหรือเขตที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของบุคคลใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสภาพการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย ระบบบำบัดอากาศเสีย หรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือ

มลพิษอื่น รวมทั้ง ตรวจบันทึกรายละเอียด สถิติ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของระบบ หรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าว หรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ผู้ควบคุม หรือผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้าง ให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องต่าง ๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น แต่ถ้าแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมิใช่โรงงานอุตสาหกรรมตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ ในกรณีแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรมให้มีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานให้ออกคำสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานอุตสาหกรรมนั้น โดยให้ถือว่าเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการออกคำสั่งปรับภายในระยะเวลาอันสมควร ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจออกคำสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมนั้นได้

(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียหยุดหรือปิดการดำเนินกิจการให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย นั้น ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ประกาศหรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๐ ในกรณีที่ผู้ควบคุมนั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

๔๘. กำหนดให้ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจดำเนินการดังต่อไปนี้ (มาตรา ๘๓)

(๑) เสนอแนะการสั่งปิดหรือพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือการสั่งให้หยุดใช้หรือทำประโยชน์ด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๘ ที่จงใจไม่ทำการบำบัดอากาศเสียน้ำเสียหรือของเสียอย่างอื่น และลักลอบปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสีย หรือของเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษ ต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตามกฎหมาย

(๒) เสนอแนะให้มีการดำเนินการทางกฎหมายเพื่อบังคับให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๒ จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดหรือกำจัดตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๓) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือส่วนราชการนั้น

๕๙. กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ ซึ่งบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๘๔)

๖๐. กำหนดให้ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ใดซึ่งได้จัดให้มีการก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการโดยเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น และเงินกองทุนซึ่งจัดสรรตามพระราชบัญญัติแล้ว ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณากำหนดอัตราค่าบริการที่จะประกาศใช้ในแต่ละเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมดังกล่าว การกำหนดอัตราค่าบริการตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๘๘)

๖๑. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดหลีกเลี่ยงไม่จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๒ และลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียนั้นออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ แต่ไม่ยอมชำระค่าบริการที่กำหนดโดยไม่มีสิทธิได้รับยกเว้นตามมาตรา ๘๙ วรรคสอง จะต้องเสียค่าปรับสี่เท่าของอัตราค่าบริการที่กำหนดตามมาตรา ๘๘ จนกว่าจะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙๐)

๖๒. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามมาตรา ๗๐ ผู้ใดลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสีย หรือของเสียลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ จะต้องเสียค่าปรับรายวันในอัตราสี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายประจำวันสำหรับการเปิดเดินเครื่องทำงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตนตลอดเวลาที่ดำเนินการ เช่นว่านั้นและมีหน้าที่ต้องชดเชยค่าเสียหายหากการปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียนั้นก่อให้เกิดความชำรุดเสียหายหรือความบกพร่องแก่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการด้วยประการใด ๆ (มาตรา ๙๑)

๖๓. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดซึ่งมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอย่างอื่น รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุที่จำเป็นสำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น หรือผู้รับจ้างให้บริการซึ่งได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการได้ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๙๔)

(๑) การขอรับความช่วยเหลือด้านอากรขาเข้าสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือวัสดุที่จำเป็นซึ่งไม่สามารถจัดหาได้ภายในราชอาณาจักร

(๒) การขอรับอนุญาตนำผู้ชำนาญการหรือผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ติดตั้ง ควบคุม หรือดำเนินงานระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย ในกรณีที่ไม่สามารถจัดหาและว่าจ้างบุคคลที่มีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้ควบคุมเครื่องจักร อุปกรณ์เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรตาม (๑) ได้ภายในราชอาณาจักร รวมทั้ง ขอยกเว้นภาษีเงินได้ของบุคคลนั้นที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ผู้ควบคุมในราชอาณาจักรด้วย

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวในวรรคหนึ่ง แต่ประสงค์ที่จะจัดให้มีระบบ อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ของตนเอง เพื่อทำการบำบัดอากาศเสีย น้ำเสีย หรือของเสียอย่างอื่นที่เกิดจากกิจการ หรือการดำเนินกิจการของตน มีสิทธิที่จะขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามวรรคหนึ่งได้

๖๔. กำหนดให้ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใด โดยมีขอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐ หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น (มาตรา ๙๗)

๖๕. กำหนดให้ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๙ หรือขัดขวางการกระทำใด ๆ ตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวหรือขัดขวางการกระทำใด ๆ ตามคำสั่งดังกล่าว เป็นผู้ซึ่งก่อให้เกิดอันตราย หรือความเสียหายจากภาวะมลพิษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙๘)

๖๖. กำหนดให้ผู้ใดบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเข้าไปกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลาย ทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙๙)

๖๗. กำหนดให้ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๔ หรือตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐๐)

๖๘. กำหนดให้ผู้ใดแพร่หรือโฆษณาที่ไม่เป็นความจริงเกี่ยวกับอันตรายจากแหล่งกำเนิดมลพิษใด โดยมีเจตนาที่จะทำลายชื่อเสียงหรือความไว้วางใจของสาธารณชนต่อการดำเนินกิจการโดยชอบด้วยกฎหมายของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการแพร่หรือโฆษณาตามวรรคหนึ่งกระทำโดยการประกาศโฆษณาหรือออกข่าวทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอย่างอื่น ผู้กระทำผิดดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐๑)

๖๙. กำหนดให้ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท (มาตรา ๑๐๒)

๗๐. กำหนดให้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐๓)

๗๑. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ หรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๒ หรือข้อกำหนดของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐๔)

๗๒. กำหนดให้ผู้ใดรับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐๕)

๗๓. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียผู้ใดไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล หรือไม่ทำบันทึกหรือรายงานตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐๖)

๗๔. กำหนดให้ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการผู้ใดทำบันทึกหรือรายงานใดที่ตนมีหน้าที่ต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐๗)

๗๕. กำหนดให้ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐๘)

๗๖. กำหนดให้ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือของเสียผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้หยุดหรือปิดการดำเนินกิจการให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามมาตรา ๘๒ (๔) หรือผู้ควบคุมผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้เพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒ (๕) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือฝ่าฝืนดำเนินกิจการต่อไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐๙)

๗๗. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดจ้างบุคคลที่ถูกเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมแล้ว ให้ควบคุมการทำงานของระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียซึ่งตนมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๑๑๐)

๗๘. กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น (มาตรา ๑๑๑)

๗๙. ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการที่ได้แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ (มาตรา ๑๑๒)

๘๐. กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้คงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑๓)

๘๑. กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นผู้ที่มีสิทธิทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่ารัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้นั้นมาดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑๔)

๘๒. กำหนดให้บรรดารายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการ หรือกิจการใดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้ดำเนินการพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์

และวิธีการที่กำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งนี้ โดยให้อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการพิจารณาดำเนินการดังกล่าว เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๑๑๕)

๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๒๗ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ หน้า ๒๙

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ให้เป็นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันเป็นการไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕๘ และมาตรา ๒๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้มีการจัดทำกฎหมายที่จำเป็นเพื่อกำหนดให้การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามกฎหมาย ประกอบกับกระบวนการและขั้นตอนการจัดทำ การเสนอ และการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่ได้ใช้บังคับเป็นเวลานานแล้ว และในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเพื่อให้มีมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับและได้รับความเชื่อมั่นจากทุกภาคส่วนในการดำรงไว้ ซึ่งการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศอย่างสมดุล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. แก้ไขคำว่า “รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็น “รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” ทุกแห่ง (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง (มาตรา ๔)

๓. กำหนดกระบวนการและขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑)

๔. กำหนดบทนิยามคำว่า “อนุญาต” และ “ผู้ดำเนินการ” ในส่วนที่ ๔ การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น ดังนี้

“อนุญาต” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตร และการให้อาชญาบัตรด้วย

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และให้หมายความรวมถึงผู้จัดการของนิติบุคคล อาคารชุดสำหรับทรัพย์ส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด และผู้จัดสรรที่ดินหรือคณะกรรมการหมู่บ้านจัดสรรของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรสำหรับสาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินด้วย (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖)

๕. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนดให้โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการเป็นโครงการฯ ที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการฯ สภาพแวดล้อมปัจจุบัน การประเมินทางเลือกในการดำเนินการ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการฯ ทั้งทางตรงและทางอ้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการชดเชยความเสียหาย

สำหรับโครงการฯ ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องเป็นการเพิ่มเติมด้วย และให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทบทวนประกาศกำหนดโครงการฯ ทุก ๕ ปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็นจะทบทวนให้เร็วกว่านี้ก็ได้ (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗)

๖. กำหนดให้ในกรณีที่โครงการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๗ หรือที่จะจัดตั้งขึ้นในพื้นที่ใดที่มีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและได้รับความเห็นชอบแล้ว และเป็นมาตรฐานที่สามารถใช้กับโครงการฯ ในประเภทและขนาด หรือในพื้นที่ลักษณะเดียวกันได้ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจประกาศกำหนดให้โครงการฯ ในทำนองเดียวกันถือปฏิบัติโดยได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ได้ โดยโครงการฯ ที่ได้รับยกเว้นดังกล่าวจะต้องแสดงความยินยอมปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้สำหรับโครงการฯ นั้น โดยต้องเสนอมาตรการที่จะต้องปฏิบัติให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตรวจสอบ และให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายอื่นนามาตรการต่าง ๆ ที่ผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติฯ ไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตตามกฎหมายนั้นด้วย แต่บทยกเว้นการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้นมิให้นำไปใช้กับโครงการฯ ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘)

๗. กำหนดให้ในกรณีที่โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ มีการดัดแปลงขยาย ต่อเติม เพิ่ม ลด หรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และอาจมีผลกระทบต่อมาตรการที่ผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หากเป็นโครงการฯ ที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติฯ หรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่แทน (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

๘. กำหนดให้ในกรณีที่โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๗ เป็นโครงการฯ ของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชนที่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการฯ นั้น จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ในระยะทำการศึกษาคความเหมาะสมของโครงการฯ และเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยในการพิจารณาเสนอความเห็นของคณะกรรมการฯ ให้มีความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการประกอบการพิจารณาด้วย

กรณีโครงการฯ ที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๗ เป็นโครงการฯ ของหน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการฯ นั้น จัดทำและเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๑/๒ โดยอนุโลม

กรณีโครงการฯ ที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นโครงการฯ ของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชนที่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีดังกล่าว มาข้างต้น เป็นโครงการฯ ด้านการคมนาคมขนส่ง การชลประทาน การป้องกันสาธารณภัย โรงพยาบาล ที่อยู่อาศัย หรือความมั่นคงทางพลังงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์สาธารณะ ในระหว่างที่รอผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการฯ นั้น อาจเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินกระบวนการหรือขั้นตอนเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกชนที่จะเป็นผู้รับงานนั้นไปพลางก่อนได้ แต่จะลงนามผูกพันในสัญญาหรือให้สิทธิกับเอกชนผู้นั้นไม่ได้จนกว่าคณะรัฐมนตรีจะมีมติอนุมัติให้ดำเนินโครงการฯ นั้นได้ และให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาให้ความเห็นรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องครบถ้วน (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๐)

๙. กำหนดให้ในกรณีที่โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๗ เป็นโครงการฯ ที่จะต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่แทน โดยให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายรอการสั่งอนุญาตสำหรับโครงการฯ ดังกล่าวไว้จนกว่าจะได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติฯ หรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นฯ

กรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติฯ หรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นฯ เห็นว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้นมิได้จัดทำให้อยู่ถูกต้องหรือมีเอกสารไม่ครบถ้วน ให้แจ้งให้ผู้ขอ อนุญาตที่เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น

กรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติฯ เห็นว่า รายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อมได้จัดทำถูกต้องและมีเอกสารครบถ้วน หรือได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติฯ พิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานการประเมินผล กระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาต่อไป

ในการดำเนินการของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติฯ โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนได้ เว้นแต่ เป็นโครงการฯ ที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นโครงการฯ ที่อาจมีผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชน หรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง หรือเป็นโครงการฯ ด้านการคมนาคมขนส่ง การชลประทาน การป้องกัน สาธารณภัย โรงพยาบาล ที่อยู่อาศัย หรือความมั่นคงทางพลังงาน ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์สาธารณะ ที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๕๐ วรรคสี่ (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑)

๑๐. กำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการเพื่อทำหน้าที่ พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตในกิจการอันเป็นสาระสำคัญ สำหรับการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการนั้นตามกฎหมายร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑/๑)

๑๑. กำหนดให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและ แผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ดังกล่าวให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความ เห็นชอบหรือในกรณีที่ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาต ตามกฎหมายพิจารณาอนุญาตแก่ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วย การนั้นต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่ให้ความเห็นชอบ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาต ตามกฎหมายรอการสั่งอนุญาตแก่ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตไว้ก่อน จนกว่าผู้นั้นได้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม หรือจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมใหม่ตามที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการกำหนดภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ

เมื่อผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตได้เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งได้แก้ไข เพิ่มเติมหรือได้จัดทำใหม่แล้ว ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ได้รับรายงานดังกล่าว ถ้าคณะกรรมการฯ มิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาให้ถือว่าคณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ ในกรณีคณะกรรมการฯ ไม่ให้ความเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้ แก้ไขเพิ่มเติมหรือได้จัดทำใหม่แล้ว ให้ถือว่าจบกระบวนการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบ

สิ่งแวดล้อมแต่ไม่ตัดสิทธิที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตจะเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมใหม่ตามมาตรา ๕๑ (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑/๒)

๑๒. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๑/๒ ให้กรรมการผู้ชำนาญการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการมีอำนาจตรวจสอบสถานที่ที่เป็นที่ตั้งของโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ตามความเหมาะสม (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑/๓)

๑๓. กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบหรือในกรณีให้ถือว่าให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๕๑/๒ หรือในกรณีได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนำมาตรการตามที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือมาตรการที่ได้แสดงความยินยอมนำไปปฏิบัติ แล้วแต่กรณี ไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้น (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑/๔)

๑๔. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจกำหนดให้การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๗ ต้องจัดทำหรือได้รับการรับรองจากผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑/๕)

๑๕. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบและพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตที่ได้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งกรณีที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับอนุญาตให้ดำเนินการแล้ว จัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือมาตรการที่ได้แสดงความยินยอมนำไปปฏิบัติแล้วแต่กรณี เพื่อเสนอต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑/๖)

๑๖. กำหนดให้รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการชำนาญการสามารถนำไปใช้เพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือประกอบการศึกษาอนุญาตตามกฎหมายได้เป็นระยะเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนได้มีหนังสือแจ้งความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ

ในกรณีที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตประสงค์จะนำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือได้รับความเห็นชอบ หรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ เพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือประกอบการศึกษาอนุญาตตามกฎหมายเมื่อพ้นระยะเวลา ๕ ปี ตามที่กำหนดข้างต้น โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่จะดำเนินการนั้นจะต้องไม่มีการดัดแปลง ขยาย ต่อเติม เพิ่ม ลด หรือเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลกระทบหรือทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่และชุมชนเพิ่มขึ้นจากที่ระบุในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือได้รับความเห็นชอบหรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการแล้ว หรือจะต้องไม่เป็นโครงการฯ ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง และผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องทบทวน

มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นหรือได้รับความเห็นชอบเสนอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาใหม่ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑/๗)

๑๗. กำหนดให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการได้รับเบี้ยประชุมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการจะมอบหมายให้บุคคลหรือสถาบันใดได้ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑/๒ ก็ได้ ซึ่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการจะมอบหมายได้ดังกล่าว จะต้องเป็นรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการของรัฐ หรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง หรือมีความยุ่งยากซับซ้อน หรือมีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑/๘)

๑๘. กำหนดให้ในกรณีผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตหลีกเลี่ยงหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือมาตรการที่ได้แสดงความยินยอมนำไปปฏิบัติซึ่งเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๕๑/๔ ให้สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนแจ้งให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตเพื่อสั่งระงับหรือหยุดการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการนั้นไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือมาตรการที่ได้แสดงความยินยอมนำไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตให้ถูกต้อง (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑/๙)

๑๙. กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๑/๓ หรือมาตรา ๖๕ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒ (๑) ให้ทำต่อหน้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะ ถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ให้ทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อย ๒ คน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๖)

๒๐. เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีก่อสร้างหรือดำเนินโครงการหรือกิจการก่อนรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะได้รับความเห็นหรือความเห็นชอบ และกรณีไม่นำส่งรายงานการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๑/๑ และมาตรา ๑๐๑/๒)

๒๑. กำหนดให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตผู้ใดก่อสร้างหรือดำเนินโครงการหรือกิจการก่อนที่รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๗ จะได้รับความเห็นหรือได้รับความเห็นชอบหรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ หรือก่อนที่จะได้รับความยินยอมให้นำมาตรการไปปฏิบัติจากสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือหยุดการกระทำนั้น และในกรณีที่การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการก่อสร้างหรือดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ข้างต้นกึ่งหนึ่ง (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๑/๑)

๒๒. กำหนดให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตผู้ใดไม่นำส่งรายงานการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๑/๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตเพื่อสั่งปิด หรือพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือให้ระงับหรือหยุดใช้หรือทำประโยชน์ในโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๑/๒)

๒๓. เพิ่มเติมคณะกรรมการเปรียบเทียบ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๐/๑ และมาตรา ๑๑๐/๒)

๒๔. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๐/๑)

๒๕. กำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกิน ๒ ปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๐/๒)

๒๖. ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๙)

๒๗. แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๑๐ แก้ไข ๒. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

๒๘. เพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต (มาตรา ๑๑ เพิ่ม ๗. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

๒๙. กำหนดให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒)

๓๐. กำหนดให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการต่อไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบฯ ที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ให้ความเห็นชอบ หรือถือได้ว่าให้ความเห็นชอบ หรือที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ให้ความเห็นแล้ว สามารถนำไปใช้เพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือประกอบการศึกษาอนุญาตตามกฎหมายได้ ภายในระยะเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๓)

๓๑. กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ (มาตรา ๑๔)

๓๒. กำหนดให้คำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบ

สิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และการใดที่ได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนโดยชอบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ให้ถือว่าดำเนินการโดยชอบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๕)

๓๓. กำหนดให้กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เฉพาะที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง หรือประกาศตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๖)

นางธิดารัตน์ อุ่ณจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ วิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อม ได้แก่ วิสาหกิจที่มีจำนวนการจ้างงาน รายได้ มูลค่าสินทรัพย์ถาวร หรือทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

(๔) กรรมการภาคเอกชน ได้แก่ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และประธานสมาคมธนาคารไทย

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งจากผู้แทนองค์การเอกชน จำนวนเจ็ดคน โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อมในภูมิภาค อย่างน้อยสี่คน และในส่วนกลางอย่างน้อยหนึ่งคน

ให้ผู้บัญชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการตาม (๔) หรือ (๕) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการตาม (๔) และ (๕) เหลืออยู่รวมกันไม่ถึงเจ็ดคน”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๙/๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓

“(๙/๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จัดทำงบประมาณ

ในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยบูรณาการร่วมกันเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการอื่นตามที่เห็นสมควรเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรานี้โดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓/๑) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓

“(๓/๑) ประสานงานกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อให้มีการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ให้เข้มแข็งและเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยจำนวนสี่คน ให้แต่งตั้งจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แห่งละหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือมีไม่ครบไม่ว่า ด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการบริหารปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตามวรรคสาม ให้กรรมการซึ่งมาประชุม เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ให้นำความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง ของประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหาร โดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจาก ตำแหน่งตามมาตรา ๙ (๓) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ”

มาตรา ๑๐ บรรดากฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรเพิ่มเติมให้มีการใช้รายได้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วย เพื่อให้การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกว้างขวางมากขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เหมาะสม รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการประสานงานกับสถาบันการศึกษาเพื่อให้มีการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีอันจะส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีหลักการ คือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
๒. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙)
๓. แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (เพิ่มมาตรา ๑๑ (๙/๑))

เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๙/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๔๙/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดโดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๓๐ วัน โดยเมื่อครบกำหนด ๓๐ วันแล้ว คณะกรรมการวิสามัญมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๖๐ วัน (ครั้งที่ ๑) ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๕/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติให้ดใช้ข้อบังคับ ข้อ ๙๘ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณีเรื่องการให้ขยายเวลาได้ครั้ง ๑ ละไม่เกิน ๓๐ วัน ให้คณะกรรมการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๑) ออกไปอีก ๖๐ วัน ครบกำหนด ๖๐ วัน วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณา (ครั้งที่ ๒) ออกไปอีก ๖๐ วัน

ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติให้ดใช้ข้อบังคับ ข้อ ๙๘ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณีเรื่องการให้ขยายเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน ให้คณะกรรมการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๒) ออกไปอีก ๖๐ วัน ครบกำหนด ๖๐ วัน วันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

และคณะกรรมการมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณา (ครั้งที่ ๓) ออกไปอีก ๓๐ วัน ซึ่งในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๗๔/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติให้ดใช้ข้อบังคับ ข้อ ๙๘ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณีเรื่องการให้ขยายเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน โดยให้คณะกรรมการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๓) ออกไปอีก ๓๐ วัน ครบกำหนด ๓๐ วัน วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบด้วย กับข้อสังเกตของคณะกรรมการการและดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้น ทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๙ ก วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นกลุ่มวิสาหกิจส่วนใหญ่ของประเทศและมีความสำคัญ ต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยังขาดความสามารถในการประกอบกิจการทั้งหมดทางด้านเทคโนโลยี การผลิตการจัดการ การตลาด และการเงิน ทำให้ไม่อาจแข่งขันกับวิสาหกิจขนาดใหญ่ได้ และประกอบกับ ในสภาพการณ์ปัจจุบันประเทศไทยต้องเปิดเสรีทางการลงทุน การบริการ และการค้า จึงทำให้วิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมประสบภาวะที่ต้องแข่งขันกับกิจการค้าทำนองเดียวกันมากยิ่งขึ้นทั้งระดับ ภายในประเทศและระดับนานาชาติ ดังนั้น เพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถพัฒนากิจการ ให้เกิดความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จึงสมควรจัดให้มี กระบวนการช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุน และมาตรการด้านสิทธิและประโยชน์ที่เหมาะสม นอกจากนี้ สมควรจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นศูนย์กลางประสานระบบการทำงาน ของส่วนราชการ องค์กรของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้เกิด ความต่อเนื่องและสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ในพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ (มาตรา ๓)

"วิสาหกิจ" หมายความว่า กิจการผลิตสินค้า กิจการให้บริการ กิจการค้าส่ง กิจการค้าปลีก หรือกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"องค์การเอกชน" หมายความว่า องค์การของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์หรือตามกฎหมายเฉพาะที่มีสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อมที่ดำเนินการในทางการอุตสาหกรรม การบริการ หรือการค้า และให้หมายความรวมถึงองค์การเอกชนอื่นที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาดด้วย

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"คณะกรรมการบริหาร" หมายความว่า คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. กำหนดให้วิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อม ได้แก่ วิสาหกิจที่มีจำนวนการจ้างงานมูลค่าสินทรัพย์ถาวร หรือทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสิบสองคน ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากผู้แทนองค์การเอกชนอย่างน้อยหกคน

ผู้แทนองค์การเอกชนตามวรรคสอง ต้องเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อมในภูมิภาคอย่างน้อยสามคน (มาตรา ๖)

๔. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ (มาตรา ๗)

๕. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี (มาตรา ๘)

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

๖. กำหนดให้นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ(มาตรา ๙)

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

๗. กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๑)

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดลักษณะของกิจการอื่นตามมาตรา ๓ เสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) กำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๔ เสนอต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง

(๔) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี และจัดให้มีการเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณะชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๗

(๖) ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙

(๗) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร หรือด้านอื่นเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

(๘) เสนอให้มีกฎหมาย หรือให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

(๙) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การเอกชนทั้งในและต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๑๐) กำกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

๘. กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือให้ส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (มาตรา ๑๒)

๙. กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ (มาตรา ๑๓)

๑๐. กำหนดให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๕)

๑๑. กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานขึ้นเรียกว่า "สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๖)

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดประเภทและขนาดวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

(๒) กำหนดประเภทและขนาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่สมควรได้รับการส่งเสริมรวมทั้งเสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๓) ประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๔) ศึกษาและจัดทำรายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศ

(๕) เสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการดำเนินการให้มีกฎหมายใหม่ การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๖) บริหารกองทุนตามนโยบายและมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร

(๗) ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหาร และคณะอนุกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง

(๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย

ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

๑๒. กำหนดให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๖ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง (มาตรา ๑๗)

(๑) จัดให้ได้มา ถิ่นกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่าย โดยวิธีอื่นใดซึ่งสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๒) กู้ยืมเงิน หรือให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินหรือลงทุน ทั้งนี้เพื่อการวิจัย พัฒนา และส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยรวมเท่านั้น

(๓) ให้ความอุดหนุนหรือช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๔) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประโยชน์

แก่การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๕) ร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๖) รับค่าตอบแทนและค่าบริการในการให้บริการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของสำนักงาน รวมทั้งทำความตกลงกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าตอบแทนและค่าบริการนั้น

(๗) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การลงทุน การให้ความอุดหนุน การให้ความช่วยเหลือจากเงินกองทุน หรือการเข้าร่วมกิจการหรือถือหุ้นตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่คณะกรรมการบริหารกำหนดตามมาตรา ๒๐ (๑๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

๑๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิอีกเจ็ดคนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๑๘)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และมีได้เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำอย่างน้อย ๕ คน

๑๔. กำหนดให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายบริหารงาน ควบคุมกำกับดูแล กิจการโดยทั่วไป และรับผิดชอบซึ่งกิจการของสำนักงาน อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง (มาตรา ๒๐)

(๑) พิจารณาอนุมัติการดำเนินการของสำนักงานตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

(๒) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๓) อนุมัติแผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณที่สำนักงานจะดำเนินการในแต่ละปี

- (๔) กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการบริหารกองทุนของสำนักงาน
- (๕) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ในกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔
- (๖) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบัญชี และการเงินของสำนักงาน
- (๗) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงาน การบริหารงาน และการปฏิบัติงานของสำนักงาน
- (๘) กำหนดจำนวน ตำแหน่ง ระยะเวลาจ้าง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของพนักงาน

และลูกจ้าง

(๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การกำหนดตำแหน่ง การกำหนดอัตราเงินเดือน หรือค่าจ้าง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากงาน วินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์การลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งการบริหารงานบุคคลโดยทั่วไป

(๑๐) ออกข้อบังคับว่าด้วยการคัดเลือกผู้อำนวยการ การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการและการมอบให้ผู้อื่นรักษาการแทนหรือปฏิบัติกรแทนผู้อำนวยการ

(๑๑) ออกข้อบังคับว่าด้วยสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้าง

(๑๒) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการกู้ยืมเงิน และการให้กู้ยืมเงินรวมทั้งการลงทุน การให้ความอุดหนุน หรือการให้ความช่วยเหลือจากเงินกองทุน หรือการเข้าร่วมกิจการ หรือถือหุ้น

(๑๓) วางระเบียบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวิธีการบริหารหรือจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนตามมาตรา ๓๖

(๑๔) วางระเบียบการรับและเบิกจ่ายเงินของกองทุน

(๑๕) จัดทำรายงานการรับและการจ่ายเงินของกองทุนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

๑๕. กำหนดให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้แต่งตั้งผู้อำนวยการ รวมทั้งกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนของผู้อำนวยการ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการบริหารกำหนด (มาตรา ๒๓)

๑๖. กำหนดให้ผู้อำนวยการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๔ - ๒๕)

(๑) เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๒) เป็นผู้สามารถปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา

(๓) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พนักงานส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงาน หรือลูกจ้างประจำของสำนักงาน

(๔) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

ผู้อำนวยการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

๑๗. กำหนดให้ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๗)

(๑) บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน และตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของคณะกรรมการบริหาร และบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

(๒) รับผิดชอบในการจัดการและดำเนินงานของสำนักงานตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

๑๘. กำหนดให้สำนักงานจัดทำงบดุล บัญชีทำการ บัญชีแสดงรายรับ และบัญชีแสดงรายจ่าย ส่งผู้สอบบัญชี และให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี และให้ถือวันที่ ๓๑ ธันวาคม เป็นวันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๓๐)

ให้ผู้สอบบัญชีที่คณะกรรมการบริหารเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อเสนอคณะกรรมการ

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองรายงานผลการตรวจสอบบัญชีตามวรรคสอง

๑๙. กำหนดให้ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี ให้สำนักงานทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อเสนอคณะกรรมการ โดยแสดงงบดุลบัญชีทำการ บัญชีแสดงรายรับ และบัญชีแสดงรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้อง พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชีรวมทั้งแสดงผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาด้วย (มาตรา ๓๑)

๒๐. กำหนดให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานเรียกว่า "กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" ประกอบด้วย (มาตรา ๓๒)

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๔) ดอกผลหรือรายได้ของกองทุน

(๕) เงินอื่นที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการกองทุน

เงินทุนประเดิมตาม (๑) และเงินอุดหนุนตาม (๒) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่สำนักงานโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

๒๑. กำหนดให้รายได้ของกองทุนและของสำนักงานให้นำส่งเข้ากองทุนเพื่อใช้ในกิจการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (มาตรา ๓๓)

๒๒. กำหนดให้เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓๔)

(๑) ให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกู้ยืมสำหรับดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของวิสาหกิจ หรือกลุ่มวิสาหกิจนั้นให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

(๒) ให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชน เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๓) เป็นเงินช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการใด ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนใดที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนาและการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยรวม ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๔) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานและการบริหารกองทุน

๒๓. กำหนดให้คณะกรรมการบริหารอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินที่มีนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เห็นสมควรเป็นผู้จัดการกองทุนในเงินกองทุนส่วนที่จัดสรรตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๒ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนดโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตามมาตรา ๒๐ (๑๓) (มาตรา ๓๖)

ระเบียบตามวรรคหนึ่งต้องสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘

๒๔. กำหนดให้สำนักงานจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า "แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๑๑ (๑) เสนอต่อคณะกรรมการบริหาร เพื่อเสนอให้คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามวรรคหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๓๗)

๒๕. กำหนดให้แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๗ ให้สำนักงานจัดทำโดยการประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องโดยคำนึงถึงผลการวิจัยและพัฒนาตลอดจนสภาพความจำเป็นและเงื่อนไขด้านเศรษฐกิจและสังคมของปัญหาดังกล่าวที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจนั้นต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยอาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วย แผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือมาตรการในเรื่องดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓๘)

(๑) การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในชุมชน ในภูมิภาค และในท้องถิ่นชนบท โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

(๒) การสนับสนุนและช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

(๓) การพัฒนาหรือจัดตั้งตลาดทุนหรือตลาดเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๔) การพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ประกอบการและบุคลากรในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านการบริหาร การจัดการ การตลาด การผลิต และการพัฒนา

(๕) การพัฒนาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านการจัดการการผลิต การบริหารงานบุคคล การเงิน การตลาด ตลอดจนการจัดการเชิงประยุกต์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๖) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐาน รวมถึงการส่งเสริมภาคเอกชน การพัฒนารูปแบบ และการบรรจุผลิตภัณฑ์

(๗) การส่งเสริมหรือการสนับสนุนด้านการตลาด การขยายตลาดทั้งระดับในประเทศและต่างประเทศ

(๘) การส่งเสริม วิจัย และพัฒนา รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนการผสมผสานหรือประยุกต์เทคโนโลยีที่ทันสมัยกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๙) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิสาหกิจ ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑๐) การส่งเสริมเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและสนับสนุนระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับวิสาหกิจขนาดใหญ่

(๑๑) การส่งเสริมการรวมกลุ่มของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือเพื่อดำเนินธุรกิจร่วมกัน

(๑๒) การส่งเสริมและพัฒนาองค์การเอกชนที่มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๑๓) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการลงทุนและการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๑๔) การให้สิทธิและประโยชน์เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือเพื่อจัดความเสียเปรียบหรือความจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๑๕) การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการด้านอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมและด้านสุขอนามัย

(๑๖) การปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ ขั้นตอน วิธีการ และวิธีปฏิบัติที่เป็นอุปสรรคและเพิ่มต้นทุนต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๑๗) การส่งเสริมสนับสนุนด้านลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และทรัพย์สินทางปัญญาอื่น

(๑๘) เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดตั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมขึ้นใหม่ ตลอดจนการช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถดำเนินการต่อไปหรือรวมทั้งสามารถขยายกิจการ และแข่งขันกับกิจการอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศได้

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สำนักงานประสานกับองค์การเอกชนด้วย

๒๖. กำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามแบบรายงานที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๓๙)

๒๗. กำหนดให้เพื่อให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๗ บรรลุเป้าหมายและเพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินการตามแผนและการกำหนดแผนปฏิบัติการดังกล่าว ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่หน้าที่ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจัดทำและรับรองสถิติข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมออกเผยแพร่

รายละเอียดของสถิติข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

สถิติข้อมูลที่จะทำการเผยแพร่ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นสถิติข้อมูลที่แสดงภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแต่ละสาขา เว้นแต่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีส่วนได้เสียในเรื่องนั้นจะยินยอมให้เผยแพร่สถิติข้อมูลในรายละเอียดอื่นได้ด้วย

ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจส่งสถิติข้อมูลที่จัดทำขึ้นตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานเพื่อเก็บรวบรวมไว้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงการจัดทำรายงานสถานการณ์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไป (มาตรา ๔๐)

๒๘. กำหนดให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือองค์การเอกชน ที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนจากกองทุนตามมาตรา ๓๔ ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงาน หรือสถาบันการเงินที่คณะกรรมการบริหารโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นผู้จัดการกองทุน หรือส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการบริหารโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมอบหมาย แล้วแต่กรณี พร้อมด้วยรายละเอียดแสดงแผนงานและโครงการที่จะดำเนินการ

การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน ตลอดจนคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔๒)

๒๙. กำหนดให้ในการพิจารณาคำขอรับความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนตามมาตรา ๔๒ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพิจารณาจัดสรรให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือมาตรการตามมาตรา ๓๘ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้และความจำเป็นในทางเศรษฐกิจการเงิน การลงทุน และเงินทุนหมุนเวียนของวิสาหกิจ กลุ่มวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนผู้ยื่นคำขอ (มาตรา ๔๓)

๓๐. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อส่งเสริมและพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีความสามารถในการประกอบกิจการและแข่งขันกิจการอื่น ให้คณะกรรมการ มีอำนาจกำหนดประเภทและขนาดของวิสาหกิจที่คณะกรรมการเห็นว่าสมควรได้รับสิทธิและประโยชน์ เพื่อเสนอแนะให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องสิทธิและประโยชน์ ดังกล่าว พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจนั้น

ในการเสนอแนะตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุรายละเอียดของสิทธิและประโยชน์ที่จะให้เพื่อเป็นการ จูงใจในการประกอบกิจการ รวมตลอดถึงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระยะเวลาในการรับสิทธิและประโยชน์ ของวิสาหกิจนั้นไว้ด้วย (มาตรา ๔๔)

๓๑. กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจ กลุ่มวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนใด กระทำการโดยไม่สุจริต เพื่อให้วิสาหกิจ กลุ่มวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนของตนมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนตามมาตรา ๔๒ หรือได้รับสิทธิและประโยชน์ที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีอำนาจกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตามมาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจสั่งเพิกถอน การช่วยเหลือ ส่งเสริมหรือสนับสนุน รวมถึงให้สิทธิและประโยชน์ที่วิสาหกิจ กลุ่มวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนได้รับตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณาสั่งเพิกถอน การช่วยเหลือส่งเสริม หรือสนับสนุน และให้สิทธิและประโยชน์ดังกล่าว (มาตรา ๔๕)

๓๒. กำหนดให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชนใด มิได้รายงานสถิติข้อมูลตามมาตรา ๔๑ อาจถูกตัดสิทธิการได้รับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และสิทธิและประโยชน์ ตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๔

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรตัดการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และสิทธิและประโยชน์ ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานแจ้งรายชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม หรือองค์การเอกชนนั้น ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือที่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา ๔๔ พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจนั้น (มาตรา ๕๖)

๓๓. กำหนดให้ ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ ตามมาตรา ๑๑ (๕) (๖) (๗) และ (๘) และมาตรา ๔๔ หรือต้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการกำหนด ตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๖ วรรคสอง ต้องพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะ หรือข้อกำหนดของคณะกรรมการ ในกรณีที่เห็นว่าไม่อาจดำเนินการตามข้อเสนอแนะ หรือข้อกำหนด ของคณะกรรมการได้ ให้รายงานประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งประธานกรรมการมอบหมายพิจารณา พร้อมรายละเอียด แสดงเหตุผลภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอหรือข้อกำหนดเช่นนั้น หรือได้รับแจ้งคำสั่งของคณะกรรมการ

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งประธานกรรมการมอบหมายเห็นควรดำเนินการกับรายงาน ตามวรรคหนึ่งประการใด ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป (มาตรา ๔๗)

๓๔. กำหนดให้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๔๘)

๓๕. กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร และให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินงานในหน้าที่ของสำนักงานไปก่อนจนกว่าจะได้มีการจัดตั้งสำนักงานและมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๙)

๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๒๗ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ หน้า ๒๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรเพิ่มเติมให้มีการใช้รายได้เป็นเกณฑ์ ในการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วย เพื่อให้การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กว้างขวางมากขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้เหมาะสม รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการประสานงานกับสถาบันการศึกษา เพื่อให้มีการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีอันจะส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๑ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. กำหนดให้วิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อม ได้แก่ วิสาหกิจที่มีจำนวนการจ้างงานรายได้ มูลค่าสินทรัพย์ถาวร หรือทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการภาคเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๐ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งจากผู้แทนองค์การเอกชน จำนวน ๗ คน โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อมในภูมิภาคอย่างน้อย ๔ คน และในส่วนกลางอย่างน้อย ๑ คน ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

๓. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีอำนาจ และหน้าที่ในการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จัดทำงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม โดยบูรณาการร่วมกันเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน (มาตรา ๕ เพิ่ม (๙/๑) ของมาตรา ๑๑)

๔. กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อติดตามและประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการอื่นตามที่เห็นสมควรเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ ให้นำความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรา ๖ โดยอนุโลม (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

๕. กำหนดให้ประสานงานกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้มีการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ให้เข้มแข็งและเติบโต อย่างมีประสิทธิภาพ (มาตรา ๗ เพิ่ม (๓/๑) ของมาตรา ๑๖)

๖. กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดี กรรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ และผู้แทน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ คน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยจำนวนสี่คน ให้แต่งตั้งจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แห่งละหนึ่งคน และให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ ส่วนในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการบริหารปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่า คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ ตามวรรคสาม ให้กรรมการซึ่งมาประชุม เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๗. กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ การกำหนดคุณสมบัติและการไม่มีลักษณะต้องห้ามของ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มาตรา ๘ การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และมาตรา ๙ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๙ (๓) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๘. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้บรรดากฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ จนกฯจะมีกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับ (มาตรา ๑๐)

นางธิดารัตน์ อุ่ณจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา
พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา

“ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน” หมายความว่า พนักงานสถาบันและลูกจ้างของสถาบัน

“นักเรียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งศึกษาอยู่ในสถาบันระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

“นักศึกษา” หมายความว่า ผู้ซึ่งศึกษาอยู่ในสถาบันระดับอุดมศึกษา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้สถาบันเป็นสถานศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มุ่งเน้นให้การศึกษาด้านทักษะวิชาชีพและเทคโนโลยีบนฐานของวิทยาศาสตร์และวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความชำนาญในการปฏิบัติ ทำการสอน วิจัย ริเริ่ม ถ่ายทอด ฝึกอบรม พัฒนาบุคลากร พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยให้ผู้เข้ารับการศึกษามีโอกาสศึกษาด้านวิชาชีพเฉพาะทางจนถึงระดับอุดมศึกษา ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ปลูกฝังให้นักเรียนและนักศึกษาเป็นพลเมืองดี มีจิตอาสา และมีวินัย

มาตรา ๗ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ ให้สถาบันคำนึงถึง

- (๑) ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ความมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม
- (๒) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๓) ความเป็นเลิศและความมีเสรีภาพทางวิชาการ มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการ
- (๔) ความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม
- (๕) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ
- (๖) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน

มาตรา ๘ สถาบันอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสถาบัน
- (๒) คณะ
- (๓) วิทยาลัย
- (๔) สำนัก

สถาบันอาจเหิมส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ เป็นส่วนงานในสถาบันอีกได้

มาตรา ๙ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๘ ให้ทำเป็นประกาศ ของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้ง และการรวมส่วนงาน ให้กำหนดฐานะ และภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้นด้วย

การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๘ ให้ทำเป็นประกาศของสถาบัน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการความคุ้มค่าของ การใช้งบประมาณ การลดความซ้ำซ้อน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ สถาบันอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น เข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบในสถาบันได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของสถาบัน

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ สถาบันอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัย ร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา สถาบันมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับ สถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบัน และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๒ กิจการของสถาบันไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและ กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๓ สถาบันมีหน้าที่และอำนาจกระทำการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ หน้าที่และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ จำหน่าย และแลกเปลี่ยน หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของสถาบัน ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของสถาบัน และ จำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรือ อุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของสถาบัน ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๖ ที่มีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในหน้าที่ และอำนาจของสถาบัน รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือ ระหว่างประเทศ

(๕) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของสถาบัน

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือนหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๗) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ และ ประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในข้อบังคับของสถาบัน

(๘) จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน โดยการบริหารกองทุนให้เป็นไป ตามข้อบังคับของสถาบัน

(๙) จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอย่างต่อเนื่อง

(๑๐) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันและที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๑๑) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของสถาบัน หรือนำผลการค้นคว้าวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม ไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของสถาบัน

มาตรา ๑๔ รายได้ของสถาบัน มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินพระราชทานตามพระราชอัธยาศัย

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๓) เงินอุดหนุนที่มูลนิธิหรือองค์กรอื่นจัดสรรให้

(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน

(๕) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือสถาบันจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๖) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของสถาบัน

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของสถาบัน

(๘) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่สถาบันปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๙) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๒) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่สถาบันโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถาบันและการพัฒนาสถาบันเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

รายได้ของสถาบันไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสถาบัน และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และสถาบันไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่สถาบันตามความจำเป็นของสถาบัน

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์ใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่สถาบันในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันด้วย

มาตรา ๑๕ สถาบันต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งสถาบันรับเข้าศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จการศึกษาไม่เกินชั้นปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๖ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของสถาบัน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบัน หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน

มาตรา ๑๗ ทรัพย์สินของสถาบันที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสถาบันในเรื่องทรัพย์สินของสถาบันมิได้

มาตรา ๑๘ บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว สถาบันต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๑๙ ให้มีสภาสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) นายกสภาสถาบัน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) อธิการบดี

(๓) กรรมการสภาสถาบันจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งเลือกจากหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง

(๔) กรรมการสภาสถาบันจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งมีผู้ดำรงตำแหน่ง รองอธิการบดี หรือหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง

(๕) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบัน

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตาม (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน ทั้งนี้ ต้องสรรหากรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการ การอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภาสถาบันตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

ให้สภาสถาบันเลือกกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่ง เป็นอุปนายกสภาสถาบัน และให้อุปนายกสภาสถาบันทำหน้าที่แทนนายกสภาสถาบัน เมื่อนายกสภาสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบัน และในกรณีที่อุปนายกสภาสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภาสถาบัน ให้สภาสถาบันเลือกกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ คนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภาสถาบัน

ให้สภาสถาบันแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการสภาสถาบัน และจะให้มี ผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๐ นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๕) ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ของสถาบัน

(๒) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่หรือผู้มีตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง

(๓) มีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันในประเภทนั้น

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๓) (๔) หรือ (๕) วางลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้ดำเนินการให้เต็มซึ่งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๓) (๔) หรือ (๕) แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาสถาบันประกอบด้วยกรรมการสภาสถาบันเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๓) (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้เลือกให้ผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๓) (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๕) หรือยังมีได้เลือกกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๓) หรือ (๔) ขึ้นใหม่ให้นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๓) (๔) หรือ (๕) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๕) หรือได้เลือกกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๓) หรือ (๔) ขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๒ สภาสถาบันมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบัน หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดทิศทาง เป้าหมายของสถาบัน และวางนโยบาย รวมทั้งอนุมัติแผนพัฒนาของสถาบัน ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสถาบัน และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในสถาบันเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้น เป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล และข้อบังคับว่าด้วยสิทธิและสวัสดิการของ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถาบัน

(๕) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๘ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงาน ภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๖) อนุมัติการรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในสถาบันและยกเลิกการสมทบ

(๗) อนุมัติการจัดการศึกษาร่วม และยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือ สถาบันอื่น

(๘) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิก หลักสูตรการศึกษา

(๙) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ทั้งของสถาบันและ ที่สถาบันจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๑๐) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอน นายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๑) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามมาตรา ๕๕ วรรคสาม

(๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการ

(๑๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น

(๑๕) อนุมัติการกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุนตามมาตรา ๑๓ (๕)

(๑๖) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือยกเลิกนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๓ (๑๑)

(๑๗) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและอนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสถาบัน

(๑๘) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง

(๑๙) รับรองรายงานประจำปีของสถาบันและเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๒๐) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภาสถาบัน รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้สภาสถาบันทราบ

(๒๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถาบันที่มีได้รับให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๒๓ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๔ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๕) ซึ่งเลือกโดยสภาสถาบันเป็นประธานสภาวิชาการ และกรรมการสภาวิชาการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่สภาสถาบันแต่งตั้ง

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๕ สภาวิชาการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางวิชาการของสถาบันต่อสภาสถาบัน

(๒) กลั่นกรองและเสนอแนะต่อสภาสถาบันในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๓) เสนอแนะการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบ และการจัดการศึกษาร่วมหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นต่อสภาสถาบัน

(๔) เสนอการให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดต่อสภาสถาบัน

(๕) พิจารณาให้ความเห็นต่อสภาสถาบันในเรื่องเกี่ยวกับวิชาการของสถาบัน

(๖) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นต่อสภาสถาบัน

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภาวิชาการ

(๘) รายงานการดำเนินงานต่อสภาสถาบันไม่น้อยกว่าปีละสองครั้ง

(๙) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภาสถาบันหรืออธิการบดี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓)

(๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง

ให้คณะกรรมการบริหารสถาบันแต่งตั้งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการบริหารสถาบันมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแผนพัฒนาสถาบันต่อสภาสถาบัน

(๒) พิจารณาและกลั่นกรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบันเพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน

(๓) เสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานต่อสภาสถาบัน

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน และทรัพย์สินของสถาบันตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสถาบันตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย หรือที่มิได้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการใดโดยเฉพาะ

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกะทำการใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารสถาบัน

(๗) ให้คำปรึกษาและขอแนะนำแก่อธิการบดี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๘ การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๙ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน โดยมีรองอธิการบดีเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานตามที่อธิการบดีมอบหมาย และอาจมีผู้ช่วยอธิการบดี เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้ ทั้งนี้ ตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด

มาตรา ๓๐ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบันจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

รองอธิการบดีนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ วรรคสองและวรรคสาม

มาตรา ๓๑ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม

- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
- (๗) สภาสถาบันมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบัน

กำหนดตามมาตรา ๔๕

- (๘) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๓๒ อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๓ อธิการบดีเป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั้งปวง และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๒) บริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน รวมทั้งมติของสภาสถาบัน

(๓) แต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดี และรองหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง หรือให้ผู้ช่วยอธิการบดีหรือรองหัวหน้าส่วนงานดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง

(๔) บรรจุ แต่งตั้ง ดำเนินการทางวินัย และให้ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันพ้นจากตำแหน่งตามข้อบังคับของสถาบัน

(๕) จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการตามระยะเวลาที่สภาสถาบันกำหนด รวมทั้งให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถาบัน

(๖) จัดหารายได้และทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๗) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน

(๘) เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานของสถาบันด้านต่าง ๆ และรายงานประจำปีของสถาบันต่อสภาสถาบัน

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน หรือตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันกำหนดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งและวรรคสาม เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๕ การบริหารงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๘ (๑) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๖ ในส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ให้มีหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

ชื่อตำแหน่ง หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ และการบริหารงานของหัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

การรักษาการแทนหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งให้นำมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่ง ให้รองหัวหน้าส่วนงานนั้นพ้นจากตำแหน่งด้วย มาตรา ๓๗ หัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๘ ในส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง อาจให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงาน เพื่อทำหน้าที่บริหารส่วนงานนั้นได้

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของกรรมการประจำส่วนงาน ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำส่วนงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๙ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี หัวหน้าส่วนงาน และรองหัวหน้าส่วนงาน จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๐ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจ ให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง หรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีหน้าที่และอำนาจอย่างใด ให้ผู้รักษาการแทน หรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๑ ให้สถาบันจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาและการวิจัยตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๒ เมื่อครบสี่ปีนับแต่วันจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ที่จัดการเรียนการสอนหรือการวิจัย ให้สถาบันจัดให้มีการประเมินส่วนงานดังกล่าว โดยผู้ประเมิน ซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน แล้วรายงานสภาสถาบันและประกาศให้ทราบ เป็นการทั่วไป และให้มีการประเมินดังกล่าวทุกสี่ปี

การดำเนินการตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการ ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ การลดความซ้ำซ้อน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเป็นสำคัญ

รายงานตามวรรคหนึ่งให้ระบุด้วยว่าส่วนงานดังกล่าวควรปรับปรุงการดำเนินการใดหรือควรมีส่วนงานนั้นหรือหน่วยงานภายในของส่วนงานนั้นต่อไปหรือไม่ด้วย

มาตรา ๔๓ ให้สถาบันจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผล ตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภาสถาบันกำหนด แล้วรายงานสภาสถาบัน และประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๔๔ ให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบัน ซึ่งแต่งตั้งโดยสภาสถาบัน เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถาบัน

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจาก ตำแหน่งของกรรมการ และหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการติดตาม

ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน ทั้งนี้ ให้มีกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๕) ไม่น้อยกว่าหนึ่งคนเป็นกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบัน

มาตรา ๔๕ ให้สภาสถาบันจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๖ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๔๗ ให้สถาบันวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของสถาบัน เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๘ ให้สถาบันจัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของสถาบัน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของสถาบัน ให้เป็นไปตามประกาศของสถาบัน

มาตรา ๔๙ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสถาบัน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสถาบันทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๕๐ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถาบัน เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถาบันเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๑ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภาสถาบันภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภาสถาบันเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้สถาบันเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่ลืมนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของสถาบันในปีที่ล่วงมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๒ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๓ รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจกำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาขัดแย้งในการดำเนินกิจการของสถาบันซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๔ บรรดาเรื่องที่สถาบันจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

ตำแหน่งทางวิชาการและวิชาชีพ

มาตรา ๕๕ คณาจารย์ประจำของสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

สภาสถาบันอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้ โดยทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๖ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบัน โดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๗ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภาสถาบันอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๘ สภาสถาบันอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) หรือมาตรา ๘ วรรคสอง ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๙ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๕ วรรคสาม ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
(๒) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
(๓) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (เกียรติคุณ)
(๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
(๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
(๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อกำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่อ
 อย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๖๐ สภาสถาบันอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาชีพได้ โดยทำเป็นประกาศของสถาบัน
 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาชีพ ให้เป็นไป
 ตามข้อบังคับของสถาบัน

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๖๑ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๖๒ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด
 ในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด
 ในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือ
 ขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อ
 สำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๓ สถานสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๖๔ สถานสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาคุณวุฒิอาชีวศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ขึ้นสูงกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(๕) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาคุณวุฒิอาชีวศึกษา เทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

(๖) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๕ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน นายกสถาบัน หรือกรรมการสถาบันในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๖๖ สถาบันอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเชี่ยวชาญฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสถาบัน ครูประจำตำแหน่งกรรมการสถาบัน ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถาบันได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ และ
ครุประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครุวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ และครุประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร
ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๖๗ สถาบันอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงาน
ของสถาบันได้ โดยทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้
เพื่อประโยชน์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบัน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน

มาตรา ๖๘ สถาบันอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักเรียน
นักศึกษา และผู้ปฏิบัติงานในสถาบันได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ ครุประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย
หรือเครื่องแต่งกายของนักเรียน นักศึกษา และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว
โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร
ชั้นหนึ่งชั้นใด หรือมีตำแหน่งใดในสถาบันโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ
ที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะ หรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน
ห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของ
สถาบัน ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบันปลอมหรือ
ซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบัน ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๑ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา ที่ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ที่ออกตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นอันสิ้นสุดลง และให้ถือว่า วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาและโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) เป็นอันเลิกกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยไม่ต้องดำเนินการเลิกกิจการหรือชำระบัญชี

ให้สถาบันที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้รับไว้ซึ่งบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน และรายได้ของวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๗๒ ในวาระเริ่มแรก ให้นายกสภาวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาและกรรมการสภาวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาซึ่งดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในวก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามวรรคหนึ่งว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้สภาสถาบันประกอบด้วยกรรมการสภาสถาบันเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๗๓ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา ตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในวก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รักษาการในตำแหน่งอธิการบดีไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการของสถาบันให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง ในวาระเริ่มแรก ให้ถือว่าส่วนงานในวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาตามข้อบังคับวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา ว่าด้วยการแบ่งส่วนงานของวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดตั้งส่วนงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๕ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้

สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์ มิให้เสียไป เพราะเหตุที่มาเป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน

มาตรา ๗๖ ให้สถาบันรับพนักงานหรือลูกจ้างประจำของวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และครู พนักงาน หรือลูกจ้างประจำของโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และปฏิบัติงานอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามบัญชีรายชื่อที่สภาสถาบันประกาศกำหนดเป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน โดยให้นับเวลาทำงานในขณะที่เป็นพนักงาน ครู หรือลูกจ้างประจำของวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาหรือโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) แล้วแต่กรณี ต่อเนื่องกับเวลาทำงานของผู้นั้นในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ให้สภาสถาบันประกาศบัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงานในสถาบันตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๗ ให้พนักงาน ครู หรือลูกจ้างประจำตามมาตรา ๗๖ ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นเท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสถาบัน และเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งแล้ว จะได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นเพียงใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับ อยู่ในวันก่อนวันที่เข้าเป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน

มาตรา ๗๘ ให้นักศึกษาซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งนักเรียนและนักศึกษาซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาและโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิสยามบรมราชกุมารี เพื่อโรงเรียนจิตรลดาในการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านทักษะวิชาชีพและเทคโนโลยีให้แก่บุคคลทั่วไป สถานศึกษาทั้งสองแห่งดังกล่าว ได้ผลิตบุคลากรในสายวิชาชีพซึ่งมีความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน แต่เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีความต้องการกำลังคนซึ่งมีทักษะด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในระดับสูงมากขึ้น เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาสร้างความชำนาญในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ โดยให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับพื้นฐานสายวิชาชีพมีโอกาสศึกษาต่อด้านวิชาชีพเฉพาะทางในระดับปริญญา ให้การจัดการศึกษามีความต่อเนื่องสามารถขยายสาขาการเรียนสายวิชาชีพให้มีความหลากหลาย มีการผลิตกำลังคนซึ่งมีความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพในระดับสูงและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สมควรรวมวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาและโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิสยามบรมราชกุมารี เพื่อโรงเรียนจิตรลดา มาจัดตั้งเป็นสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา มีฐานะเป็นสถานศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีในกำกับของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา พ.ศ. เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา พ.ศ. ในวาระที่ ๑ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑ จากนั้นตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณา โดยมีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน และมีกำหนดเวลาการพิจารณา ๓๐ วัน

ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ และที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายในการประชุมคราวเดียวกัน จากนั้น ส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๕๙ ก วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาและโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิสยามบรมราชกุมารีเพื่อโรงเรียนจิตรลดา ในการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านทักษะวิชาชีพและเทคโนโลยีให้แก่บุคคลทั่วไป สถานศึกษาทั้งสองแห่งดังกล่าวได้ผลิตบุคลากรในสายวิชาชีพซึ่งมีความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนแต่เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีความต้องการกำลังคนซึ่งมีทักษะด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในระดับสูงมากขึ้น เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา สร้างความชำนาญในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ โดยให้ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานสายวิชาชีพมีโอกาสศึกษาต่อด้านวิชาชีพเฉพาะทางในระดับปริญญาให้การจัดการศึกษามีความต่อเนื่อง สามารถขยายสาขาการเรียนสายวิชาชีพให้มีความหลากหลาย มีการผลิตกำลังคนซึ่งมีความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพในระดับสูงและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สมควรรวมวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาและโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิสยามบรมราชกุมารีเพื่อโรงเรียนจิตรลดา มาจัดตั้งเป็นสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดามีฐานะเป็นสถานศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีในกำกับของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเนื้อหารวม จำนวน ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล จำนวน ๗๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. กำหนดให้จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น (มาตรา ๔)

๒. หมวด ๑ บททั่วไป

๒.๑ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาเป็นสถานศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มุ่งเน้นให้การศึกษาด้านทักษะวิชาชีพและเทคโนโลยี บนฐานของวิทยาศาสตร์และวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความชำนาญในการปฏิบัติทำการสอน วิจัย ริเริ่ม ถ่ายทอด ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยให้ผู้เข้ารับการศึกษามีโอกาสศึกษาด้านวิชาชีพเฉพาะทางจนถึงระดับอุดมศึกษา ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ปลุกฝังให้นักเรียนและนักศึกษาเป็นพลเมืองดี มีจิตอาสา และมีวินัย (มาตรา ๖)

๒.๒ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา คำนึงถึงความจงรักภักดีต่อชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์ควมมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาความเป็นเลิศ และความมีเสรีภาพทางวิชาการ มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการ ความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อรัฐ และสังคม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการและการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน ในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง (มาตรา ๗)

๒.๓ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา แบ่งส่วนงานเป็นสำนักงานสถาบัน คณะวิทยาลัย สำนัก และอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก (มาตรา ๘)

๒.๔ กำหนดให้การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๘ ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงาน ให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้นด้วย (มาตรา ๙)

๒.๕ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาได้และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบนั้นได้ (มาตรา ๑๐)

๒.๖ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศได้โดยในการจัดการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดามีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้ (มาตรา ๑๑)

๒.๗ กำหนดให้กิจการของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์แต่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน (มาตรา ๑๒)

๒.๘ กำหนดหน้าที่และอำนาจกระทำการต่าง ๆ ของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ (มาตรา ๑๓)

๒.๙ กำหนดรายได้ของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๐ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดารับเข้าศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จการศึกษาไม่เกินชั้นปริญญาตรี (มาตรา ๑๕)

๒.๑๑ กำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๑๖)

๒.๑๒ กำหนดให้ทรัพย์สินของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสถาบันในเรื่องทรัพย์สินของสถาบันมิได้ (มาตรา ๑๗)

๒.๑๓ กำหนดให้บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ (มาตรา ๑๘)

๓. หมวด ๒ การดำเนินการ

๓.๑ กำหนดให้มีสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ประกอบด้วยนายกสภาสถาบัน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง อธิการบดีกรรมการสภาสถาบัน จำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งเลือกจากหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง กรรมการสภาสถาบันจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาซึ่งมีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง และกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (ร่างมาตรา ๑๙)

๓.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนายกสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา และกรรมการสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๒๐)

๓.๓ กำหนดวาระดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของนายกสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาและกรรมการสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๒๑)

๓.๔ กำหนดให้สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๒๒)

๓.๕ กำหนดให้การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๒๓)

๓.๖ กำหนดให้มีสภาวิชาการสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ประกอบด้วย กรรมการสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเลือกโดยสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา เป็นประธานสภาวิชาการสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา และกรรมการสภาวิชาการสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาแต่งตั้ง (มาตรา ๒๔)

๓.๗ กำหนดหน้าที่และอำนาจของสภาวิชาการสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (ร่างมาตรา ๒๕)

๓.๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ประกอบด้วยอธิการบดีเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งได้แก่ รองอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง (มาตรา ๒๖)

๓.๙ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๒๗)

๓.๑๐ กำหนดให้การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๒๘)

๓.๑๑ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๒๙)

๓.๑๒ กำหนดให้การแต่งตั้งอธิการบดีจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นไปโดยคำแนะนำของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๓๐)

๓.๑๓ กำหนดวาระดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของอธิการบดี (มาตรา ๓๑)

๓.๑๔ กำหนดคุณสมบัติของอธิการบดีและรองอธิการบดี (ร่างมาตรา ๓๒)

๓.๑๕ กำหนดหน้าที่และอำนาจของอธิการบดี (ร่างมาตรา ๓๓)

๓.๑๖ กำหนดให้ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน (มาตรา ๓๔)

๓.๑๗ กำหนดให้การบริหารงานภายในส่วนงานสำนักงานสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๓๕)

๓.๑๘ กำหนดให้ในส่วนงาน คณะ วิทยาลัย สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ให้มีหัวหน้าส่วนงานเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น (มาตรา ๓๖)

๓.๑๙ กำหนดให้หัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงาน คณะ วิทยาลัย สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใด หรือเทียบเท่าจากสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดารับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดารับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๓๗)

๓.๒๐ กำหนดให้ในส่วนงาน คณะ วิทยาลัย สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก มีคณะกรรมการประจำส่วนงาน เพื่อทำหน้าที่บริหารส่วนงานนั้น (มาตรา ๓๘)

๓.๒๑ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีรองอธิการบดีผู้ช่วยอธิการบดีหัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงาน จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้ (มาตรา ๓๙)

๓.๒๒ กำหนดให้นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้การรักษาการแทนการมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงในปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๔๐)

๔. หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน

๔.๑ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา และการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๔๑)

๔.๒ กำหนดให้เมื่อครบสี่ปีนับแต่วันจัดตั้งส่วนงาน คณะ วิทยาลัย สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ที่จัดการเรียนการสอนหรือการวิจัย ให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาจัดให้มีการประเมินส่วนงานดังกล่าว โดยผู้ประเมินซึ่งสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา แล้วรายงานสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้มีการประเมินดังกล่าวทุกสี่ปี (มาตรา ๔๒)

๔.๓ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา กำหนด แล้วรายงานสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป (มาตรา ๔๓)

๔.๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาซึ่งแต่งตั้งโดยสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๔๔)

๔.๕ กำหนดให้สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงาน คณะ วิทยาลัย สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๔๕)

๔.๖ กำหนดให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๔๖)

๕. หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ

๕.๑ กำหนดให้สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้องแยกตามส่วนงานของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี (มาตรา ๔๗)

๕.๒ กำหนดให้สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาจัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๔๘)

๕.๓ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาในรอบปีบัญชี (มาตรา ๔๙)

๕.๔ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๕๐)

๕.๕ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อให้สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (มาตรา ๕๑)

๕.๖ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๕๒)

๖. หมวด ๕ การกำกับและดูแล

๖.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่และอำนาจกำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาเป็นการเฉพาะ (มาตรา ๕๓)

๖.๒ กำหนดให้บรรดาเรื่องที่สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้เสนอ (มาตรา ๕๔)

๗. หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการและวิชาชีพ

๗.๑ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๕๕)

๗.๒ กำหนดเรื่องการแต่งตั้งศาสตราจารย์พิเศษ (มาตรา ๕๖)

๗.๓ กำหนดเรื่องการแต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณ (มาตรา ๕๗)

๗.๔ กำหนดเรื่องการแต่งตั้งรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์พิเศษ (มาตรา ๕๘)

๗.๕ กำหนดการใช้คำนำหน้านามและอักษรย่อคำนำหน้านามของบุคคลที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (มาตรา ๕๙)

๗.๖ กำหนดให้สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา อาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาชีพได้ (มาตรา ๖๐)

๘. หมวด ๗ ปริญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๘.๑ กำหนดให้ปริญญามีสามชั้น คือ ปริญาเอก ปริญาโท และปริญาตรี (มาตรา ๖๑)

๘.๒ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา มีอำนาจให้ปริญา อนุปริญาหรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาที่มีการสอนในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๖๒)

๘.๓ กำหนดสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ปริญาตรีได้รับปริญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้ (มาตรา ๖๓)

๘.๔ กำหนดให้สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตร ชั้นต่าง ๆ และอนุปริญาได้ (มาตรา ๖๔)

๘.๕ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดามีอำนาจให้ปริญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภาสถาบัน เทคโนโลยีจิตรลดาเห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรมสมควรแก่ปริญยานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าว แก่ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา นายก สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา หรือกรรมการสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้ (มาตรา ๖๕)

๘.๖ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเชี่ยวชาญเป็น เครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญา อนุปริญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด และอาจ กำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน เทคโนโลยีจิตรลดา ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยี จิตรลดาได้ (มาตรา ๖๖)

๘.๗ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของ สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาหรือส่วนงานของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาได้โดยทำเป็นประกาศของสถาบัน เทคโนโลยีจิตรลดาและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๖๗)

๘.๘ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่ง กายของนักเรียน นักศึกษา และผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาได้โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบัน เทคโนโลยีจิตรลดาและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๖๘)

๙. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๙.๑ บทกำหนดโทษผู้ใช้ครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ ฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักเรียน นักศึกษา และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่ง ดังกล่าวโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญา อนุปริญาหรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใด หรือมีตำแหน่งใดในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาโดยที่ตนไม่มีสิทธิถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่น เชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะ หรือมีตำแหน่งเช่นนั้น (มาตรา ๖๙)

๙.๒ บทกำหนดโทษผู้ปลอม หรือทำเลียนแบบ ผู้ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบัน เทคโนโลยีจิตรลดาหรือส่วนงานของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ผู้ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาหรือส่วนงานของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๗๐)

๑๐. บทเฉพาะกาล

๑๐.๑ กำหนดให้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยี จิตรลดาที่ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียน

จิตรลดา (สายวิชาชีพ) ที่ออกตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นอันสิ้นสุดลง และให้ถือว่า วิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาและโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) เป็นอันเลิกกิจการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยไม่ต้องดำเนินการเลิกกิจการหรือชำระบัญชี (มาตรา ๗๑)

๑๐.๒ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้นายกสภาวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาและกรรมการสภาวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาซึ่งดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในวาระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา และกรรมการสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาตามพระราชบัญญัตินี้และให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗๒)

๑๐.๓ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในวาระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รักษาการในตำแหน่งอธิการบดีไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗๓)

๑๐.๔ กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องในวาระเริ่มแรก ให้ถือว่าส่วนงานในวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาตามข้อบังคับวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา ว่าด้วยการแบ่งส่วนงานของวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่ในวาระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน ทั้งนี้จนกว่าจะมีการจัดตั้งส่วนงานตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๔)

๑๐.๕ กำหนดให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของวิทยาลัย เทคโนโลยีจิตรลดาอยู่ในวาระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศาสตราจารย์ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๕)

๑๐.๖ กำหนดให้สถาบันรับพนักงานหรือลูกจ้างประจำของวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และครูพนักงาน หรือลูกจ้างประจำของโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และปฏิบัติงานอยู่ในวาระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามบัญชีรายชื่อที่สภาสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาประกาศกำหนดเป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา โดยให้นับเวลาทำงานในขณะที่เป็นพนักงาน ครูหรือลูกจ้างประจำของวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา หรือโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) แล้วแต่กรณีต่อเนื่องกับเวลาทำงานของผู้นั้นในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๗๖)

๑๐.๗ กำหนดให้พนักงาน ครูหรือลูกจ้างประจำตามมาตรา ๗๖ ได้รับเงินเดือน ค่าจ้างสวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นเท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา และเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งแล้วจะได้รับเงินเดือนค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นเพียงใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ในวาระก่อนวันที่เข้าเป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (มาตรา ๗๗)

๑๐.๘ กำหนดให้นักศึกษาซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษในวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งนักเรียนและนักศึกษาซึ่งอยู่ระหว่าง

การศึกษาในโรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนักเรียนและนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา
ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๘)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สถาบันวิทยาลัยชุมชน (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถาบันวิทยาลัยชุมชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้”

มาตรา ๔ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่ง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นับวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้เป็นวาระแรก

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักทั่วไปของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาไว้ไม่ให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระเพื่อความเหมาะสมในการบริหารงานและป้องกันมิให้เกิดการผูกขาดการใช้อำนาจทางบริหาร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยสถาบันวิทยาลัยชุมชนประกาศใช้เป็นกฎหมายฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ ทั้งนี้ คณะกรรมการการวิสามัญ ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า “การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาของกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๕ (๓) ซึ่งเลือกจากผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนประธานสภาวิทยาลัย ผู้แทนผู้อำนวยการวิทยาลัย และผู้แทนผู้สอนประจำนั้นควรกระจายให้ทั่วถึงทุกภูมิภาค” และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และประกาศใช้เป็นกฎหมายมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ซึ่งต่อมาพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขนี้มีหลักการคือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อกำหนดให้ผู้ดำเนินการวิทยาลัยดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ วรคหนึ่ง) โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติในคราวประชุม ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการ จากนั้น พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองโดยกรรมาธิการเต็มสภา และลงมติในวาระที่สามเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยประกาศใช้เป็นกฎหมายมีผลใช้บังคับเมื่อ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ทั้งนี้ พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ระบบการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้แบ่งออกเป็น การศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นสามารถดำเนินการจัดการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาในรูปแบบของวิทยาลัยชุมชนได้ สมควรมีกฎหมายกำหนดเพื่อบริหารจัดการตั้งการบริหารงานและการดำเนินงานทางวิชาการของวิทยาลัยชุมชนไว้เป็นการเฉพาะ ขยายโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา รวมทั้งให้การฝึกอบรมด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ ซึ่งรูปแบบการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนนั้น ให้คำนึงถึงการประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาและการดำเนินการของวิทยาลัยชุมชนเกิดผลสัมฤทธิ์และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและชุมชนได้อย่างเหมาะสม และเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. การจัดตั้งและสถานะของสถาบันมหาวิทยาลัยชุมชน

๑.๑ กำหนดให้จัดตั้งสถาบันวิทยาลัยชุมชนเป็นสถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยมีวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่งเป็นส่วนราชการในสถาบันซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งนี้ การดำเนินการของสถาบันต้องให้ความสำคัญและคำนึงถึงการสร้างโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ฝึกอบรมด้านวิชาการและวิชาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับ การระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน ในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือชุมชนในการบริหารจัดการและการประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้สถาบันสามารถร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อระดับปริญญาของนักศึกษา ตลอดจนร่วมมือกับสถานศึกษา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ สถานศึกษาชั้นสูง สถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ (มาตรา ๕ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔)

๑.๒ กำหนดให้ระบบการบริหารงานบุคคลของสถาบันอยู่ใต้กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเนื่องจากการจัดการศึกษาโดยวิทยาลัยชุมชนมีลักษณะพิเศษที่จัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาและไม่มีการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยให้สภาสถาบันมีอำนาจหน้าที่บริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษากำหนด (มาตรา ๖)

๑.๓ การแบ่งส่วนราชการ กำหนดให้สถาบันสามารถแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานสถาบันและวิทยาลัย หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยโดยออกเป็นกฎกระทรวง การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ กอง สำนักวิชาการ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองหรือสำนักวิชาการ ให้ทำเป็นประกาศสถาบัน (มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

๑.๔ เงิน ทรัพย์สิน และรายได้ของสถาบัน โดยกำหนดให้สถาบันได้รับงบประมาณแผ่นดิน รายได้ ทรัพย์สิน และผลประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ เช่น ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ค่าบริการ เงินอุดหนุน เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ รายได้จากการลงทุน เป็นต้น ในการนี้ ให้สถาบันมีอำนาจในการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ จัดหาประโยชน์และจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถาบันได้โดยดำเนินการภายใต้วัตถุประสงค์ของสถาบัน และกำหนดให้บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบันตลอดจนเบี้ยปรับต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔) นอกจากนี้ ให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันหรือที่สถาบันได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบัน ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน (มาตรา ๑๓)

๒. การดำเนินการของสถาบัน

๒.๑ องค์ประกอบของสถาบัน

กำหนดให้สภาสถาบันเป็นองค์กรทางบริหารที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชุมชน ประกอบด้วย (๑) นายกสภาสถาบัน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (๒) กรรมการสภาสถาบัน โดยตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ และ (๓) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ คน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบัน โดยให้นายกสภาสถาบันและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

๒.๒ อำนาจหน้าที่ของสภาสถาบัน

กำหนดให้สภาสถาบันมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถาบัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน กำกับมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ออกระเบียบข้อบังคับ และประกาศของสถาบัน รวมทั้งมีอำนาจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด อนุมัติการให้อนุปริญญาและประกาศนียบัตรในกรณีเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา วิทยาลัยบอจร่วมกับสถาบันศึกษาขั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประกาศหรือต่างประเทศ โดยให้สภาสถาบันเป็นผู้อนุมัติการจัดการศึกษาร่วม และมีอำนาจให้อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นใดชั้นหนึ่งร่วมกับสถาบันการศึกษาขั้นสูง หรือสถาบันดังกล่าวแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้ พิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการของสถาบันรวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าว พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและถอดถอนนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อำนวยการสถาบัน แต่งตั้งและถอดถอนประธานสภาวิทยาลัย กรรมการสภาวิทยาลัย รองผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการวิทยาลัย และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ออกข้อบังคับว่าด้วยคุณสมบัติและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้สอนพิเศษ อนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของสถาบัน ออกระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงาน การเงิน การจัดหารายได้และผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบัน ส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการศึกษา ระดมทรัพยากร และสนับสนุนการจัดตั้งกองทุน เพื่อการจัดการศึกษาของสถาบัน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของผู้อำนวยการสถาบัน อนุมัติการจัดการศึกษาร่วม การยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาขั้นสูง หรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ แต่งตั้ง คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาสถาบัน และปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถาบันที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ (มาตรา ๑๘)

๒.๓ ผู้อำนวยการสถาบันและรองผู้อำนวยการสถาบัน

กำหนดให้ผู้อำนวยการสถาบันเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน และให้มีรองผู้อำนวยการสถาบันตามที่สภาสถาบันกำหนดซึ่งต้องมีจำนวนไม่เกินสามคน เพื่อทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย (มาตรา ๒๒)

การดำเนินการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันและรองผู้อำนวยการสถาบัน ต้องดำเนินการสรรหาจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ไว้ในข้อบังคับของสถาบัน โดยในส่วนคุณวุฒิทางการศึกษานั้นได้กำหนดไว้แตกต่างจากผู้บริหารในมหาวิทยาลัย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ทำงานในสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชนและวิทยาลัยชุมชน รวมทั้งภาคเอกชนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ (มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)

ในกรณีที่ผู้อำนวยการสถาบันไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการสถาบันเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองผู้อำนวยการหลายคน ให้รองผู้อำนวยการสถาบันที่ผู้อำนวยการสถาบันมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน (มาตรา ๒๙) และกำหนดให้ผู้อำนวยการสถาบันมอบอำนาจให้แก่ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการเฉพาะส่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสถาบันได้ (มาตร ๓๐)

๒.๔ สภาวิชาการ

กำหนดให้มีสภาวิชาการในสถาบัน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่สถาบันในการเสนอแนะการวางนโยบายและแผนพัฒนาทางวิชาการต่อสภาสถาบัน เสนอเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาต่อสภาสถาบัน ส่งเสริมการบริหารทางวิชาการที่สอดคล้องกับภารกิจของวิทยาลัยและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน ประเมินความก้าวหน้าทางวิชาการ และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการต่อสภาสถาบัน เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา การเปิดสอน การปรับปรุง และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา เสนอแนะการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา การเปิดสอน การปรับปรุงและการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา เสนอแนะการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นในประเทศ หรือต่างประเทศ รวมทั้งยกเลิกการจัดการศึกษาร่วม พิจารณาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเพื่อเสนอสภาสถาบัน และแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาการ (มาตรา ๒๑)

๓. การดำเนินการของวิทยาลัย

๓.๑ วิทยาลัย

กำหนดให้มีวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนราชการในสถาบันมีหน้าที่จัดการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา ที่ต่ำกว่าปริญญา ฝึกอบรมด้านวิชาการหรือด้านวิชาชีพ และบริการทางวิชาการเพื่อพัฒนาชุมชน (มาตรา ๓๑)

ภายใต้วัตถุประสงค์ของสถาบัน โดยวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรที่ดำเนินงานวัฒนธรรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐในการจัดการศึกษา และมีอำนาจให้ประกาศนียบัตรชั้นใดชั้นหนึ่งแก่ผู้สำเร็จการศึกษา สำหรับการอนุมัติอนุปริญญาให้เป็นอำนาจของสภาสถาบัน (มาตรา ๓๔)

๓.๒ สภาวิทยาลัย

๑) องค์ประกอบของสภาวิทยาลัย

กำหนดให้มีสภาวิทยาลัยในวิทยาลัยเพื่อทำหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วยผู้แทนองค์กรชุมชนซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในภูมิลำเนาเดียวกันกับวิทยาลัย ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากภาคเอกชนจำนวนไม่น้อย

กว่าสี่คน เป็นกรรมการ ในกรณีที่วิทยาลัยใดไม่มีผู้แทนศิษย์เก่า ให้สภาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่และให้คณะกรรมการสภาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งและเสนอต่อสภาสถาบัน เพื่อแต่งตั้งเป็นประธานสภาวิทยาลัย โดยให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นกรรมการสภาวิทยาลัยโดยตำแหน่งและให้สภาวิทยาลัยแต่งตั้งรองผู้อำนวยการวิทยาลัยคนหนึ่งโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นเลขานุการ ทั้งนี้ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๓๕)

๒) อำนาจหน้าที่ของสภาวิทยาลัย

กำหนดให้สภาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยและสอดคล้องกับนโยบายของสภาสถาบัน ให้ความเห็นชอบแผนจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการของวิทยาลัย รวมทั้งแผนการพัฒนาชุมชน เพื่อสนองต่อความต้องการและเสริมสร้างองค์ความรู้ของชุมชนให้เข้มแข็ง ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรที่ดำเนินงานวัฒนธรรมหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศเพื่อการพัฒนาวิทยา ระดมทุนและทรัพยากร เพื่อส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น ออกระเบียบและข้อบังคับของวิทยาลัยตามที่สภาสถาบันมอบหมาย อนุมัติหลักสูตรและการเปิดสอนหลักสูตรฝึกอบรมด้านวิชาการหรือด้านวิชาชีพตามความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน และกลุ่มอาชีพ อนุมัติการให้ประกาศนียบัตร ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการวิทยาลัยและการดำเนินงานของวิทยาลัย เพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน รวมถึงแต่งตั้งคณะทำงานหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาวิทยาลัยและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

๓.๓ ผู้อำนวยการวิทยาลัย และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย

๑) กำหนดให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๒)

๒) กำหนดให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยแต่งตั้งรองผู้อำนวยการวิทยาลัยตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด (มาตรา ๓๘)

๓) การดำเนินการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยและรองผู้อำนวยการ วิทยาลัย ต้องดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบันวิทยาลัยชุมชน โดยในส่วนคุณสมบัติทางการศึกษานั้นได้กำหนดไว้แตกต่างจากผู้บริหารในมหาวิทยาลัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ทำงานในสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน และวิทยาลัยชุมชน รวมทั้งภาคเอกชนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ (มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๑)

๓.๔ คณะกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาลัย

กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการวิทยาลัยทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินกิจการของวิทยาลัย (มาตรา ๔๓)

๔. ตำแหน่งทางวิชาการและผู้สอนพิเศษในสถาบัน

๔.๑ กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการ และเงินประจำตำแหน่งของผู้สอนประจำในสถาบัน ซึ่งมีความแตกต่างจากตำแหน่งทางวิชาการและเงินประจำตำแหน่งของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไว้ในกฎของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๔๔)

๔.๒ กำหนดให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยสามารถแต่งตั้งผู้สอนพิเศษได้ ทั้งนี้ เพื่อรองรับระบบการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนที่มุ่งเน้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการให้การศึกษาแก่บุคคลในท้องถิ่นและชุมชน โดยคุณสมบัติ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้สอนพิเศษให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันวิทยาลัยชุมชน (มาตรา ๔๕)

๕. อนุปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้อนุปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญาและประกาศนียบัตรให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหรือฝึกอบรม และมีอำนาจกำหนดครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับอนุปริญญาและประกาศนียบัตรและอาจกำหนดให้มีครุ ประจำตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ประกอบกับกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันได้ (มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘)

๖. บทลงโทษ โดยกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ใดกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุประจำตำแหน่งโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีอนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งในสถาบันโดยไม่มีสิทธิ วิทยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๙)

๗. บทเฉพาะกาล

๗.๑ กำหนดให้โอนข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงาน และอัตรากำลังของสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชนไปเป็นของสถาบัน และเพิ่มการรองรับให้ข้าราชการในสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชนซึ่งโอนมาเป็นข้าราชการของสถาบันได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่งตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์ไม่น้อยกว่าเดิมต่อไปจนกว่าจะได้รับแต่งตั้งใหม่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่กำหนดโดยคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๐)

๗.๒ กำหนดให้ประธานกรรมการวิทยาลัยชุมชน กรรมการวิทยาลัยชุมชน ประธานสภาวิทยาลัยชุมชน และกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชนของวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่งตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญารูปแบบวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ปฏิบัติหน้าที่นายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน ประธานสภาวิทยาลัย และกรรมการสภาวิทยาลัยของวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่ง แล้วแต่กรณี เพื่อรองรับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีความต่อเนื่อง (มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒)

๗.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชนดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และกำหนดระยะเวลา

ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนที่ดำรงตำแหน่งอยู่เดิมดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป ได้จนกว่าจะครบวาระ เพื่อให้การดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชนมีความต่อเนื่อง (มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔)

๗.๔ กำหนดรองรับสิทธิของผู้ได้รับอนุปริญา และประกาศนียบัตรจากวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่ง ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญารูปแบบวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้มี ศักดิ์และสิทธิเท่ากับผู้ได้รับอนุปริญาและประกาศนียบัตรตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๕)

๗.๕ กำหนดรองรับกฎหมายลำดับรองซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชน และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามาใช้บังคับโดยอนุโลมเพื่อรองรับการบริหารงานของสถาบันในช่วงแรกก่อนที่จะมี การปรับเปลี่ยนมาอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งต้อง ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาวางหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเพิ่มเติมสำหรับบุคลากร ของสถาบันเป็นการเฉพาะ (มาตรา ๕๖)

๒. พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ หน้า ๒๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการทั่วไปของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษาไว้ไม่ให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระเพื่อความเหมาะสมในการบริหารงานและป้องกันมิให้ เกิดการผูกขาดการใช้อำนาจทางบริหาร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ สี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดการนับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่งซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นับวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ สถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้เป็นวาระแรก (มาตรา ๔)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม” หมายความว่า การขยายกำลังและเพิ่มผลการผลิตของชาติ
ทุกระดับทั่วทุกท้องถิ่น โดยการเพิ่มผลิตภาพและการใช้การพัฒนานวัตกรรมในทุกด้านและทุกระดับ

จากการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม การกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การทำให้ดีขึ้นโดยทั่วถึงและทัดเทียมกันซึ่งภาวะการศึกษา อนามัย ที่อยู่อาศัย โภชนาการ และสวัสดิการอื่นของประชาชน ตลอดจนกิจการที่เกี่ยวข้องกับการนั้น โดยมุ่งไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

“แผน” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการประสานโครงการพัฒนาและแผนงานต่าง ๆ ที่คัดเลือกมาแล้วของประเทศหรือของภาคหรือของกิจการบางสาขาบางประเภทในท้องถิ่นหนึ่งท้องถิ่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ และให้สอดคล้องกับความสามารถทางด้านกำลังเงิน และกำลังทรัพยากรอื่น ๆ

“แผนงาน” หมายความว่า ระบบการประสานโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่สองโครงการขึ้นไป ให้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สอดคล้องสัมพันธ์กันในอันที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ

“โครงการพัฒนา” หมายความว่า โครงการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจหรือสังคมที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานโดยแน่ชัด ซึ่งจะกระทำโดยหน่วยงานของรัฐหน่วยงานหนึ่ง หน่วยงานใด อันมิใช่เป็นการบริหารงานตามปกติของหน่วยงานนั้น

“ยุทธศาสตร์ชาติ” หมายความว่า ยุทธศาสตร์ชาติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

“แผนการปฏิรูปประเทศ” หมายความว่า แผนการปฏิรูปประเทศตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมถึงราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐ ซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทรวงการคลังหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

ทั้งนี้ ความใน (๑) และ (๒) ไม่รวมถึงหน่วยงานที่ประกอบธุรกิจสถาบันการเงินหรือธุรกิจประกันภัย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“สภา” หมายความว่า สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“ประธานสภา” หมายความว่า ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“กรรมการสภา” หมายความว่า กรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประกอบด้วยประธานสภาหนึ่งคน และกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบห้าคนซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในทางเศรษฐกิจและสังคมตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ และให้ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการสภา

ให้เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการสภาและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสภา สภาอาจมีมติให้เชิญ ปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่ง มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราว ในฐานะกรรมการสภาด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการสภา สำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น

มาตรา ๗ สภามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งของประเทศและของโลก

(๒) จัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๓) เสนอแนะ ให้คำปรึกษา และให้ความเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่าง ๆ ต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

(๔) เสนอแนะ ให้คำปรึกษา และให้ความเห็นเกี่ยวกับแผนงานและโครงการพัฒนา เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

(๕) พิจารณาข้อเสนอของงบประมาณประจำปีของรัฐวิสาหกิจซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัด สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งจำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ ไม่ว่าจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน เงินกู้ยืม เงินกำไรที่ได้สะสมไว้ หรือเงินอื่นใดก็ตาม โดยมีขั้นตอนและหลักเกณฑ์ตามประกาศที่สภากำหนด และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภามอบหมาย

(๗) เชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำได้เมื่อเห็นสมควร

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสภา หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของคณะอนุกรรมการตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด และให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๘ ประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๖) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือ เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๗) ไม่เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือจากหน่วยงาน ของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙ ประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานสภาหรือกรรมการ สภาผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่ เข้ารับหน้าที่

ประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานสภาและกรรมการ สภาผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

ในกรณีที่ประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการ แต่งตั้งประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้ง กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระ อยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือให้เป็นกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ เพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน หรือได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ของประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึง

หนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้ และให้สภาประกอบด้วยกรรมการสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

การดำรงตำแหน่งของประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือที่ดำรงตำแหน่งแทน หรือที่แต่งตั้งเพิ่มขึ้น หากมีกำหนดเวลาไม่ถึงหนึ่งปี ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๙

มาตรา ๑๑ การประชุมของสภาต้องมีกรรมการสภามาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสภาทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานสภาเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานสภาไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการสภาซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการสภาคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการสภาคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของสภาตามมาตรา ๗ ในเรื่องใดที่สภาเห็นว่ามีความจำเป็นที่ต้องพิจารณาดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ หรือมีเหตุอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของสภา ให้สภามีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องเพื่อดำเนินการแทนสภาได้

คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการสภา ในกรณีจำเป็น สภาอาจมีมติให้เชิญบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะกรรมการด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานทำหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

เมื่อคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องได้มีมติในเรื่องใดแล้ว ให้ถือว่าเป็นมติของสภาและให้สำนักงานดำเนินการตามมตินั้น เว้นแต่สภาจะกำหนดเป็นอย่างอื่นเฉพาะกรณี

มาตรา ๑๓ ให้ประธานสภา กรรมการสภา ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการในสภา คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง หรือ คณะอนุกรรมการ ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรี กำหนด

หมวด ๒

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ ให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ ด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องในแต่ละช่วงระยะเวลาห้าปี โดยต้องสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งของประเทศและของโลก ทิศทางการพัฒนา ประเทศที่เหมาะสม ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการบูรณาการการดำเนินการร่วมกัน และมุ่งตอบสนองความเป็นอยู่ที่มีความผาสุกและยั่งยืนของประชาชนทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค

การประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ทำเป็นพระบรมราชโองการ และ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๕ ให้สภากำหนดกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อย ต้องมีเนื้อหาในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนา ที่ยั่งยืน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ด้านการพัฒนาเมืองและภูมิภาค และด้านการพัฒนา ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทุกภาคส่วน

การรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามวิธีการที่สภากำหนด ซึ่งต้องใช้วิธีการ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะได้โดยสะดวกและทั่วถึง และ ต้องมีการแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

มาตรา ๑๖ ให้สภาแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในแต่ละด้านตามกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ครบถ้วน เพื่อทำหน้าที่ยกร่าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและเสนอสภาพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำผลการรับฟังความคิดเห็น ตามมาตรา ๑๕ มาพิจารณาประกอบการยกร่างด้วย

วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการยกร่างแผนตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มตั้งแต่วันที่สภาแต่งตั้ง จนถึงวันที่มีประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างแผนตามวรรคหนึ่งในแต่ละด้าน ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

ให้ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการยกร่างแผนตามวรรคหนึ่งได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๗ เมื่อสภาจัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสร็จแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ให้สภานำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องใด ให้สภาแก้ไขเพิ่มเติมตามที่เห็นควร แล้วส่งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ

เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภาเพื่อทราบแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก หรือยุทธศาสตร์ชาติเปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ หากสภาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้สภาขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการ

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว ให้สภาดำเนินการตามกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้วให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๑๙ เมื่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ประกาศใช้บังคับแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานของรัฐ และจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในกรณีที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดให้การดำเนินการเรื่องใดต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือต้องร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือประชาชน การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานของรัฐต้องกำหนดวิธีการเพื่อให้มีการดำเนินการดังกล่าวด้วย

เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและการประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐต่อสำนักงาน โดยต้องแสดงผลให้เห็นถึงการบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่า การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

การรายงานผลตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภากำหนด โดยการรายงานผลนั้น ต้องไม่ซ้ำซ้อนและไม่เพิ่มขึ้นตอนการรายงานผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายและแผนการปฏิรูปประเทศ รวมถึงกฎหมายอื่นใดที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องรายงานผลการปฏิบัติงานต่อสำนักงาน โดยสำนักงานสามารถนำข้อมูลจากการรายงานผลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้อย่างบูรณาการ

ให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีที่จะกำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

หมวด ๓

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๒๐ ให้มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินงานในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของสภา

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก รวมทั้งปัญหาและโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม และคาดการณ์แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในบริบทประเทศและโลก เพื่อจัดทำข้อเสนอในเชิงนโยบาย และมาตรการการพัฒนาประเทศหรือรองรับผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเสนอคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือสภาพิจารณา

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดทำ
วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๔) ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

(๕) จัดทำฐานข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม บัญชีประชาชาติของประเทศตามระบบสากล
เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายการพัฒนาประเทศ และรายงานภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๖) จัดทำกรอบการลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในภาพรวม

(๗) จัดทำข้อเสนองบประมาณประจำปีของรัฐวิสาหกิจซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัด สำหรับ
สินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งจำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้
ไม่ว่าจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน เงินกู้ยืม เงินกำไรที่ได้สะสมไว้ หรือเงินอื่นใดก็ตาม โดยให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างและการบำรุงรักษา
สินทรัพย์ถาวรนั้น ๆ และเสนอสภาเพื่อพิจารณา

(๘) พิจารณาแผนงานและโครงการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ
ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม และของรัฐวิสาหกิจที่มีมูลค่าตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด รวมทั้ง
ประสานแผนงานและโครงการพัฒนาดังกล่าว เพื่อวางแผนส่วนรวมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ

(๙) สนับสนุนและประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคีที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผน
แผนงาน และโครงการพัฒนา และการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามแผน

(๑๐) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
นโยบาย แผน แผนงาน และโครงการพัฒนาที่มีผลกระทบในวงกว้างต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม
รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัด ปรับปรุง หรือเลิกล้มโครงการพัฒนาอันหนึ่งอันใดเมื่อเห็นสมควร

(๑๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐเสนอแผนงานและโครงการพัฒนา ข้อเท็จจริง ตลอดจนรายละเอียด
ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศหรือการพิจารณาผลงานของโครงการพัฒนา
ที่กำลังดำเนินการอยู่ หรือเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือ
คำแนะนำได้เมื่อเห็นสมควร

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือสภามอบหมาย รวมทั้งออกระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีการขอความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามความในมาตรานี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่ และอำนาจของสภา สำนักงานอาจเสนอให้สภาพิจารณาให้ความเห็นก็ได้ และในกรณีที่สำนักงาน เป็นผู้ให้ความเห็น ให้รายงานสภาทราบด้วย

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตามมาตรา ๒๐ (๔) ให้สภา แต่งตั้งคณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ทำหน้าที่ วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ตลอดจน ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องตามที่สภามอบหมาย

คณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ อาจมีหลายคณะ ตามความจำเป็น โดยในแต่ละคณะให้ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งสภาแต่งตั้งบุคคลจากภาครัฐและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

ให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานทำหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้นำความในมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศด้วยโดยอนุโลม

ให้เลขาธิการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนคณะกรรมการประสานการดำเนินงาน ด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการระดมความคิดเห็นและประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านมาร่วมปฏิบัติงานให้เกิดผลดีในการพัฒนาประเทศ ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานนอกจาก การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานแล้ว สำนักงานอาจดำเนินการโดยวิธีการดังต่อไปนี้ได้

(๑) แต่งตั้งบุคคลจากภาครัฐหรือภาคเอกชนเป็นคณะกรรมการชำนาญการในแต่ละด้าน เพื่อทำหน้าที่วิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาของประเทศ ติดตามสภาพการณ์ทางการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมของโลก และเสนอแนะการกำหนดเป้าหมายระดับนโยบาย

องค์ประกอบ จำนวน การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของ ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการชำนาญการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่สภากำหนด ทั้งนี้ ให้เลขาธิการเป็นประธานกรรมการ ส่วนกรรมการอื่นให้เลขาธิการ เป็นผู้แต่งตั้งและแจ้งให้สภาทราบ และให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ คณะกรรมการชำนาญการด้วยโดยอนุโลม

(๒) เสนอแนะต่อสภาเพื่อขอให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ หน่วยงานของรัฐนั้น ตามระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปี โดยให้ถือว่า การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นเต็มเวลา

(๓) จ้างบุคคลทั้งในประเทศและต่างประเทศ สถาบันการศึกษา หรือสถาบันแห่งใด โดยได้รับอนุมัติจากสภา เพื่อดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือปฏิบัติงานในเรื่องใดเป็นพิเศษ ที่ต้องการความรวดเร็วและความเชี่ยวชาญเฉพาะตัวของบุคคลหรือสถาบันนั้นมาปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นการเฉพาะคราว

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการประสานการดำเนินงาน ด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการชำนาญการได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้มีเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นข้าราชการ พลเรือนสามัญ มีหน้าที่บริหารราชการของสำนักงาน รับผิดชอบขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน

ให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๖ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปเป็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือ มติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และข้าราชการ พนักงานราชการ และ ลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ถือว่าอ้างถึง สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามประกาศพระราชโองการ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีการกิจที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ สมควรปรับปรุงโครงสร้าง หน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเปลี่ยนชื่อจากคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ตามที่คุ้นเคยกัน และเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องและบูรณาการกับยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งแผนการพัฒนาประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

เพื่อให้การกำหนดทิศทางในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งสอดคล้องกับสภาพการณ์ทาง เศรษฐกิจและสังคม ทั้งของประเทศและของโลก อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ในประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ขึ้น โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ คือ เพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๗/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จากนั้นมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๔ คน เพื่อพิจารณา โดยมีกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และมีกำหนดเวลาพิจารณา ๖๐ วัน

ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย แล้วส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ หน้า ๓๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีการกิจที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ สมควรปรับปรุงโครงสร้าง หน้าที่ และอำนาจ ของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยเปลี่ยนชื่อจากคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ตามที่คุ้นเคยกันและเพื่อให้สอดคล้องกับการกิจที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องและบูรณาการกับยุทธศาสตร์ชาติรวมทั้งแผนการพัฒนาประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเนื้อหารวมจำนวน ๒๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผน แผนงาน โครงการพัฒนา ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ สำนักงาน เลขาธิการ สภา ประธานสภา กรรมการสภา (มาตรา ๔)

๒. หมวด ๑ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๑ กำหนดองค์ประกอบของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานสภา ๑ คน กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๑๕ คน และกรรมการโดยตำแหน่ง ๗ คน โดยมี เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการสภาและเลขานุการ (มาตรา ๖)

๒.๒ กำหนดให้สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งของประเทศและของโลก รวมทั้งจัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีต่อไป (มาตรา ๗)

๒.๓ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ ในสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติว่า ต้องมีอายุไม่เกิน ๗๕ ปี และไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมืองผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองเว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี (มาตรา ๘)

๒.๔ กำหนดให้ประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิในสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี โดยจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้ (มาตรา ๙)

๒.๕ กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิในสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้แก่ การพ้นจากตำแหน่งตามวาระและการพ้นจากตำแหน่งโดยเหตุอื่น เช่น กรณีตาย หรือลาออก (มาตรา ๑๐)

๒.๖ กำหนดให้การประชุมสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต้องมีกรรมการสภา มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม โดยให้ประธานสภาเป็นประธานในที่ประชุมและการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก (มาตรา ๑๑)

๒.๗ กำหนดให้สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษ เฉพาะเรื่องเพื่อดำเนินการแทนสภาได้ (มาตรา ๑๒)

๒.๘ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งในสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนต่าง ๆ ได้ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๓)

๓. หมวด ๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓.๑ กำหนดให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ ด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี (มาตรา ๑๔)

๓.๒ กำหนดให้สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของประเทศ (มาตรา ๑๕)

๓.๓ กำหนดให้สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในแต่ละด้านตามกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ครบถ้วนเพื่อทำหน้าที่ยกร่างแผนพัฒนาฯ (มาตรา ๑๖)

๓.๔ กำหนดให้สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แล้วเสนอให้เสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติก่อนนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป (มาตรา ๑๗)

๓.๕ กำหนดให้สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ (มาตรา ๑๘)

๓.๖ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน และจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว (มาตรา ๑๙)

๔. หมวด ๓ สำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔.๑ กำหนดให้มีสำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดำเนินงานในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของสภา โดยมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (มาตรา ๒๐)

๔.๒ กำหนดให้สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศทำหน้าที่ตามที่สภามอบหมาย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ (มาตรา ๒๑)

๔.๓ กำหนดให้สำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีอำนาจดำเนินการเพื่อขอให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมาร่วมปฏิบัติงานกับสำนักงาน เพื่อประโยชน์ในการระดมความคิดเห็นและประสบการณ์จากบุคคลดังกล่าว สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศได้ (มาตรา ๒๒)

๔.๔ กำหนดให้ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการชำนาญการมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนต่าง ๆ ได้ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๓)

๔.๕ กำหนดให้มีเลขาธิการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ มีหน้าที่บริหารราชการของสำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน (มาตรา ๒๔)

๕. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๒๕ - มาตรา ๒๘)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศ
และการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศ และการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับ
องค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า องค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลและ องค์การระหว่างประเทศกึ่งรัฐบาล

“องค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล” หมายความว่า

(๑) องค์การที่รัฐร่วมกันจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยมีสมาชิกประกอบด้วยรัฐ

(๒) องค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยมติของการประชุมระหว่างรัฐหรือหนังสือสัญญาระหว่างรัฐ และ รัฐบาลไทยรับรอง

(๓) องค์การหรือองค์กรอื่นทำนองเดียวกับหรือสืบเนื่องจากองค์การหรือองค์กรตาม (๑) หรือ (๒) ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

“องค์การระหว่างประเทศกึ่งรัฐบาล” หมายความว่า องค์การที่มีสมาชิกส่วนหนึ่งเป็นรัฐหรือ องค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล และสมาชิกอีกส่วนหนึ่งที่มีใช้รัฐหรือองค์การระหว่างประเทศ ระดับรัฐบาล และให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศและสหพันธ์สภากาชาด และสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ

“กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ” หมายความว่า กลุ่มความร่วมมือที่สมาชิกส่วนใหญ่เป็นรัฐ หรือกลุ่มความร่วมมือที่มีลักษณะอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกำหนด

“การประชุมระหว่างประเทศ” หมายความว่า การประชุมระหว่างประเทศภาครัฐและการประชุม ระหว่างประเทศภาคเอกชน

“การประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ” หมายความว่า การประชุมที่จัดขึ้นในประเทศไทย โดยรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานของรัฐไทยหรือต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้แทนของรัฐหรือผู้แทนขององค์การระหว่างประเทศมาเข้าร่วมประชุม

“การประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชน” หมายความว่า การประชุมที่จัดขึ้นในประเทศไทย โดยมีบุคคลจากต่างประเทศมาร่วมประชุม แต่มิใช่เป็นการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ

“บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า

(๑) ผู้แทนของรัฐในองค์การระหว่างประเทศ

(๒) หัวหน้าสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ

(๓) รองหัวหน้าสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ

(๔) เจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่นขององค์การระหว่างประเทศ

(๕) ผู้เชี่ยวชาญขององค์การระหว่างประเทศ

(๖) บุคคลอื่นซึ่งมีหลักฐานขององค์การระหว่างประเทศแสดงว่าเป็นผู้ปฏิบัติการกิจขององค์การระหว่างประเทศ

“ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ” หมายความว่า รัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานของรัฐบาลไทยหรือต่างประเทศที่จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ

มาตรา ๔ การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐจะต้องเป็นไปเท่าที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐนั้น โดยพิจารณาตามพันธกรณีของประเทศไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ แนวปฏิบัติของนานาประเทศ และประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากองค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ

มาตรา ๕ องค์การระหว่างประเทศอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ดังต่อไปนี้

(๑) การยกเว้นภาษีทางตรงตามประมวลรัษฎากรหรือกฎหมายอื่นสำหรับองค์การ ทรัพย์สิน สินทรัพย์ และรายได้ขององค์การ

(๒) การยกเว้นอากรศุลกากร และข้อห้ามหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกสิ่งของเพื่อใช้ในการทางขององค์การหรือสิ่งพิมพ์ขององค์การ

(๓) ความละเมิดมิได้ของสถานที่ บรรณสาร และเอกสารขององค์การ

(๔) การตรวจพิจารณาหนังสือโต้ตอบที่เป็นทางการและการสื่อสารที่เป็นทางการอื่นขององค์การจะกระทำมิได้

(๕) สิทธิการได้มา การได้รับ การถือครอง และการโอนซึ่งเงินทุนหรือเงินตราใด ๆ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเงินตราขององค์การ

(๖) สิทธิการใช้รหัส รวมทั้งการส่งและรับหนังสือโต้ตอบขององค์การโดยมีเอกสิทธิ์และความคุ้มกันไม่เกินเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต

(๗) ความคุ้มกันจากการถูกดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายทุกรูปแบบสำหรับองค์การ ทรัพย์สิน และสินทรัพย์ขององค์การ เว้นแต่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์

(๘) ความคุ้มกันจากการค้น การเรียกเกณฑ์ การริบ การยึด การอายัด การเวนคืน หรือ การแทรกแซงในรูปแบบอื่นใดต่อทรัพย์สินหรือสินทรัพย์ขององค์การ

(๙) การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการขององค์การ

มาตรา ๖ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันดังต่อไปนี้

(๑) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร เฉพาะในส่วนที่เป็นเงินเดือน และค่าตอบแทนที่ได้รับจากองค์การระหว่างประเทศหรือรัฐบาลของประเทศตน

(๒) การยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของใช้ส่วนตัวในเวลาที่เข้ารับตำแหน่งครั้งแรกในประเทศไทย

(๓) การยกเว้นจากข้อจำกัดเกี่ยวกับการเข้าเมืองและการจดทะเบียนคนต่างด้าว

(๔) ความละเมิดมิได้ของที่พักและเอกสาร

(๕) ความคุ้มกันจากการจับกุม คุมขัง และการยึดสัมภาระส่วนตัว

(๖) ความคุ้มกันจากการถูกดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายเกี่ยวกับถ้อยคำด้วยวาจา หรือที่เป็นลายลักษณ์อักษร และการกระทำทั้งปวง ทั้งนี้ เฉพาะที่ได้กระทำในตำแหน่งหน้าที่เป็นทางการ

(๗) ความคุ้มกันจากการตรวจตรา และการอำนวยความสะดวกในส่วนที่เกี่ยวกับสัมภาระส่วนตัว ไม่เกินที่ให้แก่ผู้แทนทางการทูต

(๘) การอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนเงินตราไม่เกินที่ให้แก่ผู้แทนของรัฐต่างประเทศ

(๙) การอำนวยความสะดวกในการส่งกลับคืนประเทศในเวลาที่มีวิกฤตการณ์ระหว่างประเทศ ไม่เกินที่ให้แก่ผู้แทนทางการทูต

ในกรณีที่บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย จะได้รับความคุ้มกันเฉพาะที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๖)

มาตรา ๗ องค์การระหว่างประเทศและบุคลากรขององค์การระหว่างประเทศใดจะได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในเรื่องใดตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา โดยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศแต่ละองค์การอาจกำหนดแตกต่างกันก็ได้โดยคำนึงถึงสถานะและบทบาทขององค์การระหว่างประเทศ และประโยชน์ที่ประเทศไทย

จะได้รับจากการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศนั้น ทั้งนี้ ในพระราชกฤษฎีกาจะกำหนดเงื่อนไขการได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันด้วยก็ได้

การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามวรรคหนึ่ง มีผลเฉพาะในระหว่างที่องค์การระหว่างประเทศตั้งสำนักงานหรือดำเนินงานในประเทศไทย หรือในระหว่างที่บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยหรือเข้ามาในประเทศไทยเพื่อปฏิบัติหน้าที่

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้คู่สมรส บุตรอายุไม่เกินยี่สิบปี และบุคคลในครัวเรือนของบุคลากรขององค์การระหว่างประเทศซึ่งเป็นผู้ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการต่างประเทศ ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในเรื่องใดตามมาตรา ๖ ก็ได้

มาตรา ๘ ให้ยอมรับนับถือว่าองค์การระหว่างประเทศที่มีสำนักงานอยู่ในประเทศไทยหรือที่ประเทศไทยเป็นภาคี และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๗ เป็นนิติบุคคลและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย

มาตรา ๙ ในกรณีที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศใดและมีความจำเป็นต้องให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับกลุ่มความร่วมมือดังกล่าว จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ก็ได้ โดยให้นำความในมาตรา ๔ และมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่งเข้ามาตั้งสำนักงานในประเทศไทย และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๗ แล้ว ให้สำนักงานของกลุ่มความร่วมมือนั้นเป็นนิติบุคคลและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย

มาตรา ๑๐ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันดังต่อไปนี้

(๑) การยกเว้นภาษีทางตรงตามประมวลรัษฎากรสำหรับรายได้ที่ได้รับจากการจัดการประชุมในประเทศไทย

(๒) การยกเว้นอากรศุลกากรและข้อห้ามหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกสิ่งของเพื่อใช้ในทางการประชุมหรือสิ่งพิมพ์สำหรับการประชุม

(๓) ความละเมิดมิได้ของสถานที่จัดประชุม ทรัพย์สิน สันทรัพย์ และเอกสารของผู้จัดการประชุม เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุม

มาตรา ๑๑ ผู้แทนของรัฐหรือผู้แทนขององค์การระหว่างประเทศที่เข้าร่วมการประชุม ระหว่างประเทศภาคีรัฐอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๖

มาตรา ๑๒ ผู้ได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐที่มีผู้ใช้เข้าร่วมประชุม ตามมาตรา ๑๑ อาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ดังต่อไปนี้

(๑) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร เฉพาะในส่วนที่เป็นค่าตอบแทน ที่ได้รับจากผู้จัดการประชุมอันเนื่องมาจากการเข้าร่วมการประชุม

(๒) การยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงาน ของคนต่างด้าว ทั้งนี้ เฉพาะการทำงานที่เกี่ยวกับการประชุม

(๓) การยกเว้นจากข้อจำกัดเกี่ยวกับการเข้าเมืองและการจดทะเบียนคนต่างด้าว

(๔) ความละเมิดมิได้ของเอกสารที่เกี่ยวกับการประชุม

(๕) ความคุ้มกันจากการถูกดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายเกี่ยวกับถ้อยคำด้วยวาจา หรือที่เป็นลายลักษณ์อักษร และการกระทำทั้งปวง ทั้งนี้ เฉพาะที่ได้กระทำในตำแหน่งหน้าที่เป็นทางการ และที่เกี่ยวกับการประชุมนั้น

(๖) การอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนเงินตราไม่เกินที่ให้แก่ผู้แทนของรัฐต่างประเทศ

ในกรณีที่ผู้ได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือ มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทยจะได้รับความคุ้มกันเฉพาะที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๕)

มาตรา ๑๓ ผู้จัดการประชุมและผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐจะได้รับเอกสิทธิ์ และความคุ้มกันในเรื่องใดตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังร่วมกันประกาศกำหนดใน ราชกิจจานุเบกษา โดยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับการประชุมแต่ละการประชุมอาจกำหนด แตกต่างกันได้โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการประชุมนั้น ทั้งนี้ ในประกาศ จะกำหนดเงื่อนไขการได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันด้วยก็ได้

ประกาศตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้คู่สมรส บุตร และบุคคลในครัวเรือนของบุคลากรของผู้จัดการประชุมและผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในเรื่องใด ตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณี ก็ได้

มาตรา ๑๔ ผู้ใดประสงค์จะจัดการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนโดยขอรับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เสนอเรื่องต่อสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อกำหนดสิทธิประโยชน์

การประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนตามวรรคหนึ่ง ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากอันจะเกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจหรือการท่องเที่ยว ประโยชน์ทางด้านความรู้แก่ประชาชน หรือประโยชน์ด้านอื่นแก่ประเทศ

(๒) การประชุมและกิจกรรมในการประชุมต้องไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศไทย ไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศอื่น และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การขอรับสิทธิประโยชน์และการพิจารณาให้สิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการกำหนด

เมื่อได้รับเรื่องขอจัดประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีโดยเร็วซึ่งต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

มาตรา ๑๕ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนอาจได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) การยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ทั้งนี้ เฉพาะการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการประชุม

(๒) การผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ทั้งนี้ เฉพาะเพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประชุม

(๓) การอำนวยความสะดวกในการเข้าเมืองให้แก่ผู้จัดการประชุมซึ่งเป็นคนต่างด้าว

(๔) การยกเว้นอากรศุลกากรและข้อห้ามหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกสิ่งของเพื่อใช้ในการประชุม

ในกรณีที่ผู้จัดการประชุมจำเป็นต้องนำคนต่างด้าวเข้ามาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการประชุม คนต่างด้าวดังกล่าวอาจได้รับสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๑๖ ผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนอาจได้รับสิทธิประโยชน์ดังต่อไปนี้

(๑) การลดหรือยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร เฉพาะในส่วนที่เป็นค่าตอบแทนที่ผู้เข้าร่วมการประชุมซึ่งเป็นคนต่างด้าวที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทยได้รับจากผู้จัดการประชุมอันเนื่องมาจากการเข้าร่วมการประชุม การทำงานเกี่ยวกับการประชุม หรือการเป็นวิทยากรในการประชุม

(๒) การยกเว้นไม่ต้องขอใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ทั้งนี้ เฉพาะการทำงานที่เกี่ยวกับการประชุม

(๓) การผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ทั้งนี้ เฉพาะเพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประชุม

(๔) การอำนวยความสะดวกในการเข้าเมืองให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๑๗ ผู้จัดการประชุมและผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนจะได้รับสิทธิประโยชน์ในเรื่องใดตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยสิทธิประโยชน์สำหรับการประชุมแต่ละการประชุมอาจกำหนดแตกต่างกันก็ได้โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการประชุมนั้น ทั้งนี้ ในประกาศจะกำหนดเงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๘ องค์การระหว่างประเทศ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ และผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ ซึ่งได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามพระราชบัญญัตินี้ มีหน้าที่เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศไทย และต้องไม่ใช่เอกสิทธิ์และความคุ้มกันเข้าแทรกแซงกิจการภายในของประเทศไทย

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่องค์การระหว่างประเทศ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ หรือผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐใด ใช้เอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันโดยมิชอบหรือกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

หรือใช้ความคืบกันเป็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม กระทรวงการต่างประเทศจะเสนอคณะรัฐมนตรีให้ระงับหรือเพิกถอนเอกสิทธิ์หรือความคืบกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ หรือผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐนั้นก็ได้

มาตรา ๒๐ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางสำหรับการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศและการจัดการประชุมระหว่างประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ การเข้ามาเพื่อดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศและการเข้ามาจัดประชุมระหว่างประเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเข้ามาดำเนินการดังกล่าวในประเทศไทย องค์การระหว่างประเทศ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศ ผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศ จำเป็นต้องได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน หรือสิทธิประโยชน์ระหว่างที่เข้ามาดำเนินการดังกล่าว ดังนั้น สมควร มีกฎหมายเพื่อกำหนดกรอบการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศ และการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ และการให้สิทธิประโยชน์สำหรับการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชน ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในวงการระหว่างประเทศ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับ องค์การระหว่างประเทศและผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศ
และการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเจตนารมณ์เพื่อจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย เนื่องจากปัจจุบันมีองค์การระหว่างประเทศจำนวนมากประสงค์ที่จะเข้ามาจัดตั้งสำนักงาน ดำเนินงานหรือจัดประชุมในประเทศไทย การมีกฎหมายกลางในเรื่องนี้โดยเร็วจะช่วยให้ไทยสามารถให้นิติฐานะและเอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่องค์การระหว่างประเทศอันเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดตั้งสำนักงาน การดำเนินงาน และการจัดประชุมในประเทศไทยได้อย่างทันพ่วงที่ ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเชื่อมั่นและบทบาทของประเทศไทย ในด้านเศรษฐกิจ การค้า และการท่องเที่ยว อีกทั้งจะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางขององค์การระหว่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่รัฐบาลต้องการให้ไทยเป็นศูนย์กลางในด้านต่าง ๆ อาทิ การค้าการลงทุน การแพทย์ การบิน สำนักงานภูมิภาคของบริษัทข้ามชาติ และศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ฯลฯ นอกจากนี้ กฎหมายฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันนโยบายอุตสาหกรรมไมซ์ตามแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี และนโยบาย Thailand ๔.๐ ของรัฐบาล โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๑ ในวันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ สาระสำคัญมีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอน ๙๗ ก วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ หน้า ๒๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางสำหรับการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศ และการจัดการประชุมระหว่างประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ การเข้ามาเพื่อดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศ และการเข้ามาจัดประชุมระหว่างประเทศ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทยและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเข้ามาดำเนินการดังกล่าวในประเทศไทย องค์การระหว่างประเทศ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศ ผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศ จำเป็นต้องได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน หรือสิทธิประโยชน์ระหว่างที่เข้ามาดำเนินการดังกล่าว ดังนั้น สมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดกรอบการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐและการให้สิทธิประโยชน์สำหรับการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชน ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในวงการระหว่างประเทศ

และสร้างความเชื่อมั่นให้กับองค์การระหว่างประเทศและผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศ จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศ และการประชุมระหว่างประเทศ ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๐ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “องค์การระหว่างประเทศ” “องค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล” “องค์การระหว่างประเทศกึ่งรัฐบาล” “กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ” “การประชุมระหว่างประเทศ” “การประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐ” “การประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชน” “บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ” “ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐ” (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐจะต้องเป็นไปเท่าที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐนั้น โดยพิจารณาตามพันธกรณีของประเทศไทย ตามกฎหมายระหว่างประเทศ แนวปฏิบัติของนานาประเทศ และประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากองค์การระหว่างประเทศหรือการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้องค์การระหว่างประเทศอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖)

๕. กำหนดการได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในเรื่องใดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แล้วแต่กรณีนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา โดยอาจกำหนดแตกต่างกันก็ได้โดยคำนึงถึงสถานะและบทบาทขององค์การระหว่างประเทศและประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศนั้น ทั้งนี้ ในพระราชกฤษฎีกาจะกำหนดเงื่อนไขการได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันด้วยก็ได้ (มาตรา ๗)

๖. กำหนดให้ยอมรับนับถือว่าองค์การระหว่างประเทศที่มีสำนักงานอยู่ในประเทศไทยหรือที่ประเทศไทยเป็นภาคี และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๗ เป็นนิติบุคคลและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย (มาตรา ๘)

๗. กำหนดให้ในกรณีที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศใดและมีความจำเป็นต้องให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับกลุ่มความร่วมมือดังกล่าวนี้จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ก็ได้ โดยให้นำความในมาตรา ๔ และมาตรา ๗ มาใช้โดยอนุโลม (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๐)

๙. กำหนดให้ผู้แทนของรัฐหรือผู้แทนขององค์การระหว่างประเทศที่เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐอาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑)

๑๐. กำหนดให้ผู้ที่ได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคีรัฐที่มีผู้เข้าร่วมประชุมตามมาตรา ๑๑ อาจได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒)

๑๑. กำหนดให้ผู้จัดการประชุมและผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐจะได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในเรื่องใดตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังร่วมกันประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๑๓)

๑๒. กำหนดให้ผู้ใดประสงค์จะจัดการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนโดยขอรับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เสนอเรื่องต่อสำนักงานส่งเสริมการจัดการประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อกำหนดสิทธิประโยชน์ ซึ่งกำหนดลักษณะของการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๔)

๑๓. กำหนดให้ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนอาจได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๕)

๑๔. กำหนดให้ผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนอาจได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๖)

๑๕. กำหนดให้ผู้จัดการประชุมและผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาคเอกชนจะได้รับสิทธิประโยชน์ในเรื่องใดตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณีนั้น ให้เป็นไปตามนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๑๗)

๑๖. กำหนดให้องค์การระหว่างประเทศ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ และผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐซึ่งได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามพระราชบัญญัตินี้ มีหน้าที่เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศไทย และต้องไม่ใช่เอกสิทธิ์และความคุ้มกันเข้าแทรกแซงกิจการภายในของประเทศไทย (มาตรา ๑๘)

๑๗. ในกรณีที่ยังไม่มีองค์การระหว่างประเทศ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ หรือผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐใดใช้เอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันโดยมิชอบหรือกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย หรือใช้ความคุ้มกันเป็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม กระทรวงการต่างประเทศจะเสนอคณะรัฐมนตรีให้ระงับหรือเพิกถอนเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศ บุคลากรขององค์การระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ ผู้จัดการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐ หรือผู้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศภาครัฐนั้นก็ได้ (มาตรา ๑๙)

๑๘. กำหนดให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๐)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

โอนงบประมาณรายจ่าย

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น บางรายการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๔ ให้โอนงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๑๒,๗๓๐,๔๔๗,๗๐๐ บาท ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ตามรายการดังต่อไปนี้ ให้แก่ งบกลาง และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ตามที่กำหนดในมาตรา ๕

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี			
และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑๒๒,๖๕๐,๘๐๐	บาท
(๑) สำนักเลขาธิการ			
คณะรัฐมนตรี	รวม	๕๘,๕๓๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๕๘,๕๓๐,๐๐๐	บาท
(๒) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	รวม	๒๔,๒๑๐,๘๐๐	บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
รักษาความสงบเรียบร้อย			
ภายในประเทศ		๒๔,๒๑๐,๘๐๐	บาท
(๓) สำนักงบประมาณ	รวม	๑๓,๕๐๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
บริหารจัดการรายได้			
และรายจ่ายของภาครัฐ		๑๓,๕๐๐,๐๐๐	บาท
(๔) สำนักงานคณะกรรมการ			
ข้าราชการพลเรือน	รวม	๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท
(๕) สำนักงานคณะกรรมการ			
ส่งเสริมการลงทุน	รวม	๒,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขันของประเทศ		๒,๐๐๐,๐๐๐	บาท

(๖) สำนักงานบริหาร และพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)				รวม	๒๑,๙๑๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาประสิทธิภาพ และมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต บริการ การค้า และการลงทุน					๒๑,๙๑๐,๐๐๐	บาท
๒. กระทรวงการคลัง		รวม			๓๒๘,๔๔๐,๔๐๐	บาท
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงการคลัง				รวม	๔๒,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ บริหารจัดการรายได้ และรายจ่ายของภาครัฐ					๔๒,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒) กรมศุลกากร				รวม	๑๗๓,๘๐๐	บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ บริหารจัดการรายได้ และรายจ่ายของภาครัฐ					๑๗๓,๘๐๐	บาท
(๓) กรมสรรพากร				รวม	๒๘๖,๒๖๖,๖๐๐	บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ บริหารจัดการรายได้ และรายจ่ายของภาครัฐ					๒๘๖,๒๖๖,๖๐๐	บาท
๓. กระทรวงการต่างประเทศ		รวม			๘,๓๐๐,๐๐๐	บาท
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ				รวม	๘,๓๐๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ					๘,๓๐๐,๐๐๐	บาท

๔. กระทรวงการท่องเที่ยว

และกีฬา

รวม

๓๙,๙๐๗,๐๐๐

บาท

(๑) สำนักงาน

ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว

และกีฬา

รวม

๖,๐๐๐,๐๐๐

บาท

(ก) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการพัฒนา

และเสริมสร้างศักยภาพคน

๖,๐๐๐,๐๐๐

บาท

(๒) กรมการท่องเที่ยว

รวม

๑๒,๖๑๙,๐๐๐

บาท

(ก) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการสร้างความสามารถ

ในการแข่งขันของประเทศ

๑๒,๖๑๙,๐๐๐

บาท

(๓) สถาบันการพลศึกษา

รวม

๒๑,๒๘๘,๐๐๐

บาท

(ก) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการพัฒนา

และเสริมสร้างศักยภาพคน

๙,๔๐๘,๐๐๐

บาท

(ข) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมและพัฒนา

การกีฬาและนันทนาการ

๑๑,๘๘๐,๐๐๐

บาท

๕. กระทรวงการพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์

รวม

๘,๘๘๕,๖๐๐

บาท

(๑) สำนักงาน

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์

รวม

๘,๘๘๕,๖๐๐

บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์

เสริมสร้างสวัสดิการสังคม

และยกระดับคุณภาพชีวิต

๘,๘๘๕,๖๐๐

บาท

๖. กระทรวงเกษตร

และสหกรณ์	รวม	๑,๘๙๖,๔๐๐	บาท
(๑) กรมการข้าว	รวม	๗๕๑,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ		๗๕๑,๐๐๐	บาท
(๒) กรมชลประทาน	รวม	๓๐๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		๓๐๐,๐๐๐	บาท
(๓) กรมฝนหลวง และการบินเกษตร	รวม	๖๘๒,๔๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		๖๘๒,๔๐๐	บาท
(๔) กรมส่งเสริมสหกรณ์	รวม	๑๖๓,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการแก้ไขปัญหา ความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเติบโตจากภายใน		๑๖๓,๐๐๐	บาท

๗. กระทรวงคมนาคม

	รวม	๑๔๕,๐๗๘,๒๐๐	บาท
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม	รวม	๗,๒๙๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ		๗,๒๙๐,๐๐๐	บาท

(๒) กรมท่าอากาศยาน	รวม	๒๗,๒๑๕,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขันของประเทศ		๒๗,๒๑๕,๐๐๐	บาท
(๓) กรมทางหลวง	รวม	๑๑๐,๕๗๓,๒๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขันของประเทศ		๑๑๐,๕๗๓,๒๐๐	บาท
๘. กระทรวงดิจิทัล			
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม	รวม	๑๓,๘๕๙,๖๐๐	บาท
(๑) สำนักงานสถิติแห่งชาติ	รวม	๑๓,๘๕๙,๖๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขันของประเทศ		๑๓,๘๕๙,๖๐๐	บาท
๙. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รวม	๓๐๓,๒๒๑,๖๐๐	บาท
(๑) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
และสิ่งแวดล้อม	รวม	๑๑๒,๕๙๑,๗๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการจัดการน้ำ			
และสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		๙๒,๕๙๑,๗๐๐	บาท
(ข) แผนงานยุทธศาสตร์			
อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกัน			
ทรัพยากรธรรมชาติ		๒๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท

(๒) กรมทรัพยากรน้ำ	รวม	๒๐,๒๐๗,๗๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		๒๐,๒๐๗,๗๐๐	บาท
(๓) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	รวม	๑๕๔,๐๕๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		๑๕๔,๐๕๐,๐๐๐	บาท
(๔) กรมป่าไม้	รวม	๔๐๕,๖๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		๔๐๕,๖๐๐	บาท
(๕) กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	รวม	๑,๗๖๒,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		๑,๗๖๒,๐๐๐	บาท
(๖) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	รวม	๑๔,๒๐๔,๖๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ		๘๓๒,๘๐๐	บาท

(ข) แผนงานพื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		๙,๕๒๑,๘๐๐	บาท
(ค) แผนงานยุทธศาสตร์ อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกัน ทรัพยากรธรรมชาติ		๓,๘๕๐,๐๐๐	บาท
๑๐. กระทรวงมหาดไทย	รวม	๘๕,๓๑๘,๕๐๐	บาท
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	รวม	๘๕,๓๑๘,๕๐๐	บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารราชการแผ่นดิน		๘๕,๓๑๘,๕๐๐	บาท
๑๑. กระทรวงยุติธรรม	รวม	๗๐,๑๖๕,๒๐๐	บาท
(๑) กรมราชทัณฑ์	รวม	๗๐,๑๖๕,๒๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๓๔,๓๗๒,๓๐๐	บาท
(ข) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนากระบวนการ จัดการภาครัฐ		๒๑,๖๓๘,๙๐๐	บาท
(ค) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างสวัสดิการสังคม และยกระดับคุณภาพชีวิต		๑๔,๑๕๔,๐๐๐	บาท
๑๒. กระทรวงแรงงาน	รวม	๔,๘๒๘,๓๐๐	บาท
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน	รวม	๒,๙๙๙,๗๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ		๒,๙๙๙,๗๐๐	บาท

(๒) กรมการจัดหางาน	รวม	๑,๔๕๒,๖๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ		๑,๔๕๒,๖๐๐	บาท
(๓) กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน	รวม	๓๗๖,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ		๓๗๖,๐๐๐	บาท
๑๓. กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๓๗๔,๑๗๕,๔๐๐	บาท
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รวม	๗,๑๖๑,๓๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๗,๑๖๑,๓๐๐	บาท
(๒) สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	รวม	๓๑๑,๓๐๗,๑๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๓๑๑,๓๐๗,๑๐๐	บาท
(๓) สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	รวม	๑๐,๒๓๐,๑๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๑๐,๒๓๐,๑๐๐	บาท
(๔) สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา	รวม	๘,๖๔๒,๘๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๘,๖๔๒,๘๐๐	บาท

(๕)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	รวม	๒๐,๖๖๘,๑๐๐	บาท
	(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๒๐,๖๖๘,๑๐๐	บาท
(๖)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	รวม	๗,๒๗๐,๕๐๐	บาท
	(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๗,๒๗๐,๕๐๐	บาท
(๗)	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	รวม	๑,๗๕๒,๗๐๐	บาท
	(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๑,๗๕๒,๗๐๐	บาท
(๘)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลกรุงเทพ	รวม	๗,๑๔๒,๘๐๐	บาท
	(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๗,๑๔๒,๘๐๐	บาท
๑๔.	กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๑๐๒,๔๕๕,๕๐๐	บาท
(๑)	สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	รวม	๑๐๒,๓๐๗,๕๐๐	บาท
	(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๒๗,๕๑๙,๕๐๐	บาท
	(ข) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาด้านสาธารณสุข และสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก		๗๔,๗๘๘,๐๐๐	บาท
(๒)	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	รวม	๑๔๘,๐๐๐	บาท
	(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน		๑๔๘,๐๐๐	บาท

๑๕. กระทรวงอุตสาหกรรม	รวม	๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๑) สำนักงานมาตรฐาน			
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	รวม	๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาประสิทธิภาพ			
และมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต			
บริการ การค้า และการลงทุน		๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๑๖. ส่วนราชการไม่สังกัด			
สำนักนายกรัฐมนตรี			
กระทรวง หรือทบวง	รวม	๕๒,๔๖๕,๘๐๐	บาท
(๑) สำนักงานพระพุทธศาสนา			
แห่งชาติ	รวม	๑๑,๙๙๑,๕๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนา			
และเสริมสร้างศักยภาพคน		๑๑,๙๙๑,๕๐๐	บาท
(๒) สำนักงานราชบัณฑิตยสภา	รวม	๑,๗๑๕,๘๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนา			
และเสริมสร้างศักยภาพคน		๑,๗๑๕,๘๐๐	บาท
(๓) สำนักงานป้องกัน			
และปราบปรามการฟอกเงิน	รวม	๕,๑๗๑,๙๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง		๕,๑๗๑,๙๐๐	บาท
(๔) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัด			
ชายแดนภาคใต้	รวม	๑๗,๔๐๐,๐๐๐	บาท
(ก) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง		๑๗,๔๐๐,๐๐๐	บาท

(๕) สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ				
	รวม	๑๖,๑๘๖,๖๐๐	บาท	
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบ บริหารจัดการภาครัฐ				
		๑๖,๑๘๖,๖๐๐	บาท	
๑๗. รัฐวิสาหกิจ	รวม	๒๗๙,๘๔๘,๑๐๐	บาท	
(๑) การกีฬาแห่งประเทศไทย				
	รวม	๑๗๕,๒๔๘,๑๐๐	บาท	
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน				
		๑๕,๔๙๔,๑๐๐	บาท	
(ข) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา และนันทนาการ				
		๑๕๙,๗๕๔,๐๐๐	บาท	
(๒) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้				
	รวม	๑,๙๐๐,๐๐๐	บาท	
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน				
		๑,๙๐๐,๐๐๐	บาท	
(๓) องค์การสวนสัตว์				
	รวม	๔๖,๖๕๐,๐๐๐	บาท	
(ก) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ				
		๑๑,๖๕๐,๐๐๐	บาท	
(ข) แผนงานยุทธศาสตร์ อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกัน ทรัพยากรธรรมชาติ				
		๓๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	

(๔) องค์การพิพิธภัณฑ				
วิทยาศาสตร์แห่งชาติ	รวม	๕๖,๐๕๐,๐๐๐	บาท	
(ก) แผนงานพื้นฐาน				
ด้านการสร้างความสามารถ				
ในการแข่งขันของประเทศ		๒๔,๘๐๐,๐๐๐	บาท	
(ข) แผนงานยุทธศาสตร์				
พัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์				
เทคโนโลยี และนวัตกรรม		๓๑,๒๕๐,๐๐๐	บาท	
๑๘. แผนงานบูรณาการ				
ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา				
จังหวัดชายแดนภาคใต้	รวม	๓๔,๖๙๔,๕๐๐	บาท	
(๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รวม	๓,๗๕๔,๒๐๐	บาท	
(ก) กรมการข้าว		๗๓๒,๐๐๐	บาท	
(ข) กรมส่งเสริมสหกรณ์		๓,๐๒๒,๒๐๐	บาท	
(๒) กระทรวงมหาดไทย	รวม	๓,๓๒๕,๐๐๐	บาท	
(ก) กรมโยธาธิการ				
และผังเมือง		๓,๓๒๕,๐๐๐	บาท	
(๓) กระทรวงศึกษาธิการ	รวม	๑๖๕,๓๐๐	บาท	
(ก) สำนักงาน				
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ		๑๖๕,๓๐๐	บาท	
(๔) ส่วนราชการไม่สังกัด				
สำนักนายกรัฐมนตรี				
กระทรวง หรือทบวง	รวม	๒๗,๔๕๐,๐๐๐	บาท	
(ก) ศูนย์อำนวยการบริหาร				
จังหวัดชายแดนภาคใต้		๒๗,๔๕๐,๐๐๐	บาท	
๑๙. แผนงานบูรณาการพัฒนา				
อุตสาหกรรมศักยภาพ	รวม	๒๒,๕๒๕,๐๐๐	บาท	
(๑) กระทรวงแรงงาน	รวม	๑๐๐,๐๐๐	บาท	
(ก) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน		๑๐๐,๐๐๐	บาท	
(๒) กระทรวงอุตสาหกรรม	รวม	๒๒,๔๒๕,๐๐๐	บาท	
(ก) สำนักงานมาตรฐาน				
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		๒๒,๔๒๕,๐๐๐	บาท	

๒๐. แผนงานบูรณาการพัฒนา

พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

รวม ๑๓,๔๓๑,๖๐๐ บาท

(๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รวม ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ก) กรมส่งเสริมสหกรณ์

๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) กระทรวงคมนาคม

รวม ๑,๘๕๖,๔๐๐ บาท

(ก) กรมการขนส่งทางบก

๑,๘๕๖,๔๐๐ บาท

(๓) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รวม ๔,๕๗๕,๒๐๐ บาท

(ก) กรมป่าไม้

๔,๕๗๕,๒๐๐ บาท

๒๑. แผนงานบูรณาการพัฒนา

ด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

รวม ๕๘,๖๑๔,๒๐๐ บาท

(๑) กระทรวงคมนาคม

รวม ๓๑,๐๓๙,๖๐๐ บาท

(ก) กรมการขนส่งทางบก

๑,๓๖๓,๔๐๐ บาท

(ข) กรมท่าอากาศยาน

๑๓,๘๐๐,๐๐๐ บาท

(ค) กรมทางหลวง

๑๕,๘๗๖,๒๐๐ บาท

(๒) กระทรวงพลังงาน

รวม ๓,๓๐๕,๐๐๐ บาท

(ก) กรมธุรกิจพลังงาน

๓,๓๐๕,๐๐๐ บาท

(๓) รัฐวิสาหกิจ

รวม ๒๔,๒๖๙,๖๐๐ บาท

(ก) การรถไฟ

แห่งประเทศไทย

๒๔,๒๖๙,๖๐๐ บาท

๒๒. แผนงานบูรณาการพัฒนา

เศรษฐกิจดิจิทัล

รวม ๑๙,๕๗๐,๖๐๐ บาท

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี

รวม ๑๙,๕๗๐,๖๐๐ บาท

(ก) สำนักงานคณะกรรมการ

ข้าราชการพลเรือน

๑๙,๕๗๐,๖๐๐ บาท

๒๓. แผนงานบูรณาการวิจัย

และนวัตกรรม

รวม ๒,๒๖๐,๐๐๐ บาท

(๑) กระทรวงศึกษาธิการ

รวม ๑๗๐,๐๐๐ บาท

(ก) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลธัญบุรี

๑๗๐,๐๐๐ บาท

(๒) ส่วนราชการไม่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี			
กระทรวง หรือทบวง	รวม	๒,๐๙๐,๐๐๐	บาท
(ก) สำนักงานคณะกรรมการ วิจัยแห่งชาติ		๒,๐๙๐,๐๐๐	บาท
๒๔. แผนงานบูรณาการสร้างรายได้			
จากการท่องเที่ยวและบริการ	รวม	๔,๑๒๘,๔๐๐	บาท
(๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	รวม	๔,๑๒๘,๔๐๐	บาท
(ก) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		๔,๑๒๘,๔๐๐	บาท
๒๕. แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพ			
การผลิตภาคเกษตร	รวม	๖๔,๑๔๐,๙๐๐	บาท
(๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รวม	๖๔,๑๔๐,๙๐๐	บาท
(ก) กรมการข้าว		๔๔,๗๘๐,๐๐๐	บาท
(ข) กรมปศุสัตว์		๓๒๑,๐๐๐	บาท
(ค) กรมส่งเสริมการเกษตร		๑๒,๔๓๘,๖๐๐	บาท
(ง) กรมส่งเสริมสหกรณ์		๖,๖๐๑,๓๐๐	บาท
๒๖. แผนงานบูรณาการยกระดับ			
คุณภาพการศึกษาและ การเรียนรู้ตลอดชีวิต	รวม	๓,๐๓๕,๙๖๔,๙๐๐	บาท
(๑) กระทรวงศึกษาธิการ	รวม	๓,๐๓๕,๙๖๔,๙๐๐	บาท
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ		๒๗๘,๒๔๗,๗๐๐	บาท
(ข) สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน		๒,๗๕๐,๗๑๗,๒๐๐	บาท
(ค) สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา		๗,๐๐๐,๐๐๐	บาท

๒๗. แผนงานบูรณาการ

สร้างความเสมอภาค

เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

รวม ๑๑,๙๒๘,๙๐๐ บาท

(๑) กระทรวงการพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์

รวม ๓,๙๒๘,๙๐๐ บาท

(ก) กรมกิจการผู้สูงอายุ

๓,๙๒๘,๙๐๐ บาท

(๒) กระทรวงคมนาคม

รวม ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ก) สำนักงาน

ปลัดกระทรวงคมนาคม

๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒๘. แผนงานบูรณาการบริหาร

จัดการทรัพยากรน้ำ

รวม ๘๑๕,๔๕๑,๘๐๐ บาท

(๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รวม ๕๔๐,๖๔๑,๘๐๐ บาท

(ก) กรมชลประทาน

๕๐๙,๖๐๙,๓๐๐ บาท

(ข) กรมพัฒนาที่ดิน

๑๙,๐๐๙,๘๐๐ บาท

(ค) สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกรรม

๑๒,๐๒๒,๗๐๐ บาท

(๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

รวม ๗๗,๗๘๗,๐๐๐ บาท

(ก) สำนักงาน

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท

(ข) กรมทรัพยากรน้ำ

๗๓,๔๐๑,๐๐๐ บาท

(ค) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

๑,๙๐๖,๐๐๐ บาท

(๓) กระทรวงมหาดไทย

รวม ๔,๖๑๔,๖๐๐ บาท

(ก) กรมป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัย

๔,๖๑๔,๖๐๐ บาท

(๔) รัฐวิสาหกิจ

รวม ๑๙๒,๔๐๘,๔๐๐ บาท

(ก) การประปาส่วนภูมิภาค

๑๙๒,๔๐๘,๔๐๐ บาท

๒๙. แผนงานบูรณาการปฏิรูป

กฎหมายและพัฒนา

กระบวนการยุติธรรม

รวม ๒๕,๑๘๐,๘๐๐ บาท

(๑) กระทรวงยุติธรรม

รวม ๒๕,๑๘๐,๘๐๐ บาท

(ก) กรมคุมประพฤติ		๒๒,๐๒๑,๘๐๐	บาท
(ข) กรมราชทัณฑ์		๓,๑๕๙,๐๐๐	บาท
๓๐. แผนงานบูรณาการ			
อำนวยการความสะดวกทางธุรกิจ	รวม	๕๕,๘๖๗,๑๐๐	บาท
(๑) สำนักงานรัฐมนตรี	รวม	๑๕,๕๒๒,๐๐๐	บาท
(ก) สำนักงานคณะกรรมการ			
ส่งเสริมการลงทุน		๑๕,๕๒๒,๐๐๐	บาท
(๒) กระทรวงแรงงาน	รวม	๔๐,๓๔๕,๑๐๐	บาท
(ก) กรมการจัดหางาน		๔๐,๓๔๕,๑๐๐	บาท
๓๑. แผนงานบูรณาการ			
เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน			
ให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ	รวม	๓,๙๓๖,๕๑๐,๐๐๐	บาท
(๑) ส่วนราชการ จังหวัด			
และรัฐวิสาหกิจในพื้นที่			
ภาคกลาง	รวม	๖๙๒,๐๔๑,๓๐๐	บาท
(ก) กระทรวงเกษตร			
และสหกรณ์	รวม	๑๖,๗๐๐,๐๐๐	บาท
๑) กรมชลประทาน		๑๖,๗๐๐,๐๐๐	บาท
(ข) กระทรวงมหาดไทย	รวม	๑๙๓,๒๓๔,๐๐๐	บาท
๑) กรมส่งเสริม			
การปกครองท้องถิ่น		๑๙๓,๒๓๔,๐๐๐	บาท
(ค) กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๑,๗๒๐,๐๐๐	บาท
๑) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข		๑,๗๒๐,๐๐๐	บาท
(ง) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	รวม	๒๔๔,๖๗๓,๓๐๐	บาท
๑) จังหวัดนนทบุรี		๑๔,๔๐๒,๓๐๐	บาท
๒) จังหวัดปทุมธานี		๔๘,๕๑๐,๐๐๐	บาท
๓) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		๗๔,๕๙๖,๖๐๐	บาท
๔) จังหวัดสระบุรี		๑๖,๐๗๕,๐๐๐	บาท
๕) จังหวัดชัยนาท		๒๐๐,๐๐๐	บาท
๖) จังหวัดลพบุรี		๑๐,๙๔๓,๐๐๐	บาท
๗) จังหวัดอ่างทอง		๓,๙๖๐,๐๐๐	บาท

๘) จังหวัดนครปฐม		๖,๘๐๕,๒๐๐	บาท
๙) จังหวัดสุพรรณบุรี		๕,๕๐๔,๒๐๐	บาท
๑๐) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		๓๐,๖๙๐,๐๐๐	บาท
๑๑) จังหวัดเพชรบุรี		๓๑,๗๐๐,๐๐๐	บาท
๑๒) จังหวัดสมุทรสาคร		๑,๒๘๗,๐๐๐	บาท
(จ) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๒๓๕,๗๑๔,๐๐๐	บาท
๑) การประปาส่วนภูมิภาค		๒๓๕,๗๑๔,๐๐๐	บาท
(๒) ส่วนราชการ จังหวัด และรัฐวิสาหกิจ ในพื้นที่ภาคใต้	รวม	๕๑๒,๓๓๓,๙๐๐	บาท
(ก) กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	รวม	๓๐๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๑) กรมชลประทาน		๒๙๔,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๒) กรมส่งเสริมการเกษตร		๑๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(ข) กระทรวงคมนาคม	รวม	๓๔,๗๔๘,๐๐๐	บาท
๑) กรมท่าอากาศยาน		๓๔,๗๔๘,๐๐๐	บาท
(ค) กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๔,๗๐๗,๐๐๐	บาท
๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข		๔,๗๐๗,๐๐๐	บาท
(ง) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	รวม	๑๖๖,๔๐๘,๗๐๐	บาท
๑) จังหวัดพัทลุง		๑๔,๕๐๐,๐๐๐	บาท
๒) จังหวัดระนอง		๑๑,๐๓๖,๕๐๐	บาท
๓) จังหวัดภูเก็ต		๓๐,๓๘๐,๐๐๐	บาท
๔) จังหวัดกระบี่		๔๕,๓๗๗,๐๐๐	บาท
๕) จังหวัดตรัง		๖๕,๑๑๕,๒๐๐	บาท
(จ) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๑,๔๗๐,๒๐๐	บาท
๑) การประปาส่วนภูมิภาค		๑,๔๗๐,๒๐๐	บาท

(๓) ส่วนราชการ จังหวัด			
และรัฐวิสาหกิจ			
ในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน	รวม	๒๒๙,๗๗๖,๒๐๐	บาท
(ก) กระทรวงการพัฒนาสังคม			
และความมั่นคงของมนุษย์	รวม	๙,๙๗๑,๒๐๐	บาท
๑) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม			
และความมั่นคงของมนุษย์		๙,๙๗๑,๒๐๐	บาท
(ข) กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๑,๖๖๐,๐๐๐	บาท
๑) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข		๑,๖๖๐,๐๐๐	บาท
(ค) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	รวม	๖,๒๘๙,๐๐๐	บาท
๑) จังหวัดสงขลา		๖,๒๘๙,๐๐๐	บาท
(ง) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๒๑๑,๘๕๖,๐๐๐	บาท
๑) การนิคมอุตสาหกรรม			
แห่งประเทศไทย		๒๑๑,๘๕๖,๐๐๐	บาท
(๔) ส่วนราชการ จังหวัด			
และรัฐวิสาหกิจ			
ในพื้นที่ภาคตะวันออก	รวม	๑,๒๑๐,๔๘๗,๐๐๐	บาท
(ก) กระทรวงเกษตร			
และสหกรณ์	รวม	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๑) กรมส่งเสริมการเกษตร		๑๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(ข) กระทรวงมหาดไทย			
และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๓๖๐,๖๑๒,๐๐๐	บาท
๑) กรมส่งเสริม			
การปกครองท้องถิ่น		๓๔๖,๕๐๐,๐๐๐	บาท
๒) เมืองพัทยา		๑๔,๑๑๒,๐๐๐	บาท
(ค) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๘๓๙,๙๗๕,๐๐๐	บาท
๑) การกีฬาแห่งประเทศไทย		๑๒๒,๑๒๕,๐๐๐	บาท
๒) การประปาส่วนภูมิภาค		๗๑๗,๗๕๐,๐๐๐	บาท

(๕) ส่วนราชการ จังหวัด				
และรัฐวิสาหกิจ				
ในพื้นที่ภาคตะวันออก				
เฉิงเหินอ	รวม	๓๕๘,๔๒๔,๘๐๐	บาท	
(ก) กระทรวงการพัฒนาสังคม				
และความมั่นคงของมนุษย์				
๑) สำนักงาน	รวม	๒๒,๖๒๕,๐๐๐	บาท	
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม				
และความมั่นคงของมนุษย์				
		๒๒,๖๒๕,๐๐๐	บาท	
(ข) กระทรวงเกษตร				
และสหกรณ์				
๑) กรมชลประทาน	รวม	๑๒๗,๔๐๐,๐๐๐	บาท	
(ค) กระทรวงคมนาคม				
๑) กรมท่าอากาศยาน	รวม	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท	
(ง) กระทรวงสาธารณสุข				
๑) สำนักงาน	รวม	๗๒,๓๒๖,๗๐๐	บาท	
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข				
		๗๒,๓๒๖,๗๐๐	บาท	
(จ) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด				
๑) จังหวัดหนองคาย	รวม	๘๑,๐๗๓,๑๐๐	บาท	
๒) จังหวัดร้อยเอ็ด		๙,๑๓๗,๐๐๐	บาท	
๓) จังหวัดนครราชสีมา		๔๙,๐๐๕,๐๐๐	บาท	
๔) จังหวัดชัยภูมิ		๙,๗๐๒,๐๐๐	บาท	
		๑๓,๒๒๙,๑๐๐	บาท	
(๖) ส่วนราชการ จังหวัด				
และรัฐวิสาหกิจ				
ในพื้นที่ภาคเหนือ				
รวม	รวม	๙๓๓,๔๔๖,๘๐๐	บาท	
(ก) กระทรวงการพัฒนาสังคม				
และความมั่นคงของมนุษย์				
๑) สำนักงาน	รวม	๖๒,๓๕๔,๖๐๐	บาท	
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม				
และความมั่นคงของมนุษย์				
		๖๒,๓๕๔,๖๐๐	บาท	

(ข) กระทรวงคมนาคม	รวม	๕,๐๑๑,๘๐๐	บาท
๑) กรมการขนส่งทางบก		๕,๐๑๑,๘๐๐	บาท
(ค) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รวม	๒๗,๕๔๕,๐๐๐	บาท
๑) กรมป่าไม้		๒,๓๓๐,๐๐๐	บาท
๒) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		๒๕,๒๑๕,๐๐๐	บาท
(ง) กระทรวงมหาดไทย	รวม	๒๒,๐๕๘,๕๐๐	บาท
๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น		๒๒,๐๕๘,๕๐๐	บาท
(จ) กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๑๑,๗๓๕,๒๐๐	บาท
๑) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข		๑๑,๗๓๕,๒๐๐	บาท
(ฉ) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	รวม	๖๙๒,๔๘๕,๖๐๐	บาท
๑) จังหวัดแม่ฮ่องสอน		๑๓,๕๖๓,๐๐๐	บาท
๒) จังหวัดลำปาง		๒๒,๙๔๖,๒๐๐	บาท
๓) จังหวัดน่าน		๒๙๑,๑๑๐,๐๐๐	บาท
๔) จังหวัดพะเยา		๒๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท
๕) จังหวัดเชียงราย		๑๘๘,๓๑๐,๐๐๐	บาท
๖) จังหวัดแพร่		๔,๑๘๕,๐๐๐	บาท
๗) จังหวัดตาก		๘,๑๘๔,๙๐๐	บาท
๘) จังหวัดพิษณุโลก		๑๙,๘๐๐,๐๐๐	บาท
๙) จังหวัดอุตรดิตถ์		๑๒๐,๘๘๖,๕๐๐	บาท
๑๐) จังหวัดกำแพงเพชร		๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(ช) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๑๑๒,๒๕๖,๑๐๐	บาท
๑) การประปาส่วนภูมิภาค		๑๑๒,๒๕๖,๑๐๐	บาท

๓๒. แผนงานบูรณาการ

ส่งเสริมการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รวม ๑,๕๔๘,๙๒๔,๖๐๐ บาท

รวม ๒๕,๖๖๖,๐๐๐ บาท

(ก) สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม			๒๕,๖๖๖,๐๐๐	บาท
(๒) กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานในกำกับ	รวม		๑,๕๒๓,๒๕๘,๖๐๐	บาท
(ก) กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น			๙๕๑,๙๑๗,๒๐๐	บาท
(ข) เมืองพัทยา			๕๗๑,๓๔๑,๔๐๐	บาท
๓๓. แผนงานบูรณาการ				
ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ		รวม	๑,๑๓๖,๘๐๘,๐๐๐	บาท
(๑) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคกลาง				
ตอนบน ๑	รวม		๒๔๓,๐๕๒,๓๐๐	บาท
(ก) จังหวัดนนทบุรี			๘๒,๙๒๙,๐๐๐	บาท
(ข) จังหวัดปทุมธานี			๔,๘๓๐,๐๐๐	บาท
(ค) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา			๓๐,๐๙๔,๖๐๐	บาท
(ง) จังหวัดสระบุรี			๓๔,๓๙๐,๓๐๐	บาท
(จ) กลุ่มจังหวัดภาคกลาง				
ตอนบน ๑			๙๐,๘๐๘,๔๐๐	บาท
(๒) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคกลาง				
ตอนบน ๒	รวม		๓๑,๓๕๒,๒๐๐	บาท
(ก) จังหวัดลพบุรี			๑๕,๑๘๖,๔๐๐	บาท
(ข) กลุ่มจังหวัดภาคกลาง				
ตอนบน ๒			๑๖,๑๖๕,๘๐๐	บาท
(๓) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคกลาง				
ตอนกลาง	รวม		๓๓,๙๒๒,๖๐๐	บาท

(ก)	จังหวัดฉะเชิงเทรา		๕,๑๘๓,๐๐๐	บาท
(ข)	จังหวัดปราจีนบุรี		๓,๒๕๙,๖๐๐	บาท
(ค)	กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ตอนกลาง		๒๕,๔๘๐,๐๐๐	บาท
(๔)	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคกลาง			
	ตอนล่าง ๑	รวม	๔๖,๘๐๐,๗๐๐	บาท
	(ก) จังหวัดกาญจนบุรี		๑,๒๗๓,๘๐๐	บาท
	(ข) จังหวัดนครปฐม		๗,๒๗๐,๐๐๐	บาท
	(ค) จังหวัดราชบุรี		๓,๐๔๔,๙๐๐	บาท
	(ง) จังหวัดสุพรรณบุรี		๘๐๐,๐๐๐	บาท
	(จ) กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ตอนล่าง ๑		๓๔,๔๑๒,๐๐๐	บาท
(๕)	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคกลาง			
	ตอนล่าง ๒	รวม	๑๒,๒๕๓,๐๐๐	บาท
	(ก) จังหวัดสมุทรสงคราม		๑๕๕,๐๐๐	บาท
	(ข) กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ตอนล่าง ๒		๑๒,๐๙๘,๐๐๐	บาท
(๖)	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคใต้			
	ฝั่งอ่าวไทย	รวม	๗๑,๗๕๓,๘๐๐	บาท
	(ก) จังหวัดสุราษฎร์ธานี		๑๖,๔๓๐,๐๐๐	บาท
	(ข) จังหวัดนครศรีธรรมราช		๕๘๖,๐๐๐	บาท
	(ค) จังหวัดพัทลุง		๕,๐๐๔,๔๐๐	บาท
	(ง) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ ฝั่งอ่าวไทย		๔๙,๗๓๓,๔๐๐	บาท
(๗)	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคใต้			
	ฝั่งอันดามัน	รวม	๒๓๑,๕๑๕,๕๐๐	บาท
	(ก) จังหวัดระนอง		๑๕,๘๔๔,๑๐๐	บาท
	(ข) จังหวัดพังงา		๓๖,๓๖๐,๘๐๐	บาท

(ค)	จังหวัดภูเก็ต		๒๗,๘๘๗,๖๐๐	บาท
(ง)	จังหวัดกระบี่		๑๒,๖๒๒,๕๐๐	บาท
(จ)	จังหวัดตรัง		๒๔,๗๙๕,๙๐๐	บาท
(ฉ)	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ ฝั่งอันดามัน		๑๑๔,๐๐๔,๖๐๐	บาท
(๘)	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคใต้			
	ชายแดน	รวม	๘๘,๙๙๘,๙๐๐	บาท
(ก)	จังหวัดสงขลา		๘๒,๒๓๐,๙๐๐	บาท
(ข)	จังหวัดสตูล		๖,๐๕๒,๕๐๐	บาท
(ค)	จังหวัดปัตตานี		๕๑๕,๕๐๐	บาท
(ง)	จังหวัดยะลา		๒๐๐,๐๐๐	บาท
(๙)	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคตะวันออก	รวม	๖๒,๖๗๕,๗๐๐	บาท
(ก)	จังหวัดจันทบุรี		๔๐,๒๔๓,๔๐๐	บาท
(ข)	จังหวัดตราด		๕๐๒,๐๐๐	บาท
(ค)	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก		๒๒,๙๓๐,๓๐๐	บาท
(๑๐)	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	ตอนบน ๑	รวม	๗,๘๗๑,๖๐๐	บาท
(ก)	จังหวัดเลย		๔,๔๐๖,๖๐๐	บาท
(ข)	จังหวัดอุดรธานี		๓,๔๖๕,๐๐๐	บาท
(๑๑)	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	ตอนบน ๒	รวม	๓๔,๒๔๑,๕๐๐	บาท
(ก)	จังหวัดนครพนม		๙,๙๐๐,๐๐๐	บาท
(ข)	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน ๒		๒๔,๓๔๑,๕๐๐	บาท
(๑๒)	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
	ตอนกลาง	รวม	๒,๔๒๖,๐๐๐	บาท
(ก)	จังหวัดร้อยเอ็ด		๒,๑๗๘,๐๐๐	บาท
(ข)	จังหวัดกาฬสินธุ์		๒๔๘,๐๐๐	บาท

(๑๓) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนล่าง ๑	รวม	๑๙,๘๗๕,๐๐๐	บาท
(ก) จังหวัดนครราชสีมา		๑๑,๗๓๐,๒๐๐	บาท
(ข) จังหวัดบุรีรัมย์		๕,๙๔๐,๐๐๐	บาท
(ค) จังหวัดชัยภูมิ		๒,๒๐๔,๘๐๐	บาท

(๑๔) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนล่าง ๒	รวม	๕,๒๓๐,๖๐๐	บาท
(ก) จังหวัดยโสธร		๖๕๐,๕๐๐	บาท
(ข) จังหวัดอุบลราชธานี		๔,๒๘๗,๘๐๐	บาท
(ค) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
ตอนล่าง ๒		๒๙๒,๓๐๐	บาท

(๑๕) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ในพื้นที่ภาคเหนือ

ตอนบน ๑	รวม	๗๔,๕๒๗,๐๐๐	บาท
(ก) จังหวัดเชียงใหม่		๖,๐๒๒,๕๐๐	บาท
(ข) จังหวัดแม่ฮ่องสอน		๓๓,๘๑๖,๕๐๐	บาท
(ค) จังหวัดลำปาง		๓๐,๘๘๙,๐๐๐	บาท
(ง) จังหวัดลำพูน		๑,๖๒๑,๐๐๐	บาท
(จ) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ			
ตอนบน ๑		๒,๑๗๘,๐๐๐	บาท

(๑๖) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ในพื้นที่ภาคเหนือ

ตอนบน ๒	รวม	๗๐,๒๒๐,๙๐๐	บาท
(ก) จังหวัดพะเยา		๑,๙๔๘,๖๐๐	บาท
(ข) จังหวัดเชียงราย		๒๙,๐๔๔,๖๐๐	บาท
(ค) จังหวัดแพร่		๒๔,๒๗๕,๗๐๐	บาท
(ง) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ			
ตอนบน ๒		๑๔,๙๕๒,๐๐๐	บาท

(๑๗) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ในพื้นที่ภาคเหนือ

ตอนล่าง ๑	รวม	๙๔,๔๕๔,๗๐๐	บาท
(ก) จังหวัดตาก		๔,๗๓๙,๒๐๐	บาท
(ข) จังหวัดพิษณุโลก		๓๔,๕๘๐,๐๐๐	บาท
(ค) จังหวัดอุตรดิตถ์		๖,๕๐๖,๒๐๐	บาท
(ง) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑		๔๘,๖๒๙,๓๐๐	บาท

(๑๘) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ในพื้นที่ภาคเหนือ

ตอนล่าง ๒	รวม	๕,๖๓๖,๐๐๐	บาท
(ก) จังหวัดกำแพงเพชร		๓,๙๖๖,๐๐๐	บาท
(ข) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๒		๑,๖๗๐,๐๐๐	บาท

มาตรา ๕ งบประมาณรายจ่ายที่โอนตามมาตรา ๔ ให้ตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่าย
สำหรับงบกลาง และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ตามรายการดังต่อไปนี้

(๑) งบกลาง เงินสำรองจ่าย

เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น	รวม	๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
----------------------------	-----	----------------	-----

(๒) กองทุนประชาัฐ

เพื่อเศรษฐกิจฐานราก	รวม	๒,๗๓๐,๔๙๗,๗๐๐	บาท
---------------------	-----	---------------	-----

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น เป็นบางรายการไปตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่ายสำหรับงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน และโดยที่การโอนงบประมาณรายจ่ายต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีซึ่ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. มีหลักการให้โอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น เป็นบางรายการไปตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่ายสำหรับงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน เป็นจำนวน ๑๒,๗๓๐,๔๙๗,๗๐๐ บาท ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และประธานสภาฯ บรรจุนะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๔/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองโดยกรรมาธิการเต็มสภา และในวาระที่สามลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายในวันเดียวกัน จากนั้น ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ และดำเนินการประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๕๖ ก วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น เป็นบางรายการ ไปตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่ายสำหรับงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน และโดยที่การโอนงบประมาณรายจ่ายต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามคำว่า “งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นที่มีการโอนงบประมาณ จำนวน ๑๒,๗๓๐,๔๙๗,๗๐๐ บาท ไปเป็น งบกลาง และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำแนกตามกระทรวง รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น และแผนงานบูรณาการ ดังนี้ (มาตรา ๔)

หน่วย : บาท

กระทรวง รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น และแผนงานบูรณาการ		จำนวนเงิน	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น		๑๒,๗๓๐,๔๙๗,๗๐๐	๑๐๐.๐๐
จำแนกตามกระทรวง รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น		๑,๙๔๔,๔๙๖,๔๐๐	๑๕.๒๗
๑	สำนักนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานในกำกับ	๑๒๒,๖๕๐,๘๐๐	๐.๙๖
๒	กระทรวงการคลัง	๓๒๘,๔๔๐,๔๐๐	๒.๕๘
๓	กระทรวงการต่างประเทศ	๘,๓๐๐,๐๐๐	๐.๐๗
๔	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๓๙,๙๐๗,๐๐๐	๐.๓๑
๕	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๘,๘๘๕,๖๐๐	๐.๐๗
๖	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑,๘๙๖,๔๐๐	๐.๐๑
๗	กระทรวงคมนาคม	๑๔๕,๐๗๘,๒๐๐	๑.๑๔
๘	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	๑๓,๘๕๙,๖๐๐	๐.๑๑
๙	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓๐๓,๒๒๑,๖๐๐	๒.๓๘
๑๐	กระทรวงมหาดไทย	๘๕,๓๑๘,๕๐๐	๐.๖๗
๑๑	กระทรวงยุติธรรม	๗๐,๑๖๕,๒๐๐	๐.๕๕
๑๒	กระทรวงแรงงาน	๔,๘๒๘,๓๐๐	๐.๐๔
๑๓	กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในกำกับ	๓๗๔,๑๗๕,๔๐๐	๒.๙๔
๑๔	กระทรวงสาธารณสุข	๑๐๒,๔๕๕,๕๐๐	๐.๘๐
๑๕	กระทรวงอุตสาหกรรม	๓,๐๐๐,๐๐๐	๐.๐๒
๑๖	ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง	๕๒,๔๖๕,๘๐๐	๐.๔๑
๑๗	รัฐวิสาหกิจ	๒๗๙,๘๔๘,๑๐๐	๒.๒๐
จำแนกตามแผนงานบูรณาการ		๑๐,๗๘๖,๐๐๑,๓๐๐	๘๔.๗๓
๑	แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	๓๔,๖๙๔,๕๐๐	๐.๒๗
๒	แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ	๒๒,๕๒๕,๐๐๐	๐.๑๘
๓	แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	๑๓,๔๓๑,๖๐๐	๐.๑๑
๔	แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	๕๘,๖๑๔,๒๐๐	๐.๔๖
๕	แผนงานบูรณาการพัฒนาศูนย์ธุรกิจดิจิทัล	๑๙,๕๗๐,๖๐๐	๐.๑๕
๖	แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	๒,๒๖๐,๐๐๐	๐.๐๒
๗	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ	๔,๑๒๘,๔๐๐	๐.๐๓
๘	แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร	๖๔,๑๔๐,๙๐๐	๐.๕๐
๙	แผนงานบูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	๓,๐๓๕,๙๖๔,๙๐๐	๒๓.๘๕

หน่วย : บาท

	จำแนกตามแผนงานบูรณาการ (ต่อ)		
๑๐	แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ	๑๑,๙๒๘,๙๐๐	๐.๐๙
๑๑	แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	๘๑๕,๔๕๑,๘๐๐	๖.๔๑
๑๒	แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม	๒๕,๑๘๐,๘๐๐	๐.๒๐
๑๓	แผนงานบูรณาการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ	๕๕,๘๖๗,๑๐๐	๐.๔๔
๑๔	แผนงานบูรณาการเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ	๓,๙๓๖,๕๑๐,๐๐๐	๓๐.๙๒
๑๕	แผนงานบูรณาการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑,๕๔๘,๙๒๔,๖๐๐	๑๒.๑๗
๑๖	แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ	๑,๑๓๖,๘๐๘,๐๐๐	๘.๙๓

๓. กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายที่โอนตามมาตรา ๔ ให้ตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่ายสำหรับ (มาตรา ๕)

(๑) งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำนวน รวม ๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) กองทุนประชาัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก รวม ๒,๗๓๐,๔๙๗,๗๐๐ บาท

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

โอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ
ในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรโอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน
โดยเฉพาะ ในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และ
นางสาวท ดอนกระสินธุ์ เพื่อแลกเปลี่ยนกับที่ดินของนางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติ
ของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย
จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ กส. ๑๑๗๘ ในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ประมาณ ๓ งาน ๕๖ ตารางวา ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และเนื้อที่ ประมาณ ๓ งาน ๑๒ ตารางวา ให้แก่นางสวาท ดอนกระสินธุ์ ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

แผนที่ทำพระราชบัญญัติ
โอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ
ในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
ให้แก่ทางบุญมี คอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์

พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้ครอบครองที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะแปลงหมายเลขทะเบียนที่ กส. ๑๑๗๘ ในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๒ งาน ๖๘ ตารางวา เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการของโรงเรียนดอนยุงราษฎร์ ประดิษฐ์วิทยาคาร แต่เนื่องจากโรงเรียนได้ถูกเพลิงไหม้ได้รับความเสียหายและที่ราชพัสดุแปลงเดิมมีสภาพคับแคบไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นที่ตั้งโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ทำความตกลงขอแลกเปลี่ยนที่ราชพัสดุแปลงนี้กับที่ดินของนางบุญมี ดอนเมือง โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๕๗๑ เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๔๐ ตารางวา และที่ดินของนางสาวท ดินกระสินธุ์ โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๕๗๒ เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๑ งาน รวมสองแปลงเนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่เดียวกัน และเมื่อรวมกับที่ดินที่ราษฎรได้บริจาคเงินซื้อให้อีกจำนวนเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่ ๘๐ ตารางวา ที่ตั้งของโรงเรียนในปัจจุบันจึงมีเนื้อที่รวมประมาณ ๖ ไร่ การแลกเปลี่ยนที่ดินทำให้โรงเรียนได้รับประโยชน์โดยมีเนื้อที่เพิ่มขึ้นและมีทำเลที่ตั้งเหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์ในการขยายโรงเรียน ซึ่งปัจจุบันนางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์ ได้โอนที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวให้เป็นที่ราชพัสดุแล้ว สมควรโอนที่ราชพัสดุดังกล่าวเพื่อแลกเปลี่ยนกับที่ดินของนางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์ แต่โดยที่มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้การโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะต้องกระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติโอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
ที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

พระราชบัญญัตินี้มีหลักการ คือ “โอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์ เพื่อแลกเปลี่ยนกับที่ดินของนางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์” เสนอโดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และประธานสภา บรรจู่ระเบียบวาระการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุมครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ และมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๓๐ วัน เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วได้รายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเสนอต่อประธานสภา เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และในวาระที่สามมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ กล่าวคือ “การแลกเปลี่ยนที่ดินระหว่างรัฐกับประชาชนนั้น ควรดำเนินการด้วยความรอบคอบและควรทำเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นเท่านั้น แต่การโอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะทั้งกรณีการแลกเปลี่ยนที่ราชพัสดุกับเอกชนในกรณีนี้และกรณีอื่นกรณีการรั้งซึ่งแจ้งว่ายังไม่มีความเห็นว่าการดำเนินการโดยเฉพาะ แต่ได้ใช้แนวทางตามกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุที่มีใช้ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการเห็นว่าการรั้งควรจัดทำหลักเกณฑ์การโอนที่ราชพัสดุที่เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนให้ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของกรมธนารักษ์เอง และการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของฝ่ายนิติบัญญัติ” จากนั้น ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และดำเนินการประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๙ ก วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ หน้า ๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้ครอบครองที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะแปลงหมายเลขทะเบียนที่ กส. ๑๑๗๘ ในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๒ งาน ๖๘ ตารางวา เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการของโรงเรียนดอนยุงราษฎร์ประดิษฐ์วิทยาคาร

แต่เนื่องจากโรงเรียนได้ถูกเพลิงไหม้ได้รับความเสียหายและที่ราชพัสดุแปลงเดิมมีสภาพคับแคบไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นที่ตั้งโรงเรียน กระทรวงศึกษาจึงได้ทำความตกลงขอแลกเปลี่ยนที่ราชพัสดุแปลงนี้กับที่ดินของนางบุญมี ดอนเมือง โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๕๗๑ เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๔๐ ตารางวา และที่ดินของนางสาวท ดินกระสินธุ์ โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๕๗๒ เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๑ งาน รวมสองแปลงเนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่เดียวกัน และเมื่อรวมกับที่ดินที่ราษฎรได้บริจาคเงินซื้อให้อีกจำนวนเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่ ๘๐ ตารางวา ที่ตั้งของโรงเรียนในปัจจุบันจึงมีเนื้อที่รวมประมาณ ๖ ไร่ การแลกเปลี่ยนที่ดินทำให้โรงเรียนได้รับประโยชน์โดยมีเนื้อที่เพิ่มขึ้นและมีทำเลที่ตั้งเหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์ในการขยายโรงเรียน ซึ่งปัจจุบันนางบุญมี ดอนเมืองและนางสาวท ดินกระสินธุ์ ได้อโอนที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวให้เป็นที่ราชพัสดุแล้ว สมควรโอนที่ราชพัสดุดังกล่าวเพื่อแลกเปลี่ยนกับที่ดินของนางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดินกระสินธุ์ แต่โดยที่มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้ออนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะต้องกระทำโดยพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติโอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดินกระสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญ คือ กำหนดให้ออนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ กส. ๑๑๗๘ ในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์เนื้อที่ประมาณ ๓ งาน ๕๖ ตารางวา ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และเนื้อที่ประมาณ ๓ งาน ๑๒ ตารางวา ให้แก่นางสาวท ดินกระสินธุ์ ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

บรรณานุกรม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ. (วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑).

จาก <http://web.senate.go.th/w3c/senate/lawdraft/> (สืบค้นวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สำนักการประชุม. สารบบร่างรัฐธรรมนูญ/ร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญ/ร่างพระราชบัญญัติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒).

จาก <http://web.senate.go.th/w3c/senate/pictures/sec/13/sp5/act.pdf>

(สืบค้นวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒)

สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. (วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑). *คัมภีร์ราชกิจจานุเบกษา*.

จาก <http://www.mratchakitcha.soc.go.th/index.html> (สืบค้นวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒)

ภาคผนวก

ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมาย
และวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑

ภาคผนวก : ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายและวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑.	พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของ คนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑ และ ประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนด การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๓๕	๑๙ ก	๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๙	ด้านสังคม / นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง
			๑๓๕	๓๑ ก	๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๑	
๒.	พระราชกำหนดการประกอบ ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๓๐ วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และ ประกาศสำนัก นายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดการ ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๓๕	๓๓ ก	๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๔๓	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนวย
			๑๓๕	๓๖ ก	๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑	๑	
๓.	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๖๑	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑ และ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๓๕	๑๙ ก	๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๕๗	ด้านสังคม / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ
			๑๓๕	๓๑ ก	๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑	๓๑	

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔.	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ พ.ศ. ๒๕๖๑	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ และ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๓๕	๑๙ ก	๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๗	ด้านเศรษฐกิจ / นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์
			๑๓๕	๒๙ ก	๒๖ เมษายน ๒๕๖๑	๔๙	
๕.	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ และ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๘๔	ด้านเศรษฐกิจ / นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์
			๑๓๖	๙ ก	๒๓ มกราคม ๒๕๖๒	๔	
๖.	พระราชบัญญัติกองทุน เพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๙ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๓๓ ก	๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการศึกษา / นางสาววรรณวิษ สว่างแจ้ง

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๗.	พระราชบัญญัติการกลับ เป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๗ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราว ประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๒๗ ก	๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๔๔	ด้านสังคม / นางสาววรรณรัช สว่างแจ้ง
๘.	พระราชบัญญัติการบริหาร การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๑ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๗๔/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณา ในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๒ ก	๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๒	ด้านสังคม / นางสาววรรณรัช สว่างแจ้ง

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๙.	พระราชบัญญัติการบริหาร หนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๙ ก	๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านเศรษฐกิจ / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ
๑๐.	พระราชบัญญัติการยาสูบ แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๓๓ ก	๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๗	ด้านเศรษฐกิจ / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๑.	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๑	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และ ประกาศสำนัก นายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไข เพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๓๕	๓๓ ก	๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๗๑	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนวย
			๑๓๕	๓๖ ก	๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑	๒	
๑๒.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๖) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๐/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๙๒ ก	๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๒	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนวย/
๑๓.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๗) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๙๗ ก	๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๔๖	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนวย

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๔.	พระราชบัญญัติเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๐ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๓๔ ก	๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านเศรษฐกิจ / นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง
๑๕.	พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ จากนั้น พิจารณาในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการ เต็มสภา และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๕๐ ก	๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านอื่น ๆ / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ/
๑๖.	พระราชบัญญัติความมั่นคง ด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๗ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๙๗ ก	๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๕๐	ด้านการบริหารราชการ แผ่นดิน / นางธิดารัตน์ อุ้นจันทร์

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๗.	พระราชบัญญัติคุ้มครอง การดำเนินงานของศูนย์ เตรียมความพร้อมป้องกันภัย พิบัติแห่งเอเชีย พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และมอบหมายให้คณะกรรมการการต่างประเทศ เป็นผู้พิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๕๓ ก	๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๒	ด้านกฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ
๑๘.	พระราชบัญญัติคุ้มครอง การดำเนินงานขององค์การ สนธิสัญญาว่าด้วยการห้าม ทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๘ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๕๓ ก	๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๕	ด้านกฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๙.	พระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะ กรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๕๐ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุมครั้งที่ ๕๖/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณา ในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๗๑ ก	๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนาจ
๒๐.	พระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับ หลักการ จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการเต็มสภาและลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๓๓ ก	๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๙	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนาจ

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๒๑.	พระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และมอบหมายให้คณะกรรมการการวิสามัญ ที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้ สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๙ ก	๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๔	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนวย
๒๒.	พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานกรรมการ และกรรมการในองค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และมอบหมายคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๑ วัน พฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณา ในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑	ด้านเศรษฐกิจ / นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๒๓.	พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และ ประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและมอบหมายคณะกรรมการธิการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๗	ด้านเศรษฐกิจ / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ
๒๔.	พระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๘๐ ก	๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านเศรษฐกิจ / วนิดา อินทรอำนวย

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๒๕.	พระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ (การพิจารณา อรรถคดีและการบริหาร จัดการคดี)	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕๓/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณา ในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๙๗ ก	๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๖	ด้านกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม / นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง *ยังไม่ได้ทำสรุป
๒๖.	พระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๑ (ปรับปรุง คำตอบแทนผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับสูง)	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและมอบหมายคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณาจากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๘	ด้านกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม / นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๒๗.	พระราชบัญญัติจัดระเบียบ ทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ พ.ศ. ๒๕๖๑	(ไม่มี)	๑๓๕	๘๘ ก	๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการบริหารราชการ แผ่นดิน (Bookmarks)
๒๘.	พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๔๔	ด้านสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ
๒๙.	พระราชบัญญัติธนาคาร เพื่อการส่งออกและนำเข้า แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและมอบหมายคณะกรรมการ เศรษฐกิจ การเงินและการคลัง เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๕๓ ก	๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๘	ด้านเศรษฐกิจ / นางวรรณวนัช สว่างแจ้ง

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๐.	พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๕๓ ก	๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนาจ
๓๑.	พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๒๑ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๕๐ ก	๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๕	ด้านเศรษฐกิจ / นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๒.	พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๒/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๐/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๔๗ ก	๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๖	ด้านเศรษฐกิจ / นางสาววรรณวณิช สว่างแจ้ง
๓๓.	พระราชบัญญัตินโยบายการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๐/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๔ ก	๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๔	ด้านอื่น ๆ / นางธิดารัตน์ อุ้นจันทร์

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๔.	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มา ซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๗ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๖๘ ก	๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการเมือง / นางวนิดา อินทรอำนาจ
๓๕.	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๓/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๐ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๒/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๐ ก	๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการเมือง / นางวนิดา อินทรอำนาจ

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๖.	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๗๒/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๗๓/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๗๔/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๕๒ ก	๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการเมือง / นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์
๓๗.	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๖๘ ก	๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๔๐	ด้านการเมือง / นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๘.	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๒ ก	๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการเมือง / นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์
๓๙.	พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๓ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราว ประชุมครั้งที่ ๖๒/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๙๗ ก	๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๔๑	ด้านพลังงาน / นางสาววรรณรัช สว่างแจ้ง

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๐.	พระราชบัญญัติมาตรการ ของฝ่ายบริหารในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๙/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑ วันพุธที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๓๓ ก	๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๙	ด้านการบริหารราชการ แผ่นดิน / นางวนิดา อินทรอำวย
๔๑.	พระราชบัญญัติมาตรฐาน สินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๑	นางสาววรรณวิษ สว่างแจ้ง/ ด้านเศรษฐกิจ

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๒.	พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๒ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๔ ก	๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการบริหารราชการ แผ่นดิน / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ
๔๓.	พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑ (กำหนดความคุ้มครอง ผู้พิพากษาในการพิจารณา พิพากษาอรรถคดีซึ่งกระทำ โดยสุจริตประกอบกับ มาตรา ๑๙๖ ของรัฐธรรมนูญฯ)	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการ วิสามัญ จำนวน ๒๔ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๙๗ ก	๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการบริหารราชการ แผ่นดิน / นางธิดารัตน์ อุ้นจันทร์

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๔.	พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑ (ปรับปรุงค่าตอบแทน ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง)	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๔ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราว ประชุม ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการบริหารราชการ แผ่นดิน / นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์
๔๕.	พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๔ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุมครั้งที่ ๕๙/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณา ในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๙๗ ก	๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๗	ด้านการบริหารราชการ แผ่นดิน / นางวนิดา อินทรอำนวย

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๖.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ (ปรับปรุงค่าตอบแทนของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง)	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและมอบหมายคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๕	ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน / นางวนิดา อินทรอำนวย
๔๗.	พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญจำนวน ๒๑ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๗๔/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๒ ก	๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๕๑	ด้านกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๘.	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๗ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕๑/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๔๒ ก	๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๙	ด้านเศรษฐกิจ / นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง
๔๙.	พระราชบัญญัติวิธีการ งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติ รับหลักการและมอบหมายให้คณะกรรมการ วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงิน การคลังของรัฐ พ.ศ. ซึ่งมีจำนวน ๒๖ คน เป็นผู้พิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๔๒ ก	๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนาจ

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๕๐.	พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๒๖ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๒๗ ก	๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนวย
๕๑.	พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๒๔ คนเพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๒๗ ก	๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๙	ด้านสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม / นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๕๒.	พระราชบัญญัติส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๙/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๒๗ ก	๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๔	ด้านเศรษฐกิจ / นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์
๕๓.	พระราชบัญญัติสถาบัน เทคโนโลยีจิตรลดา พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑ พิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและ ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓๘/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๕๙ ก	๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านการศึกษา / นางสาววรรณวิษ สว่างแจ้ง

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๕๔.	พระราชบัญญัติสถาบัน วิทยาลัยชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาหลักการในวาระที่ ๑ จากนั้น พิจารณารายละเอียดในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการ เต็มสภา และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๗	ด้านปกครองท้องถิ่น / นางวนิดา อินทรอำนาจ
๕๕.	พระราชบัญญัติสภา พัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๗/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๒๔ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๑๒ ก	๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๐	ด้านการบริหารราชการ แผ่นดิน / นางสาววรรณวนัช สว่างแจ้ง

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๕๖.	พระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๘/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๔๗ ก	๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๖	ด้านกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม / นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ
๕๗.	พระราชบัญญัติ โอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๖๑ วันศุกร์ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ จากนั้น พิจารณาในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการเต็มสภาและลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๕๖ ก	๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๑	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนาจ

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				หมวดกฎหมาย ๑๑ ด้าน/ ผู้จัดทำบันทึกท้าย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๕๘.	พระราชบัญญัติโอนที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะในท้องที่ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ให้แก่นางบุญมี ดอนเมือง และนางสาวท ดอนกระสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๖๑	ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๑ มีมติรับหลักการและมอบหมายให้คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อพิจารณารายละเอียด จากนั้นในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ	๑๓๕	๑๙ ก	๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	๖	ด้านเศรษฐกิจ / นางวนิดา อินทรอำนาจ